

Ovaj je tekst namijenjen isključivo dokumentiranju i nema pravni učinak. Institucije Unije nisu odgovorne za njegov sadržaj. Vjerodostojne inačice relevantnih akata, uključujući njihove preambule, one su koje su objavljene u Službenom listu Europske unije i dostupne u EUR-Lexu. Tim službenim tekstovima može se izravno pristupiti putem poveznica sadržanih u ovom dokumentu.

► B DIREKTIVA 2009/138/EZ EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA
od 25. studenoga 2009.
o osnivanju i obavljanju djelatnosti osiguranja i reosiguranja (Solventnost II)
(preinačeno)
(Tekst značajan za EGP)
 (SL L 335, 17.12.2009., str. 1.)

Koju je izmijenila:

		Službeni list		
		br.	stranica	datum
► <u>M1</u>	Direktiva 2011/89/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011.	L 326	113	8.12.2011.
► <u>M2</u>	Direktiva 2012/23/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 12. rujna 2012.	L 249	1	14.9.2012.
► <u>M3</u>	Direktiva Vijeća 2013/23/EU od 13. svibnja 2013.	L 158	362	10.6.2013.
► <u>M4</u>	Direktiva 2013/58/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013.	L 341	1	18.12.2013.
► <u>M5</u>	Direktiva 2014/51/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014.	L 153	1	22.5.2014.
► <u>M6</u>	Direktiva (EU) 2016/2341 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2016.	L 354	37	23.12.2016.

Koju je ispravio:

- C1 Ispravak, SL L 219, 25.7.2014, str. 66 (2009/138/EZ)
- C2 Ispravak, SL L 278, 20.9.2014, str. 24 (2009/138/EZ)

DIREKTIVA 2009/138/EZ EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 25. studenoga 2009.

o osnivanju i obavljanju djelatnosti osiguranja i reosiguranja (Solventnost II)

(preinačeno)

(Tekst značajan za EGP)

SADRŽAJ

GLAVA I.	OPĆA PRAVILA O OSNIVANJU I OBAVLJANJU DJELATNOSTI IZRAVNOG OSIGURANJA I REOSIGURANJA	
POGLAVLJE I.	Predmet, područje primjene i definicije	
ODJELJAK 1.	Predmet i područje primjene	Članci 1. i 2.
ODJELJAK 2.	Isključenje iz područja primjene	
Pododjeljak 1.	Općenito	Članci 3. i 4.
Pododjeljak 2.	Neživotno osiguranje	Članci 5. do 8.
Pododjeljak 3.	Životno osiguranje	Članci 9. i 10.
Pododjeljak 4.	Reosiguranje	Članci 11. i 12.
ODJELJAK 3.	Definicije	Članak 13.
POGLAVLJE II.	Početak obavljanja djelatnosti	Članci 14. do 26.
POGLAVLJE III.	Nadzorna tijela i opća pravila	Članci 27. do 39.
POGLAVLJE IV.	Uvjeti kojima se uređuje poslovanje	
ODJELJAK 1.	Odgovornost upravnog, upravljačkog ili nadzornog organa	Članak 40.
ODJELJAK 2.	Sustav upravljanja	Članci 41. do 50.
ODJELJAK 3.	Javna objava	Članci 51. do 56.
ODJELJAK 4.	Kvalificirani udjeli	Članci 57. do 63.
ODJELJAK 5.	Poslovna tajna, razmjena informacija i promicanje usklađenosti nadzora	Članci 64. do 71.
ODJELJAK 6.	Dužnosti revizora	Članak 72.
POGLAVLJE V.	Obavljanje djelatnosti životnog i neživotnog osiguranja	Članci 73. i 74.
POGLAVLJE VI.	Pravila o vrednovanju imovine i obveza, tehničkih pričuva, vlastitih sredstava, potrebnog solventnog kapitala, minimalnog potrebnog kapitala i pravila o ulaganjima	
ODJELJAK 1.	Vrednovanje imovine i obveza	Članak 75.
ODJELJAK 2.	Pravila o tehničkim pričuvama	Članci 76. do 86.
ODJELJAK 3.	Vlastita sredstva	
Pododjeljak 1.	Utvrđivanje vlastitih sredstava	Članci 87. do 92.
Pododjeljak 2.	Razvrstavanje vlastitih sredstava	Članci 93. do 97.
Pododjeljak 3.	Prihvatljivost vlastitih sredstava	Članci 98. i 99.
ODJELJAK 4.	Potrebni solventni kapital	
Pododjeljak 1.	Opće odredbe za izračun potrebnog solventnog kapitala uporabom standardne formule ili unutarnjeg modela	Članci 100. do 102.

▼ B

Pododjeljak 2.	Potrebni solventni kapital – standardna formula	Članci 103. do 111.
Pododjeljak 3.	Potrebni solventni kapital – potpuni i djelomični unutarnji modeli	Članci 112. do 127.
ODJELJAK 5.	Minimalni potrebni kapital	Članci 128. do 131.
ODJELJAK 6.	Ulaganja	Članci 132. do 135.
POGLAVLJE VII.	Društva za osiguranje i društva za reosiguranje u poteškoćama ili u stanju nepravilnosti	Članci 136. do 144.
POGLAVLJE VIII.	Pravo poslovnog nastana i sloboda pružanja usluga	
ODJELJAK 1.	Osnivanje društava za osiguranje	Članci 145. do 146.
ODJELJAK 2.	Sloboda pružanja usluga društava za osiguranje	
Pododjeljak 1.	Opće odredbe	Članci 147. do 149.
Pododjeljak 2.	Osiguranje vlasnika vozila od odgovornosti za štete nanesene trećim osobama	Članci 150. do 152.
ODJELJAK 3.	Nadležnosti nadzornih tijela države članice domaćina	
Pododjeljak 1.	Osiguranje	Članci 153. do 157.
Pododjeljak 2.	Reosiguranje	Članak 158.
ODJELJAK 4.	Statističke informacije	Članak 159.
ODJELJAK 5.	Tretman ugovora podružnica u postupku likvidacije	Članci 160. do 161.
POGLAVLJE IX.	Podružnice osnovane unutar Zajednice koje pripadaju društvima za osiguranje odnosno društvima za reosiguranje sa sjedištem izvan Zajednice	
ODJELJAK 1.	Pokretanje poslova	Članci 162. do 171.
ODJELJAK 2.	Reosiguranje	Članci 172. do 175.
POGLAVLJE X.	Društva kćeri društava za osiguranje i društava za reosiguranje koja su uređena pravom treće zemlje te stjecanje udjela od strane tih društava	Članci 176. i 177.
GLAVA II.	POSEBNE ODREDBE O OSIGURANJU I REOSIGURANJU	
POGLAVLJE I.	Pravo koje se primjenjuje i uvjeti ugovora o osiguranju	
ODJELJAK 1.	Pravo koje se primjenjuje	Članak 178.
ODJELJAK 2.	Obvezno osiguranje	Članak 179.
ODJELJAK 3.	Javni interes	Članak 180.
ODJELJAK 4.	Uvjeti iz ugovora o osiguranju i cjenici premija	Članci 181. i 182.
ODJELJAK 5.	Informacije za ugovaratelje osiguranja	
Pododjeljak 1.	Neživotno osiguranje	Članci 183. i 184.
Pododjeljak 2.	Životno osiguranje	Članci 185. i 186.
POGLAVLJE II.	Posebne odredbe o neživotnom osiguranju	
ODJELJAK 1.	Opće odredbe	Članci 187. do 189.
ODJELJAK 2.	Suosiguranje na razini Zajednice	Članci 190. do 196.
ODJELJAK 3.	Osiguranje pomoći (asistencija)	Članak 197.
ODJELJAK 4.	Osiguranje troškova pravne zaštite	Članci 198. do 205.
ODJELJAK 5.	Zdravstveno osiguranje	Članak 206.
ODJELJAK 6.	Osiguranje od nezgoda na radu	Članak 207.

▼ B

POGLAVLJE III.	Posebne odredbe o životnom osiguranju	Članci 208. i 209.
POGLAVLJE IV.	Posebna pravila o reosiguranju	Članci 210. i 211.
GLAVA III.	NADZOR DRUŠTAVA ZA OSIGURANJE I DRUŠTAVA ZA REOSIGURANJE U GRUPI	
POGLAVLJE I.	Nadzor grupe: definicije, slučajevi primjene, područje primjene i razine	
ODJELJAK 1.	Definicije	Članak 212.
ODJELJAK 2.	Slučajevi i područje primjene	Članci 213. i 214.
ODJELJAK 3.	Razine	Članci 215. do 217.
POGLAVLJE II.	Financijski položaj	
ODJELJAK 1.	Solventnost grupe	
Pododjeljak 1.	Opće odredbe	Članci 218. i 219.
Pododjeljak 2.	Odabir metode izračuna i opća načela	Članci 220. do 224.
Pododjeljak 3.	Primjena metoda izračuna	Članci 225. do 229.
Pododjeljak 4.	Metode izračuna	Članci 230. do 234.
Pododjeljak 5.	Nadzor solventnosti grupe koja uključuje društva za osiguranje i društva za reosiguranje koja su ovisna društva osiguravateljnog holdinga ili mješovitog financijskog holdinga	Članak 235.
Pododjeljak 6.	Nadzor nad solventnošću grupe za grupe s centraliziranim upravljanjem rizicima	Članci 236. do 243.
ODJELJAK 2.	Koncentracija rizika i unutargrupne transakcije	Članci 244. i 245.
ODJELJAK 3.	Upravljanje rizicima i unutarnja kontrola	Članak 246.
POGLAVLJE III.	Mjere za pojednostavljenje nadzora grupe	Članci 247. do 259.
POGLAVLJE IV.	Treće zemlje	Članci 260. do 264.
POGLAVLJE V.	Mješoviti osigurateljni holdinzi	Članci 265. i 266.
GLAVA IV.	REORGANIZACIJA I LIKVIDACIJA DRUŠTAVA ZA OSIGURANJE	
POGLAVLJE I.	Područje primjene i definicije	Članci 267. i 268.
POGLAVLJE II.	Reorganizacijske mjere	Članci 269. do 272.
POGLAVLJE III.	Postupak likvidacije	Članci 273. do 284.
POGLAVLJE IV.	Zajedničke odredbe	Članci 285. do 296.
GLAVA V.	OSTALE ODREDBE	Članci 297. do 304.
GLAVA VI.	PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	
POGLAVLJE I.	Prijelazne odredbe	
ODJELJAK 1.	Osiguranje	Članci 305. i 306.
ODJELJAK 2.	Reosiguranje	Članci 307. i 308.
ODJELJAK 3.	Osiguranje i reosiguranje	Članci 308a. do 308e.
POGLAVLJE II.	Završne odredbe	Članci 309. do 312.
<i>PRILOG I.</i>	VRSTE NEŽIVOTNOG OSIGURANJA	
A.	Razvrstavanje rizika prema vrstama osiguranja	
B.	Opis odobrenja koja su izdana za više od jedne vrste osiguranja	

▼B

<i>PRILOG II.</i>	VRSTE ŽIVOTNOG OSIGURANJA
<i>PRILOG III.</i>	PRAVNI OBLICI DRUŠTAVA
A.	Oblici društava za neživotno osiguranje
B.	Oblici društava za životno osiguranje
C.	Oblici društava za reosiguranje
<i>PRILOG IV.</i>	POTREBNI SOLVENTNI KAPITAL (SCR) – STANDARDNA FORMULA ZA IZRAČUN
1.	Izračun osnovnog potrebnog solventnog kapitala
2.	Izračun modula preuzetog rizika neživotnog osiguranja
3.	Izračun modula preuzetog rizika životnog osiguranja
4.	Izračun modula tržišnog rizika
<i>PRILOG V.</i>	PODSKUPINE NEŽIVOTNOG OSIGURANJA ZA POTREBE ČLANKA 159.
<i>PRILOG VI.</i>	
Dio A	Direktive stavljene izvan snage s popisom njihovih kasnijih izmjena (iz članka 310.)
Dio B	Popis rokova za prenošenje u nacionalno pravo (iz članka 310.)
<i>PRILOG VII.</i>	KORELACIJSKA TABLICA

GLAVA I.

**OPĆA PRAVILA O OSNIVANJU I OBAVLJANJU DJELATNOSTI
IZRAVNOG OSIGURANJA I REOSIGURANJA***POGLAVLJE I.****Predmet, područje primjene i definicije***

Odjeljak 1.

Predmet i područje primjene*Članak 1.***Predmet**

Ova Direktiva utvrđuje pravila o:

- (1) osnivanju i obavljanju samostalnih djelatnosti izravnog osiguranja i reosiguranja na području Zajednice;
- (2) nadzoru nad grupama osiguratelja i grupama reosiguratelja;
- (3) reorganizaciji i likvidaciji društava za izravno osiguranje.

*Članak 2.***Područje primjene**

1. Ova Direktiva se primjenjuje na društva koja se bave izravnim životnim i neživotnim osiguranjem i koja imaju poslovni nastan ili žele imati poslovni nastan na državnom području države članice.

Također se primjenjuje na društva za reosiguranje koja obavljaju samo djelatnosti reosiguranja i koja imaju poslovni nastan ili žele imati poslovni nastan na državnom području države članice uz izuzetak glave IV.

2. U pogledu neživotnog osiguranja, ova Direktiva primjenjuje se na djelatnosti vrsta osiguranja koje su određene u dijelu A. Priloga I. U smislu prvog podstavka stavka 1., neživotno osiguranje uključuje djelatnost koja se sastoji od pomoći pružene osobama koje zapadnu u poteškoće prilikom putovanja, kad su izvan svojeg doma ili uobičajenog boravišta. Pomoć se sastoji u tome da društvo za unaprijed plaćenu premiju odmah pruži pomoć korisniku iz ugovora o pružanju pomoći kad je ta osoba u poteškoćama koje su posljedica slučajnog događaja, u slučajevima i pod uvjetima koji su navedeni u ugovoru.

Pomoć može obuhvaćati pružanje naknade u gotovini ili u naravi. Naknade u naravi može pružiti i osoblje pravne osobe koja ih daje i to koristeći se opremom te osobe.

Djelatnost pružanja pomoći ne obuhvaća servisiranje, održavanje, usluge nakon prodaje ili puku naznaku ili pružanje pomoći u svojstvu posrednika.

▼B

3. U pogledu životnog osiguranja, ova Direktiva primjenjuje se na:
- (a) sljedeće djelatnosti životnog osiguranja ako proizlaze iz ugovora:
- i. životno osiguranje koje obuhvaća osiguranje samo za slučaj doživljenja ugovorene dobi, osiguranje za slučaj smrti, osiguranje za slučaj doživljenja ugovorene dobi ili ranije smrti, osiguranje života s povratom premija, osiguranje za slučaj vjenčanja i osiguranje za slučaj rođenja;
  - ii. rente;
  - iii. dopunska osiguranja preuzeta uz životno osiguranje, posebno, osiguranje za slučaj tjelesne ozljede, uključujući osiguranje od nesposobnosti za rad, osiguranje za slučaj smrti zbog nesretnog slučaja i osiguranje za slučaj invalidnosti u slučaju nezgode ili bolesti;
  - iv. vrste trajnog zdravstvenog osiguranja bez mogućnosti raskida koje trenutačno postoje u Irskoj i Ujedinjenoj Kraljevini;
- (b) sljedeće poslove, ako proizlaze iz ugovora, ako ih nadziru tijela nadležna za nadzor privatnog osiguranja:
- i. poslove u kojima se osnivaju udruženja članova kako bi zajednički kapitalizirali svoje doprinose i potom raspodijelili tako prikupljena sredstva između preživjelih ugovaratelja osiguranja ili nasljednika umrlih ugovaratelja osiguranja (tontine);
  - ii. osiguranje s kapitalizacijom isplate koje se temelji na aktuarskim izračunima, kod kojeg se u zamjenu za jednokratno odnosno obročno uplaćivanje unaprijed dogovorenih iznosa, preuzimaju obveze s određenim trajanjem i iznosom;
  - iii. upravljanje mirovinskim fondovima grupe, koje obuhvaća upravljanje ulaganjima, a posebno sredstvima koja predstavljaju pričuve tijela koja plaćaju naknade u slučaju smrti ili doživljenja ili u slučaju prestanka ili smanjenja radne aktivnosti;
  - iv. poslove iz točke iii. ako se vežu uz osiguranje koje jamči očuvanje kapitala ili plaćanje minimalnih kamata;
  - v. poslove koje obavljaju društva za životno osiguranje kao što su poslovi iz poglavlja 1. glave 4. knjige IV. francuskog „Code des assurances”;
- (c) poslove koji se odnose na dužinu ljudskog života, koji su propisani ili navedeni u zakonodavstvu o socijalnom osiguranju ako ih obavljaju ili njima upravljaju društva za životno osiguranje na svoj vlastiti rizik u skladu s pravom države članice.

Odjeljak 2.

Isključenje iz područja primjene

Pododjeljak 1.

Općenito

Članak 3.

Obvezni sustavi

Ne dovodeći u pitanje članak 2. stavak 3. točku (c), ova Direktiva se ne primjenjuje na osiguranje koje je dio sustava obveznog socijalnog osiguranja.

Članak 4.

Isključenje iz područja primjene zbog veličine

1. Ne dovodeći u pitanje članak 3. i članke 5. do 10., ova Direktiva se ne primjenjuje na društvo za osiguranje koje ispunjava sve sljedeće uvjete:

- (a) godišnja zaračunata bruto premija društva za osiguranje ne premašuje 5 milijuna eura;
- (b) ukupne tehničke pričuve društva, zajedno s iznosima koji se mogu naplatiti na temelju ugovora o reosiguranju ili od subjekata posebne namjene iz članka 76. ne premašuju 25 milijuna eura;
- (c) ako društvo pripada grupi, ukupne bruto tehničke pričuve grupe s uključenim iznosima koji se mogu naplatiti na temelju ugovora o reosiguranju ili od subjekata posebne namjene ne premašuju 25 milijuna eura;
- (d) poslovanje društva ne uključuje djelatnosti osiguranja ili reosiguranja koje pokrivaju rizike osiguranja od odgovornosti, rizike osiguranja kredita i jamstva osim ako su ti rizici uključeni u manje bitne dodatne rizike u smislu članka 16. stavka 1.;
- (e) poslovanje društva ne uključuje poslove reosiguranja koji premašuju 0,5 milijuna eura od njegove zaračunate bruto premije ili 2,5 milijuna eura od njegovih bruto tehničkih pričuva s uključenim iznosima koji se mogu naplatiti na temelju ugovora o reosiguranju ili od subjekata posebne namjene, ili više od 10 % njegove bruto zaračunate premije ili više od 10 % njegovih bruto tehničkih pričuva s uključenim iznosima koji mogu biti naplaćeni na temelju ugovora o reosiguranju ili od subjekata posebne namjene.

2. Ako je bilo koji od iznosa iz stavka 1. premašen u tri uzastopne godine ova se Direktiva primjenjuje od četvrte godine.

▼B

3. Iznimno od stavka 1., ova se Direktiva primjenjuje na sva društva koja zatraže odobrenje za obavljanje djelatnosti osiguranja i djelatnosti reosiguranja za koja se očekuje da će njihova godišnja zaračunata bruto premija ili iznos njihovih bruto tehničkih pričuva s uključenim iznosima koji se mogu naplatiti na temelju ugovora o reosiguranju ili od subjekata posebne namjene premašiti bilo koji od iznosa iz stavka 1. tijekom sljedećih pet godina.

4. Ova se Direktiva prestaje primjenjivati na društva za osiguranje za koja je nadzorno tijelo provjerilo da ispunjavaju sve sljedeće uvjete:

- (a) nijedan prag iz stavka 1. nije bio premašen u posljednje tri uzastopne godine; i
- (b) ne očekuje se da će ijedan od pragova iz stavka 1. biti premašen tijekom sljedećih pet godina.

Stavak 1. ovog članka ne primjenjuje se sve dok predmetno društvo za osiguranje obavlja djelatnosti u skladu s odredbama članaka 145. do 149.

5. Stavci 1. i 4. ne priječe bilo koje društvo da podnese zahtjev za izdavanje odobrenja za rad ili da nastavi poslovati s odobrenjem za rad na temelju ove Direktive.

P o d o d j e l j a k 2 .

N e ž i v o t n o o s i g u r a n j e

Članak 5.

Poslovi

U pogledu neživotnog osiguranja, ova Direktiva se ne primjenjuje na:

- (1) poslove osiguranja s kapitalizacijom isplate, kao što je određeno zakonodavstvom svake države članice;
- (2) poslove štednih institucija i institucija za pružanje uzajamne pomoći kod kojih isplaćene naknade variraju ovisno o raspoloživim sredstvima i kod kojih su doprinosi članova određeni na paušalnoj osnovi;
- (3) poslove koje obavljaju organizacije koje nisu pravne osobe, a kojima je cilj pružanje uzajamnog pokrića za svoje članove bez plaćanja premija ili stvaranja tehničkih pričuva; ili
- (4) poslove osiguranja izvoznih kredita za račun ili uz jamstvo države ili kod kojih je država osiguratelj.

*Članak 6.***Osiguranje pomoći (asistencija)**

1. Ova Direktiva se ne primjenjuje na poslove pružanja pomoći koja ispunjava sve sljedeće uvjete:

- (a) pomoć se pruža u slučaju nezgode ili kvara koji uključuje cestovno vozilo kad se nezgoda ili kvar dogodi na državnom području države članice društva koje osigurava pokriće;
- (b) odgovornost za osiguranje pomoći ograničena je na sljedeće poslove:
  - i. pomoć na mjestu kvara za koju društvo koje osigurava pokriće u većini slučajeva upotrebljava svoje vlastito osoblje i opremu;
  - ii. prijevoz vozila do najbližeg ili najprimjerenijeg mjesta na kojem se može napraviti popravak te, po mogućnosti, prijevoz vozača i putnika istim sredstvom do najbližeg mjesta s kojeg mogu nastaviti svoje putovanje drugim sredstvima; i
  - iii. ako to predviđa matična država članica društva koje osigurava pokriće, prijevoz vozila, po mogućnosti i vozača i putnika do njihovog doma, polazne točke ili izvornog odredišta u istoj državi; i
- (c) pomoć ne pruža društvo koje podliježe ovoj Direktivi.

2. U slučajevima iz točaka i. i ii. stavka 1. podstavka (b), uvjet da se nezgoda ili kvar moraju dogoditi na državnom području države članice društva koje osigurava pokriće ne primjenjuje se kad je korisnik član tijela koje osigurava pokriće i kad uslugu pomoći na cesti u slučaju kvara ili uslugu prijevoza vozila pruža slično tijelo u predmetnoj državi na temelju uzajamnog sporazuma i davanja na uvid članske iskaznice, bez plaćanja dodatne premije ili, u slučaju Irske i Ujedinjene Kraljevine, kad poslove pružanja pomoći obavlja isto tijelo koje posluje u obje države.

3. Ova Direktiva se ne primjenjuje u slučaju poslova iz točke iii. stavka 1. podstavka (b) kad se nezgoda ili kvar dogodi na državnom području Irske ili, u slučaju Ujedinjene Kraljevine, na državnom području Sjeverne Irske, a vozilo, i po mogućnosti i vozač i putnici se prevoze do njihovog doma, polazne točke ili izvornog odredišta unutar jednog od ovih državnih područja.

4. Ova Direktiva se ne primjenjuje na poslove pružanja pomoći koje obavlja Automobilski klub Velikog Vojvodstva Luksemburga kad se nezgoda ili kvar cestovnog vozila dogodi izvan državnog područja Velikog Vojvodstva Luksemburga, a pomoć se sastoji od prijevoza vozila koje je bilo uključeno u tu nezgodu ili kvar, po mogućnosti i vozača i putnika do njihovog doma.

▼ B*Članak 7.***Društva za uzajamno osiguranje**

Ova Direktiva se ne primjenjuje na društva za uzajamno osiguranje koja obavljaju djelatnosti neživotnog osiguranja i koja su s drugim društvima za uzajamno osiguranje sklopila sporazum koji predviđa potpuno reosiguranje polica osiguranja koje su ta društva izdala ili na temelju kojih društvo preuzimatelj treba ispuniti obveze koje proizlaze iz tih polica umjesto cedenta. U tom slučaju društvo preuzimatelj podliježe pravilima ove Direktive.

*Članak 8.***Institucije**

Ova Direktiva se ne primjenjuje na sljedeće institucije koje obavljaju djelatnosti neživotnog osiguranja, osim ako ne dođe do izmjena njihovih statuta ili zakonodavstva koje uređuje njihovu nadležnost:

- (1) u Danskoj, Falck Danmark;
- (2) u Njemačkoj, sljedeće poludržavne institucije:
  - (a) Postbeamtenkrankenkasse,
  - (b) Krankenversorgung der Bundesbahnbeamten;
- (3) u Irskoj, Voluntary Health Insurance Board;
- (4) u Španjolskoj, Consorcio de Compensación de Seguros.

Pododjeljak 3.

Životno osiguranje*Članak 9.***Poslovi i djelatnosti**

U pogledu životnog osiguranja, ova Direktiva se ne primjenjuje na sljedeće poslove i djelatnosti:

- (1) poslove štednih institucija i institucija za pružanje uzajamne pomoći kod kojih isplaćene naknade variraju ovisno o raspoloživim sredstvima i koje zahtijevaju da svaki njihov član plaća doprinose po odgovarajućoj paušalnoj stopi;
- (2) poslove koje obavljaju organizacije, osim društava iz članka 2., kojima je cilj osigurati naknade zaposlenim i samozaposlenim osobama koje pripadaju društvu odnosno grupi društava, ili djelatnosti odnosno grupi djelatnosti, u slučaju smrti ili doživljenja ili u slučaju prestanka ili smanjenja obujma djelatnosti, bez obzira na to jesu li obveze koje proizlaze iz tih poslova u svakom trenutku pokrivena matematičkim pričuvama;

▼B

- (3) djelatnosti društava za mirovinsko osiguranje propisane Zakonom o mirovinama zaposlenika (TyEL) i drugim povezanim finskim zakonodavstvom pod uvjetom da:
- (a) društva za mirovinsko osiguranje koja su u skladu s finskim zakonodavstvom već obvezna imati zasebne sustave računovodstva i upravljanja za svoje mirovinske djelatnosti, od 1. siječnja 1995., osnuju zasebne pravne subjekte za obavljanje tih djelatnosti; i
  - (b) finska tijela bez diskriminacije dopuštaju svim državljanima i trgovačkim društvima država članica da u skladu s finskim zakonodavstvom obavljaju djelatnosti iz članka 2. povezane s tim izuzećem putem držanja odnosno sudjelovanja u postojećem društvu za osiguranje ili grupi ili putem stvaranja novih društava za osiguranje ili grupa, uključujući društva za mirovinsko osiguranje, odnosno putem sudjelovanja u njima.

*Članak 10.***Organizacije, društva i institucije**

U pogledu životnog osiguranja, ova Direktiva se ne primjenjuje na sljedeće organizacije, društva i institucije:

- (1) organizacije koje se obvezuju da će osigurati naknade samo u slučaju smrti, ako iznos tih naknada ne premašuje prosječne pogrebne troškove za jednu smrt ili ako se naknade pružaju u naravi;
- (2) „Versorgungsverband deutscher Wirtschaftsorganisationen” u Njemačkoj, osim ako njegov statut ne bude izmijenjen obzirom na opseg nadležnosti;
- (3) „Consortio de Compensación de Seguros” u Španjolskoj, osim ako njegov statut ne bude izmijenjen s obzirom na opseg djelatnosti ili nadležnosti.

*Pododjeljak 4.***Reosiguranje***Članak 11.***Reosiguranje**

U pogledu reosiguranja, ova Direktiva se ne primjenjuje na djelatnost reosiguranja koju obavlja ili za koju u potpunosti jamči vlada države članice kad, zbog značajnog javnog interesa, vlada djeluje kao reosiguratelj posljednjeg utočišta, uključujući okolnosti kad to zahtijeva stanje na tržištu u kojem nije moguće dobiti odgovarajuće komercijalno osiguranje.

▼B*Članak 12.***Društva za reosiguranje koja prekidaju svoju djelatnost**

1. Društva za reosiguranje koja su do 10. prosinca 2007. prestala sklapati nove ugovore o reosiguranju i isključivo upravljaju svojim postojećim portfeljem kako bi prekinula svoju djelatnost ne podliježu ovoj Direktivi.
2. Države članice sastavljaju popis predmetnih društava za reosiguranje i dostavljaju ga ostalim državama članicama.

O d j e l j a k 3 .

Definicije*Članak 13.***Definicije**

Za potrebe ove Direktive, navedeni pojmovi imaju sljedeće značenje:

- (1) „društvo za osiguranje” znači društvo za izravno životno ili neživotno osiguranje koje je dobilo odobrenje za rad u skladu s člankom 14.;
- (2) „vlastito društvo za osiguranje” znači društvo za osiguranje koje je u vlasništvu financijskog društva koje nije društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje ili grupe društava za osiguranje odnosno grupe društava za reosiguranje u smislu članka 212. stavka 1. točke (c) ili u vlasništvu nefinancijskog društva, čiji je cilj pružiti pokriće osiguranja samo za rizike društva odnosno društava kojima pripada ili za rizike društva odnosno društava grupe čije je to društvo član;
- (3) „društvo za osiguranje iz treće zemlje” znači društvo koje bi u skladu s člankom 14. moralo imati odobrenje za rad kao društvo za osiguranje ako bi imalo sjedište u Zajednici;
- (4) „društvo za reosiguranje” znači društvo koje je u skladu s člankom 14. dobilo odobrenje za obavljanje djelatnosti reosiguranja;
- (5) „vlastito društvo za reosiguranje” znači društvo za reosiguranje koje je u vlasništvu financijskog društva koje nije društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje ili grupe društava za osiguranje odnosno grupe društava za reosiguranje u smislu članka 212. stavka 1. točke (c) ili u vlasništvu nefinancijskog društva, čiji je cilj pružiti pokriće reosiguranja samo za rizike društva odnosno društava kojima pripada ili za rizike društva odnosno društava grupe čije je to društvo član;

▼ B

- (6) „društvo za reosiguranje iz treće zemlje” znači društvo koje bi moralo imati odobrenje za rad kao društvo za reosiguranje u skladu s člankom 14. ako bi imalo sjedište u Zajednici;

▼ M6

- (7) „reosiguranje” znači jedno od sljedećega:
- (a) djelatnost koja se sastoji od prihvaćanja rizika koje je ustupilo društvo za osiguranje odnosno društvo za osiguranje iz treće zemlje ili drugo društvo za reosiguranje odnosno društvo za reosiguranje iz treće zemlje;
  - (b) u slučaju udruge osiguratelja i osiguravajućih društava poznate kao Lloyd's, djelatnost koja se sastoji od prihvaćanja rizika koje je ustupio bilo koji član udruge Lloyd's, društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje koje nije udruga osiguratelja i osiguravajućih društava poznata kao Lloyd's; ili
  - (c) osiguranje koje društvo za reosiguranje pruža instituciji obuhvaćenom područjem primjene Direktive (EU) 2016/2341 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾;

▼ B

- (8) „matična država članica” znači sljedeće:
- (a) za neživotna osiguranja, država članica u kojoj je sjedište društva za osiguranje koje pokriva rizik;
  - (b) za životno osiguranje, država članica u kojoj je sjedište društva za osiguranje koje pokriva obvezu; ili
  - (c) za reosiguranje, država članica u kojoj je sjedište društva za reosiguranje;
- (9) „država članica domaćin” znači država članica koja nije matična država članica u kojoj društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje ima podružnicu ili u kojoj pruža usluge; za životno i neživotno osiguranje, država članica u kojoj se pružaju usluge znači država članica obveze odnosno država članica u kojoj se nalazi rizik, ako tu obvezu ili taj rizik pokriva društvo za osiguranje odnosno podružnica koja se nalazi u drugoj državi članici;
- (10) „nadzorno tijelo” znači nacionalno tijelo ili nacionalna tijela koja su zakonom ili drugim propisom ovlaštena za nadzor društava za osiguranje ili društava za reosiguranje;
- (11) „podružnica” znači agencija ili podružnica društva za osiguranje ili društva za reosiguranje koja se nalazi na državnom području države članice koja nije matična država članica;
- (12) „poslovni nastan” društva znači njegovo sjedište ili bilo koju njegovu podružnicu;
- (13) „država članica u kojoj se nalazi rizik” znači sljedeće:
- (a) država članica u kojoj se nalazi imovina, kad se osiguranje odnosi na zgrade ili na zgrade i njihov sadržaj, pod uvjetom da je sadržaj pokriven istom policom osiguranja;

⁽¹⁾ Direktiva (EU) 2016/2341 od 14. prosinca 2016. o djelatnostima i nadzoru institucija za strukovno mirovinsko osiguranje (SL L 354 od 23.12.2016., str. 37.)

▼B

- (b) država članica registracije, kad se osiguranje odnosi na bilo koju vrstu vozila;
  - (c) država članica u kojoj je ugovaratelj osiguranja sklopio policu u slučaju polica koje traju četiri mjeseca ili manje, a koje pokrivaju bilo koju vrstu rizika povezanih s putovanjem ili godišnjim odmorom;
  - (d) u svim slučajevima koji nisu izričito navedeni u točkama (a), (b) ili (c), država članica u kojoj se nalazi:
    - i. uobičajeno boravište ugovaratelja osiguranja; ili
    - ii. ako je ugovaratelj osiguranja pravna osoba, onaj poslovni nastan ugovaratelja osiguranja na koji se ugovor odnosi;
- (14) „država članica obveze” znači država članica u kojoj se nalazi:
- (a) uobičajeno boravište ugovaratelja osiguranja; ili
  - (b) ako je ugovaratelj osiguranja pravna osoba, onaj poslovni nastan ugovaratelja osiguranja na koji se ugovor odnosi;
- (15) „matično društvo” znači matično društvo u smislu članka 1. Direktive 83/349/EEZ;
- (16) „društvo kći” znači društvo kći u smislu članka 1. Direktive 83/349/EEZ, uključujući i njegova društva kćeri;
- (17) „uska povezanost” znači položaj u kojem su dvije ili više fizičkih ili pravnih osoba povezane kontrolom ili sudjelovanjem ili položaj u kojem su dvije ili više fizičkih ili pravnih osoba trajno povezane s jednom te istom osobom kontrolnim odnosom;
- (18) „kontrola” znači odnos između matičnog društva i društva kćeri, kao što je određeno u članku 1. Direktive 83/349/EEZ ili sličan odnos između bilo koje fizičke ili pravne osobe i nekog društva;
- (19) „unutargrupne transakcije” znači sve transakcije u kojima se društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje izravno ili neizravno oslanja na drugo društvo unutar iste grupe ili je usko povezano s bilo kojom fizičkom ili pravnom osobom koja je povezana s društvima u toj grupi u svrhu ispunjavanja ugovornih ili izvanugovornih obveza uz plaćanje ili bez plaćanja;
- (20) „sudjelovanje” znači izravno držanje ili držanje putem kontrole nad 20 ili više posto glasačkih prava odnosno kapitala društva; predstavlja izravno držanje ili držanje putem kontrole od 20 % ili više u glasačkim pravima odnosno u kapitalu društva; ili
- (21) „kvalificirani udjel” znači izravni ili neizravni udjel u društvu koji predstavlja 10 ili više posto kapitala odnosno glasačkih prava ili omogućava ostvarivanje značajnog utjecaja na upravljanje tim društvom;
- (22) „uređeno tržište” znači sljedeće:
- (a) u slučaju tržišta koje se nalazi u državi članici, uređeno tržište kako je određeno u članku 4. stavku 1. točki 14. Direktive 2004/39/EZ ili

▼B

- (b) u slučaju tržišta koje se nalazi u trećoj zemlji, financijsko tržište koje ispunjava sljedeće uvjete:
- i. priznaje ga matična država članica društva za osiguranje i ispunjava zahtjeve koji su usporedivi sa zahtjevima propisanim Direktivom 2004/39/EZ i
  - ii. financijski instrumenti kojima se trguje na tom tržištu imaju kvalitetu koja je usporediva s kvalitetom instrumenata kojima se trguje na uređenom tržištu odnosno uređenim tržištima matične države članice;
- (23) „nacionalni ured” znači nacionalni ured osiguratelja kako je određeno u članku 1. stavku 3. Direktive 72/166/EEZ;
- (24) „nacionalni garancijski fond” znači tijelo iz članka 1. stavka 4. Direktive 84/5/EEZ;
- (25) „financijsko društvo” znači bilo koji od sljedećih subjekata:
- (a) kreditna institucija, financijska institucija ili društvo za pomoćne bankovne usluge u smislu članka 4. stavaka 1., 5. i 21. Direktive 2006/48/EZ;
  - (b) društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje ili osigurateljni holding u smislu članka 212. stavka 1. točke (f);
  - (c) investicijsko društvo ili financijska institucija u smislu članka 4. stavka 1. točke 1. Direktive 2004/39/EZ ili
  - (d) mješoviti financijski holding u smislu članka 2. stavka 15. Direktive 2002/87/EZ;
- (26) „subjekt posebne namjene” znači bilo koje registrirano ili neregistrirano društvo koje nije postojeće društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje, koje preuzima rizike društava za osiguranje odnosno društava za reosiguranje i koje u cijelosti financira svoju izloženost tim rizicima pomoću prinosa na izdavanje duga ili nekog drugog financijskog mehanizma, pri čemu su prava otplate pružatelja tog duga ili financijskog mehanizma podređena obvezama reosiguranja tog društva;
- (27) „veliki rizici” znači:
- (a) rizici razvrstani u vrste osiguranja 4, 5, 6, 7, 11 i 12 u dijelu A Priloga I.;
  - (b) rizici razvrstani u vrste osiguranja 14 i 15 u dijelu A Priloga I. kad se ugovaratelj osiguranja profesionalno bavi industrijskom ili komercijalnom djelatnošću ili nekim slobodnim zanimanjem, a rizici se odnose na tu djelatnost;
  - (c) rizici razvrstani u vrste osiguranja 3, 8, 9, 10, 13 i 16 u dijelu A Priloga I. ako ugovaratelj osiguranja premašuje ograničenja najmanje sljedeća dva kriterija:
    - i. ukupni bilančni iznos od 6,2 milijuna eura;

▼ B

- ii. neto promet od 12,8 milijuna eura, u smislu Četvrte direktive Vijeća 78/660/EEZ od 25. srpnja 1978. na temelju članka 54. stavka 3. točke (g) Ugovora o godišnjim financijskim izvještajima za određene vrste trgovačkih društava ⁽¹⁾;
- iii. prosječan broj od 250 zaposlenika tijekom financijske godine.

Ako ugovaratelj osiguranja pripada grupi društava za koju se sastavljaju konsolidirani financijski izvještaji u smislu Direktive 83/349/EEZ, kriteriji navedeni u točki (c) prvog podstavka primjenjuju se na temelju konsolidiranih financijskih izvještaja.

Države članice mogu kategoriji iz točke (c) prvog podstavka dodati rizike koje osiguravaju strukovna udruženja, zajednička društva ili privremene grupacije;

- (28) „izdvajanje poslova” znači svaki oblik dogovora između društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje i pružatelja usluga, bez obzira je li on nadzirani ili nenadzirani subjekt, u skladu s kojim pružatelj usluga izravno ili neizravno obavlja postupak, uslugu ili djelatnost koju bi inače društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje obavljalo samo;
- (29) „funkcija”, unutar sustava upravljanja, znači unutarnja sposobnost obavljanja praktičnih zadataka; sustav upravljanja uključuje funkciju upravljanja rizicima, funkciju praćenja usklađenosti, funkciju unutarnje revizije i aktuarsku funkciju;
- (30) „preuzeti rizik osiguranja” znači rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja zbog neodgovarajućih pretpostavki u vezi oblikovanja cijena i pričuva;
- (31) „tržišni rizik” znači rizik gubitka ili nepovoljne promjene u financijskom stanju koji izravno ili neizravno proizlazi iz kretanja u razini i nepredvidljivosti tržišnih cijena imovine, obveza i financijskih instrumenata;
- (32) „kreditni rizik” znači rizik gubitka ili nepovoljne promjene u financijskom stanju koji proizlazi iz kretanja u kreditnom položaju izdavatelja vrijednosnih papira, drugih ugovornih strana i bilo kojih dužnika kojima su izložena društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje, u obliku koncentracija rizika neispunjenja obveza druge ugovorne strane, rizika prinosa ili tržišnog rizika;

▼ M5

- (32.a) „kvalificirana središnja druga ugovorna strana” znači središnja druga ugovorna strana koja je dobila odobrenje u skladu s člankom 14. Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ ili je priznata u skladu s člankom 25. te uredbe;

⁽¹⁾ SL L 222, 14.8.1978., str. 11.

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju (SL L 201, 27.7.2012., str. 1.).

▼ B

- (33) „operativni rizik” znači rizik gubitka koji nastaje zbog neodgovarajućih ili neuspjelih unutarnjih postupaka, osoba odnosno sustava ili zbog vanjskih događaja;
- (34) „rizik likvidnosti” znači rizik da društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje ne bude u mogućnosti unovčiti svoja ulaganja i drugu imovinu kako bi podmirilo svoje financijske obveze o njihovom dospjeću;
- (35) „koncentracijski rizik” znači sve izloženosti riziku kod kojih je potencijalni gubitak tako velik da ugrožava solventnost ili financijski položaj društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje;
- (36) „tehnike smanjenja rizika” znači sve tehnike koje omogućuju društvu za osiguranje odnosno društvu za reosiguranje da prenese dio svojih rizika ili sve svoje rizike na drugu osobu;
- (37) „diversifikacijski učinci” znači smanjenje izloženosti riziku društava za osiguranje odnosno društava za reosiguranje i grupa koje je povezano s diversifikacijom njihovog poslovanja, a proizlazi iz činjenice da se nepovoljni rezultat jednog rizika može poništiti povoljnijim rezultatom drugog rizika, pri čemu ti rizici nisu u potpunosti suovisni;
- (38) „prognoza distribucije vjerojatnosti” znači matematička funkcija kojom se određuje vjerojatnost ostvarenja opsežnog skupa međusobno isključujućih budućih događaja;
- (39) „mjera rizika” znači matematička funkcija kojom se danju prognozi distribucije vjerojatnosti određuje novčani iznos i koji se monotonno povećava s razinom izloženosti riziku na kojoj se temelji ta prognoza distribucije vjerojatnosti;

▼ M5

- (40) „vanjska institucija za procjenu kreditnog rizika” znači agencija za kreditni rejting koja je registrirana ili certificirana u skladu s Uredbom (EZ) br. 1060/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ ili središnja banka koja izdaje kreditne rejtinge na koje se ne primjenjuje ta uredba.

▼ B*POGLAVLJE II.**Početak obavljanja djelatnosti**Članak 14.***Načelo odobrenja za rad**

1. Za početak obavljanja djelatnosti izravnog osiguranja ili reosiguranja koji su obuhvaćeni ovom Direktivom potrebno je prethodno odobrenje za rad.

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 1060/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o agencijama za kreditni rejting (SL L 302, 17.11.2009., str. 1.).

▼B

2. Od nadzornih tijela matične države članice odobrenje za rad iz stavka 1. može zatražiti:

- (a) svako društvo koje ustanovljava svoje sjedište na državnom području te države članice ili
- (b) svako društvo za osiguranje koje, nakon dobivanja odobrenja za rad u skladu sa stavkom 1., želi proširiti svoje poslovanje na cijelu vrstu osiguranja ili na vrste osiguranja osim onih za koje je već dobilo odobrenje.

*Članak 15.***Opseg odobrenja za rad**

1. Odobrenje za rad u skladu s člankom 14. vrijedi na području cijele Zajednice. Njime se društvima za osiguranje odnosno društvima za reosiguranje dopušta obavljanje djelatnosti osiguranja odnosno reosiguranja, pri čemu to odobrenje obuhvaća i pravo poslovnog nastana i slobodu pružanja usluga.

2. U skladu s člankom 14. odobrenje za rad se izdaje za određenu vrstu izravnog osiguranja navedenu u dijelu A Priloga I. ili u Prilogu II. Ono obuhvaća cijelu vrstu osiguranja osim ako podnositelj zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad želi obuhvatiti samo neke rizike koji pripadaju toj vrsti osiguranja.

Rizici uključeni u jednu vrstu osiguranja ne smiju biti uključeni u neku drugu vrstu osiguranja osim u slučajevima iz članka 16.

Odobrenje za rad se može izdati za dvije vrste ili više vrsta osiguranja ako nacionalno pravo države članice dopušta obavljanje djelatnosti istodobno za te vrste osiguranja.

3. U pogledu neživotnog osiguranja, države članice mogu izdati odobrenje za podskupine osiguranja navedene u dijelu B Priloga I.

Nadzorna tijela mogu ograničiti odobrenje za rad koje je bilo zatraženo za jednu od vrsta osiguranja na poslove navedene u poslovnom planu iz članka 23.

4. Društva na koja se primjenjuje ova Direktiva mogu obavljati djelatnost pružanja pomoći iz članka 6. samo ako su dobila odobrenje za vrstu osiguranja 18 iz dijela A Priloga I., ne dovodeći u pitanje članak 16. stavak 1. U tom se slučaju ova Direktiva primjenjuje na predmetne poslove.

5. U pogledu reosiguranja, odobrenje za rad se izdaje za djelatnost neživotnog reosiguranja, djelatnost životnog osiguranja ili za sve vrste djelatnosti reosiguranja.

Zahtjev za izdavanje odobrenja za rad razmatra se u svjetlu poslovnog plana kojeg treba dostaviti u skladu s člankom 18. stavkom 1. točkom (c) i ispunjavanja uvjeta za izdavanje odobrenja za rad koje propiše država članica u kojoj se traži izdavanje odobrenja za rad.

▼B*Članak 16.***Dodatni rizici**

1. Društvo za osiguranje koje je dobilo odobrenje za rad za osnovni rizik koji pripada jednoj od vrsta osiguranja ili grupi vrsta osiguranja navedenoj u Prilogu I. može također osigurati rizike uključene u drugu vrstu osiguranja bez dobivanja odobrenja za rad za te rizike pod uvjetom da ti rizici ispunjavaju sve sljedeće uvjete:

- (a) povezani su sa osnovnim rizikom;
- (b) odnose se na predmet koji je pokriven od osnovnog rizika i
- (c) pokriveni su ugovorom kojim se osigurava osnovni rizik.

2. Iznimno od stavka 1., rizici koji su uključeni u vrste osiguranja 14, 15 i 17 u dijelu A Priloga I. ne smatraju se rizicima koji su dodatni u odnosu na druge vrste osiguranja.

Ipak, osiguranje troškova pravne zaštite kako je navedeno u vrsti osiguranja 17 može se smatrati dodatnim rizikom u odnosu na vrstu osiguranja 18 ako su ispunjeni uvjeti propisani stavkom 1. i jedan od sljedećih uvjeta:

- (a) osnovni rizik odnosi se na pomoć pruženu osobama koja zapadnu u poteškoće prilikom putovanja, dok su izvan svojeg doma ili boravišta ili
- (b) osiguranje se odnosi na sporove ili rizike koji proizlaze iz uporabe pomorskih plovila ili su s njome povezani.

*Članak 17.***Pravni oblik društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje**

1. Matična država članica zahtijeva da svako društvo koje zatraži odobrenje za rad u skladu s člankom 14. ima jedan od pravnih oblika iz Priloga III.

2. Države članice mogu osnovati društva u bilo kojem obliku koji je uređen javnim pravom, pod uvjetom da je cilj takvih tijela obavljanje poslova osiguranja odnosno reosiguranja pod istim uvjetima pod kojima posluju društva uređena privatnim pravom.

▼M5

3. Komisija može donijeti delegirane akte u skladu s člankom 301.a u vezi s popisima oblika navedenima u Prilogu III., kojima se izuzimaju točke 28. i 29. svakog od dijelova A, B i C.

▼B*Članak 18.***Uvjeti za odobrenje**

1. Matična država članica zahtijeva od svih društava koja zatraže odobrenje za rad da:

- (a) u pogledu društava za osiguranje, ograniče svoje ciljeve na djelatnost osiguranja i poslove koji izravno proizlaze iz osiguranja, pri čemu su isključene sve druge poslovne djelatnosti;

▼B

- (b) u pogledu društava za reosiguranje, ograniče svoje ciljeve na djelatnost reosiguranja i povezane poslove, ovaj zahtjev može uključivati funkciju holdinga i djelatnosti u vezi s djelatnostima financijskog sektora u smislu članka 2. stavka 8. Direktive 2002/87/EZ;
- (c) podnesu poslovni plan u skladu s člankom 23.;
- (d) imaju prihvatljiva osnovna vlastita sredstva za pokriće apsolutnog praga minimalnog potrebnog kapitala predviđenog u članku 129. stavku 1. točki (d);
- (e) predoče dokaze da će u budućnosti moći imati prihvatljiva vlastita sredstva za pokriće potrebnog solventnog kapitala, kako je predviđeno u članku 100.;
- (f) predoče dokaze da će u budućnosti imati prihvatljiva osnovna vlastita sredstva za pokriće minimalnog potrebnog kapitala, kako je predviđeno u članku 128.;
- (g) predoče dokaze da će moći ispuniti uvjete u vezi sustava upravljanja iz poglavlja IV. odjeljka 2.;
- (h) u pogledu neživotnog osiguranja, dostave ime i adresu svih predstavnika za rješavanje odštetnih zahtjeva koji su imenovani u skladu s člankom 4. Direktive 2000/26/EZ u svakoj državi članici osim države članice u kojoj se traži odobrenje za rad ako su rizici koje treba pokriti razvrstani u vrstu osiguranja 10 dijela A Priloga I. ovoj Direktivi, uz izuzetak odgovornosti prijevoznika.

2. Društvo za osiguranje koje traži odobrenje da proširi svoje poslovanje na druge vrste osiguranja ili da proširi odobrenje koje pokriva samo neke rizike koji pripadaju jednoj vrsti osiguranja mora podnijeti poslovni plan u skladu s člankom 23.

Osim toga mora pružiti dokaz da ima odgovarajuća vlastita sredstva za pokriće potrebnog solventnog kapitala i minimalnog potrebnog kapitala koji su predviđeni u prvom stavku članka 100. odnosno u članku 128.

3. Ne dovodeći u pitanje stavak 2., društvo za osiguranje koje obavlja djelatnosti životnog osiguranja i traži odobrenje da proširi svoje poslovanje na rizike iz vrsta osiguranja 1 ili 2 u dijelu A Priloga I. kako je navedeno u članku 73. mora dokazati da:

- (a) ima odgovarajuća osnovna vlastita sredstva za pokriće apsolutnog praga minimalnog potrebnog kapitala za društva za životno osiguranje i apsolutnog praga minimalnog potrebnog kapitala za društva za neživotno osiguranje iz članka 129. stavka 1. točke (d).;

▼B

(b) se obvezuje da će u budućnosti pokriti minimalne financijske obveze iz članka 74. stavka 3.

4. Ne dovodeći u pitanje stavak 2., društvo za osiguranje koje obavlja djelatnosti neživotnog osiguranja za rizike iz vrsta osiguranja 1 ili 2 u dijelu A Priloga I. i koje traži odobrenje da proširi svoje poslovanje na rizike životnog osiguranja kako je navedeno u članku 73. mora dokazati da:

(a) ima odgovarajuća osnovna vlastita sredstva za pokriće apsolutnog praga minimalnog potrebnog kapitala za društva za životno osiguranje i apsolutnog praga minimalnog potrebnog kapitala za društva za neživotno osiguranje iz članka 129. stavka 1. točke (d);

(b) se obvezuje da će u budućnosti pokriti minimalne financijske obveze iz članka 74. stavka 3.

*Članak 19.***Uska povezanost**

Ako postoji uska povezanost između društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje i drugih fizičkih ili pravnih osoba, nadzorna tijela izdaju odobrenje za rad samo ako ta uska povezanost ne sprečava djelotvorno obavljanje njihovih nadzornih funkcija.

Nadzorna tijela odbit će izdati odobrenje za rad ako zakoni i drugi propisi treće zemlje kojima se uređuje jedna ili više fizičkih ili pravnih osoba s kojima je društvo za osiguranje usko povezano ili poteškoće prisutne u provođenju tih mjera sprečavaju djelotvorno obavljanje njihovih nadzornih funkcija.

Nadzorna tijela zahtijevaju da im društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje dostave informacije koje su im potrebne za kontinuirano praćenje usklađenosti s uvjetima iz prvog stavka.

*Članak 20.***Sjedište društava za osiguranje i društava za reosiguranje**

Države članice zahtijevaju da se sjedište društava za osiguranje i društava za reosiguranje nalazi u istoj državi članici u kojoj se nalazi njihovo registrirano sjedište.

*Članak 21.***Uvjeti police osiguranja i cjenici premija**

1. Države članice ne zahtijevaju prethodnu suglasnost ili sustavno obavješćivanje o općim i posebnim uvjetima police osiguranja, cjenicima premija, tehničkim podlogama koje se posebno upotrebljavaju za izračunavanje cjenika premija i tehničkih pričuva ili o obrascima i drugim tiskanima dokumentima koje društvo namjerava upotrebljavati u svojem poslovanju s ugovarateljima osiguranja ili društvima cedentima odnosno društvima retrocedentima.

▼B

Ipak, za životno osiguranje i isključivo za potrebe provjere usklađenosti s nacionalnim propisima o aktuarskim načelima, matična država članica može zahtijevati sustavno obavješćivanje o tehničkim podlogama koje se upotrebljavaju za izračunavanje cjenika premija i tehničkih pričuva. Ovaj zahtjev nije preduvjet za izdavanje odobrenja društvu za životno osiguranje.

2. Države članice ne zadržavaju i ne uvode obvezu prethodnog obavješćivanja ili dobivanja prethodne suglasnosti za namjeravana povećanja premijskih stopa osim u sklopu općih sustava nadzora cijena.

3. Države članice mogu za društva koja su zatražila ili dobila odobrenje za vrstu osiguranja 18 iz dijela A Priloga I. uvesti preglede njihovih izravnih i neizravnih resursa s obzirom na osoblje i opremu, uključujući kvalifikacije njihovih zdravstvenih timova i kvalitetu opreme kojima ta društva raspolažu za ispunjavanje svojih obveza koje proizlaze iz te vrste osiguranja.

4. Države članice mogu zadržati na snazi ili uvesti zakone i druge propise koji zahtijevaju odobrenje osnivačkog akta i statuta te dostavljanje ostalih dokumenata potrebnih za normalno obavljanje nadzora.

*Članak 22.***Gospodarski zahtjevi tržišta**

Države članice ne zahtijevaju da se zahtjev za izdavanje odobrenja za rad razmatra u svjetlu gospodarskih zahtjeva tržišta.

*Članak 23.***Poslovni plan**

1. Poslovni plan iz članka 18. stavka 1. točke (c) uključuje sljedeće podatke ili dokaze o:

- (a) prirodi rizika ili obveza koje predmetno društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje namjerava pokriti;
- (b) vrsti ugovora o reosiguranju koje društvo za reosiguranje namjerava sklopiti s društvima cedentima;
- (c) vodećim načelima u vezi s reosiguranjem i retrocesijom;
- (d) osnovnim vlastitim sredstvima koja čine apsolutni prag minimalnog potrebnog kapitala;
- (e) procjenama troškova uspostavljanja upravnih službi i organizacije za osiguranje poslovanja, financijskim izvorima koji su namijenjeni za pokriće tih troškova i, ako su rizici koje treba pokriti razvrstani u vrstu osiguranja 18 u dijelu A Priloga I., izvorima kojima društvo za osiguranje raspolaže za pružanje obećane pomoći.

2. Osim zahtjeva iz stavka 1., za prve tri financijske godine, poslovni plan uključuje sljedeće:

- (a) projekciju bilance;

▼B

- (b) procjene budućeg potrebnog solventnog kapitala, kako je predviđeno u poglavlju VI. odjeljku 4. pododjeljku 1., na temelju projekcije bilance iz točke (a) kao i metodu izračuna koja je upotrijebljena za dobivanje tih procjena;
- (c) procjene budućeg minimalnog potrebnog kapitala, kako je predviđeno u odredbama članaka 128. i 129., na temelju projekcije bilance iz točke (a), kao i metodu izračuna koja je upotrijebljena za dobivanje tih procjena;
- (d) procjene financijskih sredstava koja su namijenjena za pokriće tehničkih pričuva, minimalnog potrebnog kapitala i potrebnog solventnog kapitala;
- (e) u pogledu neživotnog osiguranja i reosiguranja, plan uključuje i sljedeće:
  - i. procjene troškova upravljanja osim osnivačkih troškova, a posebno tekuće opće troškove i provizije;
  - ii. procjene premija ili doprinosa i potraživanja;
- (f) u pogledu životnog osiguranja, također i plan u kojemu su detaljno navedene procjene prihoda i rashoda od poslova izravnog osiguranja, preuzetih obveza reosiguranja i ustupljenih obveza reosiguranja.

*Članak 24.***Dioničari i članovi s kvalificiranim udjelima**

1. Nadzorna tijela matične države članice ne izdaju društvu odobrenje za rad za obavljanje djelatnosti osiguranja ili reosiguranja prije nego što su obaviještene o identitetu izravnih ili neizravnih dioničara ili članova, bez obzira na to jesu li fizičke ili pravne osobe, koji imaju kvalificirane udjele u tom društvu kao i o iznosima tih udjela.

Ta tijela odbit će izdati odobrenje za rad ako, uzimajući u obzir potrebu za osiguranjem upravljanja pažnjom dobrog stručnjaka društvom za osiguranje odnosno društvom za reosiguranje, nisu zadovoljne kvalifikacijama dioničara ili članova.

2. U smislu stavka 1., u obzir se uzimaju glasačka prava iz članaka 9. i 10. Direktive 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. prosinca 2004. o usklađivanju zahtjeva za transparentnošću u vezi s informacijama o izdavateljima čiji su vrijednosni papiri uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu⁽¹⁾, te uvjeti o udruživanju tih prava iz članka 12. stavaka 4. i 5. te Direktive.

⁽¹⁾ SL L 390, 31.12.2004., str. 38.

▼ B

Države članice ne uzimaju u obzir glasačka prava ili dionice koje investicijska društva ili kreditne institucije drže kao rezultat pružanja investicijske usluge provedbe ponude i/ili prodaje financijskih instrumenata uz obvezu otkupa uključenih u točku 6. dijela A Priloga I. Direktivi 2004/39/EZ, pod uvjetom da se ta prava ne koriste za ostvarivanje utjecaja na upravljanje izdavateljem te da se navedene dionice ne drže dulje od godine dana od dana stjecanja.

*Članak 25.***Odbijanje zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad**

U svakoj odluci o odbijanju zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad moraju se navesti potpuni razlozi i o njoj se mora obavijestiti predmetno društvo.

Svaka država članica osigurava pravo na obraćanje sudu u slučaju odbijanja zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad.

Takvo pravno sredstvo treba odrediti i za slučaj ako nadzorna tijela ne riješe zahtjev za izdavanje odobrenja za rad u roku od šest mjeseci od dana zaprimanja zahtjeva.

▼ M5*Članak 25.a***Obavješćivanje i objavljivanje odobrenja ili povlačenja odobrenja**

O svakom odobrenju ili povlačenju odobrenja obavješćuje se Europsko nadzorno tijelo (Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje) („EIOPA”) osnovano Uredbom (EU) br. 1094/2010 Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁾. Na popis se unosi naziv svakog društva za osiguranje i društva za reosiguranje kojem je izdano odobrenje. EIOPA objavljuje i ažurira popis na svojoj internetskoj stranici.

▼ B*Članak 26.***Prethodno savjetovanje s tijelima drugih država članica**

1. S nadzornim tijelima bilo koje druge države članice potrebno je savjetovanje prije izdavanja odobrenja:

- (a) društvu kćeri društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje koje je dobilo odobrenje za rad u toj državi članici;
- (b) društvu kćeri matičnog društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje koje je dobilo odobrenje za rad u toj državi članici; ili
- (c) društvu koje kontrolira ista fizička ili pravna osoba koja kontrolira društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje koje je dobilo odobrenje za rad u toj državi članici.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1094/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju Europskoga nadzornog tijela (Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje), o izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i o stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/79/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 48.).

▼B

2. S nadzornim tijelima uključene države članice koji su nadležni za nadzor kreditnih institucija ili investicijskih društva potrebno se savjetovati prije izdavanja odobrenja za rad društvu za osiguranje odnosno društvu za reosiguranje koje je:

- (a) društvo kćer kreditne institucije ili investicijskog društva koje je dobilo odobrenje za rad unutar Zajednice;
- (b) društvo kćer matičnog društva kreditne institucije ili investicijskog društva koje je dobilo odobrenje za rad unutar Zajednice; ili
- (c) društvo koje kontrolira ista fizička ili pravna osoba koja kontrolira kreditnu instituciju ili investicijsko društvo koje je dobilo odobrenje za rad unutar Zajednice.

3. Odgovarajuća tijela iz stavaka 1. i 2. posebno se međusobno savjetuju kad procjenjuju poslovni ugled dioničara te zahtjeve u vezi poslovnog ugleda i stručnosti svih osoba koje učinkovito upravljaju društvom ili imaju druge ključne funkcije, a uključene su u upravljanje drugim subjektom unutar iste grupe.

Tijela se međusobno obavješćuju o svim informacijama o poslovnom ugledu dioničara te zahtjevima u vezi poslovnog ugleda i stručnosti svih osoba koje učinkovito upravljaju društvom ili imaju druge ključne funkcije, a koja su relevantna drugim nadzornim tijelima za izdavanje odobrenja za rad kao i za kontinuiranu procjenu ispunjavanja uvjeta poslovanja.

*POGLAVLJE III.***Nadzorna tijela i opća pravila***Članak 27.***Glavni cilj nadzora**

Države članice osiguravaju da su nadzornim tijelima osigurana potrebna sredstva te da imaju relevantnu stručnost, sposobnost i ovlaštenje da ostvare glavni cilj nadzora, tj. zaštitu ugovaratelja osiguranja i korisnika osiguranja.

*Članak 28.***Financijska stabilnost i procikličnost**

Ne dovodeći u pitanje glavni cilj nadzora iz članka 27., države članice osiguravaju da nadzorna tijela u obavljanju svojih općih dužnosti, a posebno u izvanrednim situacijama, na temelju raspoloživih informacija na odgovarajući način uzimaju u obzir moguće učinke svojih odluka na stabilnost predmetnih financijskih sustava u Europskoj uniji.

▼ B

U razdobljima izuzetnih kretanja na financijskim tržištima, nadzorna tijela uzimaju u obzir moguće procikličke učinke svojih mjera.

*Članak 29.***Opća načela nadzora**

1. Nadzor se temelji na pristupu koji je okrenut budućnosti i zasnovan na rizicima. Uključuje kontinuiranu provjeru pravilnog obavljanja poslova iz djelatnosti osiguranja i reosiguranja te usklađenosti društava za osiguranje i društava za reosiguranje s nadzornim odredbama.

▼ C2

2. Nadzor društava za osiguranje i društava za reosiguranje obuhvaća odgovarajuću kombinaciju neizravnih i izravnih nadzora.

▼ B

3. Države članice osiguravaju da se zahtjevi propisani ovom Direktivom primjenjuju na način koji je razmjern prirodni, opsegu i složenosti rizika prisutnih u poslovanju društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje.

▼ M5

4. U delegiranim aktima te regulatornim i provedbenim tehničkim standardima koje je donijela Komisija uzima se u obzir načelo proporcionalnosti čime se osigurava proporcionalna primjena ove Direktive, posebno u odnosu na mala društva za osiguranje.

U nacrtima regulatornih tehničkih standarda koje je podnijela EIOPA u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1094/2010, nacrtima provedbenih tehničkih standarda podnesenima u skladu s njezinim člankom 15. te smjernicama i preporukama izdanimima u skladu s njezinim člankom 16. uzima se u obzir načelo proporcionalnosti čime se osigurava proporcionalna primjena ove Direktive, posebno u odnosu na mala društva za osiguranje.

▼ B*Članak 30.***Nadzorna tijela i područje nadzora**

1. Financijski nadzor društava za osiguranje i društava za reosiguranje, uključujući djelatnost koju obavljaju preko svojih podružnica ili na temelju slobode pružanja usluga u isključivoj je nadležnosti matične države članice.

2. Financijski nadzor na temelju stavka 1., uključuje provjeru cjelokupnog poslovanja društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje, provjeru stanja njegove solventnosti, oblikovanja tehničkih pričuva, njegove imovine i prihvatljivih vlastitih sredstava u skladu s propisanim pravilima odnosno praksama koje se primjenjuju u matičnoj državi članici na temelju odredbi donesenih na razini Zajednice.

▼B

Ako je predmetno društvo za osiguranje dobilo odobrenje za pokrivanje rizika razvrstanih u vrstu osiguranja 18 u dijelu A Priloga I., nadzor se proširuje na praćenje tehničkih sredstava koja su na raspolaganju društvu za osiguranje za obavljanje njegovih poslova pružanja pomoći na koje se društvo obvezalo, ako zakonodavstvo matične države članice predviđa praćenje tih sredstava.

3. Ako nadzorna tijela države članice u kojoj se nalazi rizik ili države članice obveze ili, u slučaju društva za reosiguranje, nadzorna tijela države članice domaćina, imaju razloga smatrati da djelatnosti društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje mogu utjecati na njegovu financijsku stabilnost, obavješćuju o tome nadzorna tijela matične države članice tog društva.

Nadzorna tijela matične države članice određuju je li društvo usklađeno s bonitetnim načelima koja su propisana ovom Direktivom.

*Članak 31.***Transparentnost i odgovornost**

1. Nadzorna tijela obavljaju svoje zadatke na transparentan i odgovoran način, pri čemu obraćaju primjerenu pažnju na zaštitu povjerljivih informacija.

2. Države članice osiguravaju objavu sljedećih informacija:

- (a) tekstova zakona i drugih propisa te općih smjernica u području zakonskog okvira osiguranja;
- (b) općih kriterija i metoda, uključujući instrumente koji su razvijeni u skladu s člankom 34. stavkom 4., a koji se upotrebljavaju u postupku nadzornog pregleda kako je određeno u članku 36.;
- (c) skupnih statističkih podataka o ključnim aspektima primjene bonitetnog okvira;
- (d) načina izvršavanja mogućnosti koje su predviđene ovom Direktivom;
- (e) ciljeva nadzora i njegovih glavnih funkcija i aktivnosti.

Objava informacija predviđena u prvom podstavku mora biti dovoljna da omogući usporedbu nadzornih pristupa koje su usvojila nadzorna tijela različitih država članica.

Informacije se objavljuju u standardnom obliku i redovito se ažuriraju. Informacije iz točaka (a) do (e) prvog podstavka dostupne su na jednoj elektroničkoj adresi u svakoj državi članici.

▼ B

3. Države članice propisuju transparentne postupke za imenovanje i razrješenje članova upravnih i upravljačkih tijela svojih nadzornih tijela.

▼ M5

4. Ne dovodeći u pitanje članke 35. i 51., članak 254. stavak 2. i članak 256., Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 301.a u vezi sa stavkom 2. ovog članka, kojima se određuju ključni aspekti prema kojima se objavljuju skupni statistički podaci te sadržaj i datum objava.

5. Kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti u vezi s primjenom stavka 2. ovog članka i ne dovodeći u pitanje članke 35. i 51., članak 254. stavak 2. i članak 256., EIOPA izrađuje nacрте provedbenih tehničkih standarda radi utvrđivanja modela i strukture objave predviđene u ovom članku.

EIOPA Komisiji podnosi navedene nacрте provedbenih tehničkih standarda do 30. rujna 2015.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1094/2010.

▼ B*Članak 32.***Zabrana odbijanja ugovora o reosiguranju i ugovora o retrocesiji**

1. Matična država članica društva za osiguranje ne smije odbiti ugovor o reosiguranju sklopljen s društvom za reosiguranje odnosno s društvom za osiguranje koje je dobilo odobrenje u skladu s člankom 14. zbog razloga koji su izravno povezani s financijskom stabilnošću tog društva za reosiguranje odnosno društva za osiguranje.

2. Matična država članica društva za reosiguranje ne smije odbiti ugovor o retrocesiji koji je društvo za reosiguranje sklopilo s društvom za reosiguranje odnosno s društvom za osiguranje koje je dobilo odobrenje u skladu s člankom 14. zbog razloga koji su izravno povezani s financijskom stabilnošću tog društva za reosiguranje odnosno društva za osiguranje.

*Članak 33.***Nadzor podružnica sa sjedištem u drugoj državi članici**

Države članice predviđaju da u slučaju kad društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje koje je dobilo odobrenje za rad u drugoj državi članici i obavlja djelatnost preko podružnice, ► **C2** nadzorna tijela matične države članice mogu, nakon što obavijeste nadzorna tijela predmetne države članice domaćina, same ili preko posredovanja osoba koje su imenovane za tu svrhu, obavljati izravne nadzore informacija potrebnih za osiguranje financijskog nadzora nad tim društvom. ◀

▼ C2

Tijela države članice domaćina mogu sudjelovati u tim nadzorima.

▼ M5

Kada je nadzorno tijelo obavijestilo nadzorna tijela države članice domaćina da namjerava provesti izravne nadzore u skladu s prvim stavkom i ako je nadzornom tijelu zabranjeno ostvarivanje njegova prava na provođenje tih izravnih nadzora ili ako nadzorna tijela države članice domaćina nisu u praksi u mogućnosti ostvariti svoje pravo sudjelovanja u skladu s drugim stavkom, nadzorna tijela mogu uputiti predmet EIOPA-i i zatražiti njezinu pomoć u skladu s člankom 19. Uredbe (EU) br. 1094/2010. U tom slučaju EIOPA može djelovati u skladu s ovlastima koje su joj dodijeljene tim člankom.

U skladu s člankom 21. Uredbe (EU) br. 1094/2010, EIOPA može sudjelovati u izravnim nadzorima kada ih zajedno provode dva nadzorna tijela ili više njih.

▼ B*Članak 34.***Opće nadzorne ovlasti**

1. Države članice osiguravaju da nadzorna tijela imaju ovlast poduzeti preventivne i korektivne mjere kako bi osigurale da su društva za osiguranje i društva za reosiguranje usklađena sa zakonima i drugim propisima s kojima moraju biti usklađena u svakoj državi članici.

2. Nadzorna tijela imaju ovlast poduzeti sve potrebne mjere, prema potrebi, uključujući mjere upravne ili financijske prirode, u vezi s društvima za osiguranje odnosno društvima za reosiguranje i članovima njihovih upravnih, upravljačkih ili nadzornih organa.

3. Države članice osiguravaju da nadzorna tijela imaju ovlast zahtijevati sve informacije koje su im potrebne za obavljanje nadzora u skladu s člankom 35.

4. Države članice osiguravaju da nadzorna tijela imaju ovlast da, osim izračuna potrebnog solventnog kapitala, prema potrebi, razvijaju potrebne kvantitativne alate u okviru postupka nadzornog pregleda kako bi procijenile sposobnost društava za osiguranje odnosno društava za reosiguranje da se suoče s mogućim događajima ili budućim promjenama gospodarskih uvjeta koje bi mogle imati nepovoljne učinke na njihov ukupni financijski položaj. Nadzorna tijela imaju ovlast zahtijevati da društva provedu odgovarajuće testove.

▼ C2

5. Nadzorna tijela imaju ovlast obavljati izravne nadzore u prostorima društava za osiguranje i društava za reosiguranje.

▼ B

6. Nadzorne ovlasti primjenjuju se pravodobno i proporcionalno.

7. Ovlasti u pogledu društava za osiguranje i društava za reosiguranje iz stavaka 1. do 5. postoje i u pogledu vanjskih djelatnosti društava za osiguranje i društava za reosiguranje.

▼ B

8. Ovlasti iz stavaka 1. do 5. i stavka 7. se, prema potrebi, provode izvršnim mjerama i, ako je primjereno, sudskim putem.

*Članak 35.***Informacije koje treba osigurati za potrebe nadzora****▼ M5**

1. Države članice zahtijevaju da društva za osiguranje i društva za reosiguranje nadzornim tijelima podnesu informacije koje su potrebne za nadzor uzimajući u obzir ciljeve nadzora utvrđene u člancima 27. i 28. Takve informacije uključuju barem informacije koje su pri obavljanju postupka iz članka 36. potrebne za:

▼ B

(a) procjenu sustava upravljanja koji se primjenjuje u društvima, djelatnosti koje društva obavljaju, načela vrednovanja koja se primjenjuju za potrebe solventnosti, rizika s kojima se suočavaju i sustava upravljanja rizicima, njihove strukture kapitala, potreba i upravljanja;

(b) donošenje primjerenih odluka koje proizlaze iz provedbe njihovih nadzornih prava i dužnosti.

2. Države članice osiguravaju da nadzorna tijela imaju sljedeće ovlasti:

(a) odrediti prirodu, opseg i oblik informacija iz stavka 1. koje im društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju dostaviti u sljedećim trenucima:

i. u unaprijed određenim razdobljima;

ii. nakon što se dogode unaprijed utvrđeni događaji;

iii. tijekom ispitivanja stanja društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje;

(b) dobiti sve informacije o ugovorima koje drže posrednici ili ugovorima koji su sklopljeni s trećim stranama; i

(c) zahtijevati informacije od vanjskih stručnjaka, kao što su revizori i aktuari.

3. Informacije iz stavaka 1. i 2. sadrže:

(a) kvalitativne i kvantitativne elemente, ili bilo koju primjerenu kombinaciju tih elemenata;

(b) prošle, sadašnje i buduće elemente, ili bilo koju primjerenu kombinaciju tih elemenata; i

(c) informacije iz unutarnjih i vanjskih izvora, ili bilo koju primjerenu kombinaciju tih informacija.

▼ B

4. Informacije iz stavaka 1. i 2. usklađeni su sa sljedećim načelima:

- (a) moraju odražavati prirodu, opseg i složenost poslova predmetnog društva, posebno rizike prisutne u njegovom poslovanju;
- (b) moraju biti dostupne, potpune u svim važnim aspektima, usporedive i dosljedne tijekom vremena; i
- (c) moraju biti relevantne, pouzdane i razumljive.

5. Države članice zahtijevaju da društva za osiguranje i društva za reosiguranje imaju uspostavljene odgovarajuće sustave i strukture za ispunjavanje zahtjeva iz stavaka 1. do 4. kao i pisanu politiku koju je odobrio upravni, upravljački ili nadzorni organ društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje i kojom se osigurava kontinuirana primjerenost dostavljenih informacija.

▼ M5

6. Ne dovodeći u pitanje članak 129. stavak 4. kada su prethodno definirana razdoblja iz stavka 2. točke (a) podtočke i. kraća od godine dana, dotična nadzorna tijela mogu ograničiti redovno nadzorno izvješćivanje:

- (a) kada bi podnošenje tih informacija bilo preopterećujuće u odnosu na prirodu, opseg i složenost rizika prisutnog u poslovanju društva;
- (b) kada se o informacijama izvješćuje najmanje jedanput godišnje.

Nadzorna tijela ne ograničavaju redovno nadzorno izvješćivanje s učestalošću kraćom od godine dana u slučaju društava za osiguranje i društva za reosiguranje koja su dio grupe u smislu članka 212. stavka 1. točke (c), osim ako društvo na zadovoljavajući način nadzornom tijelu može dokazati da je redovno nadzorno izvješćivanje s učestalošću kraćom od godine dana neprimjereno zbog prirode, opsega i složenosti rizika prisutnih u poslovanju grupe.

Ograničenje redovnog nadzornog izvješćivanja odobrava se samo društvima koja ne predstavljaju više od 20 % tržišta životnog i neživotnog osiguranja odnosno reosiguranja države članice, pri čemu je neživotni udio tržišta temeljen na zaračunanim bruto premijama, a životni udio tržišta na bruto tehničkim pričuvama.

Prilikom određivanja prihvatljivosti društava za ta ograničenja, nadzorna tijela prednost daju najmanjim društvima.

7. Dotična nadzorna tijela mogu ograničiti redovno nadzorno izvješćivanje ili izuzeti društva za osiguranje i društva za reosiguranje iz izvješćivanja po stavkama kada:

- (a) bi podnošenje tih informacija bilo preopterećujuće u odnosu na prirodu, opseg i složenost rizika prisutnog u poslovanju društva;

▼ **M5**

- (b) podnošenje tih informacija nije potrebno za učinkovit nadzor društva;
- (c) izuzeće ne ugrožava stabilnost predmetnih financijskih sustava u Uniji; i
- (d) društvo može osigurati informacije na ad hoc osnovi.

Nadzorna tijela iz izvješćivanja po stavkama ne izuzimaju društva za osiguranje i društva za reosiguranje koja su dio grupe u smislu članka 212. stavka 1. točke (c), osim ako društvo na zadovoljavajući način nadzornom tijelu može dokazati da je izvješćivanje po stavkama neprikladno, s obzirom na prirodu, opseg i složenost rizika prisutnog u poslovanju grupe i uzimajući u obzir cilj financijske stabilnosti.

Izuzeće iz izvješćivanja po stavkama primjenjuje se samo na društva koja ne predstavljaju više od 20 % tržišta životnog i neživotnog osiguranja odnosno reosiguranja u državi članici, pri čemu je neživotni udio tržišta temeljen na zaračunanim bruto premijama a životni udio tržišta na bruto tehničkim pričuvama.

Prilikom određivanja prihvatljivosti društava za ta izuzeća, nadzorna tijela prednost daju najmanjim društvima.

8. Za potrebe stavaka 6. i 7., kao dio postupka nadzornog pregleda, nadzorna tijela ocjenjuju hoće li podnošenje informacija biti preopterećujuće u odnosu na prirodu, opseg i složenost rizika društava, uzimajući u obzir barem:

- (a) opseg premija, tehničke pričuve i imovinu društva;
- (b) volatilnost naknada iz osiguranja koje pokriva društvo;
- (c) tržišne rizike koje uzrokuju ulaganja društava;
- (d) razinu koncentracija rizika;
- (e) ukupan broj vrsta životnog i neživotnog osiguranja za koje je izdano odobrenje;
- (f) moguće učinke upravljanja imovinom društava na financijsku stabilnost;
- (g) sustave i strukture društava za pružanje informacija u nadzorne svrhe i pisana pravila iz stavka 5.;
- (h) primjerenost sustava upravljanja društva;

▼ M5

- (i) razinu vlastitih sredstava za pokriće potrebnog solventnog kapitala i minimalnog potrebnog kapitala;
- (j) je li društvo vlastito društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje koje pokriva samo rizike povezane s industrijskom ili komercijalnom grupom kojoj pripada.

9. Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 301.a kojima određuje informacije iz stavaka od 1. do 4. ovog članka i rokove za podnošenje tih informacija, kako bi se u primjerenoj mjeri osigurala usklađenost nadzornog izvješćivanja.

10. Kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti primjene ovog članka, EIOPA izrađuje nacрте provedbenih tehničkih standarda o redovnom nadzornom izvješćivanju uzimajući u obzir predloške za podnošenje informacija nadzornim tijelima iz stavaka 1. i 2.

EIOPA Komisiji podnosi navedene nacрте provedbenih tehničkih standarda do 30. lipnja 2015.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1094/2010.

11. Kako bi se poboljšala dosljedna i usklađena primjena stavaka 6. i 7., EIOPA izdaje smjernice u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1094/2010 kojima pobliže određuje metode koje se trebaju koristiti prilikom utvrđivanja tržišnih udjela iz trećeg podstavka stavaka 6. i 7.

▼ B*Članak 36.***Postupak nadzornog pregleda**

1. Države članice osiguravaju da nadzorna tijela preispituju i ocjenjuju strategije, postupke i procedure izvješćivanja koje su uspostavila društva za osiguranje i društva za osiguranje kako bi se uskladila sa zakonima i drugim propisima donesenim na temelju ove Direktive.

Ti pregledi i ocjenjivanje obuhvaćaju procjenu kvalitativnih zahtjeva o sustavu upravljanja, procjeni rizika s kojima se predmetna društva suočavaju ili bi se mogla suočiti te procjeni sposobnosti tih društava da procijene rizike uzimajući u obzir okružje u kojemu društva posluju.

2. Nadzorna tijela posebno pregledavaju i ocjenjuju usklađenost sa sljedećim:

- (a) sustavom upravljanja, uključujući vlastitu procjenu rizika i solventnosti, iz poglavlja IV. odjeljka 2.;
- (b) tehničkim pričuvama iz poglavlja VI. odjeljka 2.;
- (c) potrebnim kapitalom iz poglavlja VI. odjeljka 4. i 5.;

▼B

- (d) pravilima ulaganja iz poglavlja VI. odjeljka 6.;
- (e) kvalitetom i kvantitetom vlastitih sredstava iz poglavlja VI., odjeljka 3.;
- (f) kad društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje upotrebljava potpuni li djelomični unutarnji model, kontinuiranom usklađenošću sa zahtjevima o potpunim i djelomičnim unutarnjim modelima iz poglavlja VI. odjeljka 4. pododjeljka 3.

3. Nadzorna tijela imaju uspostavljene odgovarajuće alate za praćenje koji im omogućavaju da utvrde pogoršanje financijskih uvjeta u društvu za osiguranje odnosno društvu za reosiguranje i da prate otklanjanje navedenog pogoršanja.

4. Nadzorna tijela procjenjuju primjerenost metoda i praksi društava za osiguranje i društava za reosiguranje koje su namijenjene utvrđivanju mogućih događaja ili budućih promjena gospodarskih uvjeta koji bi mogli nepovoljno utjecati na sveukupni financijski položaj predmetnog društva.

Nadzorna tijela procjenjuju sposobnost društava da podnesu te moguće događaje ili buduće promjene gospodarskih uvjeta.

5. Nadzorna tijela imaju potrebne ovlasti da od društava za osiguranje i društava za reosiguranje zahtijevaju otklanjanje slabosti ili nedostataka utvrđenih u postupku nadzornog pregleda.

6. Pregledi, ocjenjivanje i procjene iz stavaka 1., 2. i 4. obavljaju se redovito.

Nadzorna tijela uspostavljaju najmanju učestalost i opseg tih pregleda, ocjenjivanja i procjena uzimajući u obzir prirodu, opseg i složenost djelatnosti predmetnog društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje.

*Članak 37.***Kapitalni dodatak**

1. Nakon postupka nadzornog pregleda nadzorna tijela mogu u iznimnim okolnostima odrediti kapitalni dodatak za društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje svojom odlukom u kojoj su navedeni razlozi za to. Ta mogućnost postoji samo u sljedećim slučajevima:

- (a) ako nadzorno tijelo zaključi da profil rizičnosti društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje značajno odstupa od pretpostavki na kojima se temelji potrebni solventni kapital koji je izračunan uporabom standardne formule u skladu s poglavljem VI. odjeljkom 4. pododjeljkom 2. i:

- i. zahtjev za uporabu unutarnjeg modela iz članka 119. je neprihvaćen ili je bio nedjelotvoran ili

- ii. za vrijeme dok se djelomični li potpuni unutarnji model razvija u skladu s člankom 119.;

▼ M5

- (b) ako nadzorno tijelo zaključi da profil rizičnosti društva za osiguranje ili društva za reosiguranje značajno odstupa od pretpostavki na kojima se temelji potrebni solventni kapital, kako je izračunano uporabom unutarnjeg modela ili djelomičnog unutarnjeg modela u skladu s poglavljem VI. odjeljkom 4. pododjeljkom 3., jer neki mjerljivi rizici nisu dovoljno obuhvaćeni, a model nije bio prilagođen u odgovarajućem vremenskom razdoblju kako bi bolje odražavao dani profil rizičnosti;

▼ B

- (c) ako nadzorno tijelo zaključi da sustav upravljanja društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje značajno odstupa od standarda propisanih u poglavlju IV. odjeljku 2. te da ta odstupanja sprečavaju da se rizici kojima je društvo izloženo ili kojima bi moglo biti izloženo primjereno utvrde, mjere, prate, da se njima upravlja i o njima izvješćuje te da nije vjerojatno da bi primjena drugih mjera mogla sama po sebi dovoljno poboljšati nedostatke u odgovarajućem vremenskom razdoblju;

▼ M5

- (d) ako društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje primjenjuje uravnoteženu prilagodbu iz članka 77.b, prilagodbu zbog volatilitnosti iz članka 77.d ili prijelazne mjere iz članaka 308.c i 308.d i nadzorno tijelo zaključi da profil rizičnosti tog društva značajno odstupa od pretpostavki na kojima se temelje te mjere za prilagodbu i prijelazne mjere.

2. U okolnostima određenima u stavku 1. točkama (a) i (b), kapitalni dodatak izračunava se na način koji osigurava da se društvo uskladi s člankom 101. stavkom 3.

U okolnostima određenima u stavku 1. točki (c), kapitalni dodatak razmjernan je značajnim rizicima koji proizlaze iz nedostataka koji su doveli do odluke nadzornog tijela da odredi taj dodatak.

U okolnostima određenima u stavku 1. točki (d), kapitalni dodatak razmjernan je značajnim rizicima koji proizlaze iz odstupanja iz tog stavka.

▼ B

3. U slučajevima iz točaka (b) i (c) stavka 1., nadzorno tijelo osigurava da društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje poduzme sve napore kako bi otklonilo nedostatke koji su doveli do uvođenja kapitalnog dodatka.

4. Nadzorno tijelo preispituje kapitalni dodatak iz stavka 1. najmanje jedanput godišnje, a on se ukida kad društvo otkloni nedostatke koji su doveli do njegovog uvođenja.

5. Potrebni solventni kapital zajedno s uvedenim kapitalnim dodatkom zamjenjuje neodgovarajući potrebni solventni kapital.

▼ B

Bez obzira na prvi podstavak, potrebni solventni kapital ne uključuje kapitalni dodatak uveden u skladu sa stavkom 1. točkom (c) za potrebe izračuna dodatka za rizik iz članka 77. stavka 5.

▼ M5

6. Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 301.a kojima pobliže propisuje pojedinosti u pogledu okolnosti u kojima se može uvesti kapitalni dodatak.

7. Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 301.a kojima pobliže propisuje pojedinosti u pogledu metodologija za izračun kapitalnih dodataka.

8. Kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti primjene u vezi s ovim člankom, EIOPA izrađuje nacрте provedbenih tehničkih standarda o postupcima donošenja odluka o utvrđivanju, izračunavanju i uklanjanju kapitalnih dodataka.

EIOPA Komisiji podnosi navedene nacрте provedbenih tehničkih standarda do 30. rujna 2015.

Komisiji se dodjeljuje ovlast donošenja provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člankom 15. uredbе (EU) br. 1094/2010.

▼ B*Članak 38.***Nadzor nad izdvojenim funkcijama i djelatnostima**

1. Ne dovodeći u pitanje članak 49., države članice osiguravaju da društva za osiguranje i društva za reosiguranje koja izdvajaju neku funkciju ili djelatnost osiguranja odnosno reosiguranja poduzmu potrebne mjere kako bi osigurala da su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) pružatelj usluga mora surađivati s nadzornim tijelima društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje u vezi s izdvojenom funkcijom ili djelatnošću;
- (b) društva za osiguranje i društva za reosiguranje, njihovi revizori i nadzorna tijela moraju imati djelotvoran pristup podacima koji se odnose na izdvojene funkcije ili djelatnosti;
- (c) nadzorna tijela moraju imati učinkovit pristup poslovnim prostorima pružatelja usluga i moraju moći ostvariti ta prava pristupa.

2. Država članica u kojoj se nalazi pružatelj usluga dopušta nadzornim tijelima društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje da sama ili preko posredovanja osoba koje imenuju za tu svrhu obavljaju izravne nadzore u prostorima pružatelja usluga. ► **C2** Nadzorno tijelo društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje obavješćuje odgovarajuće tijelo države članice pružatelja usluga prije obavljanja izravnog nadzora. ◀ U slučaju kad se radi o nenadziranom subjektu, odgovarajuće tijelo je nadzorno tijelo.

▼ B

Nadzorna tijela države članice društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje mogu te izravne nadzore prenijeti na nadzorna tijela države članice u kojoj se nalazi pružatelj usluga.

▼ M5

Kada nadzorno tijelo obavijesti odgovarajuće tijelo države članice pružatelja usluge o namjeri da provede izravan nadzor u skladu s ovim stavkom, ili kada ono provede izravan nadzor u skladu s prvim podstavkom pri čemu to nadzorno tijelo nije u mogućnosti ili mu je zabranjeno ostvarivanje prava na provedbu tog izravnog nadzora, nadzorno tijelo može predmet uputiti EIOPA-i i zatražiti njezinu pomoć u skladu s člankom 19. Uredbe (EU) br. 1094/2010. U tom slučaju, EIOPA može djelovati u skladu s ovlastima koje su joj dodijeljene tim člankom.

U skladu s člankom 21. Uredbe (EU) br. 1094/2010, EIOPA je ovlaštena sudjelovati u izravnom nadzoru ako ga zajedno provode dva nadzorna tijela ili više njih.

▼ B*Članak 39.***Prijenos portfelja**

1. Pod uvjetima koji su propisani u nacionalnom zakonodavstvu, države članice dopuštaju društvima za osiguranje i društvima za reosiguranje čije se sjedište nalazi na njihovom državnom području da svoj ukupni portfelj ugovora ili dio svojeg portfelja ugovora koji su sklopljeni na temelju prava poslovnog nastana ili na temelju slobode pružanja usluga prenesu na društvo preuzimatelja koje je osnovano u Zajednici.

Takav se prijenos dopušta samo ako nadzorna tijela matične države članice društva preuzimatelja potvrde da, uzimajući u obzir prijenos portfelja, društvo preuzimatelj ima potrebna prihvatljiva vlastita sredstva za pokriće potrebnog solventnog kapitala iz prvog stavka članka 100.

2. U slučaju društava za osiguranje primjenjuju se stavci 3. do 6.

3. Kad podružnica namjerava prenijeti ukupni portfelj ugovora ili jedan njegov dio, potrebno je zatražiti savjet države članice u kojoj se nalazi ta podružnica.

4. U okolnostima iz stavaka 1. i 3., nadzorna tijela matične države članice društva za osiguranje koje obavlja prijenos dopuštaju taj prijenos nakon što dobiju suglasnost od tijela države članice u kojoj su ugovori sklopljeni na temelju prava poslovnog nastana ili na temelju slobode pružanja usluga.

5. Tijela države članice od kojih je zatražen savjet daju svoje mišljenje ili suglasnost tijelima matične države članice društva za osiguranje koje obavlja prijenos u roku od tri mjeseca od dana zaprimanja zahtjeva za davanje savjeta.

Ako u tom roku tijela od kojih je zatražen savjet ne daju nikakav odgovor, smatra se da su dale svoju prešutnu suglasnost.

▼B

6. Prijenos portfelja koji je dopušten u skladu sa stavcima od 1. do 5. objavljuje se prije ili nakon dobivanja dopuštenja, kako je propisano nacionalnim pravom matične države članice, države članice u kojoj se nalazi rizik ili države članice obveze.

Ovi prijenosi automatski vrijede za ugovaratelje osiguranja, osigurane osobe i bilo koje osobe koje imaju prava i obveze koje proizlaze iz prenesenih ugovora.

Prvi i drugi podstavak ovog stavka ne utječu na pravo države članice da ugovarateljima osiguranja da mogućnost otkazivanja ugovora u određenom roku nakon prijensa.

*POGLAVLJE IV.**Uvjeti kojima se uređuje poslovanje*

Odjeljak 1.

Odgovornost upravnog, upravljačkog ili nadzornog organa*Članak 40.***Odgovornost upravnog, upravljačkog ili nadzornog organa**

Države članice osiguravaju da upravni, upravljački ili nadzorni organ društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje ima krajnju odgovornost za to da je predmetno društvo usklađeno sa zakonima i drugim propisima donesenim u skladu s ovom Direktivom.

Odjeljak 2.

Sustav upravljanja*Članak 41.***Opći zahtjevi u vezi upravljanja**

1. Države članice zahtijevaju da sva društva za osiguranje i društva za reosiguranje uspostave učinkovit sustav upravljanja koji osigurava upravljanje poslovima pažnjom dobrog stručnjaka.

Taj sustav uključuje barem odgovarajuću preglednu organizacijsku strukturu s jasnom podjelom i odgovarajućom podjelom odgovornosti te učinkovit sustav kojim se osigurava dostavljanje informacija. On uključuje usklađenost sa zahtjevima iz članaka 42. do 49.

Sustav upravljanja podliježe redovitom unutarnjem pregledu.

2. Sustav upravljanja razmjernan je prirodi, opsegu i složenosti poslova društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje.

▼B

3. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje imaju pisana pravila koja se odnose barem na upravljanje rizicima, unutarnju kontrolu, unutarnju reviziju i, prema potrebi, izdvajanje poslova. Društva osiguravaju da se ta pravila provode.

Ta pisana pravila pregledavaju se najmanje jedanput godišnje. Ona podliježu dobivanju prethodnog odobrenja upravnog, upravljačkog ili nadzornog organa i prilagođavaju se u slučaju bilo koje značajne promjene u sustavu ili u određenom području.

4. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje poduzimaju razumne mjere kako bi osigurala kontinuirano i redovito obavljanje svojih djelatnosti, uključujući i stvaranje planova za slučaj nepredviđenih okolnosti. S tim ciljem, društvo upotrebljava primjerene i proporcionalne sustave, izvore i postupke.

5. Nadzorna tijela imaju primjerena sredstva, metode i ovlasti za provjeravanje sustava upravljanja društava za osiguranje i društava za reosiguranje i za vrednovanje novonastalih rizika koje su utvrdila ta društva, a koji bi mogli utjecati na njihovu financijsku stabilnost.

Države članice osiguravaju da nadzorna tijela imaju potrebne ovlasti da zahtijevaju da se sustavi upravljanja poboljšaju i ojačaju kako bi se osigurala usklađenost sa zahtjevima iz članaka 42. do 49.

Članak 42.

Zahtjevi vezani uz poslovni ugled i iskustvo osoba koje učinkovito upravljaju društvom ili imaju druge ključne funkcije

1. Društva za osiguranje i društva za osiguranje osiguravaju da sve osobe koje učinkovito upravljaju društvom ili imaju druge ključne funkcije u svakom trenutku ispunjavaju sljedeće zahtjeve:

(a) njihove stručne kvalifikacije, znanje i iskustvo primjereni su da omoguće upravljanje pažnjom dobrom stručnjaka (iskustvo); i

(b) imaju dobar ugled i integritet (poslovni ugled).

2. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje obavješćuju nadzorno tijelo o svim promjenama u identitetu osoba koje učinkovito upravljaju društvom ili su odgovorne za druge ključne funkcije, zajedno sa svim informacijama koje su potrebne za procjenu poslovnog ugleda i iskustva novih osoba imenovanih za upravljanje društvom.

3. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje obavješćuju svoje nadzorno tijelo ako je bilo koja od osoba iz stavaka 1. i 2. zamijenjena zbog toga što više ne ispunjava zahtjeve iz stavka 1.

Članak 43.

Dokaz dobrog ugleda

1. Ako država članica zahtijeva od svojih državljana dokaz dobrog ugleda, dokaz da u prošlosti nisu bili u stečaju, ili oba dokaza, tada ta država članica kao dovoljan dokaz za državljane drugih država članica prihvaća podnošenje izvataka iz sudskog registra ili, ako takav registar ne postoji, istovjetne isprave koju je izdalo nadležno sudsko ili upravno tijelo matične države članice ili države članice iz koje dolazi strani državljanin, koji dokazuje da su ispunjeni navedeni zahtjevi.

2. Ako matična država članica ili država članica iz koje dolazi strani državljanin ne izdaje dokument iz stavka 1., tu ispravu može nadomjestiti izjava pod prisegom – ili u državama članicama u kojima izjava pod prisegom nije predviđena, svečana izjava – koju predmetni strani državljanin daje pred nadležnim sudskim ili upravnim tijelom ili, ako je primjereno, pred bilježnikom matične države članice ili države članice iz koje dolazi taj strani državljanin.

To tijelo odnosno bilježnik izdaje potvrdu kojom ovjerava autentičnost izjave pod prisegom ili svečanom izjavom.

Izjava iz prvog podstavka koja se odnosi na to da u prošlosti osoba nije bila u stečaju, može se dati i pred nadležnim profesionalnim ili strukovnim tijelom predmetne države članice.

3. Isprave i potvrde iz stavaka 1. i 2. ne mogu se podnijeti nakon što prođe više od tri mjeseca od dana njihova izdavanja.

4. Države članice određuju tijela nadležna za izdavanje isprava iz stavaka 1. i 2. i o tome odmah obavješćuju druge države članice i Komisiju.

Svaka država članica također obavješćuje druge države članice i Komisiju o institucijama ili tijelima kojima se trebaju dostaviti isprave iz stavaka 1. i 2. kao podloga zahtjevu za obavljanje djelatnosti iz članka 2. na državnom području te države članice.

Članak 44.

Upravljanje rizicima

1. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje imaju uspostavljen učinkovit sustav upravljanja rizicima koji obuhvaća strategije, procese i postupke izvješćivanja koji su potrebni za utvrđivanje, mjerenje i praćenje rizika, upravljanje rizicima i kontinuirano izvješćivanje, na pojedinačnoj i grupnoj osnovi, o rizicima kojima su izložena ili bi mogla biti izložena te o međusobnoj ovisnosti tih rizika.

Sustav upravljanja rizicima je učinkovit i dobro integriran u organizacijsku strukturu i postupke odlučivanja društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje te na primjeren način uzima u obzir osobe koje učinkovito upravljaju društvom ili imaju druge ključne funkcije.

▼ B

2. Sustav upravljanja rizicima pokriva rizike koji se uključuju u izračun potrebnog solventnog kapitala iz članka 101. stavka 4. kao i rizike koji nisu uključeni ili nisu u potpunosti uključeni u taj izračun.

Sustav upravljanja rizicima pokriva najmanje sljedeća područja:

- (a) preuzimanje rizika i oblikovanje pričuva;
- (b) upravljanje imovinom i obvezama;
- (c) ulaganja, posebno izvedenice i slične obveze;
- (d) likvidnost i upravljanje koncentracijom rizika;
- (e) upravljanje operativnim rizikom;
- (f) reosiguranje i druge tehnike smanjenja rizika.

Pisana pravila o upravljanju rizicima iz članka 41. stavka 3. obuhvaćaju pravila koja se odnose na točke (a) do (f) drugog podstavka ovog stavka.

▼ M5

Kada društva za osiguranje ili društva za reosiguranje primijene uravnoteženu prilagodbu iz članka 77.b ili prilagodbu zbog volatilnosti iz članka 77.d, ona uspostavljaju plan likvidnosti koji predviđa ulazne i izlazne novčane tokove u odnosu na imovinu i obveze koji podliježu tim prilagodbama.

2a. U pogledu upravljanja imovinom i obvezama, društva za osiguranje i društva za reosiguranje redovito ocjenjuju:

- (a) osjetljivost svojih tehničkih pričuva i prihvatljivih vlastitih sredstava na pretpostavke na kojima se temelji ekstrapolacija relevantne vremenske strukture nerizičnih kamatnih stopa iz članka 77.a;
- (b) kada je primijenjena uravnotežena prilagodba iz članka 77.b:
  - i. osjetljivost svojih tehničkih pričuva i prihvatljivih vlastitih sredstava na pretpostavke na kojima se temelji izračun uravnotežene prilagodbe, uključujući izračun temeljnih prinosa iz članka 77.c stavka 1. točke (b), te mogući učinak prisilne prodaje imovine na njihova prihvatljiva vlastita sredstva;
  - ii. osjetljivost svojih tehničkih pričuva i prihvatljivih vlastitih sredstava na promjene u strukturi dodijeljenog portfelja imovine;
  - iii. utjecaj smanjenja uravnotežene prilagodbe na nulu;

▼ M5

(c) kada je primijenjena prilagodba zbog volatilnosti iz članka 77.d:

- i. osjetljivost svojih tehničkih pričuva i prihvatljivih vlastitih sredstava na pretpostavke na kojima se temelji izračun prilagodbe zbog volatilnosti i mogući učinak prisilne prodaje imovine na njihova prihvatljiva vlastita sredstva;
- ii. utjecaj smanjenja prilagodbe zbog volatilnosti na nulu.

Društva za osiguranje i društva za reosiguranje jedanput godišnje podnose procjene iz prvog podstavka točaka (a), (b) i (c) nadzornom tijelu u sklopu informacija o kojima izvješćuju nadzorno tijelo na temelju članka 35. Kada bi smanjenje uravnotežene prilagodbe ili prilagodbe zbog volatilnosti na nulu rezultiralo neusklađenošću s potrebnim solventnim kapitalom, društvo također podnosi analizu mjera koje se mogu poduzeti u takvim situacijama kako bi se ponovno uspostavila razina financiranja vlastitih sredstava prihvatljivih za potrebni solventni kapital ili kako bi se smanjio profil rizičnosti i obnovila usklađenost s potrebnim solventnim kapitalom.

Kada je primijenjena prilagodba zbog volatilnosti iz članka 77.d, pisana pravila o upravljanju rizicima iz članka 41. stavka 3. obuhvaćaju pravila o kriterijima za primjenu prilagodbe zbog volatilnosti.

▼ B

3. U pogledu rizika ulaganja, društva za osiguranje i društva za reosiguranje moraju dokazati da su usklađena s poglavljem VI. odjeljkom 6.

4. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje imaju funkciju upravljanja rizicima koja je strukturirana na način koji olakšava provedbu sustava upravljanja rizicima.

▼ M5

4.a Kako bi izbjegla prekomjerno oslanjanje na vanjske institucije za procjenu kreditnog rizika prilikom primjene procjene kreditnog rizika u izračunu tehničkih pričuva i potrebnog solventnog kapitala, društva za osiguranje i društva za reosiguranje procjenjuju primjerenost tih vanjskih procjena kreditnog rizika u sklopu svog upravljanja rizikom primjenom dodatnih procjena, gdje god su one u praksi moguće, s ciljem izbjegavanja bilo kakve automatske ovisnosti o vanjskim procjenama.

Kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti primjene ovog stavka, EIOPA izrađuje nacрте provedbenih tehničkih standarda o postupcima za procjene vanjskih procjena kreditnog rizika.

EIOPA Komisiji podnosi navedene nacрте provedbenih tehničkih standarda do 30. lipnja 2015.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz drugog podstavka u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1094/2010.

▼B

5. Za društva za osiguranje i društva za reosiguranje koja upotrebljavaju djelomičan ili potpun unutarnji model koji je odobren u skladu s odredbama članaka 112. i 113., funkcija upravljanja rizicima pokriva sljedeće dodatne zadatke:

- (a) oblikovanje i provedbu unutarnjeg modela;
- (b) testiranje i vrednovanje unutarnjeg modela;
- (c) dokumentiranje unutarnjeg modela i bilo kojih naknadnih promjena tog modela;
- (d) analiziranje rezultata unutarnjeg modela i pripremu sažetih izvješća o njima;
- (e) informiranje upravnog, upravljačkog ili nadzornog organa o rezultatima unutarnjeg modela, ukazivanje na područja koja je potrebno poboljšati te obavješćivanje tog organa o statusu napora za poboljšanje prethodno utvrđenih slabosti.

*Članak 45.***Vlastita procjena rizika i solventnosti**

1. U sklopu svojeg sustava upravljanja rizicima svako društvo za osiguranje i društvo za reosiguranje obavlja vlastitu procjenu rizika i solventnosti.

Ta procjena obuhvaća najmanje sljedeće:

- (a) ukupne potrebe solventnosti uzimajući u obzir specifični profil rizičnosti, odobrena ograničenja dozvoljenih rizika te poslovnu strategiju društva;
- (b) usklađenost, na kontinuiranoj osnovi, s kapitalnim zahtjevima propisanim u poglavlju VI. odjeljcima 4. i 5. te zahtjevima o tehničkim pričuvama, propisanim u poglavlju VI. odjeljku 2.;
- (c) značaj u kojemu profil rizičnosti predmetnog društva odstupa od pretpostavki na kojima se temelji potrebni solventni kapital, kako je propisano u članku 101. stavku 3., a izračunan prema standardnoj formuli u skladu s poglavljem VI. odjeljkom 4. pododjeljkom 2. ili prema djelomičnom odnosno potpunom unutarnjem modelu u skladu s poglavljem VI. odjeljkom 4. pododjeljkom 3.

2. U smislu stavka 1. točke (a), predmetno društvo ima uspostavljene postupke koji su razmjerni prirodi, opsegu i složenosti rizika prisutnih u njegovom poslovanju i koji mu omogućavaju da primjereno utvrđuje i procjenjuje rizike s kojima se suočava kratkoročno i dugoročno te kojima je izloženo ili bi moglo biti izloženo. Društvo prikazuje metode upotrijebljene u toj procjeni.

▼ M5

2.a Kada društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje primijeni uravnoteženu prilagodbu iz članka 77.b, prilagodbu zbog volatilnosti iz članka 77.d ili prijelazne mjere iz članaka 308.c i 308.d, ono provodi procjenu usklađenosti s potrebnim kapitalom iz stavka 1. točke (b) uzimajući i ne uzimajući u obzir te prilagodbe i prijelazne mjere.

▼ B

3. U slučaju iz stavka 1. točke (c), kad se upotrebljava unutarnji model, procjena se obavlja zajedno s ponovnom kalibracijom koja pretvara vrijednosti unutarnjeg rizika u mjeru rizika i kalibraciju potrebnog solventnog kapitala.

4. Vlastita procjena rizika i solventnosti sastavni je dio poslovne strategije i kontinuirano se uzima u obzir u donošenju strateških odluka društva.

5. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje obavljaju procjenu iz stavka 1. redovito i bez odgađanja nakon svake značajne promjene u njihovom profilu rizičnosti.

6. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje obavješćuju nadzorna tijela o rezultatima svake vlastite procjene rizika i solventnosti u sklopu informacija kojima izvješćuju nadzorno tijelo na temelju članka 35.

7. Vlastita procjena rizika i solventnosti ne služi za izračunavanje potrebnog kapitala. Potrebni solventni kapital prilagođava se samo u skladu s odredbama članaka 37., 231. do 233. i 238.

*Članak 46.***Unutarnja kontrola**

1. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje imaju uspostavljen učinkovit sustav unutarnje kontrole.

Taj sustav uključuje najmanje upravne i računovodstvene postupke, okvir unutarnje kontrole, primjerene sustave izvješćivanja na svim razinama društva te funkciju praćenja usklađenosti.

2. Funkcija praćenja usklađenosti uključuje savjetovanje upravnog, upravljačkog ili nadzornog organa o usklađenosti sa zakonima i drugim propisima donesenim u skladu s ovom Direktivom. Ona uključuje i procjenu mogućeg učinka bilo kojih promjena u pravnom okružju na poslovanje predmetnog društva te utvrđivanje i procjenu rizika usklađenosti.

*Članak 47.***Unutarnja revizija**

1. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje osiguravaju učinkovitu funkciju unutarnje revizije.

Funkcija unutarnje revizije uključuje vrednovanje primjerenosti i učinkovitosti sustava unutarnje kontrole i drugih elemenata sustava upravljanja.

▼B

2. Funkcija unutarnje revizije objektivna je i neovisna o funkciji poslovanja.

3. O svim nalazima i preporukama unutarnje revizije obavješćuje se upravni, upravljački ili nadzorni organ koje određuje mjere koje treba poduzeti s obzirom na svaki nalaz i preporuku unutarnje revizije i osigurava provedbu tih mjera.

*Članak 48.***Aktuarska funkcija**

1. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje osiguravaju učinkovitu aktuarsku funkciju koja:

- (a) koordinira izračun tehničkih pričuva;
- (b) osigurava primjerenost metodologija i odnosnih modela kao i pretpostavki na kojima se temelji izračun tehničkih pričuva;
- (c) procjenjuje dostatnost i kvalitetu podataka koji se upotrebljavaju u izračunu tehničkih pričuva;
- (d) uspoređuje najbolje procjene s iskustvom;
- (e) obavješćuje upravni, upravljački ili nadzorni organ o pouzdanosti i primjerenosti izračuna tehničkih pričuva;
- (f) nadzire izračun tehničkih pričuva u slučajevima iz članka 82.;
- (g) iskazuje mišljenje o ukupnoj politici preuzimanja rizika;
- (h) iskazuje mišljenje o primjerenosti ugovora o reosiguranju; i
- (i) pridonosi učinkovitoj provedbi sustava upravljanja rizicima iz članka 44., posebno s obzirom na modeliranje rizika na kojemu se temelji izračun kapitalnih zahtjeva navedenih u poglavlju VI. odjeljcima 4. i 5. te na procjenu iz članka 45.

2. Aktuarsku funkciju obavljaju osobe koje posjeduju znanje o aktuarskoj i financijskoj matematici koje je razmjerno prirodi, opsegu i složenosti rizika prisutnih u poslovanju društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje i koje mogu dokazati svoje relevantno iskustvo u vezi s važećim strukovnim i drugim standardima.

*Članak 49.***Izdvajanje poslova**

1. Države članice osiguravaju da društva za osiguranje i društva za reosiguranje ostanu u potpunosti odgovorna za ispunjavanje svih svojih obveza na temelju ove Direktive kad izdvajaju funkcije ili bilo koje djelatnosti osiguranja odnosno reosiguranja.

▼ B

2. Izdvajanje ključnih ili važnih poslovnih funkcija odnosno djelatnosti ne može se odvijati na način koji bi mogao dovesti do:

- (a) značajnog pogoršanja kvalitete sustava upravljanja predmetnog društva;
- (b) neopravdanog povećanja operativnog rizika;
- (c) smanjenja sposobnosti nadzornih tijela da prate usklađenost društva s njegovim obvezama;
- (d) ugrožavanja kontinuirane i zadovoljavajuće usluge ugovarateljima osiguranja.

3. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje pravodobno obavješćuju nadzorna tijela prije izdvajanja ključnih ili važnih funkcija odnosno djelatnosti kao i o svim naknadnim značajnim promjenama s obzirom na te funkcije ili djelatnosti.

▼ M5*Članak 50.***Delegirani akti i regulatorni tehnički standardi**

1. Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 301.a kojima pobliže određuje:

- (a) elemente sustava iz članka 41., 44., 46. i 47., a posebno područja koja treba obuhvatiti politika upravljanja imovinom i obvezama te politika ulaganja društava za osiguranje odnosno društava za reosiguranje kako je navedeno u članku 44. stavku 2.;
- (b) funkcije iz članka 44., 46., 47. i 48.

2. Kako bi osigurala dosljednu usklađenost u pogledu ovog odjeljka, EIOPA izrađuje, podložno članku 301.b, nacрте regulatornih tehničkih standarda kojima pobliže određuje:

- (a) zahtjeve navedene u članku 42. i funkcije na koje se ti zahtjevi odnose;
- (b) uvjete za izdvajanje poslova, posebno u vezi s pružateljima usluga koji se nalaze u trećim zemljama.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1094/2010.

▼M5

3. Kako bi osigurala dosljednu usklađenost u odnosu na procjenu iz članka 45. stavka 1. točke (a), EIOPA, podložno članku 301.b, izrađuje nacрте regulatornih tehničkih standarda kojima pobliže određuje elemente te procjene.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1094/2010.

▼B

O d j e l j a k 3 .

J a v n a o b j a v a*Članak 51.***Izvjешće o solventnosti i financijskom stanju: sadržaj**

1. Države članice, uzimajući u obzir informacije iz stavka 3. i načela iz stavka 4. članka 35. zahtijevaju da društva za osiguranje i društva za reosiguranje svake godine javno objavljuju izvješće o svojoj solventnosti i financijskom stanju.

To izvješće sadržava sljedeće informacije u cijelosti ili putem pozivanja na informacije koje su po svojoj prirodi i opsegu istovjetne, a bile su javno objavljene u skladu s drugim pravnim ili regulatornim zahtjevima:

- (a) opis poslovanja i rezultata društva;
- (b) opis sustava upravljanja i procjenu njegove primjerenosti za profil rizičnosti društva;
- (c) opis izloženosti riziku, koncentracije rizika, smanjenja rizika i osjetljivosti na rizik, za svaku kategoriju rizika zasebno;
- (d) zaseban opis za imovinu, tehničke pričuve i ostale obveze, opis podloga i metoda upotrijebljenih u njihovom vrednovanju, zajedno s objašnjenjem svih većih razlika u podlogama i metodama koji su upotrijebljeni za njihovo vrednovanje u financijskim izvješćajima;
- (e) opis upravljanja kapitalom, koji obuhvaća najmanje:
  - i. strukturu i iznos vlastitih sredstava te njihovu kvalitetu;
  - ii. iznose potrebnog solventnog kapitala i minimalnog potrebnog kapitala;
  - iii. mogućnost iz članka 304. koja se upotrebljava za izračun potrebnog solventnog kapitala;
  - iv. informacije koje omogućavaju pravilno razumijevanje glavnih razlika između osnovnih pretpostavki na kojima se temelji standardna formula i pretpostavki na kojima se temelji unutarnji model koji društvo upotrebljava za izračun svojeg potrebnog solventnog kapitala;

▼ B

- v. iznos bilo kakve neusklađenosti s minimalnim potrebnim kapitalom ili bilo kakve značajne neusklađenosti s potrebnim solventnim kapitalom tijekom izvještajnog razdoblja, čak i ako su te neusklađenosti kasnije riješene, uz objašnjenje njihovih uzroka i posljedica te bilo kakve poduzete mjere za poboljšanje stanja.

▼ M5

1.a Kada je primijenjena uravnotežena prilagodba iz članka 77.b, opis iz stavka 1. točke (d) uključuje opis uravnotežene prilagodbe i portfelja obveza i dodijeljene imovine na koje je primijenjena uravnotežena prilagodba, kao i kvantifikaciju utjecaja promjene uravnotežene prilagodbe financijskog položaja društva na nulu.

Opis iz stavka 1. točke (d) također uključuje izjavu o tome je li društvo koristilo prilagodbu zbog volatilnosti iz članka 77.d, kao i kvantifikaciju utjecaja promjene prilagodbe zbog volatilnosti financijskog položaja društva na nulu.

▼ B

2. Opis iz točke (e) podtočke i. stavka 1. uključuje analizu svih značajnih promjena u usporedbi s prethodnim izvještajnim razdobljem te objašnjenje svih većih razlika u vezi s vrijednošću tih stavaka u financijskim izvještajima, te kratak opis prenosivosti kapitala.

Objava potrebnog solventnog kapitala iz točke (e), podtočke ii. stavka 1. zasebno pokazuje iznos izračunan u skladu s poglavljem VI. odjeljkom 4. pododjeljcima 2. i 3. i kapitalni dodatak koji je uveden u skladu s člankom 37. ili učinak drugih specifičnih parametara koje društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje mora upotrebljavati u skladu s člankom 110., zajedno sa sažetim informacijama o njegovoj opravdanosti od strane predmetnog nadležnog tijela.

▼ M5

Ipak, ne dovodeći u pitanje bilo koju objavu koja je obvezna u skladu s drugim pravnim ili regulatornim zahtjevima, države članice mogu predvidjeti da se, iako je ukupni potrebni solventni kapital iz stavka 1. točke (e) podtočke ii. objavljen, kapitalni dodatak ili učinak specifičnih parametara koje društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje mora upotrebljavati u skladu s člankom 110. ne moraju zasebno objavljivati u prijelaznom razdoblju koje završava najkasnije 31. prosinca 2020.

▼ B

Objava potrebnog solventnog kapitala uključuje, prema potrebi, naznaku da je njegov krajnji iznos još uvijek predmet nadzorne procjene.

▼ M5*Članak 52.***Informacije za Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje i njegova izvješća**

1. Ne dovodeći u pitanje članak 35. Uredbe (EU) br. 1094/2010, države članice zahtijevaju od nadzornih tijela da jedanput godišnje EIOPA-i osiguraju sljedeće informacije:

▼M5

- (a) prosječni kapitalni dodatak po pojedinom društvu te raspodjelu kapitalnih dodataka koje je uvelo nadzorno tijelo tijekom prethodne godine, iskazanih kao postotak potrebnog solventnog kapitala te zasebno prikazanih za:
- i. društva za osiguranje i društva za reosiguranje;
  - ii. društva za životno osiguranje;
  - iii. društva za neživotno osiguranje;
  - iv. društva za osiguranje koja se bave djelatnostima životnog i neživotnog osiguranja;
  - v. društva za reosiguranje;
- (b) za svaku objavu navedenu u točki (a) ovog stavka, udio kapitalnih dodataka koji su uvedeni na temelju članka 37. stavka 1. točke (a), (b) odnosno (c);
- (c) broj društava za osiguranje i društava za reosiguranje koja imaju koristi od ograničenja redovnog nadzornog izvješćivanja i broj društava za osiguranje i društava za reosiguranje koja imaju koristi od izuzeća od izvješćivanja po stavkama iz članka 35. stavaka 6. i 7., zajedno sa svojim opsegom potrebnog kapitala, premija, tehničkih pričuva i imovine koji se iskazuje kao postotak ukupnog opsega potrebnog kapitala, premija, tehničkih pričuva i imovine društava za osiguranje i društava za reosiguranje u državi članici;
- (d) broj grupa koje imaju koristi od ograničenja redovnog nadzornog izvješćivanja i broj grupa koje imaju koristi od izuzeća od izvješćivanja po stavkama iz članka 254. stavka 2., zajedno sa svojim opsegom potrebnog kapitala, premija, tehničkih pričuva i imovine koji se iskazuje kao postotak ukupnog opsega potrebnog kapitala, premija, tehničkih pričuva i imovine svih grupa.
2. EIOPA svake godine objavljuje sljedeće informacije:
- (a) za sve države članice zajedno, ukupnu raspodjelu kapitalnih dodataka, iskazanih kao postotak potrebnog solventnog kapitala te zasebno prikazanih za:
- i. društva za osiguranje i društva za reosiguranje;
  - ii. društva za životno osiguranje;
  - iii. društva za neživotno osiguranje;
  - iv. društva za osiguranje koja se bave djelatnostima životnog i neživotnog osiguranja;
  - v. društva za reosiguranje;

▼ **M5**

- (b) za svaku državu članicu zasebno, raspodjelu kapitalnih dodataka, iskazanih kao postotak potrebnog solventnog kapitala, koja pokriva sva društva za osiguranje i društva za reosiguranje u toj državi članici;
- (c) za svaku objavu iz točaka (a) i (b) ovog stavka, udjel kapitalnih dodataka koji su uvedeni u skladu s člankom 37. stavkom 1. točkom (a), (b) odnosno (c);
- (d) za sve države članice zajedno, ukupan broj društava za osiguranje i društava za reosiguranje i grupa koji imaju koristi od ograničenja redovnog nadzornog izvješćivanja i ukupan broj društava za osiguranje i društava za reosiguranje i grupa koji imaju koristi od izuzeća od izvješćivanja po stavkama iz članka 35. stavaka 6. i 7. i članka 254. stavka 2., zajedno sa svojim opsegom potrebnog kapitala, premija, tehničkih pričuva i imovine koji se iskazuje kao postotak ukupnog opsega potrebnog kapitala, premija, tehničkih pričuva i imovine svih društava za osiguranje i društava za reosiguranje i grupa;
- (e) za svaku državu članicu zasebno, broj društava za osiguranje i društava za reosiguranje i grupa koji imaju koristi od ograničenja redovnog nadzornog izvješćivanja i broj društava za osiguranje i društava za reosiguranje i grupa koji imaju koristi od izuzeća od izvješćivanja po stavkama iz članka 35. stavaka 6. i 7. i članka 254. stavka 2., zajedno sa svojim opsegom potrebnog kapitala, premija, tehničkih pričuva i imovine koji se iskazuje kao postotak ukupnog opsega premija, tehničkih pričuva i imovine društava za osiguranje i društava za reosiguranje i grupa u državi članici.

3. EIOPA dostavlja informacije iz stavka 2. Europskom parlamentu, Vijeću i Komisiji, zajedno s izvješćem u kojemu je prikazan stupanj usklađenosti nadzora u uporabi kapitalnih dodataka između nadzornih tijela u različitim državama članicama.

▼ **B***Članak 53.***Izvješće o solventnosti i financijskom stanju: primjenjiva načela**

1. Nadzorna tijela društvima za osiguranje i društvima za reosiguranje dopuštaju da ne objave informacije kad:

- (a) bi objavljivanjem tih informacija konkurentska društva dobila značajnu neopravdanu prednost;
- (b) postoje obveze prema ugovarateljima osiguranja ili drugi odnosi s drugim ugovornim stranama koji obvezuju društvo na čuvanje tajnosti ili povjerljivosti.

2. Kad nadzorno tijelo dopušta neobjavljivanje informacija, društva to navode u svojem izvješću o solventnosti i financijskom stanju te navode razloge za to.

▼B

3. Nadzorna tijela dopuštaju društvima za osiguranje i društvima za reosiguranje da upotrijebe javne objave ili da se pozovu na javne objave koje su napravljene u okviru drugih pravnih ili regulatornih zahtjeva pod uvjetom da su te objave po svojoj prirodi i opsegu istovjetne informacijama koje se zahtijevaju u članku 51.

4. Stavci 1. i 2. ne primjenjuju se na informacije iz članka 51. stavka 1. točke (e).

*Članak 54.***Izvjешće o solventnosti i financijskom stanju: ažuriranje i dodatne dobrovoljne informacije**

1. U slučaju bilo kakve veće promjene koja značajno utječe na relevantnost informacija objavljenih u skladu s odredbama članka 51. i 53., društva za osiguranje i društva za reosiguranje objavljuju odgovarajuće informacije o prirodi i učincima te veće promjene.

U smislu prvog podstavka, većim promjenama smatraju se najmanje:

- (a) ako se utvrdi postojanje neusklađenosti s minimalnim potrebnim kapitalom i ako nadzorna tijela smatraju da društvo neće moći dostaviti realan kratkoročni financijski plan ili ako nadzorna tijela ne prime takav plan u roku od mjesec dana od dana kad je utvrđeno postojanje neusklađenosti;
- (b) ako se utvrdi postojanje značajne neusklađenosti s potrebnim solventnim kapitalom i ako nadzorna tijela ne prime realan plan oporavka u roku od dva mjeseca od dana kad je utvrđeno postojanje neusklađenosti.

U pogledu točke (a) drugoga podstavka, nadzorna tijela zahtijevaju da predmetno društvo odmah objavi iznos neusklađenosti, zajedno s objašnjenjem njezinih uzroka i posljedica, uključujući bilo kakve poduzete mjere za poboljšanje stanja. Ako, usprkos tome što se kratkoročni financijski plan u početku smatrao realnim, neusklađenost s minimalnim potrebnim kapitalom nije riješena tri mjeseca nakon što je utvrđeno njezino postojanje, ta se neusklađenost objavljuje na kraju tog razdoblja, zajedno s objašnjenjem njezinih uzroka i posljedica, uključujući bilo kakve poduzete mjere za poboljšanje stanja kao i daljnje planirane mjere za poboljšanje stanja.

U pogledu točke (b) drugoga podstavka, nadzorna tijela zahtijevaju da predmetno društvo odmah objavi iznos neusklađenosti, zajedno s objašnjenjem njezinih uzroka i posljedica, uključujući bilo kakve poduzete mjere za poboljšanje stanja. Ako, usprkos tome što se plan oporavka u početku smatrao realnim, značajna neusklađenost s potrebnim solventnim kapitalom nije riješena šest mjeseci nakon što je utvrđeno njezino postojanje, ta se neusklađenost objavljuje na kraju tog razdoblja, zajedno s objašnjenjem njezinih uzroka i posljedica, uključujući bilo kakve poduzete mjere za poboljšanje stanja kao i daljnje planirane mjere za poboljšanje stanja.

▼B

2. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje mogu dobrovoljno objaviti sve informacije ili objašnjenja o svojoj solventnosti i financijskom stanju, a čija objava nije obvezna prema odredbama članka 51. i 53. i stavka 1. ovog članka.

*Članak 55.***Izvješće o solventnosti i financijskom stanju: pravila i odobrenje**

1. Države članice zahtijevaju da društva za osiguranje i društva za reosiguranje imaju uspostavljene odgovarajuće sustave i strukture da ispune zahtjeve iz članka 51. i 53. te članka 54. stavka 1., kao i pisana pravila koja osiguravaju kontinuiranu prikladnost svih informacija koje se objavljuju u skladu s odredbama članka 51., 53. i 54.

2. Izvješće o solventnosti i financijskom stanju podliježe odobrenju upravnog, upravljačkog ili nadzornog organa društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje i objavljuje se nakon tog odobrenja.

▼M5*Članak 56.***Izvješće o solventnosti i financijskom stanju: delegirani akti i provedbeni tehnički standardi**

Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 301.a kojima se pobliže određuju informacije koje moraju biti objavljene i rokovi za godišnje objavljivanje informacija u skladu s odjeljkom 3.

Kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti primjene ovog odjeljka, EIOPA izrađuje nacрте provedbenih tehničkih standarda o postupcima, formatima i predlošcima.

EIOPA Komisiji podnosi navedene nacрте provedbenih tehničkih standarda do 30. lipnja 2015.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz drugog stavka u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1094/2010.

▼B

Odjeljak 4.

Kvalificirani udjeli*Članak 57.***Stjecanja**

1. Države članice zahtijevaju da sve fizičke odnosno pravne osobe ili takve osobe koje djeluju zajednički (namjeravani stjecatelj) koje su donijele odluku da izravno ili neizravno steknu kvalificirani udjel u društvu za osiguranje odnosno društvu za reosiguranje ili da dodatno povećaju izravno ili neizravno taj kvalificirani udjel u društvu za osiguranje odnosno društvu

▼B

za reosiguranje na temelju čega bi njihov udjel u glasačkim pravima ili kapitalu bio jednak ili veći od 20 %, 30 % ili 50 % ili takav da bi društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje postalo njihovo društvo kći (namjeravano stjecanje), prvo u pisanom obliku obavijeste nadzorna tijela društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje u kojemu žele steći ili povećati kvalificirani udjel te navedu veličinu namjeravanog udjela i odgovarajuće informacije iz članka 59. stavka 4. Države članice ne moraju primjenjivati prag od 30 % kad, u skladu s člankom 9. stavkom 3. točkom (a) Direktive 2004/109/EZ primjenjuju prag jedne trećine.

2. Države članice zahtijevaju da sve fizičke odnosno pravne osobe koje su donijele odluku da izravno ili neizravno otuđe kvalificirani udjel u društvu za osiguranje odnosno društvu za reosiguranje prvo u pisanom obliku obavijeste nadzorna tijela matične države članice te navedu veličinu udjela te osobe nakon namjeravanog otpuštanja. Ta osoba isto tako obavješćuje nadzorna tijela o odluci da smanji svoj kvalificirani udjel tako da bi se zbog toga njezin udjel u glasačkim pravima ili kapitalu smanjio ispod 20 %, 30 % ili 50 % ili tako da društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje više ne bi bilo društvo kći te osobe. Države članice ne moraju primjenjivati prag od 30 % kad, u skladu s člankom 9. stavkom 3. točkom (a) Direktive 2004/109/EZ primjenjuju prag jedne trećine.

*Članak 58.***Razdoblje procjene**

1. Nadzorna tijela odmah, a u svakom slučaju u roku od dva radna dana od dana zaprimanja obavijesti koja je zahtijevana u skladu s člankom 57. stavkom 1., kao i nakon mogućeg naknadnog zaprimanja informacija iz stavka 2., namjeravanom stjecatelju izdaju pisanu potvrdu o zaprimanju obavijesti.

Nadzorna tijela u roku od najviše 60 radnih dana od dana izdavanja pisane potvrde o zaprimanju obavijesti i svih isprava koje države članice zahtijevaju da budu priložena uz obavijest na temelju popisa iz članka 59. stavka 4. (razdoblje procjene), obavljaju procjenu iz članka 59. stavka 1. (procjena).

Pri izdavanju potvrde o zaprimanju obavijesti, nadzorna tijela obavješćuju namjeravanog stjecatelja o danu isteka razdoblja procjene.

2. Nadzorna tijela mogu, ako je potrebno, tijekom razdoblja procjene, ali najkasnije do pedesetog radnog dana razdoblja procjene, zahtijevati dodatne informacije koje su potrebne za završetak procjene. Taj zahtjev je u pisanom obliku i u njemu je navedeno koje su dodatne informacije potrebne.

▼ B

U razdoblju između dana na koji su nadzorna tijela zahtijevala informacije i dana zaprimanja odgovora namjeravanog stjecatelja na taj zahtjev razdoblje procjene se prekida. Taj prekid ne može biti dulji od 20 radnih dana. Razdoblje procjene se ne prekida ako nadzorna tijela u skladu s vlastitom prosudbom zahtijevaju daljnje dopunjavanje ili pojašnjenje informacija.

3. Nadzorna tijela mogu produljiti prekid iz drugog podstavka stavka 2. na 30 radnih dana ako je namjeravani stjecatelj:

(a) reguliran ili ima sjedište izvan Zajednice; ili

(b) fizička ili pravna osoba koja ne podliježe nadzoru u skladu s ovom Direktivom, Direktivom Vijeća 85/611/EEZ od 20. prosinca 1985. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na subjekte za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) ⁽¹⁾, Direktivom 2004/39/EZ ili Direktivom 2006/48/EZ.

4. Ako se nadzorna tijela nakon završetka procjene odluče usprotiviti namjeravanom stjecanju, o tome u pisanom obliku obavješćuju namjeravanog stjecatelja i navode razloge za to u roku od dva radna dana, a prije kraja isteka razdoblja procjene. Podložno nacionalnom zakonodavstvu, primjerena izjava o razlozima za donošenje takve odluke može se staviti na raspolaganje javnosti na zahtjev namjeravanog stjecatelja. To ne sprečava državu članicu da nadzornim tijelima dopusti takvu objavu i bez zahtjeva namjeravanog stjecatelja.

5. Ako se nadzorna tijela u pisanom obliku ne usprotive namjeravanom stjecanju u roku razdoblja procjene, smatra se da je stjecanje odobreno.

6. Nadzorna tijela mogu odrediti najduže razdoblje za zaključivanje namjeravanog stjecanja i produljiti ga prema potrebi.

7. Države članice ne smiju uvesti zahtjeve za obavješćivanje nadzornih tijela o izravnom ili neizravnom stjecanju glasačkih prava ili udjela u kapitalu te zahtjeve o odobrenju takvih stjecanja od strane nadzornih tijela koji su stroži od onih iz ove Direktive.

▼ M5

8. Kako bi se osigurala dosljedna usklađenost u odnosu na ovaj odjeljak, EIOPA može izraditi nacрте regulatornih tehničkih standarda radi utvrđivanja detaljnog popisa informacija iz članka 59. stavka 4. koje namjeravani stjecatelji moraju uključiti u svoju obavijest, ne dovodeći u pitanje članak 58. stavak 2.

⁽¹⁾ SL L 375, 31.12.1985., str. 3.

▼ M5

Kako bi se osigurala dosljedna usklađenost u odnosu na ovaj odjeljak i uzeo u obzir budući razvoj događaja, EIOPA, podložno članku 301.b, izrađuje nacрте regulatornih tehničkih standarda kojima određuje prilagodbe kriterija navedenih u članku 59. stavku 1.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog i drugog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1094/2010.

9. Kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti primjene ove Direktive, EIOPA može izraditi nacрте provedbenih tehničkih standarda o postupcima, obrascima i modelima u vezi s postupkom savjetovanja između relevantnih nadzornih tijela kako je navedeno u članku 60.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1094/2010.

▼ B*Članak 59.***Procjena**

1. Pri procjenjivanju obavijesti iz članka 57. stavka 1. i informacija iz članka 58. stavka 2., nadzorna tijela radi osiguranja upravljanja pažnjom dobrom stručnjaka društvom za osiguranje odnosno društvom za reosiguranje u kojemu je namjeravano stjecanje, te uzimajući u obzir vjerojatan utjecaj namjeravanog stjecatelja na društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje procjenjuju primjerenost namjeravanog stjecatelja i financijsku stabilnost namjeravanog stjecanja prema sljedećim kriterijima:

- (a) ugledu namjeravanog stjecatelja;
- (b) ugledu i iskustvu bilo koje osobe koja će nakon namjeravanog stjecanja voditi poslovanje društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje;
- (c) financijskoj stabilnosti namjeravanog stjecatelja, posebno u odnosu na vrstu poslova koje obavlja ili planira obavljati u društvu za osiguranje odnosno društvu za reosiguranje u kojem bi trebalo doći do namjeravanog stjecanja;
- (d) mogućnostima društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje da bude usklađeno, odnosno da nastavi biti usklađeno s bonitetnim zahtjevima koji su utemeljeni na ovoj Direktivi i, prema potrebi, drugim Direktivama, posebno Direktivi 2002/87/EZ, a posebno prema tome da li grupa čijim će članom postati društvo ima strukturu koja omogućava obavljanje učinkovitog nadzora, učinkovitu razmjenu informacija između nadzornih tijela i određivanje raspodjele odgovornosti između nadzornih tijela;

▼B

(e) prema tome postoje li opravdani razlozi za sumnju da se u vezi s namjeravanim stjecanjem provelo, provodi ili pokušava provesti pranje novca ili financiranja terorizma u smislu članka 1. Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2005. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca i financiranja terorizma ⁽¹⁾, ili da namjeravano stjecanje može povećati rizik od provođenja pranja novca i financiranja terorizma.

2. Nadzorna tijela mogu se usprotiviti namjeravanom stjecanju samo ako za to postoje opravdani razlozi na temelju kriterija iz stavka 1. ili ako su informacije koje je dao namjeravani stjecatelj nepotpune.

3. Države članice ne smiju uvesti prethodne uvjete u vezi s visinom udjela koji se mora steći niti smiju dopustiti svojim nadzornim tijelima da namjeravano stjecanje preispituju s osnova ekonomskih potreba tržišta.

4. Države članice stavljaju na raspolaganje javnosti popis u kojemu su navedene informacije koje su potrebne za obavljanje procjene i koje se nadzornim tijelima moraju dati istodobno s obavijesti iz članka 57. stavka 1. Opseg zahtijevanih informacija mora biti razmjeran i prilagođen prirodi namjeravanog stjecatelja i namjeravanog stjecanja. Države članice ne smiju zahtijevati informacije koje nisu značajne za razboritu procjenu.

5. Bez obzira na članak 58. stavke 1., 2. i 3., kad nadzorno tijelo zaprimi obavijest o dva ili više zahtjeva za stjecanje ili povećanje kvalificiranog udjela u istom društvu za osiguranje odnosno društvu za reosiguranje, prema svim namjeravanim stjecateljima odnosi se na jednak način.

*Članak 60.***Stjecanja od strane reguliranih financijskih društava**

1. Odgovarajuća nadzorna tijela međusobno se o svemu savjetuju pri obavljanju procjene ako je namjeravani stjecatelj:

- (a) kreditna institucija, društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje, investicijsko društvo ili društvo za upravljanje u smislu točke 2. članka 1.a Direktive 85/611/EEZ (društvo za upravljanje subjektima za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire/UCITS) kojem je odobrenje za rad izdano u drugoj državi članici ili u drugom sektoru, a ne u onom u kojemu bi trebalo doći do namjeravanog stjecanja;
- (b) matično društvo kreditnoj instituciji, društvu za osiguranje odnosno društvu za reosiguranje, investicijskom društvu ili društvu za upravljanje UCITS-ima kojem je odobrenje za rad izdano u drugoj državi članici ili u sektoru, različitom od onog u kojemu bi trebalo doći do namjeravanog stjecanja; ili

⁽¹⁾ SL L 309, 25.11.2005., str. 15.

▼B

- (c) fizička ili pravna osoba koja kontrolira kreditnu instituciju, društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje, investicijsko društvo ili društvo za upravljanje UCITS-ima kojem je odobrenje za rad izdano u državi članici ili u sektoru, različitom od onog u kojem bi trebalo doći do namjeravanog stjecanja.

2. Nadzorna tijela bez neopravdanog odlaganja međusobno dostavljaju sve informacije koje su bitne ili značajne za procjenu. U vezi s tim, nadzorna tijela međusobno na zahtjev dostavljaju sve značajne informacije i na vlastitu inicijativu dostavljaju sve bitne informacije. U odluci nadzornog tijela koje je izdalo odobrenje društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje u kojem je namjeravano stjecanje navode se svi stavovi i izdvojena mišljenja koje je iznijelo nadzorno tijelo nadležno za namjeravanog stjecatelja.

*Članak 61.***Informacije koje nadzornim tijelima daje društvo za osiguranje
odnosno društvo za reosiguranje**

Društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje obavještuje nadzorno tijelo svoje matične države članice kad sazna za bilo koje stjecanje ili otpuštanje udjela u svojem kapitalu zbog kojega su ti udjeli premašili bilo koji prag iz članka 57. i članka 58. stavaka 1. do 7. ili se smanjili ispod tih pragova.

Društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje isto tako najmanje jedanput godišnje obavještuje nadzorno tijelo svoje matične države članice o imenima dioničara i članova koji imaju kvalificirane udjele te o veličinama tih udjela, na način na koji su primjerice iskazani u informacijama koje se dobivaju na godišnjim glavnim skupštinama dioničara ili članova ili kako su iskazani radi usklađenosti s propisima o društvima koja su uvrštena na burzu.

*Članak 62.***Kvalificirani udjeli, ovlasti nadzornog tijela**

Države članice zahtijevaju da u slučaju kad je vjerojatno da bi utjecaj koji imaju osobe iz članka 57. mogao naškoditi upravljanju pažnjom dobrom stručnjaka društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje, nadzorno tijelo matične države članice tog društva u kojemu se želi steći ili povećati kvalificirani udjel poduzme primjerene mjere kako bi prekinula to stanje. Te mjere mogu na primjer obuhvaćati zabrane, kazne za direktore i rukovoditelje, ili suspenziju glasačkih prava na temelju dionica koje imaju predmetni dioničari ili članovi.

Slične mjere primjenjuju se na fizičke ili pravne osobe koje ne ispune obvezu obavješćivanja iz članka 57.

Kad je udjel stečen usprkos protivljenju nadzornih tijela, države članice, bez obzira na druge sankcije koje se mogu donijeti, propisuju:

- (1) ograničavanje ostvarivanja odgovarajućih prava glasa; ili
- (2) ništetnost mogućih danih glasova ili mogućnost njihovog poništenja.

▼ B*Članak 63.***Glasačka prava**

U smislu ovog odjeljka, u obzir se uzimaju glasačka prava iz članaka 9. i 10. Direktive 2004/109/EZ, kao i uvjeti o udruživanju tih prava propisani u članku 12. stavku 4. i 5. te Direktive.

Države članice ne uzimaju u obzir glasačka prava ili dionice koje investicijska društva ili kreditne institucije drže kao rezultat pružanja investicijske usluge provedbe ponude, i/ili prodaje financijskih instrumenata uz obvezu otkupa uključenih u točku 6. dijela A Priloga I. Direktivi 2004/39/EZ, pod uvjetom da se ta prava ne koriste za ostvarivanje utjecaja na upravljanje izdavateljem te da se navedene dionice ne drže dulje od godine dana od dana stjecanja.

Odjeljak 5.

Poslovna tajna, razmjena informacija i promicanje usklađenosti nadzora*Članak 64.***Poslovna tajna**

Države članice propisuju da sve osobe koje rade ili su radile za nadzorna tijela, kao i revizori te stručnjaci koji djeluju u ime tih tijela imaju obvezu čuvanja poslovne tajne.

Ne dovodeći u pitanje slučajeve koji su obuhvaćeni kaznenim pravom, sve povjerljive informacije koje te osobe dobiju prilikom obavljanja njihovih dužnosti ne smiju se priopćiti bilo kojoj osobi ili tijelu osim u sažetom ili zbirnom obliku, tako da nije moguće utvrditi pojedina društva za osiguranje i društva za reosiguranje.

Međutim, kad je proglašen stečaj društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje ili kad se nad njim provodi postupak prisilne likvidacije, povjerljive informacije koje se ne odnose na treće strane uključene u pokušaj spašavanja tog društva mogu se priopćiti u parničnom postupku ili postupku pred trgovačkim sudom.

*Članak 65.***Razmjena informacija među nadzornim tijelima država članica**

Članak 64. ne sprečava razmjenu informacija među nadzornim tijelima različitih država članica. Te informacije podliježu obvezi čuvanja poslovne tajne koja je propisana u članku 64.

▼ **M5***Članak 65.a***Suradnja s EIOPA-om**

Države članice osiguravaju da nadzorna tijela surađuju s EIOPA-om za potrebe ove Direktive, u skladu s Uredbom (EU) br. 1094/2010.

Države članice osiguravaju da nadzorna tijela EIOPA-i bez odgađanja osiguraju sve informacije koje su joj potrebne za izvršavanje njenih dužnosti u skladu s Uredbom (EU) br. 1094/2010.

▼ **B***Članak 66.***Sporazumi o suradnji s trećim zemljama**

Države članice mogu sklopiti sporazume o suradnji kojima se predviđa razmjena informacija s nadzornim tijelima trećih zemalja ili s institucijama odnosno tijelima trećih zemalja, kako je utvrđeno u članku 68. stavcima 1. i 2. samo ako priopćene informacije podliježu obvezi čuvanja poslovne tajne koje je barem istovjetna onoj iz ovog odjeljka. Takva razmjena informacija mora biti namijenjena za obavljanje nadzornih zadataka tih tijela.

Informacije koje država članica treba priopćiti trećoj zemlji, a koje potječu iz druge države članice ne smiju se priopćiti bez izričite suglasnosti nadzornog tijela te države članice te, prema potrebi, samo u svrhe za koje je to tijelo dalo svoju suglasnost.

*Članak 67.***Uporaba povjerljivih informacija**

Nadzorna tijela koja prime povjerljive informacije u skladu s odredbama članaka 64. ili 65. mogu te informacije upotrebljavati samo pri obavljanju svojih dužnosti i to samo u sljedeće svrhe:

- (1) radi provjere jesu li ispunjeni uvjeti kojima se uređuje početak obavljanja djelatnosti osiguranja ili reosiguranja i kako bi se olakšalo praćenje obavljanja tih poslova, posebno s obzirom na praćenje tehničkih pričuva, potrebnog solventnog kapitala, minimalnog potrebnog kapitala i sustava upravljanja;
- (2) radi uvođenja sankcija;
- (3) u žalbama podnesenim upravnom tijelu protiv odluka nadzornih tijela;
- (4) u sudskim postupcima koji su pokrenuti u skladu s ovom Direktivom.

▼ **M5***Članak 67.a***Istražne ovlasti Europskog parlamenta**

Člancima 64. i 67. ne dovode se u pitanje istražne ovlasti koje su dodijeljene Europskom parlamentu člankom 226. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU).

Članak 68.

Razmjena informacija s drugim tijelima

1. Članci 64. i 67. ne sprečavaju ništa od sljedećeg:
  - (a) razmjenu informacija između nekoliko nadzornih tijela u istoj državi članici prilikom obavljanja njihovih nadzornih funkcija;
  - (b) razmjenu informacija prilikom obavljanja njihovih nadzornih funkcija između nadzornih tijela i bilo koje od sljedećih tijela ili osoba koje se nalaze u istoj državi članici:
    - i. tijela koja su nadležna za nadzor kreditnih institucija i drugih financijskih organizacija te tijela koja su nadležna za nadzor financijskih tržišta;
    - ii. tijela koja su uključena u postupak likvidacije odnosno stečaja društava za osiguranje, društava za reosiguranje ili u neki drugi sličan postupak;
    - iii. osoba koje su odgovorne za obavljanje zakonom propisanih revizija financijskih izvještaja društava za osiguranje, društava za reosiguranje i drugih financijskih institucija;
  - (c) priopćavanje informacija tijelima koja upravljaju postupkom prisilne likvidacije ili garancijskim fondovima ako su im te informacije potrebne prilikom obavljanja njihovih dužnosti.

Razmjena informacija iz točaka (b) i (c) može se odvijati i između različitih država članica.

Informacije koje ta tijela i osobe prime podliježu obvezi čuvanja poslovne tajne koja je propisana u članku 64.

2. Odredbe članka 64. do 76. ne sprečavaju države članice da dopuste razmjenu informacija između nadzornih tijela i:
  - (a) tijela koja su nadležna za nadzor nad tijelima koja su uključena u postupak likvidacije odnosno stečaja društava za osiguranje, društava za reosiguranje ili u neki drugi sličan postupak;
  - (b) tijela koja su nadležna za nadzor osoba koje su zadužene za obavljanje zakonom propisanih revizija financijskih izvještaja društava za osiguranje, društava za reosiguranje i drugih financijskih institucija;
  - (c) neovisnih aktuara društava za osiguranje odnosno društava za reosiguranje koji obavljaju zakonski nadzor tih društava te tijela koja su nadležna za nadzor tih aktuara.

Države članice koje primjenjuju prvi podstavak zahtijevaju da su najmanje ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) informacije moraju biti namijenjene obavljanju nadzora ili zakonskog nadzora iz prvog podstavka;

▼ B

- (b) primljene informacije moraju podlijegati obvezi čuvanja poslovne tajne koja je propisana u članku 64.;
- (c) kad informacije potječu iz druge države članice ne smiju se priopćiti bez izričite suglasnosti nadzornog tijela od kojeg potječu te, prema potrebi, samo u svrhe za koje je to tijelo dalo svoju suglasnost.

Države članice Komisiji i drugim državama članicama dostavljaju nazive odnosno imena tijela i osoba koja mogu primiti informacije u skladu s prvim i drugim podstavkom.

3. Članci 64. do 67. ne sprečava države članice da s ciljem jačanja stabilnosti i integriteta financijskog sustava dopuste razmjenu informacija između nadzornih tijela koja su nadležna za otkrivanje i istraživanje kršenja prava trgovačkih društava.

Države članice koje primjenjuju prvi podstavak zahtijevaju da su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) informacije moraju biti namijenjene otkrivanju i istraživanju iz prvog podstavka;
- (b) primljene informacije moraju podlijegati obvezi čuvanja poslovne tajne koja je propisana u članku 64.;
- (c) kad informacije potječu iz druge države članice ne smiju se priopćiti bez izričite suglasnosti nadzornog tijela od kojeg potječu te, prema potrebi, samo u svrhe za koje je to tijelo dalo svoju suglasnost.

Kad u državi članici institucije ili tijela iz prvog podstavka obavljaju svoj zadatak otkrivanja ili istraživanja uz pomoć osoba koje su zbog svojih posebnih sposobnosti imenovane za tu svrhu, a nisu zaposlene u javnom sektoru, mogućnost razmjene informacija predviđena u prvom podstavku može se proširiti na te osobe pod uvjetima koji su navedeni u drugom podstavku.

Radi provedbe točke (c) drugog podstavka, institucije ili tijela iz prvog podstavka dostavljaju nadzornom tijelu od kojeg informacije potječu, imena i točne odgovornosti osoba kojima te informacije trebaju biti poslone.

4. Države članice Komisiji i drugim državama članicama dostavljaju nazive odnosno imena institucija, osoba i tijela koja mogu primiti informacije u skladu sa stavkom 3.

*Članak 69.***Priopćavanje informacija tijelima državne uprave koje su nadležna za financijsko zakonodavstvo**

Članci 64. i 67. ne sprečavaju države članice da, na temelju zakonom propisanih odredbi, dopuste priopćavanje određenih informacija drugim tijelima njihove središnje državne uprave koja su nadležna za zakonodavstvo iz područja nadzora kreditnih institucija, financijskih institucija, investicijskih usluga i društava za osiguranje odnosno društava za reosiguranje te inspektorima koji djeluju u ime tih tijela.

▼ **M5**

Takve objave provode se samo kad su potrebne zbog bonitetnog nadzora. Države članice međutim osiguravaju da se informacije primljene u skladu s člankom 65. i člankom 68. stavkom 1. te informacije koje su pribavljene izravnim nadzorom iz članka 33. mogu objaviti samo uz izričitu suglasnost nadzornog tijela od kojeg te informacije potječu ili nadzornog tijela države članice u kojoj je izravni nadzor obavljen.

Članak 70.

Dostavljanje informacija središnjim bankama, monetarnim vlastima, nadzornim tijelima za platne sustave i Europskom odboru za sistemski rizik

1. Ne dovodeći u pitanje članke od 64. do 69., nadzorno tijelo smije dostaviti informacije sljedećim subjektima u svrhu izvršavanja njihovih zadaća:

- (a) središnjim bankama Europskog sustava središnjih banaka (ESSB), uključujući Europsku središnju banku (ESB), i ostalim tijelima sa sličnom funkcijom u svojstvu monetarnih vlasti kad su predmetne informacije relevantne za izvršavanje njihovih zakonom propisanih zadaća, uključujući provođenje monetarne politike i povezano osiguranje likvidnosti, nadzor platnih sustava, sustava kliringa i namire i očuvanje stabilnosti financijskog sustava;
- (b) prema potrebi, drugim nacionalnim javnim tijelima odgovornima za nadzor platnih sustava; i
- (c) Europskom odboru za sistemski rizik (ESRB), uspostavljenom Uredbom (EU) br. 1092/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, kada je ta informacija relevantna za provedbu njegovih zadaća.

2. U izvanrednoj situaciji, uključujući izvanrednu situaciju kako je navedeno u članku 18. Uredbe (EU) br. 1094/2010, države članice dopuštaju nadzornim tijelima da, bez odgode, priopće informacije središnjim bankama ESSB-a, uključujući ESB, ako su te informacije relevantne za obavljanje njihovih zakonom propisanih zadaća, uključujući provođenje monetarne politike i povezano osiguranje likvidnosti, nadzor platnog prometa, sustava za poravnanje i namiru, te očuvanje stabilnosti financijskog sustava, te ESRB-u, ako su te informacije relevantne za obavljanje njegovih zadaća.

3. Te institucije ili tijela mogu također dostaviti nadzornim tijelima one informacije koje im mogu biti potrebne u smislu članka 67. Informacije primljene u tom kontekstu podliježu odredbama o obvezi čuvanja poslovne tajne koja je utvrđena u ovom odjeljku.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1092/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o makrobonitetnom nadzoru financijskog sustava Europske unije i osnivanju Europskog odbora za sistemske rizike (SL L 331, 15.12.2010., str. 1.).

▼B*Članak 71.***Usklađenost nadzora**

1. Države članice osiguravaju da ovlaštenja nadzornih tijela na primjeren način uzimaju u obzir značaj Europske unije.

▼M5

2. Države članice osiguravaju da nadzorna tijela u obavljanju svojih dužnosti uzimaju u obzir usklađenost s obzirom na nadzorne alate i nadzorne prakse u primjeni zakona i drugih propisa donesenih na temelju ove Direktive. U tu svrhu, države članice osiguravaju da:

- (a) nadzorna tijela sudjeluju u aktivnostima EIOPA-e;
- (b) nadzorna tijela ulažu sve napore kako bi se postupalo u skladu sa smjernicama i preporukama koje je izdala EIOPA u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1094/2010 i navode razloge ako to ne učine;
- (c) nacionalni mandati dani nadzornim tijelima ne sprečavaju nadzorna tijela u izvršavanju njihovih zadaća u svojstvu članova EIOPA-e ili njihovih zadaća prema ovoj Direktivi.

▼B

Odjeljak 6.

Dužnosti revizora*Članak 72.***Dužnosti revizora**

1. Države članice propisuju da sve osobe koje su ovlaštene u smislu Osme direktive Vijeća 84/253/EEZ od 10. travnja 1984. koja se temelji na članku 54. stavku 3. točki (g) Ugovora o potvrđivanju osoba odgovornih za provođenje zakonom propisane revizije računovodstvenih dokumenata ⁽¹⁾, koje u društvu za osiguranje odnosno društvu za reosiguranje obavljaju zakonom propisanu reviziju iz članka 51. Direktive 78/660/EEZ, članka 37. Direktive 83/349/EEZ ili članka 31. Direktive 85/611/EEZ ili bilo koji drugi zakonom propisani zadatak, imaju dužnost odmah obavijestiti nadzorna tijela o svim činjenicama odnosno odlukama u vezi s tim društvom koje saznaju pri obavljanju svojeg zadatka, a koje bi mogle dovesti do:

- (a) značajnog kršenja zakona i drugih propisa kojima se propisuju uvjeti kojima se uređuje izdavanje odobrenja za rad ili kojima se posebno uređuje obavljanje djelatnosti društava za osiguranje i društava za reosiguranje;
- (b) pogoršanja kontinuiranog funkcioniranja društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje;

⁽¹⁾ SL L 126, 12.5.1984., str. 20.

▼B

- (c) odbijanja potvrđivanja financijskih izvještaja ili suzdržavanja od izražavanja mišljenja;
- (d) neusklađenosti s potrebnim solventnim kapitalom;
- (e) neusklađenosti s minimalnim potrebnim kapitalom.

Osobe iz prvog podstavka također obavješćuju o svim činjenicama odnosno odlukama koje saznaju pri obavljanju bilo kojeg zadatka opisanog u prvom podstavku u društvu koje je zbog kontrolnog odnosa usko povezano s društvom za osiguranje odnosno društvom za reosiguranje unutar kojeg obavljaju taj zadatak.

2. Priopćavanje u dobroj vjeri nadzornim tijelima, od strane osoba koje su ovlaštene u smislu Direktive 84/253/EEZ, svih činjenica ili odluka iz stavka 1. ne predstavlja kršenje bilo kojeg ograničenja koje se odnosi na priopćavanje informacija koje je uvedeno ugovorom ili bilo kojom drugom zakonskom, regulatornom ili upravnom odredbom, a te osobe ne snose u vezi s tim nikakvu odgovornost.

*POGLAVLJE V.****Obavljanje djelatnosti životnog i neživotnog osiguranja****Članak 73.***Obavljanje djelatnosti životnog i neživotnog osiguranja**

1. Društva za osiguranje ne mogu imati odobrenje za istodobno obavljanje djelatnosti životnog i neživotnog osiguranja.
2. Iznimno od stavka 1., države članice mogu predvidjeti da:
  - (a) društva koja imaju odobrenje za obavljanje djelatnosti životnog osiguranja mogu dobiti odobrenje za bavljenje djelatnostima neživotnog osiguranja za rizike koji su navedeni u vrstama osiguranja 1 i 2 u dijelu A Priloga I.;
  - (b) društva koja imaju odobrenje samo za rizike navedene u vrstama osiguranja 1 i 2 u dijelu A Priloga I. mogu dobiti odobrenje za obavljanje djelatnosti životnog osiguranja.

Međutim, svakom se djelatnošću mora zasebno upravljati u skladu s člankom 74.

3. Države članice mogu propisati da društva iz stavka 2. u svim svojim djelatnostima moraju biti usklađena s računovodstvenim pravilima kojima se uređuju društva za životno osiguranje. Dok takvo usklađivanje ne bude provedeno, države članice mogu također propisati da, s obzirom na pravila kojima se uređuje likvidacija, djelatnosti o rizicima iz vrste osiguranja 1 i 2 u dijelu A Priloga koje obavljaju ta društva budu uređene pravilima koja se primjenjuju na djelatnosti životnog osiguranja.

▼ B

4. Kad društvo za neživotno osiguranje ima financijsku, poslovnu ili upravnu povezanost s društvom za životno osiguranje, nadzorna tijela matične države članice osiguravaju da financijski izvještaji predmetnih društava nisu iskrivljeni sporazumima koji postoje između tih društava ili bilo kakvim drugim sporazumom koji bi mogao utjecati na raspodjelu troškova i prihoda.

5. Društva koja su se na sljedeće datume istodobno bavila djelatnostima životnog i neživotnog osiguranja koja su obuhvaćena ovom Direktivom mogu se nastaviti istodobno baviti tim djelatnostima, pod uvjetom da se svakom djelatnošću zasebno upravlja u skladu s člankom 74.:

- (a) 1. siječnja 1981. za društva koja su odobrenje dobila u Grčkoj;
- (b) 1. siječnja 1986. za društva koja su odobrenje dobila u Španjolskoj i Portugalu;
- (c) 1. siječnja 1995. za društva koja su odobrenje dobila u Austriji, Finskoj i Švedskoj;
- (d) 1. svibnja 2004. za društva koja su odobrenje dobila u Češkoj, Estoniji, Cipru, Latviji, Litvi, Mađarskoj, Poljskoj, Slovačkoj i Sloveniji;
- (e) 1. siječnja 2007. za društva koja su odobrenje dobila u Bugarskoj i Rumunjskoj;

▼ M3

(ea) 1. srpnja 2013. za društva koja su odobrenje dobila u Hrvatskoj;

▼ B

(f) 15. ožujka 1979. za sva druga društva.

Matična država članica može zahtijevati da se u razdoblju koje odredi ta država članica društva za osiguranje prestanu istodobno baviti djelatnostima životnog i neživotnog osiguranja kojima su se bavila na datum iz prvog podstavka.

*Članak 74.***Zasebno upravljanje djelatnostima životnog i neživotnog osiguranja**

1. Zasebno upravljanje iz članka 73. organizirano je tako da je djelatnost životnog osiguranja odvojena od djelatnosti neživotnog osiguranja.

Interesi ugovaratelja osiguranja koji imaju policu životnog osiguranja i ugovaratelja osiguranja koji imaju policu neživotnog osiguranja ne smiju biti dovedeni u pitanje, a posebno ugovaratelji osiguranja koji imaju policu životnog osiguranja moraju imati koristi od dobiti od životnog osiguranja kao da se društvo za životno osiguranje bavi samo djelatnošću životnog osiguranja.

2. Ne dovodeći u pitanje članke 100. i 128., društva za osiguranje iz članka 73. stavaka 2. i 5. izračunavaju:

- (a) nominalni minimalni potrebni kapital s obzirom na svoju djelatnost životnog osiguranja ili reosiguranja, izračunan kao da se predmetno društvo bavi samo tom djelatnošću, na temelju zasebnih financijskih izvještaja iz stavka 6.; i

▼B

(b) nominalni minimalni potrebni kapital s obzirom na svoju djelatnost neživotnog osiguranja ili reosiguranja, izračunan kao da se predmetno društvo za osiguranje bavi samo tom djelatnošću, na temelju zasebnih financijskih izvještaja iz stavka 6.

3. Društva za osiguranje iz članka 73. stavaka 2. i 5. pokrivaju jednakim iznosom stavki prihvatljivih osnovnih vlastitih sredstava najmanje sljedeće:

(a) nominalni minimalni potrebni kapital za životno osiguranje, s obzirom na svoju djelatnost životnog osiguranja;

(b) nominalni minimalni potrebni kapital za neživotno osiguranje, s obzirom na svoju djelatnost neživotnog osiguranja.

Minimalne financijske obveze iz prvog podstavka s obzirom na djelatnost životnog osiguranja i djelatnost neživotnog osiguranja ne smije snositi druga djelatnost.

4. Sve dok su ispunjene minimalne financijske obveze iz stavka 3. i pod uvjetom da je obaviješteno nadzorno tijelo, društvo može pokrivati potrebni solventni kapital iz članka 100. upotrebljavajući izričite stavke prihvatljivih vlastitih sredstava koje su još na raspolaganju za jednu ili drugu djelatnost.

5. Nadzorna tijela analiziraju rezultate djelatnosti životnog osiguranja i djelatnosti neživotnog osiguranja kako bi osigurale da su ispunjeni zahtjevi iz stavaka 1. do 4.

6. Financijski izvještaji se sastavljaju tako da se zasebno prikažu izvori rezultata za djelatnost životnog i djelatnost neživotnog osiguranja. Sveukupni prihod, a posebno premije, plaćanja od strane reosiguratelja i prihod od ulaganja, te rashodi, posebno namire obveza osiguranja, dodaci tehničkim pričuvama, premije reosiguranja i troškovi poslovanja s obzirom na djelatnost osiguranja dijele se prema porijeklu. Stavke koje su zajedničke objema djelatnostima unose se u financijske izvještaje u skladu s metodom raspodjele koju je prihvatilo nadzorno tijelo.

Na osnovi financijskih izvještaja, društva za osiguranje pripremaju izjavu u kojoj su stavke prihvatljivih osnovnih vlastitih sredstava koje pokrivaju svaki pretpostavljeni potrebni minimalni kapital iz stavka 2. jasno utvrđene u skladu s člankom 98. stavkom 4.

7. Ako je iznos stavki prihvatljivih osnovnih vlastitih sredstava s obzirom na jednu od djelatnosti nedostatan da pokrije minimalne financijske obveze iz prvog podstavka stavka 3., nadzorna tijela na tu manjkavu djelatnost primjenjuju mjere predviđene ovom Direktivom, bez obzira na rezultate druge djelatnosti.

Iznimno od drugog podstavka stavka 3., te mjere mogu uključivati odobrenje prijenosa izričitih stavki prihvatljivih osnovnih vlastitih sredstava iz jedne djelatnosti u drugu.

▼B

POGLAVLJE VI.

Pravila o vrednovanju imovine i obveza, tehničkih pričuva, vlastitih sredstava, potrebnog solventnog kapitala, minimalnog potrebnog kapitala i pravila o ulaganjima

Odjeljak 1.

Vrednovanje imovine i obveza

Članak 75.

Vrednovanje imovine i obveza

1. Države članice osiguravaju da, osim ako nije drukčije navedeno, društva za osiguranje i društva za reosiguranje vrednuju imovinu i obveze na sljedeći način:

- (a) imovina se vrednuje po iznosu za koji bi se mogla razmijeniti između dobro obaviještenih voljnih strana u transakciji po tržišnim uvjetima;
- (b) obveze se vrednuju po iznosu za koji bi se mogle prenijeti ili namiriti između dobro obaviještenih voljnih strana u transakciji po tržišnim uvjetima.

Prilikom vrednovanja obveza iz točke (b), ne pravi se prilagodba s obzirom na kreditni položaj društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje.

▼M5

2. Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 301.a kojima utvrđuje metode i pretpostavke koje se trebaju koristiti u vrednovanju imovine i obveza kako je utvrđeno u stavku 1.

3. Kako bi se osigurala dosljedna usklađenost u pogledu vrednovanja imovine i obveza, EIOPA, podložno članku 301.b, izrađuje nacрте regulatornih tehničkih standarda radi određivanja:

- (a) u mjeri u kojoj delegirani akti iz stavka 2. zahtijevaju uporabu međunarodnih računovodstvenih standarda koje je usvojila Komisija u skladu s Uredbom (EZ) br. 1606/2002, dosljednosti tih računovodstvenih standarda s pristupom vrednovanju imovine i obveza kako je utvrđeno u staccima 1. i 2.;
- (b) metoda i pretpostavki koje se trebaju koristiti kada navedene tržišne cijene nisu dostupne ili kada su međunarodni računovodstveni standardi koje je Komisija usvojila u skladu s Uredbom (EZ) br. 1606/2002 privremeno ili stalno nedosljedni s pristupom vrednovanju imovine i obveza kako je utvrđeno u staccima 1. i 2.;

▼M5

- (c) metoda i pretpostavki koje je potrebno koristiti prilikom procjene imovine i obveza kako je utvrđeno u stavku 1., kada delegirani akti iz stavka 2. dopuštaju uporabu alternativnih metoda vrednovanja.

Komisiji se dodjeljuje ovlast donošenja regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1094/2010.

▼B

Odjeljak 2.

Pravila o tehničkim pričuvama*Članak 76.***Opće odredbe**

1. Države članice osiguravaju da društva za osiguranje i društva za reosiguranje oblikuju tehničke pričuve u skladu sa svojim obvezama iz osiguranja i obvezama iz reosiguranja prema ugovarateljima osiguranja i korisnicima osiguranja iz ugovora o osiguranju i ugovora o reosiguranju.
2. Vrijednost tehničkih pričuva odgovara sadašnjem iznosu koji bi društva za osiguranje i društva za reosiguranje morala platiti kad bi svoje obveze osiguranja i obveze reosiguranja odmah prenijela na drugo društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje.
3. U izračunu tehničkih pričuva upotrebljavaju se informacije koje pružaju financijska tržišta i opće dostupni podaci o preuzetim rizicima osiguranja i on je dosljedan tim informacijama i podacima (tržišna dosljednost).
4. Tehničke pričuve izračunavaju se na razborit, pouzdan i objektivan način.
5. Na temelju načela iz stavaka 2., 3. i 4. i uzimajući u obzir načela iz članka 75. stavka 1., izračun tehničkih pričuva obavlja se u skladu s odredbama članka 77. do 82. i članka 86.

*Članak 77.***Izračun tehničkih pričuva**

1. Vrijednost tehničkih pričuva jednaka je zbroju najbolje procjene i dodatka za rizik, kako je navedeno u stavcima 2. i 3.
2. Najbolja procjena jednaka je prosjeku budućih novčanih tokova koji je ponderiran vjerojatnošću, uzimajući u obzir vremensku vrijednost novca (očekivana sadašnja vrijednost budućih novčanih tokova), uz uporabu odgovarajuće vremenske strukture nerizičnih kamatnih stopa.

Izračun najbolje procjene temelji se na ažuriranim i vjerodostojnim informacijama te realnim pretpostavkama, a obavlja se pomoću odgovarajućih, primjenjivih i relevantnih aktuarskih i statističkih metoda.

Projekcija novčanog toka koja se upotrebljava u izračunu najbolje procjene uzima u obzir sve novčane priljeve i odljeve koji su potrebni za namiru obveza osiguranja i obveza reosiguranja tijekom njihovog trajanja.

▼ B

Najbolja procjena izračunava se na bruto osnovi, bez odbitaka iznosa koji se mogu naplatiti na temelju ugovora o reosiguranju i od subjekata posebne namjene. Ti iznosi izračunavaju se zasebno u skladu s člankom 81.

3. Dodatak za rizik mora biti takav da osigurava da je vrijednost tehničkih pričuva istovjetna iznosu koji bi društva za osiguranje i društva za reosiguranje zahtijevala za preuzimanje i ispunjavanje obveza osiguranja i obveza reosiguranja.

4. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje zasebno vrednuju najbolju procjenu i dodatak za rizik.

Međutim, kad se budući novčani tokovi povezani s obvezama osiguranja ili obvezama reosiguranja mogu pouzdano nadomjestiti uporabom financijskih instrumenata za koje postoji vidljiva pouzdana tržišna vrijednost, vrijednost tehničkih pričuva povezanih s tim budućim novčanim tokovima određuje se na temelju tržišne vrijednosti tih financijskih instrumenata. U tom slučaju nisu potrebni zasebni izračuni najbolje procjene i dodatka za rizik.

5. Kad društva za osiguranje i društva za reosiguranje zasebno vrednuju najbolju procjenu i dodatak za rizik, dodatak za rizik izračunava se tako da se odredi trošak osiguranja iznosa prihvatljivih vlastitih sredstava koji je jednak potrebnom solventnom kapitalu koji je potreban za potporu obveza osiguranja i obveza reosiguranja tijekom njihovog trajanja.

Stopa koja se upotrebljava u određivanju troška osiguranja tog iznosa prihvatljivih vlastitih sredstava (stopa troška kapitala) jednaka je za sva društva za osiguranje i društva za reosiguranje i redovito se pregledava.

Upotrijebljena stopa troška kapitala jednaka je dodatnoj stopi iznad odgovarajuće nerizične kamatne stope koju bi snosilo društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje koje ima iznos prihvatljivih vlastitih sredstava iz odjeljka 3., koji je jednak potrebnom solventnom kapitalu potrebnom za potporu obveza osiguranja i reosiguranja tijekom trajanja tih obveza.

▼ M5*Članak 77.a***Ekstrapolacija relevantne vremenske strukture nerizičnih kamatnih stopa**

Prilikom određivanja relevantne vremenske strukture nerizičnih kamatnih stopa iz članka 77. stavka 2. upotrebljavaju se informacije dobivene od relevantnih financijskih instrumenata i ono je dosljedno tim informacijama. To određivanje uzima u obzir relevantne financijske instrumente s tim rokovima dospijeća, kada su tržišta za te financijske instrumente, kao i za obveznice, duboka, likvidna i transparentna. Za rokove dospijeća kada tržišta za relevantne financijske instrumente ili za obveznice više nisu duboka, likvidna i transparentna, relevantne vremenske strukture nerizičnih kamatnih stopa ekstrapoliraju se.

▼ M5

Ekstrapolirani dio relevantne vremenske strukture nerizičnih kamatnih stopa temelji se na terminskim tečajevima koje objedinjuju jedan ili više nizova terminskih tečajeva u odnosu na najdulje rokove dospijeca za koje se relevantni financijski instrumenti i obveznice mogu promatrati na dubokom, likvidnom i transparentnom tržištu do posljednjeg terminskog tečaja.

*Članak 77.b***Uravnotežena prilagodba s relevantnom vremenskom strukturom nerizičnih kamatnih stopa**

1. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje mogu primijeniti uravnoteženu prilagodbu na relevantne vremenske strukture nerizičnih kamatnih stopa kako bi izračunala najbolju procjenu portfelja obveza životnog osiguranja ili reosiguranja, uključujući rente koje proizlaze iz ugovora za neživotno osiguranje ili reosiguranje koji podliježu prethodnom odobrenju nadzornih tijela kada su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje dodijelilo je portfelj imovine koji sadrži obveznice i ostalu imovinu sličnih obilježja novčanog toka, kako bi se obuhvatila najbolja procjena portfelja obveza osiguranja ili obveza reosiguranja i održala ta zadaća tijekom životnog vijeka obveza, osim u svrhu održavanja umnožavanja očekivanih novčanih tokova između imovine i obveza kada se novčani tokovi značajno promijene;
- (b) portfelj obveza osiguranja ili obveza reosiguranja na koji se primjenjuje uravnotežena prilagodba i dodijeljeni portfelj imovine određeni su, organizirani i njima se upravlja nezavisno od drugih aktivnosti društava, a dodijeljeni portfelj imovine ne može se koristiti za pokrivanje gubitaka koji proizlaze iz drugih aktivnosti društava;
- (c) očekivani novčani tokovi dodijeljenog portfelja imovine nadomještavaju svaki očekivani novčani tok portfelja obveza osiguranja ili reosiguranja u istoj valuti i svaka neusklađenost ne uzrokuje značajne rizike u odnosu na rizike prisutne u djelatnostima osiguranja ili reosiguranja na koje se primjenjuje uravnotežena prilagodba;
- (d) ugovori na kojima se temelji portfelj obveza osiguranja ili obveza reosiguranja ne uzrokuju buduća plaćanja premija;
- (e) jedini preuzeti rizici povezani s portfeljom obveza osiguranja ili obveza reosiguranja su rizik dugovječnosti, rizik troškova osiguranja, rizik revidiranja i rizik smrtnosti;
- (f) kada preuzeti rizik povezan s portfeljom obveza osiguranja ili obveza reosiguranja uključuje rizik smrtnosti, najbolja procjena portfelja obveza osiguranja ili obveza reosiguranja ne povećava se za više od 5 % pod stresom zbog rizika smrtnosti koji se kalibrira u skladu s člankom 101. stavcima od 2. do 5.;

▼ **M5**

- (g) ugovori na kojima se temelji portfelj obveza osiguranja ili obveza reosiguranja ne uključuju mogućnosti za ugovaratelja osiguranja ili uključuju samo mogućnost otkupa pri čemu vrijednost otkupa ne prelazi vrijednost imovine, vrednovane u skladu s člankom 75., koja pokriva obveze osiguranja ili reosiguranja u vrijeme provedbe mogućnosti otkupa;
- (h) novčani tokovi dodijeljenog portfelja imovine fiksni su i izdavatelji imovine ili bilo koja treća strana ne mogu ih mijenjati;
- (i) obveze osiguranja ili obveze reosiguranja ugovora o osiguranju ili ugovora o reosiguranju ne dijele se u više dijelova prilikom sastavljanja portfelja obveza osiguranja ili obveza reosiguranja u svrhu ovog stavka.

Ne dovodeći u pitanje prvi podstavak točku (h), društva za osiguranje ili društva za reosiguranje mogu koristiti imovinu kada su novčani tokovi fiksni osim za ovisnost o inflaciji, pod uvjetom da ta imovina nadomještava novčane tokove portfelja obveza osiguranja i obveza reosiguranja koji ovise o inflaciji.

U slučaju da izdavatelj ili treća strana imaju pravo na izmjenu novčanih tokova imovine na taj način da ulagatelj primi dostatnu naknadu kako bi održao iste novčane tokove prilikom ponovnog ulaganja u imovinu jednake ili bolje kreditne kvalitete, pravo na izmjenu novčanih tokova ne isključuje imovinu za prihvatljivost dodijeljenog portfelja u skladu s prvim podstavkom točkom (h).

2. Društva za osiguranje ili društva za reosiguranje koja primjenjuju uravnoteženu prilagodbu na portfelj obveza osiguranja ili obveza reosiguranja ne vraćaju se pristupu koji ne uključuje uravnoteženu prilagodbu. Kada društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje koje primijeni uravnoteženu prilagodbu više nije u mogućnosti poštovati uvjete utvrđene stavkom 1., odmah o tome obavješćuje nadzorno tijelo i poduzima potrebne mjere za obnavljanje usklađenosti s tim uvjetima. Kada društvo nije u mogućnosti obnoviti usklađenost s tim uvjetima unutar dva mjeseca od datuma neusklađenosti, ono prestaje primjenjivati uravnoteženu prilagodbu na sve obveze osiguranja ili obveze reosiguranja i ne primjenjuje uravnoteženu prilagodbu tijekom razdoblja od daljnja 24 mjeseca.

3. Uravnotežena prilagodba ne primjenjuje se s obzirom na obveze osiguranja i obveze reosiguranja ako relevantna vremenska struktura nerizičnih kamatnih stopa za izračun najbolje procjene za te obveze uključuje prilagodbu zbog volatilnosti iz članka 77.d ili prijelazne mjere na nerizične kamatne stope iz članka 308.c.

*Članak 77.c***Izračun uravnotežene prilagodbe**

1. Za svaku valutu uravnotežena prilagodba iz članka 77.b izračunava se u skladu sa sljedećim načelima:

- (a) uravnotežena prilagodba mora biti jednaka razlici sljedećeg:

▼ **M5**

- i. godišnje efektivne stope, izračunane kao jedinstvena diskontna stopa koja, kada je primijenjena na novčane tokove portfelja obveza osiguranja i obveza reosiguranja, rezultira vrijednošću koja je jednaka vrijednosti u skladu s člankom 75. portfelja dodijeljene imovine;
  - ii. godišnje efektivne stope, izračunane kao jedinstvena diskontna stopa koja, kada je primijenjena na novčane tokove portfelja obveza osiguranja i obveza reosiguranja, rezultira vrijednošću koja je jednaka vrijednosti najbolje procjene portfelja obveza osiguranja i obveza reosiguranja pri čemu se u obzir uzima vremenska vrijednost novca korištenjem osnovne vremenske strukture nerizičnih kamatnih stopa;
- (b) uravnotežena prilagodba ne smije uključivati temeljni prinos koji odražava rizike koje zadržava društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje;
  - (c) ne dovodeći u pitanje točku (a), temeljni prinos mora se povećati prema potrebi kako bi se osiguralo da uravnotežena prilagodba za imovinu s kvalitetom podinvesticijskog kreditnog rejtinga ne prelazi uravnoteženu prilagodbu za imovinu s kvalitetom investicijskog kreditnog rejtinga i jednakog trajanja i vrste imovine;
  - (d) uporaba vanjskih procjena kreditnog rizika u izračunu uravnotežene prilagodbe mora biti u skladu s člankom 111. stavkom 1. točkom (n).

2. Za potrebe stavka 1. točke (b), temeljni prinosi su:

- (a) jednaki zbroju sljedećeg:
  - i. kreditnih prinosa koji odgovaraju vjerojatnosti neispunjenja obveze;
  - ii. kreditnih prinosa koji odgovaraju očekivanom gubitku koji proizlazi iz smanjenja rejtinga imovine;
- (b) za izloženosti središnjim državama i središnjim bankama država članica, ne niži od 30 % dugoročnog prosjeka prinosa nad nerizičnim kamatnim stopama za imovinu jednakog trajanja, kreditne kvalitete i vrste imovine, prema procjeni na financijskim tržištima;
- (c) za imovinu osim izloženosti središnjim državama i središnjim bankama država članica, ne niži od 35 % dugoročnog prosjeka prinosa nad nerizičnim kamatnim stopama za imovinu jednakog trajanja, kreditne kvalitete i vrste imovine, prema procjeni na financijskim tržištima.

Vjerojatnost neispunjenja iz prvog podstavka točke (a) podtočke i. temelji se na dugoročnoj statistici neispunjenja relevantnoj za imovinu u odnosu na njeno trajanje, kreditnu kvalitetu i vrstu imovine.

▼ M5

Kada se pouzdani kreditni prinos ne može dobiti iz statistike neispunjenja iz drugog podstavka, temeljni prinos jednak je dijelu dugoročnog prosjeka prinosa nad nerizičnim kamatnim stopama iz točaka (b) i (c).

*Članak 77.d***Prilagodba zbog volatilnosti na relevantnu vremensku strukturu nerizičnih kamatnih stopa**

1. Države članice mogu zahtijevati prethodno odobrenje nadzornih tijela da društva za osiguranje i društva za reosiguranje primijene prilagodbu zbog volatilnosti na relevantnu vremensku strukturu nerizičnih kamatnih stopa kako bi izračunale najbolju procjenu iz članka 77. stavka 2.

2. Za svaku relevantnu valutu, prilagodba zbog volatilnosti na relevantnu vremensku strukturu nerizičnih kamatnih stopa temelji se na prinosu između kamatne stope koja se dobiva iz imovine uključene u referentni portfelj za tu valutu i stope relevantne vremenske strukture nerizičnih kamatnih stopa za tu valutu.

Referentni portfelj za valutu predstavlja imovinu izraženu u toj valuti u koju su uključena društva za osiguranje i društva za reosiguranje kako bi pokrila najbolju procjenu obveza osiguranja i obveza reosiguranja izraženih u toj valuti.

3. Iznos prilagodbe zbog volatilnosti na nerizične kamatne stope odgovara iznosu od 65 % valutnog prinosa koji uzima u obzir pripadajući rizik.

Valutni prinos koji uzima u obzir pripadajući rizik izračunava se kao razlika između prinosa iz stavka 2. i udjela tog prinosa koji se dodaje realnoj procjeni očekivanih gubitaka ili neočekivanog kreditnog ili drugog rizika imovine.

Prilagodba zbog volatilnosti primjenjuje se samo na relevantne nerizične kamatne stope vremenske strukture koje nisu dobivene ekstrapolacijom u skladu s člankom 77.a. Ekstrapolacija vremenske strukture relevantne nerizične kamatne stope temelji se na tim prilagođenim nerizičnim kamatnim stopama.

4. Za svaku relevantnu državu, prilagodba zbog volatilnosti na nerizične kamatne stope iz stavka 3. za valutu te države, prije primjene čimbenika 65 %, povećava se za razliku između državnog prinosa koji uzima u obzir pripadajući rizik i dvostrukog valutnog prinosa koji uzima u obzir pripadajući rizik, kad god je ta razlika pozitivna i kada je državni prinos koji uzima u obzir pripadajući rizik veći od 100 baznih bodova. Povećana prilagodba zbog volatilnosti primjenjuje se na izračun najbolje procjene za obveze osiguranja i obveze reosiguranja proizvoda koji se prodaju na tržištu osiguranja te države. Državni prinos koji uzima u obzir pripadajući rizik izračunava se kao i valutni prinos koji uzima u obzir pripadajući rizik za valutu te države, ali na temelju referentnog portfelja koji predstavlja imovinu u koju su uključena društva za osiguranje i društva za reosiguranje kako bi pokrila najbolju procjenu obveza osiguranja i obveza reosiguranja proizvoda prodanih na tržištu osiguranja te države i izraženih u valuti te države.

▼ **M5**

5. Prilagodba zbog volatilnosti ne primjenjuje se u odnosu na obveze osiguranja kada relevantna vremenska struktura nerizičnih kamatnih stopa za izračun najbolje procjene za te obveze uključuje uravnoteženu prilagodbu iz članka 77.b

6. Odstupajući od članka 101., potrebni solventni kapital ne pokriva rizik od gubitka osnovnih vlastitih sredstava koji proizlazi iz promjena prilagodbe zbog volatilnosti.

*Članak 77.e***Tehničke informacije Europskog nadzornog tijela za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje**

1. EIOPA za sve relevantne valute barem na tromjesečnoj osnovi utvrđuje i objavljuje sljedeće tehničke informacije:

(a) relevantnu vremensku strukturu nerizičnih kamatnih stopa za izračun najbolje procjene iz članka 77. stavka 2., bez uravnotežene prilagodbe ili prilagodbe zbog volatilnosti;

(b) za svako relevantno trajanje, kreditnu kvalitetu i vrstu imovine, temeljni prinos za izračun uravnotežene prilagodbe iz članka 77.c stavka 1. točke (b);

(c) za svako relevantno nacionalno tržište osiguranja, prilagodbu zbog volatilnosti za relevantnu vremensku strukturu nerizičnih kamatnih stopa iz članka 77.d stavka 1.

2. Kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti za izračun tehničke pričuve i osnovnih vlastitih sredstava, Komisija može donijeti provedbene akte kojima se utvrđuju tehničke informacije iz stavka 1. za svaku relevantnu valutu. U tim se provedbenim aktima upotrebljavaju te informacije.

Ti se provedbeni akti donose u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 301. stavka 2.

Iz valjano utemeljenih krajnje hitnih razloga koji se odnose na dostupnost relevantne vremenske strukture nerizičnih kamatnih stopa, Komisija donosi odmah primjenjive provedbene akte u skladu s postupkom iz članka 301. stavka 3.

3. Kada Komisija usvoji tehničke informacije iz stavka 1. u skladu sa stavkom 2., društva za osiguranje i društva za reosiguranje koriste te tehničke informacije pri izračunu najbolje procjene u skladu s člankom 77., uravnotežene prilagodbe u skladu s člankom 77.c i prilagodbe zbog volatilnosti u skladu s člankom 77.d.

S obzirom na valute i nacionalna tržišta, kada prilagodba iz stavka 1. točke (c) nije navedena u provedbenim aktima iz stavka 2., ne primjenjuje se prilagodba zbog volatilnosti na relevantnu vremensku strukturu nerizičnih kamatnih stopa za izračun najbolje procjene.

▼ **M5***Članak 77.f***Preispitivanje dugoročnih mjera jamstava i mjera za rješavanje rizika vlasničkih vrijednosnih papira**

1. EIOPA, na godišnjoj razini i do 1. siječnja 2021., Europskom parlamentu, Vijeću i Komisiji dostavlja izvješće o utjecaju primjene članaka od 77.a do 77.e i 106., članka 138. stavka 4. i članaka 304., 308.c i 308.d, uključujući delegirane ili provedbene akte donesene u skladu s njima.

Nadzorna tijela u tom razdoblju jedanput godišnje EIOPA-i osiguravaju sljedeće informacije:

- (a) dostupnost dugoročnih jamstava u osigurateljnim proizvodima na svojim nacionalnim tržištima i ponašanje društava za osiguranje i društava za reosiguranje kao dugoročnih ulagatelja;
- (b) broj društava za osiguranje i društava za reosiguranje koja primjenjuju uravnoteženu prilagodbu, prilagodbu zbog volatilnosti, produženje razdoblja oporavka u skladu s člankom 138. stavkom 4., podmodul rizika vlastitih vrijednosnih papira koji se temelji na trajanju i prijelazne mjere utvrđene člancima 308.c i 308.d;
- (c) utjecaj uravnotežene prilagodbe, prilagodbe zbog volatilnosti, simetrične prilagodbe za kapitalni zahtjev za vlasničke vrijednosne papire, podmodula rizika vlastitih vrijednosnih papira koji se temelji na trajanju i prijelaznih mjera na financijski položaj društava za osiguranje i društava za reosiguranje u skladu s člancima 308.c i 308.d, na nacionalnoj razini i anonimizirano za svako društvo;
- (d) učinak uravnotežene prilagodbe, prilagodbe zbog volatilnosti, simetrične prilagodbe za kapitalni zahtjev za vlasničke vrijednosne papire i podmodula rizika vlastitih vrijednosnih papira koji se temelji na trajanju na investicijsko ponašanje društava za osiguranje i društava za reosiguranje te pružaju li oni olakšicu kapitala;
- (e) učinak svakog produženja razdoblja oporavka u skladu s člankom 138. stavkom 4. na napore društava za osiguranje i društava za reosiguranje da ponovno uspostave razinu financiranja vlastitih sredstava koja pokrivaju potrebni solventni kapital ili da smanje profil rizičnosti radi osiguranja usklađenosti s potrebnim solventnim kapitalom;
- (f) kada društva za osiguranje i društva za reosiguranje primijene prijelazne mjere utvrđene člancima 308.c i 308.d, jesu li one usklađene s planovima postupnog uvođenja iz članka 308.e i očekivanjima za smanjenu ovisnost o tim prijelaznim mjerama, uključujući mjere koje su društva i nadzorna tijela poduzela ili se očekuje da će poduzeti, uzimajući u obzir regulatorno okruženje dotične države članice.

▼ M5

2. EIOPA, prema potrebi nakon savjetovanja s ESRB-om i provedbe javnog savjetovanja, Komisiji podnosi mišljenje o procjeni primjene članaka od 77.a do 77.e i 106., članka 138. stavka 4. i članaka 304., 308.c i 308.d, uključujući delegirane ili provedbene akte donesene u skladu s njima. Ta procjena izvršava se u skladu s dostupnošću dugoročnih jamstava u osigurateljnim proizvodima, ponašanjem društava za osiguranje i društava za reosiguranje kao dugoročnih ulagatelja i, općenitije, u skladu s financijskom stabilnošću.

3. Na temelju mišljenja koje je podnijela EIOPA, iz stavka 2., Komisija podnosi Europskom parlamentu i Vijeću izvješće do 1. siječnja 2021. ili, prema potrebi, ranije. Izvješćem se posebno usredotočuje na učinke na:

- (a) zaštitu ugovaratelja osiguranja;
- (b) funkcioniranje i stabilnost europskog tržišta osiguranja;
- (c) unutarnje tržište, a posebno tržišno natjecanje, i jednake uvjete na europskom tržištu osiguranja;
- (d) mjeru u kojoj društva za osiguranje i društva za reosiguranje nastavlja poslovati kao dugoročni ulagatelji;
- (e) dostupnost i cijenu proizvoda u vezi s rentom;
- (f) dostupnost i cijenu konkurentnih proizvoda;
- (g) dugoročne investicijske strategije društva za osiguranje u vezi s proizvodima na koje se primjenjuju članci 77.b i 77.c u odnosu na one u vezi s drugim dugoročnim jamstvima;
- (h) izbor potrošača i svijest potrošača o riziku;
- (i) stupanj diversifikacije djelatnosti osiguranja i portfelj imovine društva za osiguranje i reosiguranje;
- (j) financijsku stabilnost.

Uz to, izvješće se izrađuje na temelju iskustva u nadzoru u vezi s primjenom članaka od 77.a do 77.e i 106., članka 138. stavka 4. i članaka 304., 308.c i 308.d, uključujući delegirane ili provedbene akte donesene u skladu s njima.

4. Izvješću Komisije prema potrebi se prilažu zakonodavni prijedlozi.

▼ B*Članak 78.***Ostali elementi koje treba uzeti u obzir pri izračunu tehničkih pričuva**

Uz članak 77., pri izračunu tehničkih pričuva, društva za osiguranje i društva za reosiguranje u obzir uzimaju:

- (1) sve troškove koji će nastati pri servisiranju obveza osiguranja i obveza reosiguranja;

▼ B

- (2) inflaciju, uključujući inflaciju troškova i potraživanja;
- (3) sva plaćanja ugovarateljima osiguranja i korisnicima osiguranja, uključujući buduće diskrecijske bonuse, za koja se očekuje da će ih društva za osiguranje i društva za reosiguranje odobriti, bez obzira na to jesu li ta plaćanja ugovorno zajamčena, osim ako ta plaćanja nisu obuhvaćena u članku 91. stavku 2.

*Članak 79.***Vrednovanje financijskih jamstava i ugovornih mogućnosti uključenih u ugovore o osiguranju i ugovore o reosiguranju**

Pri izračunu tehničkih pričuva, društva za osiguranje i društva za reosiguranje uzimaju u obzir vrijednost financijskih jamstava i bilo kojih ugovornih mogućnosti uključenih u police osiguranja i police reosiguranja.

Sve pretpostavke društava za osiguranje i društava za reosiguranje o vjerojatnosti da ugovaratelji osiguranja iskoriste svoje ugovorne mogućnosti, uključujući istek osiguranja i otkup, moraju biti realne i utemeljene na sadašnjim i vjerodostojnim informacijama. Pretpostavke moraju uzeti u obzir, eksplicitno ili implicitno, utjecaj koji bi na te mogućnosti mogle imati buduće promjene financijskih i nefinancijskih uvjeta.

*Članak 80.***Segmentacija**

Društva za osiguranje i društva za reosiguranje pri izračunu svojih tehničkih pričuva segmentiraju svoje obveze osiguranja i obveze reosiguranja u homogene grupe rizika, a najmanje prema vrstama osiguranja.

*Članak 81.***Iznosi koji se mogu naplatiti na temelju ugovora o reosiguranju i od subjekata posebne namjene**

Društva za osiguranje i društva za reosiguranje izračunavaju iznose koji se mogu naplatiti na temelju ugovora o reosiguranju i od subjekata posebne namjene u skladu s odredbama članka 76. do 80.

Pri izračunu iznosa koji se mogu naplatiti na temelju ugovora o reosiguranju i od subjekata posebne namjene, društva za osiguranje i društva za reosiguranje uzimaju u obzir vremensku razliku između naplaćenih iznosa i izravnih plaćanja.

Rezultat tog izračuna prilagođava se kako bi se u obzir uzeli očekivani gubici nastali zbog neispunjenja obveza druge ugovorne strane. Ta prilagodba temelji se na procjeni vjerojatnosti neispunjenja obveze druge ugovorne strane i prosječnoga gubitka koji proizlazi iz toga (gubitak nastao zbog neispunjenja obveze).

▼B*Članak 82.***Kvaliteta podataka i primjena približnih vrijednosti, uključujući pristupe u kojima se razmatra svaki slučaj posebno, za izračun tehničkih pričuva**

Države članice osiguravaju da društva za osiguranje i društva za reosiguranje imaju uspostavljene unutarnje procese i postupke za osiguranje primjerenosti, potpunosti i točnosti podataka koje upotrebljavaju pri izračunu svojih tehničkih pričuva.

Kad u posebnim okolnostima društva za osiguranje i društva za reosiguranje nemaju dovoljno podataka primjerene kvalitete za primjenu pouzdane aktuarske metode za skup ili podskup svojih obveza osiguranja i obveza reosiguranja ili za iznose koji se mogu naplatiti na temelju ugovora o reosiguranju i od subjekata posebne namjene, pri izračunu najbolje procjene mogu se primijeniti primjerene približne vrijednosti, uključujući pristupe u kojima se razmatra svaki slučaj posebno.

*Članak 83.***Usporedba s iskustvom**

Društva za osiguranje i društva za reosiguranje imaju uspostavljene procese i postupke kako bi osigurala da se najbolje procjene i pretpostavke na kojima se temelji izračun najboljih procjena redovito uspoređuju s iskustvom.

Ako se usporedbom utvrdi sustavno odstupanje između iskustva i izračuna najboljih procjena društava za osiguranje odnosno društava za reosiguranje, predmetno društvo primjereno prilagođava aktuarske metode koje upotrebljava i/ili učinjene pretpostavke.

*Članak 84.***Primjerenost razine tehničkih pričuva**

Na zahtjev nadzornih tijela, društva za osiguranje i društva za reosiguranje moraju dokazati primjerenost razine svojih tehničkih pričuva, te primjenjivost i relevantnost primijenjenih metoda, kao i primjerenost upotrijebljenih statističkih podataka na kojima se pričuve temelje.

*Članak 85.***Povećanje tehničkih pričuva**

Ako izračun tehničkih pričuva društava za osiguranje i društava za reosiguranje nije u skladu s odredbama članaka 76. do 83., nadzorna tijela mogu zahtijevati da društva za osiguranje i društva za reosiguranje povećaju iznos tehničkih pričuva kako bi one odgovarale razini koja je određena u skladu s odredbama tih članaka.

▼ M5*Članak 86.***Delegirani akti te regulatorni i provedbeni tehnički standardi**

1. Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 301.a kojima se utvrđuju:
  - (a) aktuarske i statističke metodologije za izračun najbolje procjene iz članka 77. stavka 2.;
  - (b) metodologije, načela i tehnike za određivanje relevantne vremenske strukture nerizičnih kamatnih stopa koja se upotrebljava za izračun najbolje procjene iz članka 77. stavka 2.;
  - (c) okolnosti u kojima se tehničke pričuve izračunavaju kao cjelina ili kao zbroj najbolje procjene i dodatka za rizik te metode koje se upotrebljavaju u slučaju kad se tehničke pričuve izračunavaju kao cjelina kako je navedeno u članku 77. stavku 4.;
  - (d) metode i pretpostavke koje se upotrebljavaju pri izračunu dodatka za rizik, uključujući određivanje iznosa prihvatljivih vlastitih sredstava koji je potreban za potporu obvezama osiguranja i obvezama reosiguranja te kalibraciju stope troška kapitala kako je navedeno u članku 77. stavku 5.;
  - (e) vrste osiguranja na temelju kojih se segmentiraju obveze osiguranja i obveze reosiguranja kako bi se izračunale tehničke pričuve kako je navedeno u članku 80.;
  - (f) standarde koje treba zadovoljiti da bi se osigurala primjerenost, potpunost i točnost podataka upotrijebljenih pri izračunu tehničkih pričuva te posebne okolnosti u kojima bi za izračun tehničkih pričuva bilo primjereno upotrijebiti približne vrijednosti, uključujući pristupe u kojima se razmatra svaki slučaj posebno kako je navedeno u članku 82.;
  - (g) pojedinosti u pogledu uvjeta utvrđenih u članku 77.b stavku 1., uključujući metode, pretpostavke i standardne parametre koji se upotrebljavaju pri izračunu učinka stresa zbog rizika smrtnosti iz članka 77.b stavka 1. točke (e);
  - (h) pojedinosti u pogledu uvjeta utvrđenih u članku 77.c, uključujući pretpostavke i metode za primjenu prilikom izračuna uravnotežene prilagodbe i temeljnog prinosa;
  - (i) metode i pretpostavke za izračun prilagodbe zbog volatilnosti radi nepostojanosti iz članka 77.d, uključujući formulu za izračun prinosa iz stavka 2. tog članka.

▼ M5

2. Kako bi se osigurala dosljedna uskladenost u pogledu metoda za izračun tehničkih pričuva, EIOPA, podložno članku 301.b, izrađuje nacрте regulatornih tehničkih standarda radi definiranja:

- (a) metodologija koje se upotrebljavaju pri izračunu prilagodbe za vjerojatnost neispunjenja obveza druge ugovorne strane iz članka 81. kojoj je cilj obuhvatiti očekivane gubitke nastale zbog neispunjenja obveza druge ugovorne strane;
- (b) ako je potrebno, pojednostavljenih metoda i tehnika za izračun tehničkih pričuva kojima se osigurava da su aktuarske i statističke metode iz točaka (a) i (d) razmjerne prirodi, opsegu i složenosti rizika koje snose društva za osiguranje i društva za reosiguranje, uključujući vlastita društva za osiguranje i vlastita društva za reosiguranje.

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1094/2010.

3. Kako bi se osigurali dosljedni uvjeti primjene članka 77.b, EIOPA izrađuje nacрте provedbenih tehničkih standarda o postupcima za odobrenje primjene uravnotežene prilagodbe iz članka 77.b stavka 1.

EIOPA Komisiji podnosi navedene nacрте provedbenih tehničkih standarda do 31. listopada 2014.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje tih provedbenih tehničkih standarda u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1094/2010.

▼ B**Odjeljak 3.****Vlastita sredstva****Pododjeljak 1.****Određivanje vlastitih sredstava***Članak 87.***Vlastita sredstva**

Vlastita sredstva obuhvaćaju zbroj osnovnih vlastitih sredstava iz članka 88. i pomoćnih vlastitih sredstava iz članka 89.

*Članak 88.***Osnovna vlastita sredstva**

Osnovna vlastita sredstva sastoje se od sljedećih stavki:

- (1) viška sredstava nad obvezama, vrednovanog u skladu s člankom 75. i odjeljkom 2.;
- (2) podređenih obveza.

Višak iznosa iz točke (1) umanjuje se za iznos vlastitih dionica koje drži društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje.

▼B*Članak 89.***Pomoćna vlastita sredstva**

1. Pomoćna vlastita sredstva sastoje se od stavki koje nisu osnovna vlastita sredstva, a koje mogu biti pozvane da se plate radi pokrića gubitaka.

Pomoćna vlastita sredstva mogu obuhvaćati sljedeće stavke pod uvjetom da nisu stavke osnovnih vlastitih sredstava:

- (a) neplaćeni dionički kapital ili osnivački kapital koji nije pozvan da se plati;
- (b) akreditive i jamstva;
- (c) sve ostale pravno obvezujuće obveze koje prime društva za osiguranje i društva za reosiguranje.

U slučaju udruženja za uzajamno osiguranje ili udruženja koja djeluju po načelu uzajamnosti s promjenjivim doprinosima, pomoćna vlastita sredstva mogu također obuhvaćati bilo koja buduća potraživanja koja ta udruženja mogu imati u odnosu na svoje članove putem poziva da se plate dodatni doprinosi tijekom sljedećih 12 mjeseci.

2. Kad je stavka pomoćnih vlastitih sredstava plaćena ili pozvana da se plati, smatra se sredstvom i prestaje biti dio stavki pomoćnih vlastitih sredstava.

*Članak 90.***Odobrenje nadzornih tijela za pomoćna vlastita sredstva**

1. Iznos stavki pomoćnih vlastitih sredstava koji se uzima u obzir pri određivanju vlastitih sredstava podliježe dobivanju prethodnog odobrenja nadzornih tijela.

2. Iznos koji je pripisan svakoj stavki pomoćnih vlastitih sredstava mora odražavati sposobnost te stavke da pokrije gubitke i biti utemeljen na razboritim i realnim pretpostavkama. Kad stavka pomoćnih vlastitih sredstava ima fiksnu nominalnu vrijednost, iznos te stavke jednak je njezinoj nominalnoj vrijednosti kad taj iznos primjereno odražava njezinu sposobnost pokrića gubitka.

3. Nadzorna tijela odobravaju jedno od sljedećeg:

- (a) novčani iznos svake stavke pomoćnih vlastitih sredstava;
- (b) metodu kojom se utvrđuje iznos svake stavke pomoćnih vlastitih sredstava; u tom slučaju se odobrenje nadzornih tijela za iznos određen u skladu s tom metodom daje za određeno vremensko razdoblje.

4. Nadzorna tijela odobravaju svaku stavku pomoćnih vlastitih sredstava na temelju procjene:

- (a) statusa predmetnih drugih ugovornih strana s obzirom na njihovu sposobnost i spremnost za plaćanje;

▼ B

- (b) mogućnosti naplate sredstava, uzimajući u obzir pravni oblik stavke te bilo kakve uvjete koji bi priječili uspješno plaćanje stavke ili njezino pozivanje da se plati;
- (c) svih informacija o prošlim pozivima na plaćanje koje su društva za osiguranje i društva za reosiguranje napravila za ta pomoćna vlastita sredstva u mjeri u kojoj se te informacije mogu pouzdano upotrijebiti za procjenu očekivanih rezultata budućih poziva na plaćanje.

*Članak 91.***Višak sredstava**

1. Viškom sredstava smatra se akumulirana dobit koja nije stavljena na raspolaganje za raspodjelu ugovarateljima osiguranja i korisnicima osiguranja.
2. Ako to dozvoljava nacionalno pravo, višak sredstava ne smatra se obvezama osiguranja i obvezama reosiguranja u mjeri u kojoj ispunjava kriterije navedene u članku 94. stavku 1.

*Članak 92.***▼ M5****Delegirani akti te regulatorni i provedbeni tehnički standardi**

1. Kako bi se osigurala dosljedna usklađenost u pogledu određivanja vlastitih sredstava, EIOPA, podložno članku 301.b, izrađuje nacрте regulatornih tehničkih standarda radi određivanja kriterija za davanje odobrenja nadzornog tijela za pomoćna vlastita sredstva u skladu s člankom 90.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1094/2010.

- 1.a Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 301.a kojima se određuje postupanje s udjelima, u smislu članka 212. stavka 2. trećeg podstavka, u financijskim i kreditnim institucijama s obzirom na određivanje vlastitih sredstava.

▼ B

2. Sudjelovanja u financijskim i kreditnim institucijama iz stavka 1. točke (b) obuhvaćaju:
  - (a) sudjelovanja koje društva za osiguranje i društva za reosiguranje imaju u:
    - i. kreditnim institucijama i financijskim institucijama u smislu članka 4. stavaka 1. i 5. Direktive 2006/48/EZ,
    - ii. investicijskim društvima u smislu točke 1. članka 4. stavka 1. Direktive 2004/39/EZ;
  - (b) podređena potraživanja i instrumente iz članka 63. i članka 64. stavka 3. Direktive 2006/48/EZ koje društva za osiguranje i društva za reosiguranje imaju s obzirom na subjekte iz točke (a) ovog stavka u kojima sudjeluju.

▼ M5

3. Kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti primjene članka 90., EIOPA izrađuje nacрте provedbenih tehničkih standarda o postupcima za davanje odobrenja nadzornog tijela za upotrebu pomoćnih vlastitih sredstava.

▼M5

EIOPA Komisiji podnosi navedene nacрте provedbenih tehničkih standarda do 31. listopada 2014.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1094/2010.

▼B

Pododjeljak 2.

Razvrstavanje vlastitih sredstava*Članak 93.***Svojstva i značajke koje se upotrebljavaju za razvrstavanje vlastitih sredstava u kategorije**

1. Stavke vlastitih sredstava razvrstavaju se u tri kategorije. Razvrstavanje tih stavki ovisi o tome jesu li one stavke osnovnih vlastitih sredstava ili stavke pomoćnih vlastitih sredstava i o tome u kojoj mjeri te stavke imaju sljedeća svojstva:

- (a) stavka je raspoloživa ili može biti pozvana da se plati na zahtjev, da potpuno pokrije gubitke na temelju načela trajnosti poslovanja kao i u slučaju likvidacije (trajna raspoloživost);
- (b) u slučaju likvidacije, ukupan iznos stavke raspoloživ je za pokriće gubitaka i otplata stavke njezinom imatelju odbija se sve dok nisu ispunjene sve druge obveze, uključujući obveze osiguranja i obveze reosiguranja prema ugovarateljima osiguranja i korisnicima ugovora o osiguranju i ugovora o reosiguranju (podređenost).

2. Prilikom procjene u kojoj mjeri stavke vlastitih sredstava imaju svojstva navedena u točkama (a) i (b) stavka 1., sada i u budućnosti, primjerenu pažnju treba obratiti na trajanje stavke, posebno na to ima li stavka rok dospijeća ili nema. Kad stavka vlastitih sredstava ima rok dospijeća, u obzir se uzima relativno trajanje stavke u usporedbi s trajanjem obveza osiguranja i obveza reosiguranja društva (dovoljno trajanje).

Povrh toga, razmatraju se sljedeće značajke:

- (a) je li stavka slobodna od zahtjeva ili pozitivnih poticaja da se iskupi nominalan iznos (nepostojanje pozitivnih poticaja za iskup);
- (b) je li stavka slobodna od obveznih fiksnih pristojbi (nepostojanje obveznih troškova servisiranja);
- (c) je li stavka slobodna od tereta (nepostojanje tereta).

*Članak 94.***Glavni kriteriji za razvrstavanje u kategorije**

1. Stavke osnovnih vlastitih sredstava se razvrstavaju u kategoriju 1 kad u značajnoj mjeri imaju svojstva iz članka 93. stavke 1. točaka (a) i (b), uzimajući u obzir značajke iz članka 93. stavka 2.

2. Stavke osnovnih vlastitih sredstava razvrstavaju se u kategoriju 2 kad u značajnoj mjeri imaju svojstva iz članka 93. stavka 1. točke (b), uzimajući u obzir značajke iz članka 93. stavka 2.

▼B

Stavke pomoćnih vlastitih sredstava razvrstavaju se u kategoriju 2 kad u značajnoj mjeri imaju svojstva iz članka 93. stavka 1. točaka (a) i (b), uzimajući u obzir značajke iz članka 93. stavka 2.

3. Sve stavke osnovnih i pomoćnih vlastitih sredstava koje nisu obuhvaćene stavcima 1. i 2. razvrstavaju se u kategoriju 3.

*Članak 95.***Razvrstavanje vlastitih sredstava u kategorije**

Države članice osiguravaju da društva za osiguranje i društva za reosiguranje razvrstavaju svoje stavke vlastitih sredstava na temelju kriterija iz članka 94.

U tu svrhu, društva za osiguranje i društva za reosiguranje pozivaju se, prema potrebi, na popis stavki vlastitih sredstava iz članka 97. stavka 1. točke (a).

Kad stavka vlastitih sredstava nije obuhvaćena tim popisom, društva za osiguranje i društva za reosiguranje procjenjuju je u skladu s prvim stavkom. Za to je razvrstavanje potrebno dobiti odobrenje nadzornog tijela.

*Članak 96.***Razvrstavanje posebnih stavki vlastitih sredstava**

Ne dovodeći u pitanje članak 95. i članak 97. stavak 1. točku (a) u smislu ove Direktive primjenjuju se sljedeća razvrstavanja:

- (1) višak sredstava obuhvaćen člankom 91. stavkom 2., razvrstava se u kategoriju 1;
- (2) akreditivi i jamstva koja neovisni povjerenik čuva za vjerovnike društva za osiguranje, a koje su dale kreditne institucije koje imaju odobrenje u skladu s Direktivom 2006/48/EZ razvrstavaju se u kategoriju 2;
- (3) sva buduća potraživanja koja brodovlasnička udruženja za uzajamno osiguranje ili udruženja koje djeluju po načelu uzajamnosti s promjenjivim doprinosima koje osiguravaju samo rizike navedene u vrstama osiguranja 6, 12 i 17 u dijelu A Priloga I. imaju u odnosu na svoje članove putem poziva da se plate dodatni doprinosi tijekom sljedećih 12 mjeseci razvrstavaju se u kategoriju 2.

U skladu s drugim podstavkom stavka 2. članka 94., sva buduća potraživanja koja udruženja za uzajamno osiguranje ili udruženja koja djeluju po načelu uzajamnosti s promjenjivim doprinosima imaju u odnosu na svoje članove putem poziva da se plate dodatni doprinosi tijekom sljedećih 12 mjeseci, a koja nisu obuhvaćena točkom (3) prvog podstavka razvrstavaju se u kategoriju 2 ako u značajnoj mjeri imaju svojstva iz članka 93. stavka 1. točaka (a) i (b), uzimajući u obzir značajke iz članka 93. stavka 2.

▼ **M5***Članak 97.***Delegirani akti i regulatorni tehnički standardi**

1. Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 301.a kojima se utvrđuje popis stavki vlastitih sredstava, uključujući one iz članka 96., za koje se smatra da ispunjavaju kriterije iz članka 94., koji za svaku stavku vlastitih sredstava sadržava precizan opis značajki koje su odredile njezino razvrstavanje.

2. Kako bi se osigurala dosljedna usklađenost u vezi s razvrstavanjem vlastitih sredstava, EIOPA, podložno članku 301.b, izrađuje nacрте regulatornih tehničkih standarda za određivanje metoda koje trebaju koristiti nadzorna tijela prilikom odobravanja procjene i razvrstavanja stavki vlastitih sredstava koje nisu pokrivenе popisom iz stavka 1.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1094/2010.

Komisija redovito preispituje i, prema potrebi, ažurira popis iz stavka 1. u svjetlu tržišnih kretanja.

▼ **B**

Pododjeljak 3.

Prihvatljivost vlastitih sredstava*Članak 98.***Prihvatljivost i ograničenja koja se primjenjuju na kategorije 1, 2 i 3**

1. U pogledu usklađenosti s potrebnim solventnim kapitalom, prihvatljivi iznosi stavki kategorije 2 i kategorije 3 podliježu kvantitativnim ograničenjima. Ta ograničenja moraju biti takva da osiguraju ispunjavanje najmanje sljedećih uvjeta:

- (a) udjel stavki kategorije 1 u prihvatljivim vlastitim sredstvima veći je od jedne trećine ukupnog iznosa prihvatljivih vlastitih sredstava;
- (b) prihvatljivi iznos stavki kategorije 3 manji je od jedne trećine ukupnog iznosa prihvatljivih vlastitih sredstava.

2. U pogledu usklađenosti s minimalnim potrebnim kapitalom, iznos stavki osnovnih vlastitih sredstava koje su prihvatljive za pokriće minimalnog potrebnog kapitala, a koje su razvrstane u kategoriju 2 podliježe kvantitativnim ograničenjima. Ta ograničenja moraju biti takva da osiguraju najmanje da je udjel stavki kategorije 1 u prihvatljivim osnovnim vlastitim sredstvima veći od jedne polovine ukupnog iznosa prihvatljivih osnovnih vlastitih sredstava.

3. Prihvatljivi iznos vlastitih sredstava za pokriće potrebnog solventnog kapitala iz članka 100. jednak je zbroju iznosa kategorije 1, prihvatljivog iznosa kategorije 2 i prihvatljivog iznosa kategorije 3.

4. Prihvatljivi iznos osnovnih vlastitih sredstava za pokriće minimalnog potrebnog kapitala iz članka 128. jednak je zbroju iznosa kategorije 1 i prihvatljivog iznosa stavki osnovnih vlastitih sredstava koje su razvrstane u kategoriju 2.

▼ M5*Članak 99.***Delegirani akti o prihvatljivosti vlastitih sredstava**

Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 301.a kojima se utvrđuju:

- (a) kvantitativna ograničenja iz članka 98. stavaka 1. i 2.;
- (b) prilagodbe koje se trebaju napraviti kako bi se odrazilo nepostojanje prenosivosti onih stavki vlastitih sredstava koje se mogu upotrebljavati samo za pokriće gubitaka koji proizlaze iz određenog segmenta obveza ili iz određenih rizika (namjenski fondovi).

▼ B

Odjeljak 4.

Potrebni solventni kapital

Pododjeljak 1.

Opće odredbe za izračun potrebnog solventnog kapitala uporabom standardne formule ili unutarnjeg modela*Članak 100.***Opće odredbe**

Države članice zahtijevaju da društva za osiguranje i društva za reosiguranje imaju prihvatljiva vlastita sredstva za pokriće potrebnog solventnog kapitala.

Potrebni solventni kapital izračunava se u skladu sa standardnom formulom iz pododjeljka 2. ili uporabom unutarnjeg modela, kako je navedeno u pododjeljku 3.

*Članak 101.***Izračun potrebnog solventnog kapitala**

1. Potrebni solventni kapital izračunava se u skladu sa stavicama 2. do 5.
2. Potrebni solventni kapital se izračunava na temelju pretpostavke trajnosti poslovanja društva.
3. Potrebni solventni kapital kalibrira se tako da se osigura da su u obzir uzeti svi mjerljivi rizici kojima je izloženo društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje. On pokriva postojeće poslove kao i nove poslove čije se sklapanje očekuje tijekom sljedećih 12 mjeseci. U pogledu postojećih poslova, on pokriva samo neočekivane gubitke.

▼ B

Trebao bi odgovarati rizičnoj vrijednosti osnovnih vlastitih sredstava društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje sa stupnjem pouzdanosti od 99,5 % tijekom jednogodišnjeg razdoblja.

4. Potrebni solventni kapital pokriva najmanje sljedeće rizike:

- (a) preuzeti rizik neživotnog osiguranja;
- (b) preuzeti rizik životnog osiguranja;
- (c) preuzeti rizik zdravstvenog osiguranja;
- (d) tržišni rizik;
- (e) kreditni rizik;
- (f) operativni rizik.

Operativni rizik iz točke (f) prvog podstavka obuhvaća pravni rizik, a isključuje rizike koji proizlaze iz strateških odluka, te reputacijske rizike.

5. Pri izračunu potrebnog solventnog kapitala, društva za osiguranje i društva za reosiguranje uzimaju u obzir učinak tehnika smanjenja rizika pod uvjetom da su kreditni rizik i ostali rizici koji proizlaze iz uporabe tih tehnika primjereno odraženi u potrebnom solventnom kapitalu.

*Članak 102.***Učestalost izračunavanja**

1. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje izračunavaju potrebni solventni kapital najmanje jedanput godišnje, a rezultat tog izračuna priopćuju nadzornim tijelima.

Društva za osiguranje i društva za reosiguranje imaju prihvatljiva vlastita sredstva koja pokrivaju barem posljednji priopćeni potrebni solventni kapital.

Društva za osiguranje i društva za reosiguranje kontinuirano prate iznos prihvatljivih vlastitih sredstava i potrebnog solventnog kapitala.

Ako profil rizičnosti društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje značajno odstupa od pretpostavki na kojima se temelji posljednji priopćeni potrebni solventni kapital, predmetno društvo bez odgađanja ponovno izračunava potrebni solventni kapital i priopćuje ga nadzornim tijelima.

2. Kad postoje dokazi koji ukazuju da se profil rizičnosti društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje značajno promijenio od dana kad je posljednji put priopćen potrebni solventni kapital, nadzorna tijela mogu zahtijevati da predmetno društvo ponovno izračuna potrebni solventni kapital.

▼B

Pododjeljak 2.

Potrebni solventni kapital– standardna formula*Članak 103.***Struktura standardne formule**

Potrebni solventni kapital izračunan na temelju standardne formule jednak je zbroju sljedećih stavki:

- (a) osnovnog potrebnog solventnog kapitala, kako je propisano člankom 104.;
- (b) potrebnog kapitala za operativni rizik, kako je propisano člankom 107.;
- (c) prilagodbe za sposobnost tehničkih pričuva i odgođenih poreza da pokriju gubitke, kako je propisano člankom 108.

*Članak 104.***Oblik osnovnog potrebnog solventnog kapitala**

1. Osnovni potrebni solventni kapital obuhvaća pojedine module rizika koji se agregiraju u skladu s točkom 1. Priloga IV.

Obuhvaća najmanje sljedeće module rizika:

- (a) preuzeti rizik neživotnog osiguranja;
- (b) preuzeti rizik životnog osiguranja;
- (c) preuzeti rizik zdravstvenog osiguranja;
- (d) tržišni rizik;
- (e) rizik neispunjenja obveza druge ugovorne strane.

2. U smislu točki (a), (b) i (c) stavka 1., poslovi osiguranja i poslovi reosiguranja dodjeljuju se onom modulu preuzetog rizika osiguranja koji najbolje odražava tehničku prirodu rizika koji proizlaze iz osiguranja.

3. Koeficijenti korelacije za agregiranje modula rizika iz stavka 1., kao i kalibracija kapitalnih zahtjeva za svaki modul rizika tvore ukupni potrebni solventni kapital koji je u skladu s načelima iz članka 101.

4. Svaki od modula rizika iz stavka 1. kalibrira se uporabom mjere rizične vrijednosti sa stupnjem pouzdanosti od 99,5 % tijekom jednogodišnjeg razdoblja.

Prema potrebi, učinci diversifikacije uzimaju se u obzir pri oblikovanju svakog od modula rizika.

5. Sva društva za osiguranje i društva za reosiguranje upotrebljavaju isti oblik i specifikacije za module rizika, i s obzirom na osnovni potrebni solventni kapital i s obzirom na bilo koje pojednostavljene izračune iz članka 109.

▼ B

6. U pogledu rizika koji proizlaze iz katastrofa, za izračun modula preuzetog rizika životnog, neživotnog odnosno zdravstvenog osiguranja mogu se upotrebljavati geografske specifikacije.

7. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje mogu, uz odobrenje nadzornih tijela, unutar oblika standardne formule, zamijeniti podskup svojih parametara parametrima koji su specifični za predmetno društvo pri izračunu modula preuzetog rizika životnog, neživotnog odnosno zdravstvenog osiguranja.

Ti se parametri kalibriraju uporabom standardiziranih metoda na temelju unutarnjih podataka predmetnog društva ili podataka koji su izravno relevantni za poslovanje tog društva.

Pri izdavanju odobrenja, nadzorna tijela provjeravaju potpunost, točnost i primjerenost upotrijebljenih podataka.

*Članak 105.***Izračun osnovnog potrebnog solventnog kapitala**

1. Osnovni potrebni solventni kapital izračunava se u skladu s odredbama stavaka 2. do 6.

2. Modul preuzetog rizika neživotnog osiguranja odražava rizik koji proizlazi iz obveza neživotnog osiguranja, a koji je u vezi s pokrivenim opasnostima i postupcima koji se upotrebljavaju u obavljanju poslova.

On uzima u obzir nesigurnost rezultata društava za osiguranje i društava za reosiguranje koji su povezani s postojećim obvezama osiguranja i obvezama reosiguranja kao i novih poslova čije se sklapanje očekuje tijekom sljedećih 12 mjeseci.

Izračunava se u skladu s točkom 2. Priloga IV., kao kombinacija potrebnog kapitala za najmanje sljedeće podmodule:

- (a) rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz promjena u trenutku, učestalosti i ozbiljnosti osiguranih događaja te promjena u trenutku i iznosu namira odštetnih zahtjeva (premijski rizik i rizik pričuva neživotnog osiguranja);
- (b) rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz postojanja značajnih neizvjesnosti u pretpostavkama u vezi oblikovanja cijena i pričuva povezanih s ekstremnim ili iznimnim događajima (rizik katastrofe neživotnog osiguranja).

3. Modul preuzetog rizika životnog osiguranja odražava rizik koji proizlazi iz obveza životnog osiguranja, a koji je u vezi s pokrivenim opasnostima i procesima koji se upotrebljavaju u vođenju poslova.

▼B

Izračunava se u skladu s točkom 3. Priloga IV., kao kombinacija kapitalnih zahtjeva za najmanje sljedeće podmodule:

- (a) rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz promjena u razini, trendu ili volatilnosti stopa smrtnosti, pri čemu povećanje stope smrtnosti dovodi do povećanja vrijednosti obveza iz osiguranja (rizik smrtnosti);
- (b) rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz promjena u razini, trendu ili volatilnosti stopa smrtnosti, pri čemu smanjenje stope smrtnosti dovodi do povećanja vrijednosti obveza iz osiguranja (rizik dugovječnosti);
- (c) rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz promjena u razini, trendu ili volatilnosti stopa invalidnosti, bolesti i pobolijevanja (rizik invalidnosti-pobolijevanja);
- (d) rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz promjena u razini, trendu ili volatilnosti troškova nastalih u servisiranju ugovora o osiguranju odnosno ugovora o reosiguranju (rizik troškova životnog osiguranja);
- (e) rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz promjena u razini, trendu ili volatilnosti stopa revidiranja koje se primjenjuju na rente zbog promjena u pravnom okruženju ili zdravstvenom stanju osigurane osobe (rizik revidiranja);
- (f) rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz promjena u razini, trendu ili volatilnosti stopa isteka, raskida, obnove i otkupa polica (rizik isteka);
- (g) rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz postojanja značajnih neizvjesnosti u pretpostavkama u vezi oblikovanja cijena i pričuva povezanih s ekstremnim ili iznimnim događajima (rizik katastrofe životnog osiguranja).

4. Modul preuzetog rizika zdravstvenog osiguranja odražava rizik iz preuzetih obveza zdravstvenog osiguranja, bez obzira na to pruža li se na sličnoj tehničkoj podlozi kao životno osiguranje, a koji je u vezi s pokrivenim opasnostima i procesima koji se upotrebljavaju u vođenju poslova.

Obuhvaća najmanje sljedeće rizike:

- (a) rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz promjena u razini, trendu ili volatilnosti troškova nastalih u servisiranju ugovora o osiguranju odnosno ugovora o reosiguranju;
- (b) rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz promjena u trenutku, učestalosti i ozbiljnosti osiguranih događaja te promjena u trenutku i iznosu namira odštetnih zahtjeva u trenutku određivanja pričuva;

▼B

- (c) rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz postojanja značajnih neizvjesnosti u pretpostavkama u vezi oblikovanja cijena i pričuva povezanih s izbjicanjem većih epidemija kao i neuobičajenom akumulacijom rizika u takvim ekstremnim okolnostima.

5. Modul tržišnog rizika odražava rizik koji proizlazi iz razine ili volatilnosti tržišnih cijena financijskih instrumenata koje utječu na vrijednost imovine i obveza društva. On primjereno odražava strukturnu neusklađenost između imovine i obveza, posebno s obzirom na njihovo trajanje.

Izračunava se u skladu s točkom 4. Priloga IV., kao kombinacija kapitalnih zahtjeva za najmanje sljedeće podmodule:

- (a) osjetljivost vrijednosti imovine, obveza i financijskih instrumenata na promjene u vremenskoj strukturi kamatnih stopa ili volatilnosti kamatnih stopa (kamatni rizik);
- (b) osjetljivost vrijednosti imovine, obveza i financijskih instrumenata na promjene u razini ili volatilnosti tržišnih cijena vlasničkih vrijednosnih papira (rizik vlasničkih vrijednosnih papira);
- (c) osjetljivost vrijednosti imovine, obveza i financijskih instrumenata na promjene u razini ili volatilnosti tržišnih cijena nekretnina (rizik promjene cijena nekretnina);
- (d) osjetljivost vrijednosti imovine, obveza i financijskih instrumenata na promjene u razini ili volatilnosti kreditnih prinosa iznad vremenske strukture nerizičnih kamatnih stopa (rizik prinosa);
- (e) osjetljivost vrijednosti imovine, obveza i financijskih instrumenata na promjene u razini ili volatilnosti tečaja (valutni rizik);
- (f) dopunski rizici za društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje koji proizlaze iz nepostojanja diversifikacije unutar portfelja imovine ili iz velike izloženosti riziku neispunjenja obveza od strane jednog izdavatelja ili grupe povezanih izdavatelja (koncentracije tržišnog rizika).

6. Modul rizika neispunjenja obveza druge ugovorne strane odražava moguće gubitke zbog neočekivanog neispunjenja obveza ili pogoršanja kreditnog položaja drugih ugovornih strana i dužnika društava za osiguranje i društava za reosiguranje tijekom sljedećih 12 mjeseci. Modul rizika neispunjenja obveza druge ugovorne strane obuhvaća ugovore za smanjenje rizika, kao što su ugovori o reosiguranju, sekuritizacije i izvedenice te potraživanja od posrednika, kao i sve druge kreditne izloženosti koje nisu obuhvaćene podmodulom rizika prinosa. Na primjeren način uzima u obzir kolateral ili druga osiguranja koje ima društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje ili koje netko drugi drži za račun društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje te s njima povezane rizike.

▼B

Za svaku drugu ugovornu stranu, modul rizika neispunjenja obveza druge ugovorne strane uzima u obzir ukupnu izloženost riziku druge ugovorne strane predmetnog društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje toj drugoj ugovornoj strani bez obzira na pravni oblik njenih ugovornih obveza prema tom društvu.

*Članak 106.***Izračun podmodula rizika vlasničkih vrijednosnih papira: mehanizam simetrične prilagodbe**

1. Podmodul rizika vlasničkih vrijednosnih papira izračunan u skladu sa standardnom formulom uključuje simetričnu prilagodbu za kapitalni zahtjev za vlasničke vrijednosne papire koji se primjenjuje za pokriće rizika koji proizlazi iz promjena u razini cijena vlasničkih vrijednosnih papira.

2. Simetrična prilagodba standardnog kapitalnog zahtjeva za vlasničke vrijednosne papire, kalibriranog u skladu s člankom 104. stavkom 4., koji pokriva rizik iz promjena u razini cijena vlasničkih vrijednosnih papira, temelji se na funkciji sadašnje razine odgovarajućeg dioničkog indeksa i ponderiranog prosjeka razine tog indeksa. Ponderirani prosjek izračunava se tijekom odgovarajućeg vremenskog razdoblja koje je jednako za sva društva za osiguranje i društva za reosiguranje.

3. Simetrična prilagodba standardnog kapitalnog zahtjeva za vlasničke vrijednosne papire koji pokriva rizik koji proizlazi iz promjena u razini cijena vlasničkih vrijednosnih papira ne smije dovesti do toga da kapitalni zahtjev za vlasničke vrijednosne papire koji se primjenjuje bude manji za 10 postotnih bodova ili veći za 10 postotnih bodova od standardnog kapitalnog zahtjeva za vlasničke vrijednosne papire.

*Članak 107.***Potrebni kapital za operativni rizik**

1. Potrebni kapital za operativni rizik odražava operativne rizike u mjeri u kojoj nisu odraženi u modulima rizika iz članka 104. Taj se zahtjev kalibrira u skladu s člankom 101. stavkom 3.

2. S obzirom na ugovore o životnom osiguranju kod kojih rizik ulaganja snosi ugovaratelj osiguranja, izračun potrebnog kapitala za operativni rizik uzima u obzir iznos godišnjih troškova koji su nastali u vezi s tim obvezama osiguranja.

3. S obzirom na poslove osiguranja i poslove reosiguranja koji nisu navedeni u stavku 2., izračun potrebnog kapitala za operativni rizik uzima u obzir opseg tih poslova, u smislu zarađenih premija i tehničkih pričuva koje se odnose na te obveze osiguranja i obveze reosiguranja. U tom slučaju potrebni kapital za operativni rizik ne premašuje 30 % osnovnog potrebnog solventnog kapitala koji se odnosi na te poslove osiguranja i poslove reosiguranja.

▼ B*Članak 108.***Prilagodba za sposobnost tehničkih pričuva i odgođenih poreza da pokriju gubitke**

Prilagodba iz članka 103. točke (c) za sposobnost tehničkih pričuva i odgođenih poreza da pokriju gubitke odražava potencijalnu naknadu neočekivanih gubitaka kroz istodobno smanjenje tehničkih pričuva ili odgođenih poreza ili kombinaciju obaju smanjenja.

Ta prilagodba uzima u obzir učinak smanjenja rizika koji proizlazi iz budućih diskrecijskih naknada iz ugovora o osiguranju, u opsegu u kojem društva za osiguranje i društva za reosiguranje mogu utvrditi da se smanjenje tih naknada može upotrijebiti za pokriće neočekivanih gubitaka kad nastanu. Učinak smanjenja rizika koji proizlazi iz budućih diskrecijskih naknada ne smije biti veći od zbroja tehničkih pričuva i odgođenih poreza koji se odnose na te buduće diskrecijske naknade.

U smislu drugog stavka, vrijednost budućih diskrecijskih naknada u nepovoljnim okolnostima uspoređuje se s vrijednošću tih naknada prema pretpostavkama na kojima se temelji izračun najbolje pretpostavke.

*Članak 109.***Pojednostavljenja standardne formule**

Društva za osiguranje i društva za reosiguranje mogu upotrijebiti pojednostavljeni izračun za specifični podmodul ili modul rizika kad to opravdavaju priroda, opseg i složenost rizika s kojima se suočavaju i kad bi bilo neproporcionalno zahtijevati od svih društava za osiguranje i društava za reosiguranje da primjenjuju standardni izračun.

Pojednostavljeni izračuni kalibriraju se u skladu s člankom 101. stavkom 3.

▼ M5*Članak 109.a***Usklađeni tehnički unosi u standardnu formulu**

1. U svrhu izračuna potrebnog solventnog kapitala u skladu sa standardnom formulom, ESA-e u Zajedničkom odboru izrađuju nacрте provedbenih tehničkih standarda o raspodjeli procjena kreditnih rizika vanjskih institucija za procjenu kreditnog rizika na objektivni razmjer stupnja kreditne kvalitete primjenjujući stupnjeve utvrđene u skladu s člankom 111. stavkom 1. točkom (n).

Zajednički odbor ESA-a podnosi Komisiji navedeni nacrt provedbenih tehničkih standarda do 30. lipnja 2015.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1094/2010.

▼M5

2. Kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti za primjenu ovog članka te u svrhu olakšavanja izračuna modula tržišnog rizika iz članka 105. stavka 5., olakšavanja izračuna modula rizika neispunjenja obveza druge ugovorne strane iz članka 105. stavka 6., ocjenjivanja tehnika smanjenja rizika iz članka 101. stavka 5. i izračuna tehničkih uvjeta, EIOPA izrađuje nacрте provedbenih tehničkih standarda o:

- (a) popisima regionalnih i lokalnih vlasti, koje se u pogledu izloženosti tretiraju kao izloženosti središnjoj državi pod čijom nadležnošću su osnovane ako ne postoji razlika u riziku između takvih izloženosti jer regionalne i lokalne vlasti imaju moć prikupljanja prihoda te radi postojanja posebnih institucionalnih uredbi koje smanjuju njihov rizik neispunjavanja obveza;
- (b) dioničkom indeksu iz članka 106. stavka 2. u skladu s iscrpnim kriterijima utvrđenima prema članku 111. stavku 1. točkama (c) i (o);
- (c) prilagodbama koje su potrebne za valute povezane s eurom u podmodulu valutnog rizika iz članka 105. stavka 5. u skladu s iscrpnim kriterijima za prilagodbe valuta povezanih s eurom u svrhu olakšavanja izračuna podmodula valutnog rizika, kako je utvrđeno u članku 111. stavku 1. točki (p).

EIOPA Komisiji podnosi navedene nacрте provedbenih tehničkih standarda do 30. lipnja 2015.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1094/2010.

3. EIOPA objavljuje tehničke informacije, uključujući informacije u vezi sa simetričnom prilagodbom iz članka 106., barem tromjesečno.

4. Kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti primjene ovog članka i u svrhu olakšavanja izračuna modula preuzetog rizika zdravstvenog osiguranja iz članka 105. stavka 4., EIOPA izrađuje nacрте provedbenih tehničkih standarda, vodeći računa o izračunima nadzornih tijela dotične države članice, o standardnim odstupanjima u vezi s posebnim nacionalnim zakonodavnim mjerama država članica kojima se dopušta dijeljenje zahtjeva za isplatu u pogledu zdravstvenog rizika među društvima za osiguranje i društvima za reosiguranje te koji zadovoljavaju kriterije iz stavka 5. i sve dodatne kriterije utvrđene delegiranim aktima.

EIOPA Komisiji podnosi navedene nacрте provedbenih tehničkih standarda do 30. lipnja 2015.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1094/2010.

▼ M5

5. Provedbeni tehnički standardi iz stavka 4. primjenjuju se samo na nacionalne zakonodavne mjere država članica kojima se dopušta dijeljenje zahtjeva za isplatu u pogledu zdravstvenog rizika među društvima za osiguranje i društvima za reosiguranje te koje zadovoljavaju sljedeće kriterije:

- (a) mehanizam dijeljenja zahtjeva je transparentan i u potpunosti unaprijed utvrđen za godišnje razdoblje na koje se primjenjuje;
- (b) mehanizam za dijeljenje zahtjeva, broj društava za osiguranje koja sudjeluju u sustavu izjednačavanja zdravstvenih rizika i značajke rizika poslovnog subjekta u sustavu izjednačavanja zdravstvenih rizika osiguravaju da sustav izjednačavanja zdravstvenih rizika znatno smanji volatilnost godišnjih gubitaka poslovnog subjekta u sustavu izjednačavanja zdravstvenih rizika za svako društvo koje sudjeluje u sustavu izjednačavanja zdravstvenih rizika, u odnosu na kako premijski tako i na rizik pričuva;
- (c) zdravstveno osiguranje koje podliježe sustavu izjednačavanja zdravstvenog rizika obvezno je i služi kao djelomična ili potpuna alternativa privatnom zdravstvenom osiguranju koje pruža sustav obveznog socijalnog osiguranja;
- (d) u slučaju neispunjavanja obveza društava za osiguranje koja sudjeluju u sustavu izjednačavanja zdravstvenog rizika, jedna ili više vlada država članica jamče potpunu isplatu zahtjeva ugovaratelja osiguranja društvu za osiguranje koje podliježe sustavu izjednačavanja zdravstvenog rizika.

Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 301.a kojima se utvrđuju dodatni kriteriji koje trebaju zadovoljavati odredbe nacionalnih zakonodavnih mjera te metodologija i uvjeti za izračun standardnih odstupanja iz stavka 4. ovog članka.

▼ B*Članak 110.***Značajna odstupanja od pretpostavki na kojima se temelji izračun prema standardnoj formuli**

Kad nije primjereno izračunavati potrebni solventni kapital u skladu sa standardnom formulom iz pododjeljka 2. zbog toga što profil rizičnosti predmetnog društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje značajno odstupa od pretpostavki na kojima se temelji izračun prema standardnoj formuli, nadzorna tijela mogu, odlukom u kojoj su navedeni razlozi, od predmetnog društva zahtijevati da podskup parametara koji se upotrebljavaju u izračunu prema standardnoj formuli zamijeni parametrima koji su specifični za to društvo prilikom izračuna modula preuzetog rizika životnog, neživotnog i zdravstvenog osiguranja, kako je navedeno u članku 104. stavku 7. Ti specifični parametri izračunavaju se na način koji osigurava da je društvo usklađeno s člankom 101. stavkom 3.

▼ **M5***Članak 111.***Delegirani akti te regulatorni i provedbeni tehnički standardi u vezi s člancima od 103. do 109.**

1. Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 301.a kojima se predviđaju:
  - (a) standardna formula u skladu s člankom 101. te člancima od 103. do 109.;
  - (b) svi podmoduli koji su potrebni ili koji preciznije pokrivaju rizike koji su obuhvaćeni određenim podmodulima rizika iz članka 104., kao i sve moguće naknadne izmjene;
  - (c) metode, pretpostavke i standardni parametri koje treba kalibrirati prema razinama pouzdanosti i članka 101. stavka 3. i koji se upotrebljavaju pri izračunu svakog od modula rizika ili podmodula osnovnog potrebnog solventnog kapitala iz članaka 104., 105. i 304., mehanizam simetrične prilagodbe i odgovarajuće vremensko razdoblje, izraženo u broju mjeseci iz članka 106., te odgovarajući pristup za integriranje metode iz članka 304. u potrebni solventni kapital izračunan u skladu sa standardnom formulom;
  - (d) parametri korelacije, uključujući, prema potrebi, one navedene u Prilogu IV. te postupci za ažuriranje tih parametara;
  - (e) kad društva za osiguranje i društva za reosiguranje upotrebljavaju tehnike smanjenja rizika, metode i pretpostavke koje se koriste za procjenu promjena profila rizičnosti predmetnog društva i za prilagodbu izračuna potrebnog solventnog kapitala;
  - (f) kvalitativni kriteriji koje tehnike smanjenja rizika iz točke (e) moraju ispuniti kako bi se osiguralo da je rizik djelotvorno prenesen na treću stranu;
  - (fa) metoda i parametri koji se koriste pri procjeni potrebnog kapitala za rizik neispunjenja obveza druge ugovorne strane u slučaju izloženosti kvalificiranim središnjim drugim ugovornim stranama, pri čemu ti parametri osiguravaju usklađenost s tretmanom takvih izloženosti u slučaju kreditnih i financijskih institucija u smislu članka 4. stavka 1. točaka 1. i 26. Uredbe (EU) br. 575/2013;
  - (g) metode i parametri koji se upotrebljavaju pri procjeni potrebnog kapitala za operativni rizik utvrđen u članku 107., uključujući postotak iz članka 107. stavka 3.;
  - (h) metode i prilagodbe koje se upotrebljavaju kako bi se odrazio smanjeni opseg diversifikacije rizika društava za osiguranje i društava za reosiguranje u vezi s namjenskim fondovima;
  - (i) metoda koja se upotrebljava pri izračunu prilagodbe za sposobnost tehničkih pričuva i odgođenih poreza da pokriju gubitke, kako je utvrđeno u članku 108.;

▼ **M5**

- (j) podskup standardnih parametara u modulima preuzetog rizika životnog, neživotnog i zdravstvenog osiguranja koji se mogu zamijeniti parametrima specifičnim za određeno društvo kako je navedeno u članku 104. stavku 7.;
- (k) standardizirane metode koje društva za osiguranje i društva za reosiguranje upotrebljavaju za izračun parametara koji su specifični za određeno društvo iz točke (j) i svi kriteriji o potpunosti, točnosti i primjerenosti upotrijebljenih podataka koji se moraju ispuniti prije dobivanja odobrenja nadzornih tijela zajedno s postupkom koji treba slijediti za takvo odobrenje;
- (l) pojednostavljeni izračuni propisani za određene podmodule i module rizika kao i kriteriji koje društva za osiguranje i društva za reosiguranje, uključujući vlastita društva za osiguranje i vlastita društva za reosiguranje, moraju ispuniti kako bi imala pravo upotrebljavati bilo koje takvo pojednostavljenje, kako je navedeno u članku 109.;
- (m) pristup koji se upotrebljava s obzirom na povezana društva u smislu članka 212. pri izračunu potrebnog solventnog kapitala, posebno pri izračunu podmodula rizika vlasničkih vrijednosnih papira iz članka 105. stavka 5., uzimajući u obzir vjerojatno smanjenje volatilnosti vrijednosti tih povezanih društava koja proizlazi iz strateške prirode tih ulaganja i utjecaja koji sudjelujuće društvo ima na ta povezana društva;
- (n) kako upotrebljavati vanjske procjene kreditnog rizika vanjskih institucija za procjenu kreditnog rizika prilikom izračuna potrebnog solventnog kapitala u skladu sa standardnom formulom i dodjelom vanjske procjene kreditnog rizika do razmjera stupnja kreditne kvalitete iz članka 109.a stavka 1. koji mora biti usklađen s upotrebom vanjskih procjena kreditnog rizika vanjskih institucija za procjenu kreditnog rizika prilikom izračuna kapitalnih zahtjeva za kreditne institucije kako je određeno u članku 4. stavku 1. točki (1) Uredbe (EU) br. 575/2013 i financijske institucije kako je određeno u njezinom članku 4. stavku 1. točki (26);
- (o) iscrpni kriteriji za dionički indeks iz članka 109.a stavka 2. točke (c);
- (p) iscrpni kriteriji za prilagodbu valuta vezanih uz euro u svrhu olakšavanja izračuna podmodula valutnog rizika iz članka 109.a stavka 2. točke (d);
- (q) uvjeti za razvrstavanje regionalnih i lokalnih vlasti iz članka 109.a stavka 2. točke (a).

2. Kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti za primjenu ovog članka, EIOPA izrađuje nacрте provedbenih tehničkih standarda o postupcima za odobrenje od strane nadzornih tijela parametara iz stavka 1. točke (k) koji su specifični za određeno društvo.

EIOPA Komisiji podnosi navedene nacрте provedbenih tehničkih standarda do 31. listopada 2014.

▼ **M5**

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1094/2010.

3. Komisija do 31. prosinca 2020. izrađuje procjenu prikladnosti metoda, pretpostavki i standardnih parametara korištenih prilikom izračuna standardne formule za potreban solventni kapital. Njome bi se također trebali uzeti u obzir uspješnost svih vrsti imovine i financijskih instrumenata, ponašanje ulagatelja u pogledu te imovine i financijskih instrumenata te promjene u utvrđivanju međunarodnih standarda u financijskim uslugama. Preispitivanje određenih vrsta imovine moglo bi imati pravo prvenstva. Komisija predstavlja izvješće Europskom parlamentu i Vijeću, te uz njega prilaže, prema potrebi, prijedloge izmjena ove Direktive ili delegiranih ili provedbenih akata donesenih u skladu s njom.

4. Kako bi se osigurala dosljedna usklađenost u vezi s potrebnim solventnim kapitalom, EIOPA, podložno članku 301.b, izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda radi određivanja kvantitativnih ograničenja i kriterija prihvatljivosti sredstava kada ti rizici nisu na odgovarajući način obuhvaćeni podmodulom.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1094/2010.

Ti regulatorni tehnički standardi primjenjuju se na imovinu za pokriće tehničke pričuve, osim sredstava koja se drže u vezi s ugovorima o životnom osiguranju kod kojih rizik ulaganja snose ugovaratelji osiguranja. Komisija ih preispituje u svjetlu razvoja standardne formule i financijskih tržišta.

▼ **B**

Pododjeljak 3.

Potrebni solventni kapital – potpuni i djelomični unutarnji modeli*Članak 112.***Opće odredbe o izdavanju odobrenja za uporabu potpunih i djelomičnih unutarnjih modela**

1. Države članice osiguravaju da društva za osiguranje i društva za reosiguranje mogu izračunavati potrebni solventni kapital uporabom potpunog ili djelomičnog unutarnjeg modela za koji su dobila odobrenje nadzornih tijela.

2. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje mogu upotrebljavati djelomične unutarnje modele za izračun jednog ili više od sljedećih:

(a) jednog ili više modula rizika ili podmodula osnovnog potrebnog solventnog kapitala, kako je navedeno u odredbama članaka 104. i 105.;

▼B

- (b) potrebnog kapitala za operativni rizik, kako je navedeno u članku 107.;
- (c) prilagodbe iz članka 108.

Povrh toga, djelomično modeliranje može se primijeniti na cjelokupno poslovanje društava za osiguranje i društava za reosiguranje ili samo na jednu glavnu poslovnu jedinicu odnosno nekoliko njih.

3. U svakom zahtjevu za izdavanje odobrenja, društva za osiguranje i društva za reosiguranje dostavljaju barem dokumentirane dokaze da unutarnji model ispunjava zahtjeve iz članaka 120. do 125.

Kad se zahtjev za izdavanje odobrenja odnosi na djelomični unutarnji model, zahtjevi iz članaka 120. do 125. prilagođavaju se kako bi se u obzir uzeo ograničeni opseg primjene modela.

4. Nadzorna tijela donose odluku o zahtjevu u roku od šest mjeseci od dana zaprimanja potpunog zahtjeva.

5. Nadzorna tijela odobravaju zahtjev samo ako su uvjereni da su sustavi društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje za utvrđivanje, mjerenje i praćenje rizika, upravljanje rizicima i izvješćivanje o rizicima primjereni, a posebno da unutarnji model ispunjava zahtjeve iz stavka 3.

6. U odluci nadzornih tijela da odbiju zahtjev za izdavanje odobrenja za uporabu unutarnjeg modela moraju se navesti razlozi na kojima se odbijanje temelji.

7. Nakon što od nadzornih tijela dobiju odobrenje za uporabu unutarnjeg modela, od društava za osiguranje i društava za reosiguranje može se zahtijevati, odlukom u kojoj su navedeni razlozi, da nadzornim tijelima osiguraju procjenu potrebnog solventnog kapitala koji je određen u skladu sa standardnom formulom, kako je navedeno u pododjeljku 2.

*Članak 113.***Posebne odredbe o izdavanju odobrenja za uporabu djelomičnih unutarnjih modela**

1. U slučaju djelomičnog unutarnjeg modela, odobrenje nadzornih tijela izdaje se samo kad taj model ispunjava zahtjeve iz članka 112. i sljedeće dodatne uvjete:

- (a) društvo je primjereni opravdalo razlog za ograničeni opseg primjene modela;

▼ B

- (b) dobiveni potrebni solventni kapital primjerenije odražava profil rizičnosti društva, a posebno je usklađen s načelima iz pododjeljka 1.;
- (c) njegov oblik je usklađen s načelima iz pododjeljka 1. tako da omogućuje potpunu integraciju djelomičnog unutarnjeg modela u standardnu formulu za izračun potrebnog solventnog kapitala.

2. Pri procjenjivanju zahtjeva za izdavanje odobrenja za uporabu djelomičnog unutarnjeg modela koji pokriva samo određene podmodule specifičnog modula rizika ili neke poslovne jedinice društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje s obzirom na specifični modul rizika, ili dijelove jednih i drugih, nadzorna tijela mogu zahtijevati da predmetna društva za osiguranje i društva za reosiguranje dostave realan prijelazni plan za proširenje opsega modela.

Prijelazni plan određuje način na koji društva za osiguranje i društva za reosiguranje planiraju proširiti opseg primjene modela na druge podmodule ili poslovne jedinice kako bi se osiguralo da taj modul pokriva prevladavajući dio njihovih poslova osiguranja s obzirom na taj specifični modul rizika.

▼ M5*Članak 114.***Delegirani akti i provedbeni tehnički standardi u vezi s unutarnjim modelima za potreban solventni kapital**

1. Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 301.a kojima se utvrđuju:

- (a) prilagodbe koje se trebaju napraviti na standardima iz članka od 120. do 125. u svjetlu ograničenog opsega primjene djelomičnog unutarnjeg modela;
- (b) način na koji se djelomičan unutarnji model u potpunosti integrira u standardnu formulu za potreban solventni kapital iz članka 11. stavka 1. točke (c) i zahtjevi za korištenje alternativnih tehnika integracije.

2. Kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti za primjenu ovog članka, EIOPA izrađuje nacрте provedbenih tehničkih standarda o postupcima za:

- (a) odobrenje unutarnjeg modela u skladu s člankom 112.; i
- (b) odobrenje većih izmjena unutarnjeg modela i izmjena politike za izmjenu unutarnjeg modela iz članka 115.

EIOPA Komisiji podnosi navedene nacрте provedbenih tehničkih standarda do 31. listopada 2014.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1094/2010.

▼ B*Članak 115.***Politika u vezi izmjena potpunih i djelomičnih unutarnjih modela**

U okviru početnog postupka za izdavanje odobrenja za uporabu unutarnjeg modela, nadzorna tijela odobravaju politiku u vezi izmjena modela društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje mogu mijenjati svoj unutarnji model u skladu s tom politikom.

▼B

Politika uključuje specifikaciju manjih i većih izmjena unutarnjeg modela.

Za veće izmjene unutarnjeg modela, kao i za izmjene te politike, uvijek je potrebno dobiti prethodno odobrenje nadzornih tijela iz članka 112.

Za manje izmjene unutarnjeg modela nije potrebno dobiti prethodno odobrenje nadzornih tijela ako su te izmjene uvedene u skladu s tom politikom.

*Članak 116.***Odgovornosti upravnih, upravljačkih ili nadzornih organa**

Upravni, upravljački ili nadzorni organi društava za osiguranje i društava za reosiguranje odobravaju zahtjev, koji se podnosi nadzornim tijelima, za izdavanje odobrenja za uporabu unutarnjeg modela iz članka 112., kao i zahtjev za bilo kakve naknadne veće izmjene tog modela.

Upravni, upravljački ili nadzorni organ odgovoran je za uspostavu sustava koji osiguravaju kontinuirano i pravilno funkcioniranje unutarnjeg modela.

*Članak 117.***Povratak na standardnu formulu**

Nakon dobivanja odobrenja u skladu s člankom 112., društva za osiguranje i društva za reosiguranje ne mogu se vratiti na izračun cijelog ili djelomičnog potrebnog solventnog kapitala u skladu sa standardnom formulom iz pododjeljka 2., osim u primjereno opravdanim okolnostima i pod uvjetom da za to dobiju odobrenje nadzornih tijela.

*Članak 118.***Neusklađenost unutarnjeg modela**

1. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje koja nakon dobivanja odobrenja nadzornih tijela za uporabu unutarnjeg modela prestanu ispunjavati zahtjeve iz članaka 120. do 125. moraju bez odlaganja nadzornim tijelima predložiti plan za ponovno uspostavljanje usklađenosti u razumnom vremenskom razdoblju ili dokazati da učinak neusklađenosti nije značajan.

2. U slučaju da društva za osiguranje i društva za reosiguranje ne provedu plan iz stavka 1., nadzorna tijela mogu zahtijevati od društava za osiguranje i društava za reosiguranje da potrebni solventni kapital ponovno izračunavaju u skladu sa standardnom formulom iz pododjeljka 2.

▼B*Članak 119.***Značajna odstupanja od pretpostavki na kojima se temelji izračun prema standardnoj formuli**

Kad nije primjereno izračunavati potrebni solventni kapital u skladu sa standardnom formulom iz pododjeljka 2. zbog toga što profil rizičnosti predmetnog društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje značajno odstupa od pretpostavki na kojima se temelji izračun prema standardnoj formuli, nadzorna tijela mogu, odlukom u kojoj su navedeni razlozi, od predmetnog društva zahtijevati da za izračun potrebnog solventnog kapitala upotrebljava unutarnji model ili njegove relevantne module rizika.

*Članak 120.***Test upotrebljivosti**

Društva za osiguranje i društva za reosiguranje moraju dokazati da njihov unutarnji model ima široku primjenu i da ima važnu ulogu u njihovom sustavu upravljanja iz članaka 41. do 50., a posebno u:

- (a) njihovom sustavu upravljanja rizicima iz članka 44. i njihovom postupku odlučivanja;
- (b) njihovim postupcima procjene i raspodjele ekonomskog i solventnog kapitala, uključujući procjenu iz članka 45.

Povrh toga, društva za osiguranje i društva za reosiguranje moraju dokazati da je učestalost izračuna potrebnog solventnog kapitala uporabom unutarnjeg modela u skladu s učestalošću kojom upotrebljavaju svoj unutarnji model za druge svrhe obuhvaćene prvim stavkom.

Upravni, upravljački ili nadzorni organ odgovoran je osigurati kontinuiranu primjerenost oblika i djelovanja unutarnjeg modela i da unutarnji model kontinuirano i primjereno odražava profil rizičnosti predmetnog društva za osiguranje i društva za reosiguranje.

*Članak 121.***Standardi statističke kvalitete**

1. Unutarnji model, a posebno izračun prognoze distribucije vjerojatnosti na kojoj se model temelji mora zadovoljavati kriterije iz stavaka 2. do 9.
2. Metode koje se upotrebljavaju za izračun prognoze distribucije vjerojatnosti temelje se na primjerenim, primjenjivim i relevantnim aktuarskim i statističkim tehnikama i usklađene su s metodama koje se upotrebljavaju za izračun tehničkih pričuva.

▼ B

Metode koje su upotrebljavaju za izračun prognoze distribucije vjerojatnosti temelje se na tekućim i vjerodostojnim informacijama i realnim pretpostavkama.

Društva za osiguranje i društva za reosiguranje moraju pred nadzornim tijelima moći opravdati pretpostavke na kojima se temelji njihov unutarnji model.

3. Podaci koji se upotrebljavaju za unutarnji model moraju biti točni, potpuni i primjereni.

Društva za osiguranje i društva za reosiguranje ažuriraju skupove podataka koje upotrebljavaju u izračunu prognoze distribucije vjerojatnosti najmanje jedanput godišnje.

4. Za izračun prognoze distribucije vjerojatnosti nije propisana posebna metoda.

Bez obzira na odabranu metodu izračuna, sposobnost unutarnjeg modela da rangira rizike mora biti dovoljna osigurati da model ima široku primjenu i da ima važnu ulogu u sustavu upravljanja društava za osiguranje i društava za reosiguranje, posebno u njihovom sustavu upravljanja rizicima i postupcima odlučivanja, te raspodjeli kapitala u skladu s člankom 120.

Unutarnji model obuhvaća sve značajne rizike kojima su izložena društva za osiguranje i društva za reosiguranje. Unutarnji model obuhvaća najmanje rizike iz članka 101. stavka 4.

5. U pogledu diversifikacijskih učinaka, društva za osiguranje i društva za reosiguranje mogu u svojem unutarnjem modelu uzeti u obzir ovisnosti unutar kategorija rizika i između njih, pod uvjetom da su nadzorna tijela uvjereni u primjerenost sustava koji se upotrebljava za mjerenje tih diversifikacijskih učinaka.

6. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje mogu u svojem unutarnjem modelu u potpunosti uzeti u obzir učinak tehnika smanjenja rizika, pod uvjetom da unutarnji model primjerenom odražava kreditni rizik i druge rizike koji proizlaze iz uporabe tehnika smanjenja rizika.

7. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje u svojem unutarnjem modelu točno procjenjuju posebne rizike povezane s financijskim jamstvima i bilo kojim ugovornim mogućnostima, ako su oni značajni. Također procjenjuju rizike povezane s mogućnostima ugovaratelja osiguranja i ugovornim mogućnostima za društva za osiguranje i društva za reosiguranje. U tu svrhu, ona uzimaju u obzir učinak koji buduće promjene financijskih i nefinancijskih uvjeta mogu imati na provedbu tih mogućnosti.

▼ B

8. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje mogu u svojem unutarnjem modelu uzeti u obzir buduće mjere uprave za koje je realno očekivati da bi bile provedene u posebnim okolnostima.

U slučaju navedenom u prvom podstavku, predmetno društvo uzima u obzir vrijeme koje je potrebno za provedbu takvih mjera.

9. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje u svojem unutarnjem modelu uzimaju u obzir sva plaćanja ugovarateljima osiguranja i korisnicima koja očekuju da će obaviti, bez obzira na to jesu li ta plaćanja zajamčena ugovorom.

*Članak 122.***Standardi kalibracije**

1. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje mogu za potrebe oblikovanja unutarnjeg modela upotrijebiti drukčije vremensko razdoblje ili mjeru rizika od onih iz članka 101. stavka 3. pod uvjetom da ta društva mogu upotrijebiti rezultate unutarnjeg modela za izračun potrebnog solventnog kapitala na način koji ugovarateljima osiguranja i korisnicima osigurava istovjetnu razinu zaštite onoj iz članka 101.

2. Ako je moguće, društva za osiguranje i društva za reosiguranje izračunavaju potrebni solventni kapital izravno iz prognoze distribucije vjerojatnosti koja je dobivena unutarnjim modelom tih društava, pri čemu se upotrebljava mjera rizične vrijednosti iz članka 101. stavka 3.

3. Kad društva za osiguranje i društva za reosiguranje ne mogu izračunati potrebni solventni kapital izravno iz prognoze distribucije vjerojatnosti koja je dobivena unutarnjim modelom, nadzorna tijela mogu dopustiti da se u postupku izračuna potrebnog solventnog kapitala upotrijebe približne vrijednosti pod uvjetom da ta društva mogu nadzornim tijelima dokazati da je ugovarateljima osiguranja osigurana razina istovjetna onoj iz članka 101.

4. Nadzorna tijela mogu zahtijevati da društva za osiguranje i društva za reosiguranje upotrijebe svoj unutarnji model na relevantnim referentnim portfeljima, pri čemu upotrebljavaju pretpostavke koje se temelje na vanjskim, a ne unutarnjim podacima, kako bi provjerila kalibraciju unutarnjeg modela i jesu li njegove specifikacije u skladu s općeprihvaćenom tržišnom praksom.

*Članak 123.***Raspodjela dobiti i gubitka**

Društva za osiguranje i društva za reosiguranje moraju najmanje jedanput godišnje preispitati uzroke i izvore dobiti i gubitaka u svakoj većoj poslovnoj jedinici.

▼B

Ona moraju predočiti kako kategorizacija rizika koja je odabrana u unutarnjem modelu objašnjava uzroke i izvore dobiti i gubitaka. Kategorizacija rizika i raspodjela dobiti i gubitaka moraju odražavati profil rizičnosti društava za osiguranje i društava za reosiguranje.

*Članak 124.***Standardi validacije**

Društva za osiguranje i društva za reosiguranje imaju redoviti ciklus validacije modela koji uključuje praćenje rezultata unutarnjeg modela, preispitivanje trajne primjerenosti njegovih specifikacija i testiranje njegovih rezultata u odnosu na iskustvo.

Postupak validacije modela uključuje djelotvoran statistički postupak validacije unutarnjeg modela koji omogućuje društvima za osiguranje i društvima za reosiguranje da svojim nadzornim tijelima dokažu da je dobiveni potrebn kapital primjeren.

Statističke metode koje se primjenjuju testiraju primjerenost prognoze distribucije vjerojatnosti ne samo u usporedbi s iskustvom s gubicima već i s obzirom na sve značajne nove podatke i informacije koje su s njom povezane.

Postupak validacije modela uključuje analizu stabilnosti unutarnjeg modela, a posebno testiranje osjetljivosti rezultata unutarnjeg modela na promjene ključnih pretpostavki na kojima se temelji. Postupak također uključuje procjenu točnosti, potpunosti i primjerenosti podataka koje upotrebljava unutarnji model.

*Članak 125.***Dokumentacijski standardi**

Društva za osiguranje i društva za reosiguranje dokumentiraju oblik i pojedinosti o djelovanju njihovog unutarnjeg modela.

Dokumentacijom se dokazuje usklađenost s odredbama članaka 120. do 124.

Dokumentacija sadržava detaljan opis teorije, pretpostavki i matematičkih i empirijskih podloga na kojima se temelji unutarnji model.

U dokumentaciji se navode sve okolnosti u kojima unutarnji model ne funkcionira učinkovito.

Društva za osiguranje i društva za reosiguranje dokumentiraju sve veće promjene svojeg unutarnjeg modela, kako je određeno u članku 115.

*Članak 126.***Vanjski modeli i podaci**

Uporaba modela ili podataka dobivenih od treće strane ne smatra se opravdanjem za izuzeće od bilo kojeg zahtjeva u vezi unutarnjeg modela iz članaka 120. do 125.

▼ **M5***Članak 127.***Delegirani akti u vezi s člancima od 120. do 126.**

Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 301.a u pogledu članka od 120. do 126. radi unapređenja bolje procjene profila rizičnosti i upravljanja poslovanjem društava za osiguranje i društava za reosiguranje u vezi s upotrebom unutarnjih modela diljem Unije.

▼ **B**

Odjeljak 5.

Minimalni potrebni kapital*Članak 128.***Opće odredbe**

Države članice zahtijevaju da društva za osiguranje i društva za reosiguranje imaju prihvatljiva osnovna vlastita sredstva za pokriće minimalnog potrebnog kapitala.

*Članak 129.***Izračun minimalnog potrebnog kapitala**

1. Minimalni potrebni kapital izračunava se u skladu sa sljedećim načelima:

- (a) izračunava se na jasan i jednostavan način i na način koji osigurava da se izračun može revidirati;
- (b) odgovara iznosu prihvatljivih osnovnih vlastitih sredstava ispod kojeg bi ugovaratelji osiguranja i korisnici osiguranja bili izloženi neprihvatljivoj razini rizika kad bi društvima za osiguranje i društvima za reosiguranje bilo dopušteno daljnje poslovanje;
- (c) linearna funkcija iz stavka 2. koja se upotrebljava u izračunu minimalnog potrebnog kapitala kalibrira se prema rizičnoj vrijednosti osnovnih vlastitih sredstava društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje sa stupnjem pouzdanosti od 85 % tijekom jednogodišnjeg razdoblja;
- (d) apsolutni prag mu je:

▼ **M5**

- i. 2 500 000 EUR za društva za neživotno osiguranje, uključujući vlastita društva za osiguranje, osim u slučaju kada su pokriveni neki ili svi rizici uključeni u jednu od vrsta osiguranja od 10 do 15 navedeni u Prilogu I. dijelu A, u kojem slučaju najmanji apsolutni prag mora biti najmanje 3 700 000 EUR;
- ii. 3 700 000 EUR za društva za životno osiguranje, uključujući vlastita društva za osiguranje;
- iii. 3 600 000 EUR za društva za reosiguranje, osim u slučaju vlastitih društava za reosiguranje, u kojem slučaju minimalni potrebni kapital mora biti najmanje 1 200 000 EUR;

▼ **B**

- iv. zbroj iznosa iz točaka i. i ii. za društva za osiguranje iz članka 73. stavka 5.

▼ B

2. Podložno uvjetima iz stavka 3., minimalni potrebni kapital izračunava se kao linearna funkcija skupa ili podskupa sljedećih varijabli: tehničkih pričuva društva, zaračunatih premija osiguranja, rizikom ponderiranog kapitala, odgođenih poreza i administrativnih troškova. Upotrijebljene varijable izračunavaju se neto od reosiguranja.

3. Ne dovodeći u pitanje stavak 1. točku (d), minimalni potrebni kapital ne smije biti manji od 25 % niti veći od 45 % potrebnog solventnog kapitala predmetnog društva, izračunanog u skladu s poglavljem VI. odjeljkom 4. pododjeljcima 2. ili 3., uključujući bilo koji kapitalni dodatak koji je uveden u skladu s člankom 37.

▼ M5

Države članice svojim nadzornim tijelima dopuštaju da u razdoblju koje završava najkasnije 31. prosinca 2017. zahtijevaju da društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje primjenjuje postotke iz prvog podstavka isključivo na potrebni solventni kapital izračunan u skladu s poglavljem VI. odjeljkom 4. pododjeljkom 2.

▼ B

4. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje izračunavaju minimalni potrebni kapital najmanje jedanput u tromjesečju, a rezultat tog izračuna priopćuju nadzornim tijelima.

▼ M5

U svrhu izračuna granica iz stavka 3. od društava se ne zahtijeva tromjesečni izračun potrebnog solventnog kapitala.

▼ B

Kad minimalni potrebni kapital društva određuje neko od ograničenja iz stavka 3., to društvo mora nadzornom tijelu osigurati informacije koje joj omogućuju pravilno razumijevanje razloga za to ograničenje.

▼ M5

5. Komisija do 31. prosinca 2020. Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće o pravilima država članica i praksama nadzornih tijela usvojenima prema stavcima od 1. do 4.

▼ B

To će izvješće posebno obuhvatiti uporabu i razinu donjeg i gornjeg praga iz stavka 3., kao i bilo koje probleme s kojima se nadzorna tijela i društva suočavaju u primjeni ovog članka.

▼ M5*Članak 130.***Delegirani akti**

Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 301.a kojima određuje izračun minimalnog potrebnog kapitala iz članaka 128. i 129.

▼B*Članak 131.***Prijelazne odredbe o usklađenosti s minimalnim potrebnim kapitalom**

Iznimno od članka 139. i 144., kad su društva za osiguranje i društva za reosiguranje ► **M5** 31. prosinca 2015. ◀ usklađena s potrebnom granicom solventnosti iz članka 28. Direktive 2002/83/EZ, članka 16.a Direktive 73/239/EEZ odnosno članka 37., 38. ili 39. Direktive 2005/68/EZ, ali nemaju dovoljna prihvatljiva osnovna vlastita sredstva za pokriće minimalnog potrebnog kapitala, predmetna društva moraju se uskladiti s člankom 128. do ► **M5** 31. prosinca 2016. ◀

Kad se predmetno društvo ne uspije uskladiti s člankom 128. u roku navedenom u prvom stavku, tom se društvu oduzima odobrenje za rad, pri čemu se poštuju primjenjivi postupci koji su predviđeni u nacionalnom zakonodavstvu.

Odjeljak 6.

Ulaganja*Članak 132.***Načelo razboritosti**

1. Države članice osiguravaju da društva za osiguranje i društva za reosiguranje ulažu svoju imovinu u skladu s načelom razboritosti kako je navedeno u odredbama stavaka 2., 3. i 4.

2. U pogledu cjelokupnog portfelja imovine, društva za osiguranje i društva za reosiguranje ulažu samo u imovinu i instrumente čije rizike ta društva mogu primjereno utvrditi, mjeriti i pratiti, kojima mogu primjereno upravljati, nadzirati ih i izvješćivati o njima i koji na primjeren način uzimaju u obzir prilikom procjene svojih ukupnih potreba za solventnošću u skladu s točkom (a) drugog podstavka članka 45. stavka 1..

Sva imovina, a posebno ona kojom se pokrivaju minimalni potrebni kapital i potrebni solventni kapital, ulaže se na način koji osigurava sigurnost, kvalitetu, likvidnost i profitabilnost portfelja u cjelini. Povrh toga, lokalizacija te imovine mora biti takva da se osigura njezina raspoloživost.

Imovina za pokriće tehničkih pričuva također se ulaže na način koji je primjeren prirodi i trajanju obveza osiguranja i obveza reosiguranja. Ta imovina ulaže se u najboljem interesu svih ugovaratelja osiguranja i korisnika osiguranja uzimajući u obzir bilo koji objavljeni cilj u skladu s policom osiguranja. U slučaju sukoba interesa, društva za osiguranje, ili subjekt koji upravlja portfeljem njihove imovine, osigurava da je ulaganje napravljeno u najboljem interesu ugovaratelja osiguranja i korisnika osiguranja.

3. Ne dovodeći u pitanje stavak 2., u pogledu imovine s obzirom na ugovore o životnom osiguranju kod kojih rizik ulaganja snose ugovaratelji osiguranja, primjenjuju se drugi, treći i četvrti podstavak ovog stavka.

▼B

Kad su naknade koje su predviđene ugovorom izravno povezane s vrijednošću udjela u subjektima za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) u skladu s definicijom iz Direktive 85/611/EEZ ili s vrijednošću imovine sadržane u unutarnjem fondu koji drže društva za osiguranje, a koji je obično podijeljen u udjele, tehničke pričuve koje se odnose na te naknade moraju što je više moguće biti povezane s tim udjelima ili, u slučaju kad udjeli nisu uspostavljeni, s tom imovinom.

Kad su naknade koje su predviđene ugovorom izravno povezane s dioničkim indeksom ili nekom drugom referentnom vrijednošću osim onih iz drugog podstavka, tehničke pričuve koje se odnose na te naknade moraju što je više moguće biti povezane s udjelima za koje se smatra da predstavljaju referentnu vrijednost ili, u slučaju da udjeli nisu uspostavljeni, s imovinom odgovarajuće sigurnosti i utrživosti koja što je više moguće odgovara imovini na kojoj se temelji određena referentna vrijednost.

Kad naknade iz drugog i trećeg podstavka uključuju jamstvo za uspješnost ulaganja ili neku drugu zajamčenu naknadu, na imovinu za pokriće odgovarajućih posebnih tehničkih pričuva primjenjuje se stavak 4.

4. Ne dovodeći u pitanje stavak 2., u pogledu imovine koja nije obuhvaćena stavkom 3. primjenjuju se odredbe podstavaka 2. do 5. ovog stavka.

Uporaba izvedenih instrumenata moguća je ako oni pridonose smanjenju rizika ili olakšavaju učinkovito upravljanje portfeljem.

Ulaganja i imovina koja nije uvrštena za trgovanje na uređenom financijskom tržištu zadržavaju se na razboritim razinama.

Imovina mora biti primjereno diversificirana na način kojim se izbjegava pretjerano oslanjanje na bilo koju vrstu imovine, izdavatelja ili grupu društava, geografsko područje kao i pretjerana akumulacija rizika u portfelju kao cjelini.

Ulaganja u imovinu koju je izdao isti izdavatelj ili izdavatelji koji pripadaju istoj grupi ne smiju društva za osiguranje izložiti pretjeranoj koncentraciji rizika.

Članak 133.

Sloboda ulaganja

1. Države članice od društava za osiguranje i društava za reosiguranje ne zahtijevaju da ulažu u određene kategorije imovine.

2. Države članice ne podvrgavaju odluke o ulaganjima društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje odnosno njihovog upravitelja ulaganjima nikakvom prethodnom odobrenju ili zahtjevima za sustavno obavješćivanje.

▼B

3. Ovaj članak ne dovodi u pitanje zahtjeve država članica koji ograničavaju vrste imovine ili referentne vrijednosti s kojima mogu biti povezane naknade na temelju polica osiguranja. Sva takva pravila primjenjuju se samo kad rizik ulaganja snosi ugovaratelj osiguranja koji je fizička osoba i ta pravila ne smiju biti više ograničavajuća od pravila iz Direktive 85/611/EEZ.

*Članak 134.***Lokalizacija imovine i zabrana zalaganja imovine**

1. S obzirom na rizike osiguranja koji se nalaze u Zajednici, države članice ne zahtijevaju da imovina za pokriće tehničkih pričuva povezanih s tim rizicima bude lokalizirana unutar Zajednice ili u bilo kojoj određenoj državi članici.

Povrh toga, s obzirom na iznose koji se mogu naplatiti na temelju ugovora o reosiguranju od društava koja su dobila odobrenje za rad u skladu s ovom Direktivom ili društava koja imaju sjedište u trećoj zemlji čiji se regulatorni sustav solventnosti smatra istovjetnim u skladu s člankom 172., države članice ne zahtijevaju da imovina koja predstavlja iznose koji se mogu naplatiti bude lokalizirana unutar Zajednice.

2. Države članice za oblikovanje tehničkih pričuva ne smiju zadržati ili uvesti sustav s bruto oblikovanjem pričuva koji zahtijeva zalaganje imovine za pokriće nezarađenih premija i rezervacija za neplaćene odštetne zahtjeve ako je reosiguratelj društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje koje je dobilo odobrenje za rad u skladu s ovom Direktivom.

▼M5*Članak 135.***Delegirani akti i regulatorni tehnički standardi u vezi s kvalitativnim zahtjevima**

1. Komisija može donositi delegirane akte u skladu s člankom 301.a kojima određuje kvalitativne zahtjeve u sljedećim područjima:

- (a) utvrđivanju, mjerenju i praćenju rizika te upravljanju rizicima koji proizlaze iz ulaganja u vezi s člankom 132. stavkom 2. prvim podstavkom;
- (b) utvrđivanju, mjerenju i praćenju rizika te upravljanju specifičnim rizicima koji proizlaze iz ulaganja u izvedene instrumente i imovinu iz članka 132. stavka 4. drugog podstavka i određivanju do koje mjere se upotreba takve imovine smatra smanjenjem rizika ili učinkovitim upravljanjem portfeljem kako je navedeno u članku 132. stavku 4. trećem podstavku.

2. Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 301.a kojima se utvrđuju:

- (a) zahtjevi koje moraju ispuniti društva koja preoblikuju kredite u vrijednosne papire namijenjene trgovanju i druge financijske instrumente (inicijatori ili pokrovitelji) kako bi društvu za osiguranje ili društvu za reosiguranje bilo dopušteno ulaganje u te vrijednosne papire ili instrumente izdane nakon 1. siječnja 2011., uključujući zahtjeve kojima se osigurava da inicijator, pokrovitelj ili prvi zajmodavac trajno zadržava materijalan neto ekonomski interes koji ni u kojem slučaju ne smije biti manji od 5 %;

▼ M5

- (b) kvalitativni zahtjevi koje moraju ispuniti društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje koja ulažu u te vrijednosne papire ili instrumente;
- (c) pojedinosti o okolnostima pod kojima se može nametnuti proporcionalan dodatni kapitalni zahtjev za vlasničke vrijednosne papire kada uvjeti utvrđeni prema točkama (a) i (b) ovog stavka nisu prekršeni, ne dovodeći u pitanje članak 101. stavak 3.

3. Kako bi se osigurala dosljedna usklađenost u vezi sa stavkom 2. točkom (c), EIOPA, podložno članku 301.b, izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda za određivanje metodologija za izračun proporcionalnog dodatnog kapitalnog zahtjeva za vlasničke vrijednosne papire iz istog stavka.

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1094/2010.

▼ B*POGLAVLJE VII.****Društva za osiguranje i društva za reosiguranje u poteškoćama ili u stanju nepravilnosti****Članak 136.***Utvrđivanje i obavješćivanje o pogoršanju financijskog stanja društva za osiguranje i društva za reosiguranje**

Društva za osiguranje i društva za reosiguranje imaju uspostavljene postupke za utvrđivanje pogoršanja financijskog stanja, a kad dođe do takvog pogoršanja o tome odmah obavješćuju nadzorna tijela.

*Članak 137.***Neusklađenost s tehničkim pričuvama**

Kad društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje nije usklađeno s poglavljem VI., odjeljkom 2., nadzorna tijela njegove matične države članice mogu zabraniti slobodno raspolaganje njegovom imovinom nakon što o svojim namjerama obavijeste nadzorna tijela država članica domaćina. Nadzorna tijela matične države članice određuju imovinu koja će biti obuhvaćena tim mjerama.

*Članak 138.***Neusklađenost s potrebnim solventnim kapitalom**

1. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje odmah obavješćuju nadzorno tijelo kad utvrde da više nisu usklađena s potrebnim solventnim kapitalom ili kad postoji rizik da se ta neusklađenost pojavi u sljedeća tri mjeseca.

2. U roku od dva mjeseca od dana kad je utvrđeno postojanje neusklađenosti s potrebnim solventnim kapitalom predmetno društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje dostavlja na odobrenje nadzornom tijelu realan plan oporavka.

▼B

3. Nadzorno tijelo zahtijeva da predmetno društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje poduzme potrebne mjere kako bi, u roku od šest mjeseci od dana kad je utvrđeno postojanje neusklađenosti s potrebnim solventnim kapitalom, ponovno doseglo razinu prihvatljivih vlastitih sredstava za pokriće potrebnog solventnog kapitala ili smanjilo svoj profil rizičnosti kako bi se osigurala usklađenost s potrebnim solventnim kapitalom.

Nadzorno tijelo može, prema potrebi, produljiti to razdoblje za još tri mjeseca.

▼M5

4. U slučaju iznimnih nepovoljnih situacija koje pogađaju društva za osiguranje i društva za reosiguranje koja predstavljaju znatan udio tržišta ili pogođenih poslovnih aktivnosti, prema izjavi EIOPA-e, i prema potrebi nakon savjetovanja s ESRB-om, nadzorna tijela mogu za pogođena društva produljiti razdoblje iz stavka 3. drugog podstavka za najdulje razdoblje od sedam godina, uzimajući u obzir sve relevantne čimbenike, uključujući prosječno trajanje tehničkih pričuva.

Ne dovodeći u pitanje ovlasti EIOPA-e prema članku 18. Uredbe (EU) br. 1094/2010, a za potrebe ovog stavka, na zahtjev predmetnog nadzornog tijela EIOPA daje izjavu o postojanju iznimnih nepovoljnih situacija. Dotično nadzorno tijelo može predati zahtjev ako društva za osiguranje ili društva za reosiguranje koja predstavljaju znatan udio tržišta ili pogođenih poslovnih aktivnosti vjerojatno neće zadovoljiti uvjete utvrđene u stavku 3.. Iznimne nepovoljne situacije postoje kada je financijski položaj društava za osiguranje i društava za reosiguranje koja predstavljaju znatan udio tržišta ili pogođenih poslovnih aktivnosti ozbiljno ili negativno pogođen jednim ili više od sljedećih uvjeta:

- (a) pad na financijskim tržištima koji je nepredviđen, oštar i strm;
- (b) okolina s trajno niskim kamatnim stopama;
- (c) katastrofa sa snažnim učinkom.

EIOPA, u suradnji s dotičnim nadzornim tijelom, redovito procjenjuje primjenjuju li se još uvjeti iz drugog podstavka. EIOPA, u suradnji s dotičnim nadzornim tijelom, daje izjavu kada iznimna nepovoljna situacija prestane.

Dotično društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje svaka tri mjeseca svom nadzornom tijelu dostavlja izvješće o napretku u kojemu navodi poduzete mjere i napredak ostvaren u ponovnom dosezanju razine prihvatljivih vlastitih sredstava za pokriće potrebnog solventnog kapitala ili napredak u smanjenju profila rizičnosti kako bi se osigurala usklađenost s potrebnim solventnim kapitalom.

Produljenje roka iz prvog podstavka ukida se ako izvješće o napretku pokazuje da nije ostvaren znatan napredak u ponovnom dosezanju razine prihvatljivih vlastitih sredstava za pokriće potrebnog solventnog kapitala ili napredak u smanjenju profila rizičnosti kako bi se osigurala usklađenost s potrebnim solventnim kapitalom u razdoblju od dana kad je utvrđeno postojanje neusklađenosti s potrebnim solventnim kapitalom do dana dostavljanja izvješća o napretku.

▼B

5. U iznimnim okolnostima, kad nadzorno tijelo smatra da će se financijsko stanje predmetnog društva dodatno pogoršati, nadzorno tijelo može također ograničiti ili zabraniti slobodno raspolaganje imovinom tog društva. To nadzorno tijelo obavješćuje nadzorna tijela država članica domaćina o svim mjerama koje je poduzelo. Ta tijela, na zahtjev nadzornog tijela matične države članice, poduzimaju iste mjere. Nadzorno tijelo matične države članice određuje koja će imovina biti obuhvaćena tim mjerama.

*Članak 139.***Neusklađenost s minimalnim potrebnim kapitalom**

1. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje odmah obavješćuju nadzorno tijelo kad utvrde da više nisu usklađena s potrebnim minimalnim kapitalom ili kad postoji rizik da se ta neusklađenost pojavi u sljedeća tri mjeseca.

2. U roku od mjesec dana od dana kad je utvrđeno postojanje neusklađenosti s minimalnim potrebnim kapitalom predmetno društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje dostavlja na odobrenje nadzornom tijelu realan kratkoročni financijski plan kako bi u roku od tri mjeseca od dana tog utvrđivanja prihvatljiva osnovna vlastita sredstva vratilo najmanje na razinu minimalnog potrebnog kapitala ili smanjilo svoj profil rizičnosti kako bi se osigurala usklađenosti s potrebnim minimalnim kapitalom.

3. Nadzorno tijelo matične države članice može također ograničiti ili zabraniti slobodno raspolaganje imovinom tog društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje. O tome obavješćuje nadzorna tijela država članica domaćina. Na zahtjev nadzornog tijela matične države članice, ta tijela poduzimaju iste mjere. Nadzorno tijelo matične države članice određuje koja će imovina biti obuhvaćena tim mjerama.

*Članak 140.***Zabrana slobodnog raspolaganja imovinom koja se nalazi na državnom području države članice**

Države članice poduzimaju mjere koje su potrebne kako bi, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom, mogle na zahtjev matične države članice društva zabraniti slobodno raspolaganje imovinom koja se nalazi na njihovom državnom području u slučajevima iz članaka 137. do 139. i članka 144. stavka 2., a matična država članica određuje koja će imovina biti obuhvaćena tim mjerama.

*Članak 141.***Nadzorne ovlasti u slučaju pogoršanja financijskog stanja**

Bez obzira na članke 138. i 139, kad se stanje solventnosti društva nastavlja pogoršavati, nadzorna tijela ovlaštena su poduzeti sve potrebne mjere kako bi zaštitile interese ugovaratelja osiguranja u slučaju ugovora o osiguranju ili obveza koje proizlaze iz ugovora o reosiguranju.

▼ B

Te su mjere razmjerne i odražavaju razinu i trajanje pogoršanja stanja solventnosti predmetnog društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje.

*Članak 142.***Plan oporavka i financijski plan**

1. Plan oporavka iz članka 138. stavka 2. i financijski plan iz članka 139. stavka 2. uključuju najmanje pojedinosti ili dokaze o sljedećem:

- (a) procjeni troškova upravljanja, posebno tekućim općim troškovima i proviziji;
- (b) procjeni prihoda i rashoda iz djelatnosti izravnog osiguranja, preuzetih obveza reosiguranja i ustupljenih obveza reosiguranja;
- (c) projekciji bilance;
- (d) procjeni financijskih sredstava za pokriće tehničkih pričuva, potrebnog solventnog kapitala i minimalnog potrebnog kapitala;
- (e) ukupnoj politici reosiguranja.

2. Nadzorna tijela koja su zahtijevala plan oporavka iz članka 138. stavka 2. ili financijski plan iz članka 139. stavka 2. u skladu sa stavkom 1. ovog članka, neće izdati potvrdu u skladu s člankom 39. sve dok smatraju da su ugrožena prava ugovaratelja osiguranja ili ugovorne obveze društva za reosiguranje.

▼ M5*Članak 143.***Delegirani akti i regulatorni tehnički standardi u vezi s člankom 138. stavkom 4.**

1. Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 301.a kojima se nadopunjuju vrste iznimnih nepovoljnih situacija i određuju čimbenici i kriteriji o kojima treba voditi računa EIOPA prilikom davanja izjave o postojanju iznimnih nepovoljnih situacija i nadzorna tijela prilikom određivanja produljenja razdoblja oporavka u skladu s člankom 138. stavkom 4.

2. Kako bi se osigurala dosljedna usklađenost u odnosu na članak 138. stavak 2., članak 139. stavak 2. i članka 141., EIOPA, podložno članku 301.b, izrađuje nacрте regulatornih tehničkih standarda radi određivanja plana oporavka iz članka 138. stavka 2. i financijskog plana iz članka 139. stavka 2. te u pogledu članka 141. pri čemu će učiniti sve što je potrebno kako bi se izbjegli prociklički učinci.

▼M5

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1094/2010.

▼B*Članak 144.***Oduzimanje odobrenja za rad**

1. Nadzorno tijelo matične države članice može oduzeti odobrenje za rad koje je izdano društvu za osiguranje odnosno društvu za reosiguranje u sljedećim slučajevima:

- (a) ako predmetno društvo ne upotrijebi odobrenje za rad u roku od 12 mjeseci, izričito se odrekne odobrenja za rad ili prestane obavljati djelatnost duže od šest mjeseci, osim ako je država članica odredila da odobrenje za rad u tim slučajevima prestaje važiti;
- (b) predmetno društvo više ne ispunjava uvjete za dobivanje odobrenja za rad;
- (c) predmetno društvo u velikoj mjeri ne ispunjava svoje obveze prema propisima koji se na njega odnose.

Nadzorno tijelo matične države članice oduzet će odobrenje za rad koje je izdano društvu za osiguranje odnosno društvu za reosiguranje u slučaju da to društvo nije usklađeno s minimalnim potrebnim kapitalom, a nadzorno tijelo smatra da je dostavljeni financijski plan očito neodgovarajući ili ako se predmetno društvo ne uskladi s odobrenim planom u roku od tri mjeseca od dana kad je utvrđeno postojanje neusklađenosti s minimalnim potrebnim kapitalom.

2. U slučaju oduzimanja ili prestanka važenja odobrenja za rad, nadzorno tijelo matične države članice o tome obavješćuje nadzorna tijela drugih država članica, a ta tijela poduzimaju primjerene mjere kako bi spriječile društvo za osiguranje odnosno društvu za reosiguranje da započne nove poslove unutar njihovih državnih područja.

Nadzorno tijelo matične države članice, zajedno s tim tijelima, poduzima sve mjere koje su potrebne kako bi se zaštitili interesi osiguranika, a posebno ograničavaju slobodno raspolaganje imovinom društva za osiguranje u skladu s člankom 140.

3. Svaka odluka o oduzimanju odobrenja za rad mora sadržavati potpune razloge za oduzimanje odobrenja za rad i dostavlja se predmetnom društvu za osiguranje odnosno društvu za reosiguranje.

*POGLAVLJE VIII.****Pravo poslovnog nastana i sloboda pružanja usluga***

Odjeljak 1.

Osnivanje društava za osiguranje*Članak 145.***Uvjeti za osnivanje podružnice**

1. Države članice osiguravaju da društvo za osiguranje koje namjerava osnovati podružnicu na državnom području druge države članice obavijesti nadzorna tijela svoje matične države članice.

▼B

Svaka se trajna prisutnost društva na državnom području države članice tretira na isti način kao podružnica, čak i kad ta prisutnost nema oblik podružnice i sastoji se samo od ureda kojim upravlja vlastito osoblje društva ili osoba koja je neovisna i ima trajnu ovlast zastupati društvo kao što bi ga zastupala agencija.

2. Države članice zahtijevaju od svakog društva za osiguranje koje namjerava osnovati podružnicu na državnom području druge države članice da u obavijesti iz stavka 1. dostavi sljedeće informacije:

- (a) državu članicu na čijem državnom području namjerava osnovati podružnicu;
- (b) poslovni plan u kojem su najmanje navedene vrste predviđenih poslova i strukturna organizacija podružnice;
- (c) ime osobe koja ima dostatne ovlasti da obvezuje društvo za osiguranje ili, u slučaju udruge individualnih osiguratelja Lloyd's, predmetne osiguratelje prema trećim osobama i da ga ili ih zastupa u odnosu na tijela i sudove države članice domaćina (ovlašteni zastupnik);
- (d) adresu u državi članici domaćinu na kojoj je moguće dobiti dokumente i na koju ih je moguće dostaviti, uključujući sve obavijesti za ovlaštenog zastupnika.

Osigurane osobe u slučaju sudskog postupka protiv udruge individualnih osiguratelja Lloyd's u državi članici domaćinu koji proizlazi iz preuzetih obveza ne smiju biti tretirane ništa manje povoljno nego što bi bile tretirane u sudskom postupku protiv uobičajenih društava za osiguranje.

3. Kad društvo za neživotno osiguranje namjerava preko svoje podružnice pokrivati rizike iz vrste osiguranja 10 u dijelu A Priloga I., isključujući odgovornost prijevoznika, ono mora predočiti izjavu da je postalo član nacionalnog ureda za osiguranje i nacionalnog garancijskog fonda države članice domaćina.

4. U slučaju bilo koje promjene informacija dostavljenih u skladu s točkama (b), (c) ili (d) stavka 2., društvo za osiguranje dostavlja pisanu obavijest o promjeni nadzornim tijelima matične države članice i države članice u kojoj se podružnica nalazi barem jedan mjesec prije uvođenja promjene tako da nadzorna tijela matične države članice i nadzorna tijela države članice u kojoj se podružnica nalazi mogu ispuniti obveze iz članka 146.

▼B*Članak 146.***Dostavljanje informacija**

1. Ako nadzorna tijela matične države članice nemaju razloga sumnjati u primjerenost sustava upravljanja ili financijsku situaciju društva za osiguranje ili u zahtjeve u vezi posjedovanja poslovnog ugleda i iskustva ovlaštenog zastupnika u skladu s člankom 42., uzimajući u obzir planirane poslove, one će u roku od tri mjeseca od dana zaprimanja svih informacija iz članka 145. stavka 2. dostaviti te informacije nadzornim tijelima države članice domaćina i o tome obavijestiti predmetno društvo za osiguranje.

Nadzorna tijela matične države članice također potvrđuju da društvo za osiguranje pokriva potrebni solventni kapital i minimalni potrebni kapital koje se izračunava u skladu s odredbama članka 100. i 129.

2. Ako nadzorna tijela matične države članice odbiju dostaviti informacije iz članka 145. stavka 2. nadzornim tijelima države članice domaćina, one će predmetnom društvu za osiguranje navesti razloge za odbijanje u roku od tri mjeseca od dana zaprimanja svih informacija.

Takvo odbijanje ili propust u djelovanju podliježu pravu obraćanja sudovima matične države članice.

3. Prije nego što podružnica društva za osiguranje počne poslovati, nadzorna tijela države članice domaćina obavješćuju, prema potrebi, u roku od dva mjeseca od dana zaprimanja informacija iz stavka 1., nadzorno tijelo matične države članice o uvjetima pod kojima, u interesu općeg dobra, to poslovanje mora biti obavljano u državi članici domaćinu. Nadzorno tijelo matične države članice dostavlja te informacije predmetnom društvu za osiguranje.

Društvo za osiguranje može osnovati podružnicu i početi poslovati od datuma kad nadzorno tijelo matične države članice primiti takve informacije ili, ako ih ne primi, po isteku razdoblja iz prvog podstavka.

Odjeljak 2.**Sloboda pružanja usluga društava za osiguranje****Pododjeljak 1.****Opće odredbe***Članak 147.***Prethodna obavijest matičnoj državi članici**

Bilo koje društvo za osiguranje koje u skladu sa slobodom pružanja usluga namjerava po prvi put obavljati djelatnost u jednoj ili više država članica o tome prvo obavješćuje nadzorna tijela matične države članice i navodi prirodu rizika ili obveze koje namjerava pokrivati.

▼ B*Članak 148.***Obavijest matične države članice**

1. U roku od jednog mjeseca od zaprimanja obavijesti iz članka 147., nadzorna tijela matične države članice dostavljaju državi članici ili država na čijem državnom području društvo za osiguranje namjerava obavljati djelatnost u skladu sa slobodom pružanja usluga sljedeće:

- (a) potvrdu kojom se potvrđuje da društvo za osiguranje pokriva potrebni solventni kapital i minimalni potrebni kapital koji se izračunava u skladu s odredbama članka 100. i 129.;
- (b) vrste osiguranja za koje je društvo za osiguranje dobilo odobrenje za rad;
- (c) prirodu rizika ili obveze koje društvo za osiguranje namjerava pokrivati u državi članici domaćinu.

Istodobno, nadzorna tijela matične države članice o navedenom obavješuju predmetno društvo za osiguranje.

2. Države članice na čijem državnom području društvo za neživotno osiguranje namjerava, u skladu sa slobodom pružanja usluga, pokrivati rizike iz vrste osiguranja 10 u dijelu A Priloga I., osim odgovornosti prijevoznika, mogu zahtijevati od tog društva za osiguranje da dostavi sljedeće:

- (a) ime i adresu predstavnika iz članka 18. stavka 1. točke (h);
- (b) izjavu da je postalo član nacionalnog ureda za osiguranje i nacionalnog garancijskog fonda države članice domaćina.

3. Ako nadzorna tijela matične države članice ne dostave informacije iz stavka 1. u roku koji je u njemu propisan, one će društvu za osiguranje navesti razloge za odbijanje u istom roku.

Takvo odbijanje ili propust u djelovanju podliježe pravu obraćanja sudovima u matičnoj državi članici.

4. Društvo za osiguranje može početi poslovati od datuma kad dobije obavijest o dostavljanju informacija iz prvog podstavka stavka 1.

▼ M5*Članak 149.***Promjene prirode rizika ili obveza**

Sve promjene koje društvo za osiguranje namjerava napraviti u vezi s informacijama iz članka 147. podliježu postupku iz članka 147. i 148.

▼B

Pododjeljak 2.

Osiguranje vlasnika vozila od odgovornosti za štete nanesene trećim osobama*Članak 150.***Obvezno osiguranje vlasnika odnosno korisnika motornih vozila od odgovornosti za štete nanesene trećim osobama**

1. Kad društvo za neživotno osiguranje, preko poslovnog nastana koji se nalazi u jednoj državi članici, pokriva rizik, osim odgovornosti prijevoznika, razvrstan u vrstu osiguranja 10 u dijelu A Priloga I. koji se nalazi u drugoj državi članici, država članica domaćin zahtijeva od tog društva da postane član i da sudjeluje u financiranju svog nacionalnog ureda za osiguranje odnosno nacionalnog garancijskog fonda.

2. Financijski doprinos iz stavka 1. se izdvaja samo za rizike, osim odgovornosti prijevoznika, razvrstane u vrstu osiguranja 10 u dijelu A Prilogu I. koje se pokriva u sklopu pružanja usluga. Taj se doprinos izračunava na istoj osnovi kao za društva za neživotno osiguranje koja pokrivaju te rizike preko poslovnog nastana koji se nalazi u toj državi članici.

Pri izračunu se u obzir uzimaju premijski prihodi društva za osiguranje iz te vrste osiguranja u državi članici domaćinu ili broj rizika u toj vrsti osiguranja koje se pokriva u toj državi članici.

3. Država članica domaćin može zahtijevati od društva za osiguranje koje pruža usluge da poštuje pravila u toj državi članici o pokriću povećanih rizika u mjeri u kojoj se ona primjenjuju na društva za neživotno osiguranje osnovana u toj državi.

*Članak 151.***Nediskriminacija osoba koje su podnijele odštetne zahtjeve**

Država članica domaćin zahtijeva da društvo za neživotno osiguranje osigura da osobe koje su podnijele odštetne zahtjeve koji proizlaze iz događaja koji su se dogodili na njezinom državnom području ne budu stavljeni u manje povoljan položaj zbog činjenice što društvo pokriva rizike, osim odgovornosti prijevoznika, razvrstane u vrstu osiguranja 10 u dijelu A Priloga I. u sklopu pružanja usluga, a ne preko poslovnog nastana koji se nalazi u toj državi.

*Članak 152.***Predstavnik**

1. U smislu članka 151. država članica domaćin zahtijeva da društvo za neživotno osiguranje imenuje predstavnika s boravištem ili poslovnim nastanom na njezinom državnom području koji će prikupljati sve potrebne informacije u vezi s odštetnim zahtjevima i imati dostatne ovlasti da zastupa društvo u odnosu na osobe koje su pretrpjele štetu, a koje mogu podnijeti odštetne zahtjeve, uključujući isplate po tim zahtjevima, i da zastupa ili da, prema potrebi, osigura zastupanje društva pred sudovima i tijelima te države članice u vezi s takvim zahtjevima.

▼B

Od tog predstavnika također može se zahtijevati da zastupa društvo za neživotno osiguranje pred nadzornim tijelima države članice domaćina s obzirom na provjeru postojanja i valjanosti polica obaveznog osiguranja vlasnika odnosno korisnika motornih vozila od odgovornosti za štete nanesene trećim osobama (osiguranja od automobilske odgovornosti).

2. Država članica domaćin neće zahtijevati od tog predstavnika da poduzima aktivnosti, osim onih navedenih u stavku 1., u ime društva na neživotno osiguranje koje ga je imenovalo.

3. Imenovanje predstavnika samo po sebi ne predstavlja osnivanje podružnice u smislu članka 145.

4. Kad društvo za osiguranje propusti imenovati predstavnika, države članice mogu predstavniku za rješavanje odštetnih zahtjeva, imenovanom u skladu s člankom 4. Direktive 2000/26/EZ, dati suglasnost za preuzimanje funkcije predstavnika iz stavka 1. ovog članka.

Odjeljak 3.

Nadležnosti nadzornih tijela države članice domaćina

Pododjeljak 1.

Osiguranje

Članak 153.

Jezik

Nadzorna tijela države članice domaćina mogu zahtijevati da im informacije, za koje su ovlaštena zahtijevati o djelatnosti društava za osiguranje koja posluju na državnom području te države članice, budu dostavljane na službenom jeziku ili jezicima te države.

Članak 154.

Prethodna obavijest i prethodna suglasnost

1. Država članica domaćin neće donijeti odredbe koje bi zahtijevale prethodnu suglasnost ili sustavno obavješćivanje o općim i posebnim uvjetima police osiguranja, cjenicima premija, ili, u slučaju životnog osiguranja, o tehničkim podlogama koje se posebno upotrebljavaju za izračunavanje cjenika premija i tehničkih pričuva, ili o obrascima i drugim dokumentima koje društvo za osiguranje namjerava upotrebljavati u svojem poslovanju s ugovarateljima osiguranja.

2. Država članica domaćin od društva za osiguranje koje se namjerava obavljati djelatnost osiguranja na njezinom državnom području zahtijeva da obavlja samo nesustavno obavješćivanje o uvjetima police osiguranja i drugim dokumentima u svrhu provjere usklađenosti s njezinim nacionalnim propisima o ugovorima o osiguranju, a taj zahtjev ne predstavlja prethodni uvjet koji društvo za osiguranje mora ispuniti da bi moglo poslovati.

▼ B

3. Država članica domaćin neće zadržati ili uvesti zahtjev u vezi s prethodnom obavijesti o ili suglasnošću s namjeravanim povećanjem premijskih stopa, osim u sklopu općih sustava nadzora cijena.

*Članak 155.***Društva za osiguranje koja nisu usklađena sa zakonskim odredbama**

1. Kad nadzorna tijela države članice domaćina utvrde da društvo za osiguranje koje ima podružnicu ili koje obavlja djelatnost u skladu sa slobodom pružanja usluga na njezinom državnom području nije usklađeno sa zakonskim odredbama koje se na njega primjenjuju u toj državi članici, one će zahtijevati od predmetnog društva za osiguranje da otkloni takvu nepravilnost.

2. Kad predmetno društvo za osiguranje propusti poduzeti potrebne aktivnosti, nadzorna tijela predmetne države članice domaćina o navedenom obavješuju nadzorna tijela matične države članice.

Nadzorna tijela matične države članice poduzimaju čim je prije moguće sve potrebne mjere kako bi osigurale da predmetno društvo za osiguranje otkloni navedenu nepravilnost.

Nadzorna tijela matične države članice o poduzetim mjerama obavješuju nadzorna tijela države članice domaćina.

3. Kad, unatoč mjerama koje poduzme matična država članica ili zbog toga što su te mjere bile neodgovarajuće ili nedostatne u toj državi članici, društvo za osiguranje ustraje u kršenju zakonskih odredbi koje su na snazi u državi članici domaćinu, nadzorna tijela države članice domaćina mogu, nakon što obavijeste nadzorna tijela matične države članice, poduzeti primjerene mjere kako bi spriječile ili kaznile daljnje nepravilnosti, uključujući, u mjeri u kojoj je to iznimno nužno, sprečavanje tog društva da nastavi sklapati nove ugovore o osiguranju na državnom području države članice domaćina.

▼ M5

Uz to, nadzorno tijelo matične države članice ili države članice domaćina može predmet uputiti EIOPA-i te zahtijevati njezinu pomoć u skladu s člankom 19. Uredbe (EU) br. 1094/2010. U tom slučaju EIOPA može djelovati u skladu s ovlastima koje su joj dodijeljene tim člankom.

▼ B

Države članice osiguravaju da je na njihovom državnom području moguće uručiti pravne dokumente koji su potrebni za poduzimanje takvih mjera protiv društava za osiguranje.

4. Odredbe stavaka 1., 2. i 3. ne utječu na ovlast predmetnih država članica da poduzmu primjerene hitne mjere za sprečavanje ili kažnjavanje nepravilnosti na njihovom državnom području. Ta ovlast uključuje mogućnost sprečavanja društava za osiguranje da nastave sklapati nove ugovore o osiguranju na njihovom državnom području.

▼B

5. Odredbe stavaka 1., 2. i 3. ne utječu na ovlast država članica da kažnjavaju prekršaje na svom državnom području.

6. Kad društvo za osiguranje koje je počinilo prekršaj ima poslovni nastan ili posjeduje imovinu u predmetnoj državi članici, nadzorna tijela te države članice mogu, u skladu s nacionalnim pravom, primijeniti nacionalne upravne kazne propisane za takav prekršaj protiv tog poslovnog nastana ili imovine.

7. Bilo koja mjera donesena u skladu s odredbama stavaka 2. do 6. koja uključuju ograničavanje obavljanja poslova osiguranja mora biti primjereno utemeljena i priopćena društvu za osiguranje.

8. Društva za osiguranje dostavljaju nadzornim tijelima države članice domaćina na njihov zahtjev sve dokumente koji od njih budu zatraženi u smislu stavaka 1. do 7. u mjeri u kojoj su obvezna društva za osiguranje čije se sjedište nalazi u toj državi članici.

▼M5

9. Države članice obavješćuju Komisiju i EIOPA-u o broju i vrstama slučajeva koji su rezultirali odbijanjem u smislu članaka 146. i 148. ili mjerama koje su bile poduzete u skladu sa stavcima 3. i 4. ovog članka.

▼B*Članak 156.***Oglašavanje**

Društva za osiguranje sa sjedištem u državama članicama mogu oglašavati svoje usluge u državi članici domaćinu putem svih dostupnih komunikacijskih sredstava pod uvjetom da je to oglašavanje u skladu s pravilima koja uređuju oblik i sadržaj takvog oglašavanja i koja su donesena u interesu općeg dobra.

*Članak 157.***Porezi na premije**

1. Ne dovodeći u pitanje bilo koje naknadno usklađivanje, svaki ugovor o osiguranju isključivo podliježe neizravnim porezima i parafiskalnim troškovima vezanim uz premije osiguranja u državi članici u kojoj se nalazi rizik ili državi članici obveze.

U smislu prvog podstavka, pokretna imovina u zgradi koja se nalazi na državnom području države članice, osim roba u komercijalnom tranzitu, smatra se rizikom koji se nalazi u toj državi članici, čak i onda kad zgrada i njezin sadržaj nisu pokriveni istom policom osiguranja.

U slučaju Španjolske, ugovor o osiguranju također podliježe dodatnoj naknadi koja se po zakonu plaća španjolskom „Consortio de Compensación de Seguros” za ispunjavanje njegovih funkcija koje se odnose na naknadu gubitaka nastalih zbog izvanrednih događaja u toj državi članici.

▼ B

2. Pravo koji se primjenjuje na ugovor prema članku 178. ove Direktive i Uredbi (EZ) br. 593/2008 neće utjecati na fiskalne režime koji se primjenjuju.

3. Svaka država članica primjenjuje vlastite nacionalne odredbe o mjerama kojima se osigurava naplata neizravnih poreza i parafiskalnih troškova prema stavku 1. na društva za osiguranje koja pokrivaju rizike ili obveze koji se nalaze na njihovom državnom području.

Pododjeljak 2.

Reosiguranje*Članak 158.***Društva za reosiguranje koja nisu usklađena s propisima**

1. Kad nadzorna tijela države članice utvrde da društvo za reosiguranje koje ima podružnicu ili koje obavlja djelatnost u skladu sa slobodom pružanja usluga na njezinom državnom području nije usklađeno sa zakonskim odredbama koje se na njega primjenjuju u toj državi članici, one će zahtijevati od predmetnog društva za reosiguranje da otkloni takvu nepravilnost. One će istodobno o tim nalazima obavijestiti nadzorna tijela matične države članice.

2. Kad, unatoč mjerama koje poduzme matična država članica ili zbog toga što su te mjere bile neodgovarajuće ili nedostatne u toj državi članici, društvo za reosiguranje ustraje u kršenju propisa koji se na njega primjenjuju u državi članici domaćinu, nadzorna tijela države članice domaćina mogu, nakon što obavijeste nadzorno tijelo matične države članice, poduzeti primjerene mjere kako bi spriječile ili kaznile daljnje nepravilnosti, uključujući, u mjeri u kojoj je to iznimno nužno, sprečavanje društva za reosiguranje da nastavi sklapati nove ugovore o reosiguranju na državnom području države članice domaćina.

▼ M5

Uz to, nadzorno tijelo matične države članice ili države članice domaćina može predmet uputiti EIOPA-i te zahtijevati njezinu pomoć u skladu s člankom 19. Uredbe (EU) br. 1094/2010. U tom slučaju EIOPA može djelovati u skladu s ovlastima koje su joj dodijeljene tim člankom.

▼ B

Države članice osiguravaju da je na njihovom državnom području moguće uručiti pravne dokumente koji su potrebni za poduzimanje takvih mjera protiv društava za reosiguranje.

3. Bilo koja mjera donesena u skladu s odredbama stavaka 1. i 2. koja uključuju kazne ili ograničavanje obavljanja poslova reosiguranja mora biti primjereno utemeljena i priopćena predmetnom društvu za reosiguranje.

▼B

Odjeljak 4.

Statističke informacije**▼M5***Članak 159.***Statističke informacije o prekograničnim djelatnostima**

Svako društvo za osiguranje obavješćuje nadležno nadzorno tijelo svoje matične države članice posebno o transakcijama koje obavlja u skladu s pravom nastana i transakcijama koje obavlja u skladu sa slobodom pružanja usluga, o iznosu premija, odštetnim zahtjevima i provizijama, bez umanjenja za reosiguranje, po državama članicama kako slijedi:

- (a) za neživotna osiguranja, po poslovanjima u skladu s odgovarajućim delegiranim aktom;
- (b) za životna osiguranja, po poslovanjima u skladu s odgovarajućim delegiranim aktom.

U pogledu vrste 10. u Prilogu I. dijelu A, isključujući odgovornost prijevoznika, predmetno društvo također obavješćuje to nadzorno tijelo o učestalosti i prosječnom trošku odštetnih zahtjeva.

Nadzorno tijelo matične države članice podnosi informacije iz prvog i drugog podstavka u razumnom roku i skupnom obliku nadzornim tijelima svake predmetne države članice, na njihov zahtjev.

▼B

Odjeljak 5.

Tretman ugovora podružnica u postupku likvidacije*Članak 160.***Likvidacija društava za osiguranje**

Prilikom likvidacije društva za osiguranje, obveze koje proizlaze iz ugovora sklopljenih preko podružnice ili u skladu sa slobodom pružanja usluga podmiruju se na isti način kao obveze koje proizlaze iz drugih ugovora o osiguranju tog društva, te se pri tome ne pravi razlika između državljanstva osiguranih osoba i korisnika osiguranja.

*Članak 161.***Likvidacija društava za reosiguranje**

Prilikom likvidacije društva za reosiguranje, obveze koje proizlaze iz ugovora sklopljenih preko podružnice ili u skladu sa slobodom pružanja usluga podmiruju se na isti način kao obveze koje proizlaze iz drugih ugovora o reosiguranju tog društva.

▼ B*POGLAVLJE IX.****Podružnice osnovane unutar Zajednice koje pripadaju društvima za osiguranje odnosno društvima za reosiguranje sa sjedištem izvan Zajednice***

Odjeljak 1.

Početak obavljanja poslova*Članak 162.***Načelo odobrenja za rad i uvjeti**

1. Države članice predviđaju da je, za pristupanje obavljanju djelatnosti iz članka 2. stavka 1. prvog podstavka, svakom društvu čije se sjedište nalazi izvan Zajednice potrebno odobrenje za rad.

2. Država članica može izdati odobrenje za rad ako društvo ispunjava najmanje sljedeće uvjete:

- (a) prema nacionalnom pravu ovlašteno je baviti se djelatnošću osiguranja;
- (b) osniva podružnicu na državnom području države članice u kojoj je zatraženo odobrenje za rad;
- (c) obvezuje se da će na mjestu upravljanja podružnicom voditi račune koji su specifični za djelatnost koju obavlja i svu evidenciju o obavljenim poslovima;
- (d) uz suglasnost nadzornih tijela, imenuje generalnog predstavnika;
- (e) u državi članici u kojoj je zatraženo odobrenje za rad posjeduje imovinu u iznosu jednakom najmanje jednoj polovini apsolutnog praga određenog u članku 129. stavku 1. točki (d) u vezi s minimalnim potrebnim kapitalom i depozite u visini jedne četvrtine tog apsolutnog praga kao jamstvo;
- (f) obvezuje se da će pokrivati potrebni solventni kapital i minimalni potrebni kapital u skladu sa zahtjevima iz članaka 100. i 128.;
- (g) priopćava ime i adresu predstavnika za rješavanje odštetnih zahtjeva imenovanog u svakoj državi članici koja nije država članica u kojoj je zatraženo odobrenje za rad kad su rizici koje se pokriva razvrstani u vrstu osiguranja 10 u dijelu A Priloga I., osim odgovornosti prijevoznika;
- (h) dostavlja poslovni plan u skladu s odredbama iz članka 163.;
- (i) ispunjava zahtjeve u vezi s upravljanjem koji su propisani u poglavlju IV. odjeljku 2.

3. U smislu ovog poglavlja, „podružnica” znači stalna prisutnost na državnom području države članice društva iz stavka 1. koje je dobilo odobrenje za rad u toj državi članici i koje obavlja djelatnost osiguranja.

▼B*Članak 163.***Poslovni plan podružnice**

1. Poslovni plan podružnice iz članka 162. stavka 2. točke (h) sadržava sljedeće:

- (a) prirodu rizika ili obveze koje društvo namjerava pokrivati;
- (b) vodeća načela u vezi s reosiguranjem;
- (c) procjene budućeg potrebnog solventnog kapitala, kako je propisano u poglavlju VI. odjeljku 4., na temelju projekcije bilance, kao i metodu izračuna tih procjena;
- (d) procjene budućeg minimalnog potrebnog kapitala, kako je propisano u poglavlju VI. odjeljku 5., na temelju projekcije bilance, kao i metodu izračuna tih procjena;
- (e) stanje prihvatljivih vlastitih sredstava i prihvatljivih osnovnih vlastitih sredstava društva s obzirom na potrebni solventni kapital i minimalni potrebni kapital, kako je navedeno u poglavlju VI. odjeljcima 4. i 5.;
- (f) procjenu troškova uspostavljanja upravnih službi i organizacije za osiguranje poslovanja, financijskih sredstava kojima se namjeravaju pokriti ti troškovi i, ako su rizici koje se pokriva razvrstani u vrstu osiguranja 18 u dijelu A Priloga I., sredstva koja su na raspolaganju za pružanje pomoći;
- (g) informacije o strukturi sustava upravljanja.

2. Osim zahtjeva iz stavka 1., poslovni plan za prve tri financijske godine uključuje sljedeće:

- (a) projekciju bilance;
- (b) procjene financijskih sredstava kojima se namjeravaju pokriti tehničke pričuve, minimalni potrebni kapital i potrebni solventni kapital;
- (c) za neživotno osiguranje:
  - i. procjene troškova upravljanja osim osnivačkih troškova, a posebno tekućih općih troškova i provizija;
  - ii. procjene premija ili doprinosa i potraživanja;
- (d) za životno osiguranje, plan u kojem su detaljno navedene procjene prihoda i rashoda od poslova izravnog osiguranja, preuzetih obveza reosiguranje i ustupljenih obveza reosiguranja.

▼B

3. S obzirom na životno osiguranje, države članice mogu zahtijevati od društava za osiguranje da dostavljaju sustavne obavijesti o tehničkoj podlozi upotrijebljenoj za izračunavanje cjenika premija i tehničkih pričuva, a taj zahtjev ne predstavlja prethodni uvjet koji društvo za životno osiguranje mora ispuniti da bi moglo poslovati.

*Članak 164.***Prijenos portfelja**

1. U skladu s uvjetima propisanim u nacionalnom pravu, države članice izdaju odobrenje podružnicama osnovanim na njihovom državnom području i obuhvaćenim ovim poglavljem za prijenos cijelog ili dijela njihovih portfelja ugovora na društvo preuzimatelja osnovano u istoj državi članici kad nadzorna tijela te države članice ili, prema potrebi, države članice iz članka 167., potvrde da, nakon što se prijenos uzme u obzir, društvo preuzimatelj raspolaže potrebnim prihvatljivim vlastitim sredstvima za pokriće potrebnog solventnog kapitala iz prvog stavka članka 100.

2. U skladu s uvjetima koje propisuje nacionalno pravo, države članice izdaju odobrenje podružnicama osnovanim na njihovom državnom području i obuhvaćenim ovim poglavljem za prijenos cijelog ili dijela njihovih portfelja ugovora na društvo za osiguranje sa sjedištem u drugoj državi članici kad nadzorna tijela te države članice potvrde da, nakon što se prijenos uzme u obzir, društvo preuzimatelj raspolaže potrebnim prihvatljivim vlastitim sredstvima za pokriće potrebnog solventnog kapitala iz prvog stavka članka 100.

3. Kad u skladu s uvjetima propisanim u nacionalnom pravu, država članica izdaje odobrenje podružnicama osnovanim na njihovom državnom području i obuhvaćenim ovim poglavljem za prijenos cijelog ili dijela njihovih portfelja ugovora na podružnicu pokrivenu ovim poglavljem i osnovanu na državnom području druge države članice, ona osigurava da nadzorne tijela države članice društva preuzimatelja ili, prema potrebi, države članice iz članka 167. potvrde da:

- (a) društvo preuzimatelj, nakon što je prijenos uzet u obzir, raspolaže potrebnim prihvatljivim vlastitim sredstvima za pokriće potrebnog solventnog kapitala;
- (b) zakonodavstvo države članice društva preuzimatelja dopušta takav prijenos; i da
- (c) je država članica suglasna s prijenosom.

4. U okolnostima iz stavaka 1. do 3., država članica u kojoj se nalazi podružnica koja obavlja prijenos daje odobrenje za prijenos nakon što dobije suglasnost nadzornih tijela države članice u kojoj se nalaze rizici odnosno države članice obveze kad se ta država razlikuje od države članice u kojoj se nalazi podružnica koja obavlja prijenos.

▼B

5. Nadzorna tijela država članica od kojih je zatražen savjet daju svoje mišljenje ili suglasnost nadzornim tijelima matične države članice podružnice koja obavlja prijenos u roku od tri mjeseca od dana zaprimanja zahtjeva. Ako u tom roku tijela od kojih je zatražen savjet ne daju nikakav odgovor smatra se da su dale povoljno mišljenje ili prešutnu suglasnost.

6. Prijenos odobren u skladu sa stavcima 1. do 5. se objavljuje kako je propisano u nacionalnom pravu države članice u kojoj se nalazi rizik odnosno države članice obveze.

Ovi prijenosi automatski vrijedi za ugovaratelje osiguranja, osigurane osobe i bilo koje druge osobe koje imaju prava i obveze koji proizlaze iz prenesenih ugovora.

*Članak 165.***Tehničke pričuve**

Države članice zahtijevaju od društava da oblikuju odgovarajuće tehničke pričuve za pokriće obveza osiguranja i obveze reosiguranja preuzetih na njihovom državnom području i izračunanih u skladu s poglavljem VI. odjeljkom 2. Države članice zahtijevaju od društava da vrednuju imovinu i obveze u skladu s poglavljem VI. odjeljkom 1. i da utvrđuju vlastita sredstva u skladu s poglavljem VI. odjeljkom 3.

*Članak 166.***Potrebni solventni kapital i minimalni potrebni kapital**

1. Svaka država članica zahtijeva od podružnica osnovanih na njezinom državnom području da raspolažu iznosom prihvatljivih vlastitih sredstva koja se sastoje od stavki iz članka 98. stavka 3.

Potrebni solventni kapital i minimalni potrebni kapital se izračunavaju u skladu s odredbama poglavlja VI. odjeljaka 4. i 5.

Međutim, u svrhu izračunavanja potrebnog solventnog kapitala i minimalnog potrebnog kapitala, za životno i neživotno osiguranje, u obzir se uzimaju samo poslovi koje je obavila predmetna podružnica.

2. Prihvatljivi iznos osnovnih vlastitih sredstva potreban za pokriće minimalnog potrebnog kapitala i apsolutnog praga tog minimalnog potrebnog kapitala se oblikuje u skladu s člankom 98. stavkom 4.

▼B

3. Prihvatljivi iznos osnovnih vlastitih sredstva ne smije biti manji od polovine apsolutnog praga iz članka 129. stavka 1. točke (d).

Depozit položen u skladu s člankom 162. stavkom 2. točkom (e) se izračunava u odnosu na ta prihvatljiva osnovna vlastita sredstva za pokriće minimalnog potrebnog kapitala.

4. Imovina koja predstavlja potrebni solventni kapital drži se do iznosa minimalnog potrebnog kapitala u državi članici u kojoj se obavljaju djelatnosti, a višak u Zajednici.

*Članak 167.***Pogodnosti za društava koja imaju odobrenje za rad u više od jedne države članice**

1. Svako društvo koje je zatražilo ili dobilo odobrenje za rad od više od jedne države članice može podnijeti zahtjev za sljedeće pogodnosti koje se mogu odobriti samo skupno:

- (a) potrebni solventni kapital iz članka 166. se izračunava u odnosu na sve djelatnosti kojima se ono bavi u Zajednici;
- (b) depozit propisan u skladu s člankom 162. stavkom 2. točkom (e) se polaže samo u jednoj od tih država članica;
- (c) imovina koja predstavlja minimalni potrebni kapital lokalizirana je, u skladu s člankom 134., u bilo kojoj od država članica u kojoj ono obavlja djelatnosti.

U slučajevima iz točke (a) prvog podstavka, u svrhu tog izračuna u obzir se uzimaju samo poslovi koje su obavile sve podružnice osnovane u Zajednici.

2. Zahtjev za ostvarivanje pogodnosti predviđenih u stavku 1. se upućuje nadzornim tijelima predmetnih država članica. U zahtjevu se navodi tijelo države članice koja će u budućnosti nadzirati solventnost svih poslova podružnica osnovanih u Zajednici. Društvo mora navesti razloge za odabir tijela.

Depozit iz članka 162. stavka 2. točke (e) se polaže u toj državi članici.

3. Pogodnosti predviđene u stavku 1. se mogu odobriti samo ako su s njima suglasna nadzorna tijela svih država članica kojima je zahtjev bio upućen.

Te pogodnosti počinju proizvoditi pravne učinke od dana kad odabrano nadzorno tijelo obavijesti druga nadzorna tijela da će ona nadzirati stanje solventnosti svih poslova podružnica u Zajednici.

▼ B

Odabrano nadzorno tijelo od drugih država članica dobiva informacije potrebne za nadzor ukupne solventnosti podružnica osnovanih na njihovom državnom području.

4. Na zahtjev jedne ili više predmetnih država članica, pogodnosti odobrene u skladu s odredbama stavaka 1., 2. i 3. se istodobno ukidaju u svim predmetnim državama članicama.

*Članak 168.***Računovodstvene, bonitetne i statističke informacije te društva u poteškoćama**

U smislu ovog odjeljka, primjenjuju se odredbe članka 34., članka 139. stavka 3. i članka 140. i 141.

U vezi s primjenom članka 137. do 139., kad društvo uživa pogodnosti određene u članku 167. stavcima 1., 2. i 3., nadzorno tijelo odgovorno za provjeru solventnosti svih poslova podružnica osnovanih u Zajednici se tretira na isti način kao nadzorno tijelo države članice na čijem se državnom području nalazi sjedište društva osnovanog u Zajednici.

*Članak 169.***Odvajanje djelatnosti životnog i neživotnog osiguranja**

1. Podružnice iz ovog odjeljka ne bave se istodobno djelatnostima životnog i neživotnog osiguranja u istoj državi članici.

2. Iznimno od odredbi stavka 1., države članice mogu predvidjeti da podružnice iz ovog odjeljka koje se, na određeni datum iz prvog podstavka članka 73. stavka 5., istodobno bave objema djelatnostima u jednoj državi članici mogu to nastaviti činiti u toj državi članici pod uvjetom da se svakom djelatnošću zasebno upravlja u skladu s člankom 74.

3. Svaka država članica koja u skladu s drugim podstavkom člankom 73. stavkom 5. zahtijeva od društava osnovanih na njezinom državnom području da se prestanu istodobno baviti djelatnostima kojima su se bavile na određeni datum iz prvog podstavka članka 73. stavka 5. isto mora zahtijevati i od podružnica iz ovog odjeljka koje se osnovane na njezinom državnom području i istodobno se bave objema djelatnostima.

Države članice mogu predvidjeti da podružnice iz ovog odjeljka čije se sjedište istodobno bavi objema djelatnostima i koje su se na datume iz prvog podstavka članka 73. stavka 5. na državnom području jedne države članice bavile isključivo djelatnošću životnog osiguranja mogu to nastaviti činiti u toj državi članici. Kad se društvo želi baviti djelatnošću neživotnog osiguranja na tom državnom području, ono se djelatnošću životnog osiguranja može baviti samo preko društva kćeri.

▼B*Članak 170.***Oduzimanje odobrenja za rad društvima koja imaju odobrenja za rad u više od jedne države članice**

U slučaju kad odobrenje za rad oduzima tijelo iz članka 167. stavka 2., to tijelo obavješćuje nadzorna tijela država članica gdje to društvo posluje, koja poduzimaju primjerene mjere.

Kad je razlog za oduzimanje odobrenja za rad neadekvatnost ukupnog stanja solventnosti utvrđenog u državama članicama koje su se suglasile sa zahtjevom iz članka 167., države članice koje su dale suglasnost također povlače njihova odobrenja za rad.

*Članak 171.***Sporazumi s trećim zemljama**

Zajednica se može, na temelju sporazuma sklopljenih na temelju Ugovora s jednom ili više trećih zemalja, suglasiti s primjenom odredbi koje se razlikuju od odredbi navedenih u ovom odjeljku da bi osigurala, pod uvjetima uzajamnosti, odgovarajuću zaštitu ugovaratelja osiguranja i osiguranih osoba u državama članicama.

Odjeljak 2.

Reosiguranje**▼M5***Članak 172.***Istovjetnost u vezi s društvima za reosiguranje**

1. Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 301.a kojima se određuju kriteriji za procjenu istovjetnosti regulatornog sustava solventnosti treće zemlje koji se primjenjuje na djelatnosti reosiguranja društava čija se sjedišta nalaze u toj trećoj zemlji s onim utvrđenim u glavi I.

2. Ako treća zemlja ispunjava kriterije donesene u skladu sa stavkom 1., Komisija može u skladu s člankom 301.a, uz pomoć EIOPA-e u skladu s člankom 33. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 1094/2010, donijeti delegirane akte kojima se određuje da je regulatorni sustav solventnosti te treće zemlje koji se primjenjuje na djelatnosti reosiguranja društava sa sjedištem u toj trećoj zemlji istovjetan sa sustavom utvrđenim u glavi I. ove Direktive.

Ti se delegirani akti redovito preispituju kako bi se uzele u obzir sve znatne promjene nadzornog sustava iz glave I. i promjene nadzornog sustava u trećoj zemlji.

EIOPA na svojoj internetskoj stranici objavljuje i ažurira popis svih trećih zemalja iz prvog podstavka.

3. Kada se, u skladu sa stavkom 2., smatra da je regulatorni sustav solventnosti treće zemlje istovrijedan onom koji je utvrđen u ovoj Direktivi, ugovori o reosiguranju sklopljeni s društvima čija se sjedišta nalaze u toj trećoj zemlji tretiraju se na isti način kao ugovori o reosiguranju sklopljeni s društvima koja su dobila odobrenje u skladu s ovom Direktivom.

▼ **M5**

4. Odstupajući od stavka 2., pa čak i ako kriteriji utvrđeni u skladu sa stavkom 1. nisu ispunjeni, Komisija može, za ograničeno razdoblje, u skladu s člankom 301.a, te uz pomoć EIOPA-e u skladu s člankom 33. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 1094/2010, donijeti delegirane akte kojima se određuje da je regulatorni sustav solventnosti treće zemlje koji se primjenjuje na djelatnosti reosiguranja društava čija se sjedišta nalaze u toj trećoj zemlji privremeno istovjetan s onim koji je utvrđen u glavi I. ako je ta treća zemlja ispunila barem sljedeće kriterije:

- (a) obvezala se Uniji da će prije isteka tog ograničenog razdoblja usvojiti i primjenjivati regulatorni sustav solventnosti koji se može ocijeniti istovjetnim u skladu sa stavkom 2. te da će sudjelovati u postupku procjene istovjetnosti;
- (b) uspostavila je program rada radi ispunjavanja obveze iz točke (a);
- (c) dodijelila je dostatna sredstva za ispunjavanje obveze iz točke (a);
- (d) ima regulatorni sustav solventnosti koji se zasniva na riziku te utvrđuje kvantitativne i kvalitativne uvjete koji se odnose na solventnost i uvjete koji se odnose na nadzorno izvješćivanje i transparentnost;
- (e) sklopila je pisane sporazume o suradnji i razmjeni povjerljivih nadzornih podataka s EIOPA-om i nadzornim tijelima;
- (f) ima neovisan sustav nadzora; i
- (g) uspostavila je obvezu čuvanja poslovne tajne za sve osobe koje djeluju u ime njezinih nadzornih tijela, posebno u pogledu razmjene informacija s EIOPA-om i nadzornim tijelima.

U svim delegiranim aktima o privremenoj istovjetnosti u obzir se uzimaju izvješća Komisije u skladu s člankom 177. stavkom 2. Ti se delegirani akti redovito preispituju na temelju izvješća o napretku koja izrađuje mjerodavna treća zemlja, a koja se na godišnjoj osnovi podnose Komisiji na ocjenu. EIOPA pomaže Komisiji u ocjenjivanju tih izvješća o napretku.

EIOPA na svojoj internetskoj stranici objavljuje i ažurira popis svih trećih zemalja iz prvog podstavka.

Komisija može donijeti delegirane akte u skladu s člankom 301.a, dodatno navodeći uvjete utvrđene u prvom podstavku.

5. Ograničeno razdoblje iz stavka 4. prvog podstavka završava 31. prosinca 2020. ili na dan od kojeg se u skladu sa stavkom 2. smatra da je nadzorni sustav te treće zemlje istovjetan onomu utvrđenom u glavi I., ovisno o tome što je ranije.

Ako je to EIOPA-i i Komisiji potrebno za procjenjivanje istovjetnosti u svrhu stavka 2., to se razdoblje može produljiti za najviše godinu dana.

▼ M5

6. Ugovorima o reosiguranju sklopljenima s društvima čija su sjedišta u trećoj zemlji čiji se nadzorni sustav smatra privremeno istovjetnim u skladu sa stavkom 4., priznaje se jednaki tretman kao onaj utvrđen u stavku 3. Članak 173. također se primjenjuje na društva za reosiguranje čija su sjedišta u trećoj zemlji čiji nadzorni sustav se smatra privremeno istovjetnim u skladu sa stavkom 4.

▼ B*Članak 173.***Zabrana zalaganja imovine**

Države članice za oblikovanje tehničkih pričuva ne smiju zadržati ili uvesti sustav s bruto pričuvama koji zahtijeva zalaganje imovine za pokriće nezarađenih premija i pričuva za neplaćene odštetne zahtjeve ako je reosiguratelj društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje iz treće zemlje koje se nalazi u državi čiji se regulatorni sustav solventnosti smatra istovjetnim onom koji je propisan u ovoj Direktivi u skladu s člankom 172.

*Članak 174.***Načelo i uvjeti za obavljanje djelatnosti reosiguranja**

Država članica neće na društvo za reosiguranje iz treće zemlje koje se počinje baviti ili se bavi djelatnošću reosiguranja na njezinom državnom području primjenjivati odredbe koje rezultiraju povoljnijim tretmanom od onoga koji je dan društvima za reosiguranje čije se sjedište nalazi u toj državi članici.

*Članak 175.***Sporazumi s trećim zemljama**

1. Komisija može Vijeću dostaviti prijedloge za pregovaranje o sporazumima s jednom ili više trećih zemalja o sredstvima za obavljanje nadzora nad:

- (a) društvima za reosiguranje iz trećih zemalja koja djelatnost reosiguranja obavljaju u Zajednici;
- (b) društvima za reosiguranje iz Zajednice koja djelatnost reosiguranja obavljaju na državnom području treće zemlje.

2. Sporazumima iz stavka 1. se posebno nastoji osigurati, pod uvjetima istovjetnosti bonitetnih propisa, učinkovit tržišni pristup društvima za reosiguranje na području svake ugovorne strane i omogućiti uzajamno priznavanje nadzornih pravila i praksi vezanih uz reosiguranje. Njima se također nastoji osigurati sljedeće:

- (a) da nadzorna tijela država članica mogu dobiti informacije koje su potrebne za nadzor društava za reosiguranje čije se sjedište nalazi u Zajednici i koja obavljaju djelatnost na državnom području predmetnih trećih zemalja;
- (b) da nadzorna tijela trećih zemalja mogu dobiti informacije koje su potrebne za nadzor društava za reosiguranje čije se sjedište nalazi na njihovom državnom području i koja obavljaju djelatnost u Zajednici.

▼ B

3. Ne dovodeći u pitanje članak 300. stavke 1. i 2. Ugovora, Zajednica uz pomoć Europskog odbora o osiguranju i strukovnoj mirovini ispituje ishod pregovora iz stavka 1. ovog članka i situacije koje su iz njih nastale.

*POGLAVLJE X.****Društva kćeri društava za osiguranje i društava za reosiguranje koja su uređena zakonodavstvom treće zemlje te stjecanje udjela od strane tih društava*****▼ M5***Članak 176.***Informacije država članica Komisiji i EIOPA-i**

Nadzorna tijela država članica obavješćuju Komisiju, EIOPA-u i nadzorna tijela drugih država članica o bilo kojem odobrenju danom izravnom ili neizravnom društvu kćeri čije jedno ili više matičnih društava uređuje pravo treće zemlje.

Te informacije također sadrže navod o strukturi predmetne grupe.

Kad društvo uređeno pravom treće zemlje stječe udjel u društvu za osiguranje ili društvu za reosiguranje koje je dobilo odobrenje u Uniji, a to društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje time postaje društvo kći društva iz te treće zemlje, nadzorna tijela matične države članice obavješćuju Komisiju, EIOPA-u i nadzorna tijela drugih država članica.

▼ B*Članak 177.***Tretman društava za osiguranje i društava za reosiguranje iz Zajednice u trećim zemljama****▼ M5**

1. Države članice obavješćuju Komisiju i EIOPA-u o svim općim poteškoćama s kojima su se suočila njihova društva za osiguranje ili društva za reosiguranje prilikom osnivanja i poslovanja u trećoj zemlji ili obavljanja djelatnosti u trećoj zemlji.

▼ B

2. Komisija periodično podnosi izvješće Vijeću u kojem ispituje tretman koji u trećim zemljama imaju društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje koja su dobila odobrenje u Zajednici, s obzirom na sljedeće:

- (a) osnivanje društava za osiguranje odnosno društava za reosiguranje koja su dobila odobrenje u Zajednici u trećim zemljama;
- (b) stjecanje udjela u društvima za osiguranje odnosno društvima za reosiguranje iz trećih zemalja;
- (c) obavljanje djelatnosti osiguranja odnosno reosiguranja od tako osnovanih društava;
- (d) prekogranično obavljanje djelatnosti osiguranja odnosno reosiguranja iz Zajednice u trećim zemljama.

Komisija podnosi ta izvješća Vijeću zajedno sa svim primjerenim prijedlozima ili preporukama.

▼B

GLAVA II.

POSEBNE ODREDBE O OSIGURANJU I REOSIGURANJU*POGLAVLJE I.****Pravo koje se primjenjuje i uvjeti ugovora o izravnom osiguranju***

Odjeljak 1.

Pravo koje se primjenjuje*Članak 178.***Pravo koje se primjenjuje**

Svaka država članica na koju se ne primjenjuje Uredba (EZ) br. 593/2008 primjenjuje odredbe te Uredbe kako bi utvrdila koje je pravo koje se primjenjuje na ugovore o osiguranju koji su obuhvaćeni člankom 7. te Uredbe.

Odjeljak 2.

Obvezno osiguranje*Članak 179.***Odgovarajuće obveze**

1. Društva za neživotno osiguranje mogu ponuditi i sklopiti ugovore o obveznom osiguranju pod uvjetima iz ovog članka.
2. Kad država članica nalaže obvezu sklapanja osiguranja, ugovor o osiguranju ne ispunjava tu obvezu ako nije usklađen s posebnim odredbama o tom osiguranju koje je propisala ta država članica.
3. Kad država članica nalaže obvezno osiguranje i kad se od društva za osiguranje zahtijeva da obavijesti nadzorna tijela o svakom prestanku pokrića osiguranja, takav se prestanak pokrića osiguranja može provesti u odnosu na oštećene treće strane samo u okolnostima koje je propisala ta država članica.
4. Svaka država članica priopćava Komisiji rizike za koje je, prema njezinom zakonodavstvu, osiguranje obvezno te navodi sljedeće:

- (a) posebne pravne odredbe o tom osiguranju;
- (b) informacije koje moraju biti navedene u potvrdi koju društvo za neživotno osiguranje mora izdati osiguranoj osobi ako ta država članica zahtijeva dokaz da je ispunjenja obveza sklapanja osiguranja.

Država članica može zahtijevati da informacije iz točke (b) prvog podstavka obuhvaćaju izjavu društva za osiguranje da je ugovor usklađen s posebnim odredbama o tom osiguranju.

▼B

Komisija objavljuje informacije iz točke (b) prvog podstavka u *Službenom listu Europske unije*.

Odjeljak 3.

Javni interes*Članak 180.***Javni interes**

Ni država članica u kojoj se rizik nalazi niti država članica obveze neće sprečavati ugovaratelja osiguranja da sklopi ugovor s društvom za osiguranje koje je dobilo odobrenje za rad u skladu s uvjetima iz članka 14. sve dok sklapanje takvog ugovora nije u suprotnosti s propisima koji štite javni interes u državi članici u kojoj se nalazi rizik ili državi članici obveze.

Odjeljak 4.

Uvjeti ugovora o osiguranju i cjenici premija*Članak 181.***Neživotno osiguranje**

1. Države članice neće zahtijevati prethodnu suglasnost ili sustavno obavješćivanje o općim i posebnim uvjetima police osiguranja, cjenicama premija, ili o obrascima i drugim tiskanima dokumentima koje društvo za osiguranje namjerava koristiti u svojem poslovanju s ugovarateljima osiguranja.

Države članice mogu zahtijevati nesustavno obavješćivanje o uvjetima police osiguranja i druge dokumente samo u svrhu provjere usklađenosti s njezinim nacionalnim odredbama o ugovorima o osiguranju. Ti zahtjevi ne predstavljaju prethodni uvjet koji društvo za osiguranje mora ispuniti da bi moglo poslovati.

2. Država članica u kojoj je osiguranje obvezno može zahtijevati od društava za osiguranje da priopće njihovim nadzornim tijelima opće i posebne uvjete takvog osiguranja prije njihove primjene.

3. Država članica neće zadržati ili uvesti zahtjev u vezi s prethodnom obavijesti o ili suglasnošću s namjeranim povećanjem premijskih stopa, osim u sklopu općih sustava nadzora cijena.

*Članak 182.***Životno osiguranje**

Države članice neće zahtijevati prethodnu suglasnost ili sustavno obavješćivanje o općim i posebnim uvjetima police osiguranja, cjenicama premija, tehničkim podlogama koje se posebno upotrebljavaju za izračunavanje cjenika premija i tehničkih pričuva, odnosno o obrascima i drugim dokumentima koje društvo za osiguranje namjerava upotrebljavati u svojem poslovanju s ugovarateljima osiguranja.

▼B

Međutim, matična država članica može, isključivo u svrhu provjere usklađenosti s nacionalnim odredbama o aktuarskim načelima, zahtijevati sustavno obavješćivanje o tehničkim podlogama koje se posebno upotrebljavaju za izračunavanje cjenika premija i tehničkih pričuva. Ti zahtjevi ne predstavljaju prethodni uvjet koji društvo za osiguranje mora ispuniti da bi moglo posloovati.

Odjeljak 5.

Informacije ugovarateljima osiguranja

Pododjeljak 1.

Neživotno osiguranje*Članak 183.***Opće informacije ugovarateljima osiguranja**

1. Prije sklapanja ugovora o neživotnom osiguranju, društvo za neživotno osiguranje obavješćuje ugovaratelja osiguranja o sljedećem:

- (a) mjerodavnom pravu primjenjivom na ugovor kad strane nemaju slobodu izbora;
- (b) činjenici da strane mogu slobodno odabrati mjerodavno pravo i pravo koje osiguratelj predlaže da se odabere.

Ne dovodeći u pitanje pravo ugovaratelja osiguranja da pokrene pravni postupak, društvo za osiguranje također obavješćuje ugovaratelja osiguranja o mehanizmima rješavanja pritužbi ugovaratelja osiguranja u vezi s ugovorima uključujući i, prema potrebi, o postojanju tijela za pritužbe.

2. Obveze iz stavka 1. se primjenjuju samo kad je ugovaratelj osiguranja fizička osoba.

3. Detaljna pravila za provedbu stavaka 1. i 2. propisuje država članica u kojoj se rizik nalazi.

*Članak 184.***Dodatne informacije u slučaju neživotnog osiguranja koje se nudi u skladu s pravom nastana ili slobodom pružanja usluga**

1. Kad se neživotno osiguranje nudi u skladu s pravom nastana ili slobodom pružanja usluga, ugovaratelja osiguranja se, prije nego što preuzme bilo kakvu obvezu, obavješćuje o državi članici u kojoj se nalazi sjedište ili, prema potrebi, podružnica s kojom će ugovor biti sklopljen.

Svi dokumenti koji se izdaju ugovaratelju osiguranja sadrže informaciju iz prvog podstavka.

Uvedene obveze iz prvog i drugog podstavka se ne primjenjuju na velike rizike.

2. Ugovor ili bilo koji drugi dokument kojim se daje pokriće, zajedno s ponudom osiguranja, ako je ona obvezujuće za ugovaratelja osiguranja, sadržava adresu sjedišta ili, prema potrebi, podružnice društva za neživotno osiguranje koja daje pokriće.

▼B

Države članice mogu zahtijevati da ime i adresa predstavnika društva za neživotno osiguranje iz članka 148. stavka 2. točke (a) također budu navedeni u dokumentima iz prvog podstavka ovog stavka.

Pododjeljak 2.

Životno osiguranje*Članak 185.***Informacije za ugovaratelje osiguranja**

1. Prije sklapanja ugovora o životnom osiguranju, ugovaratelju osiguranja se najmanje priopćavaju informacije iz stavaka 2. do 4.
2. Sljedeće se informacije priopćavaju o društvu za životno osiguranje:
  - (a) naziv društva i njegov pravni oblik;
  - (b) naziv države članice u kojoj se nalazi sjedište i, prema potrebi, podružnice koja sklapa ugovor;
  - (c) adresa sjedišta i, prema potrebi, podružnice koja sklapa ugovor;
  - (d) točna uputa na izvješće o solventnosti i financijskom stanju, kako je propisano u članku 51., čime se ugovaratelju osiguranja omogućava jednostavan pristup tim informacijama.
3. Sljedeće se informacije priopćavaju u vezi s obvezom:
  - (a) određivanje svake naknade i svake opcije;
  - (b) vrijeme trajanja ugovora;
  - (c) način raskidanja ugovora;
  - (d) način plaćanja premija i trajanje plaćanja;
  - (e) način izračunavanja i raspodjele bonusa;
  - (f) naznaka o otkupnim i uplaćenim vrijednostima i opseg u kojem su one zajamčene;
  - (g) informacije o premijama za svaku naknadu, kako osnovnim naknadama tako i dodatnim naknadama, prema potrebi;
  - (h) za police povezane s udjelima u investicijskim fondovima, određivanje udjela s kojima su naknade povezane;
  - (i) naznaka prirode imovine na kojoj se temelje police povezane s udjelima u investicijskim fondovima;
  - (j) sporazumi za primjenu razdoblja mirovanja;
  - (k) opće informacije o poreznim sustavima koji se primjenjuju na tu vrstu police;
  - (l) mehanizmi rješavanja pritužbi ugovaratelja osiguranja, ugovaratelja životnog osiguranja ili korisnika ugovora o osiguranju, uključujući, prema potrebi, tijela za pritužbe, ne dovodeći u pitanje pravo pokretanja pravnog postupka;

▼B

(m) pravo koje se primjenjuje na ugovor kad strane nemaju slobodu izbora, ili, kad strane imaju slobodu izbora, pravo koje osiguratelj predlaže za odabir.

4. Povrh toga, posebne informacije se dostavljaju kako bi se osiguralo da ugovaratelj osiguranja pravilno razumije rizike na kojima se temelji ugovor, a koje on preuzima.

5. Ugovaratelja osiguranja se tijekom vremena trajanja ugovora obavješćuje o bilo kakvim promjenama vezanim uz sljedeće informacije:

- (a) uvjetima police osiguranja, kako općim tako i posebnim;
- (b) nazivu društva za životno osiguranje, njegovom pravnom obliku ili adresi njegovog sjedišta i, prema potrebi, podružnice koja je sklopila ugovora;
- (c) svim informacijama navedenim u točkama (d) do (j) stavka 3. u slučaju promjene uvjeta police osiguranja ili izmjene prava koje se primjenjuje na ugovor;
- (d) jednom godišnje, o stanju bonusa.

Kad, u vezi s ponudom za sklapanje ili sklapanjem ugovora o životnom osiguranju, osiguratelj navede informacije o iznosu potencijalnih plaćanja iznad i izvan ugovoreno dogovorenih plaćanja, osiguratelj daje ugovaratelju osiguranja primjer izračuna pri čemu se moguće dospjeće plaćanja navodi primjenjujući osnovicu za izračun premija s tri različite kamatne stope. Ovo se ne primjenjuje na životno osiguranje za slučaj smrti i ugovore. Osiguratelj obavješćuje ugovaratelja osiguranja na jasan i sveobuhvatan način da je primjer izračuna samo model izračuna koji se temelji na fiktivnim pretpostavkama i da ugovaratelj osiguranja na temelju primjera izračuna ne ostvaruje nikakva ugovorna potraživanja.

U slučaju osiguranja sa sudjelovanjem u dobiti, osiguratelj obavješćuje ugovaratelja osiguranja jednom godišnje i u pisanom obliku o stanju odštetnih zahtjeva, uključujući sudjelovanje u dobiti. Nadalje, kad je ugovaratelj osiguranja naveo informacije o potencijalnom budućem razvoju sudjelovanja u dobiti, osiguratelj obavješćuje ugovaratelja osiguranja o razlici između stvarnog razvoja i početnih podataka.

6. Informacije iz stavaka 2. do 5. se navode na jasan i točan način, u pisanom obliku, na službenom jeziku države članice obveze.

Međutim, te informacije mogu biti i na drugom jeziku ako to ugovaratelj osiguranja zatraži i pravo države članice dopušta ili ako ugovaratelj osiguranja ima slobodu izbora prava koje se primjenjuje.

7. Država članica obveze može zahtijevati od društava za životno osiguranje da osim informacija iz stavaka 2. do 5. dostave dodatne informacije samo ako je to potrebno ugovaratelju osiguranja za ispravno razumijevanje bitnih elemenata obveze.

8. Detaljna pravila za provedbu stavaka 1. do 7. propisuje država članica obveze.

▼B*Članak 186.***Otkazno razdoblje**

1. Države članice propisuju da ugovaratelji osiguranja koji sklope pojedinačne ugovore o životnom osiguranju mogu otkazati te ugovore u razdoblju od 14 do 30 dana od datuma zaprimanja obavijesti da je ugovor sklopljen.

Dostavljanje obavijesti o otkazu od strane ugovaratelja osiguranja ima za učinak oslobađanje ugovaratelja osiguranja od bilo kojih budućih obveza koje proizlaze iz ugovora.

Drugi pravni učinci i uvjeti za otkazivanje ugovora se utvrđuju prema pravu koje se primjenjuje na ugovore, posebno u pogledu sporazuma o obavješćivanju ugovaratelja osiguranja da je ugovor sklopljen.

2. Države članice mogu odabrati da odredbe stavka 1. neće primjenjivati u sljedećim slučajevima:

- (a) kad je ugovor sklopljen na razdoblje od šest mjeseci ili manje;
- (b) kad, zbog statusa ugovaratelja osiguranja ili okolnosti u kojima je ugovor sklopljen, ugovaratelju osiguranja nije potrebna posebna zaštita.

Kad države članice koriste mogućnost navedenu u prvom podstavku, one će tu činjenicu navesti u svom pravu.

*POGLAVLJE II.****Posebne odredbe o neživotnom osiguranju***

Odjeljak 1.

Opće odredbe*Članak 187.***Uvjeti osiguranja**

Opći i posebni uvjeti osiguranja ne obuhvaćaju bilo koje uvjete kojima se u pojedinačnom slučaju, namjeravaju ispuniti posebne okolnosti rizika koji će biti pokriven.

*Članak 188.***Ukidanje monopola**

Države članice osiguravaju ukidanje monopola u vezi s obavljanjem određenih vrsta poslova osiguranja koji su dodijeljeni institucijama osnovanim na njihovom državnom području i navedeni u članku 8.

*Članak 189.***Sudjelovanje u nacionalnim jamstvenim programima**

Države članice domaćini mogu zahtijevati od društava za neživotno osiguranje da se uključe i da sudjeluju, pod istim uvjetima kao i društva za neživotno osiguranje koja su dobila odobrenje za rad na njihovom državnom području, u bilo kojem programu koji je uspostavljen s ciljem jamčenja isplate odštetnih zahtjeva osiguranim osobama ili oštećenim trećim stranama.

▼B

Odjeljak 2.

Suosiguranje na razini Zajednice*Članak 190.***Poslovi suosiguranja na razini Zajednice**

1. Ovaj se odjeljak primjenjuje na poslove suosiguranja na razini Zajednice o jednom ili više rizika razvrstanih u vrste osiguranja 3 do 6 u dijelu A Priloga I. i koji ispunjavaju sljedeće uvjete:

- (a) rizik je veliki rizik;
- (b) dva ili više društava za osiguranje pokriva rizik u okviru jednoga jedinog ugovora uz plaćanje ukupne premije za isto razdoblje (suosiguratelj), svaki za svoj dio, pri čemu je jedan od njih vodeće društvo za osiguranje;
- (c) rizik se nalazi u Zajednici;
- (d) u svrhu pokrića rizika, vodeće društvo za osiguranje se tretira kao da je društvo za osiguranje koje pokriva ukupni rizik;
- (e) barem jedan od suosiguratelja upisan je u ugovoru preko sjedišta odnosno podružnice osnovane u državi članici koja nije država vodećeg društva za osiguranje;
- (f) vodeće društvo za osiguranje u cijelosti preuzima vodeću ulogu u postupku suosiguranja i određuje uvjete osiguranja i premiju.

2. Članci 147. do 152. se primjenjuju samo na vodeće društvo za osiguranje.

3. Poslovi suosiguranja koji ne ispunjavaju uvjete iz stavka 1. podliježu odredbama ove Direktive, osim odredbi iz ovog odjeljka.

*Članak 191.***Sudjelovanje u suosiguranju na razini Zajednice**

Pravo društava za osiguranje da sudjeluju u suosiguranju na razini Zajednice ne podliježe bilo kojim drugim odredbama osim odredbi ovog odjeljka.

*Članak 192.***Tehničke pričuve**

Iznos tehničkih pričuva utvrđuju različiti suosiguratelji u skladu s pravilima utvrđenim u njihovoj matičnoj državi članici ili, ako takva pravila ne postoje, u skladu s uobičajenim postupcima u toj državi.

Međutim, tehničke pričuve su najmanje jednake onima koje je utvrdio vodeći osiguratelj u skladu s propisima njegove matične države članice.

▼B*Članak 193.***Statistički podaci**

Matične države članice osiguravaju da suosiguratelji vode statističke podatke koji pokazuju opseg poslova suosiguranja na razini Zajednice u kojima sudjeluju oni i predmetne države članice.

*Članak 194.***Tretman ugovora o suosiguranju u postupku likvidacije**

U slučaju likvidacije društva za osiguranje, obveze koje proizlaze iz sudjelovanja u ugovorima o suosiguranju na razini Zajednice se ispunjavaju na isti način kao one koje proizlaze iz ostalih ugovora o osiguranju tog društva te se pri tome ne pravi razlika između državljanstva osiguranika i korisnika osiguranja.

*Članak 195.***Razmjena informacija između nadzornih tijela**

U svrhu provedbe ovog odjeljka, nadzorna tijela država članica, u okviru suradnje iz glave I. poglavlja IV. odjeljka 5., dostavljaju jedna drugoj sve potrebne informacije.

*Članak 196.***Suradnja u provedbi**

Komisija i nadzorna tijela država članica blisko surađuju u svrhu ispitivanja svih poteškoća koje mogu nastati prilikom provedbe ovog odjeljka.

One tijekom te suradnje posebno ispituju sve prakse koje mogu ukazivati da vodeće društvo za osiguranje ne preuzima vodeću ulogu u postupku suosiguranja odnosno da rizici sasvim jasno ne zahtijevaju sudjelovanje dva ili više osiguratelja za njihovo pokriće.

Odjeljak 3.

Osiguranje pomoći (asistencija)*Članak 197.***Djelatnosti slične djelatnostima pružanja pomoći turistima**

Države članice mogu propisati da se u vezi s pružanjem pomoći osobama koje zapadnu u poteškoće u okolnostima koje su drukčije od onih iz članka 2. stavka 2. primjenjuje ova Direktiva.

Kad država članica donese takvu odredbu, tretirat će takvu djelatnost kao djelatnost razvrstanu u vrstu osiguranja 18 u dijelu A Priloga I.

Drugi stavak niti na koji način ne utječe na mogućnosti razvrstavanja propisane u Prilogu I. za djelatnosti koje se očigledno ubrajaju u druge vrste osiguranja.

▼B

Odjeljak 4.

Osiguranje troškova pravne zaštite*Članak 198.***Područje primjene ovog odjeljka**

1. Ovaj se odjeljak primjenjuje na osiguranje troškova pravne zaštite iz vrste osiguranja 17 u dijelu A Priloga I. pri čemu se društvo za osiguranje obvezuje da će, na temelju uplate premije, snositi troškove pravne zaštite i pružiti druge usluge izravno povezane s pokrićem osiguranja, a posebno u pogledu sljedećega:

- (a) osiguranja naknade gubitka, štete ili ozljede koje je pretrpjela osigurana osoba, izvansudskom nagodbom ili putem građanskopravnog ili kaznenog postupka;
- (b) obrane ili zastupanja osigurane osobe u građanskopravnim, kaznenim, upravnim ili drugim postupcima ili s obzirom na bilo koje potraživanje od te osobe.

2. Ovaj se odjeljak ne primjenjuje na niti jedno od sljedećeg:

- (a) osiguranje troškova pravne zaštite kad se takvo osiguranje odnosi na sporove ili rizike koji proizlaze iz, ili su povezani s, uporabom pomorskih plovila;
- (b) djelatnost društva za osiguranje koje osigurava pokriće građansko-pravne odgovornosti u svrhu obrane ili zastupanja osigurane osobe u bilo kojoj istrazi ili postupku kad se takva djelatnost istodobno obavlja za vlastiti interes tog društva za osiguranje u skladu s takvim pokrićem;
- (c) kad država članica tako odluči, djelatnost osiguranja troškova pravne zaštite može pružati osiguratelj koji sklapa osiguranje pomoći (asistenciju) koja ispunjava sljedeće uvjete:
  - i. djelatnost se obavlja u državi članici koja nije država u kojoj je uobičajeno boravište osigurane osobe;
  - ii. djelatnost predstavlja dio ugovora koji pokriva samo pomoć pruženu osobama koje zapadnu u poteškoće prilikom putovanja, kad su izvan svojeg doma ili boravišta.

U smislu točke (c) prvog podstavka, u ugovoru se jasno navodi da je predmetno pokriće ograničeno na okolnosti navedene u toj točki *i* da je ono dodatno u odnosu na osiguranje pomoći (asistenciju).

*Članak 199.***Odvojeni ugovori**

Za pokriće osiguranja troškova pravne zaštite sklapa se poseban ugovor u odnosu na onaj sklopljen za ostale vrste osiguranja ili se ono uređuje u posebnom odjeljku jedne police u kojoj se pobliže određuju priroda pokrića osiguranja troškova pravne zaštite i, ako država članica tako zatraži, iznos odgovarajuće premije.

*Članak 200.***Upravljanje odštetnim zahtjevima**

1. Matična država članica osigurava da društvo za osiguranje donese, u skladu s mogućnošću koju je odabrala država članica, ili po vlastitom izboru, kad je država članica s tim suglasna, barem jednu od metoda za upravljanje odštetnim zahtjevima iz stavaka 2., 3. i 4.

Odabirom bilo kojeg rješenja, interesi osoba koje imaju pokriće troškova pravne zaštite smatraju se zaštićenim na istovjetan način u skladu s ovim odjeljkom.

2. Društva za osiguranje osiguravaju da niti jedan član osoblja kojemu je povjereno upravljanje odštetnim zahtjevima vezanim uz troškove pravne zaštite ili davanje pravnih savjeta u vezi s tim zahtjevima istodobno ne obavlja sličnu djelatnost u drugom društvu za osiguranje koje je financijski, poslovno ili upravnom smislu povezano s prvim društvom za osiguranje i obavlja jednu ili više drugih vrsta osiguranja navedenih u Prilogu I.

Složena društva za osiguranje osiguravaju da niti jedan zaposlenik kojemu je povjereno upravljanje odštetnim zahtjevima vezanim uz troškove pravne zaštite ili davanje pravnih savjeta u vezi s tim zahtjevima istodobno ne obavlja sličnu djelatnost za drugu vrstu osiguranja koju društvo obavlja.

3. Društvo za osiguranje povjerava upravljanje odštetnim zahtjevima vezanim uz osiguranje troškova pravne zaštite društvu s posebnom pravnom osobnošću. To se društvo navodi u posebnom ugovoru ili posebnom odjeljku iz članka 199.

Kad je društvo sa zasebnom pravnom osobnošću povezano s društvom za osiguranje koje obavlja jednu ili više vrsta osiguranja iz dijela A Priloga I., zaposlenici društva s posebnom pravnom osobnošću kojima je povjereno upravljanje odštetnim zahtjevima ili davanje pravnih savjeta povezanih s takvim upravljanjem istodobno ne obavljaju istu ili sličnu djelatnost u drugom društvu za osiguranje. Države članice mogu uvesti iste zahtjeve za članove upravnih, upravljačkih i nadzornih organa.

4. U ugovoru se propisuje da osigurane osobe mogu dati upute odvjetniku po njihovom izboru ili, u mjeri u kojoj to nacionalno zakonodavstvo dopušta, bilo kojoj drugoj primjereno kvalificiranoj osobi, od trenutka kad te osigurane osobe budu uputile zahtjeve za naknadom štete u skladu s tim ugovorom.

*Članak 201.***Sloboda izbora odvjetnika**

1. U svim ugovorima o osiguranju troškova pravne zaštite se izričito navodi sljedeće:

- (a) da kad je odvjetnik ili druga primjereno kvalificirana osoba u skladu s nacionalnim zakonodavstvom potrebna braniti, zastupati ili služiti interesima osigurane osobe u bilo kojoj istrazi ili postupku, da je osigurana osoba slobodna odabrati takvog odvjetnika ili drugu osobu;

▼B

- (b) da su osigurane osobe slobodne odabrati odvjetnika ili, ako tome daju prednost i u mjeri u kojoj im nacionalno zakonodavstvo to dopušta, bilo koju drugu primjereno kvalificiranu osobu da služi njihovim interesima kadgod dođe do sukoba interesa.

2. U smislu ovog odjeljka, pojam „odvjetnik” znači bilo koja osoba ovlaštena da obavlja svoju profesiju u skladu s jednom od vrsta propisanih u Direktivi Vijeća 77/249/EEZ od 22. ožujka 1977. o učinkovitom ostvarivanju slobode pružanja odvjetničkih usluga ⁽¹⁾.

*Članak 202.***Izuzeća od slobode izbora odvjetnika**

1. Države članice mogu propisati izuzeća od članka 201. stavka 1. za osiguranje troškova pravne zaštite ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) osiguranje je ograničeno na slučajeve koji proizlaze iz uporabe cestovnih vozila na državnom području predmetne države članice;
- (b) osiguranje je povezano s ugovorom o pružanju pomoći u slučaju nezgode ili kvara koji se odnosi na cestovno vozilo;
- (c) ni društvo za osiguranje koje sklapa osiguranje troškova pravne zaštite niti osiguratelj koji sklapa osiguranje pomoći ne obavljaju bilo koju vrstu osiguranja od odgovornosti;
- (d) mjere se poduzimaju tako da se pravno savjetovanje i zastupanje svake strane u sporu obavlja putem potpuno neovisnih odvjetnika kad su te strane osigurane za troškove pravne zaštite od strane istog društva za osiguranje.

2. Izuzeće odobreno u skladu sa stavkom 1. ne utječe na primjenu članka 200.

*Članak 203.***Arbitraža**

Države članice, za potrebe rješavanja bilo kojeg spora između društva za osiguranje koje sklapa osiguranje troškova pravne zaštite i osigurana osoba i ne umanjujući bilo koje pravo obraćanja sudskom tijelu koje može biti propisano nacionalnim zakonodavstvom, osiguravaju arbitražu ili druge postupke koji nude usporedivo osiguranje objektivnosti.

Ugovor o osiguranju propisuje da osigurana osoba ima pravo posezanja za takvim postupcima.

⁽¹⁾ SL L 78, 26.3.1977., str. 17.

*Članak 204.***Sukob interesa**

Kadgod dođe do sukoba interesa ili postoji neslaganje oko rješavanja spora, osiguratelj koji sklapa osiguranje troškova pravne zaštite ili, prema potrebi, ured za namiru odštetnih zahtjeva obavješćuju osigurane osobe o pravu iz članka 201. stavka 1. i o mogućnosti posezanja za postupkom iz članka 203.

*Članak 205.***Ukidanje specijalizacije osiguranja troškova pravne zaštite**

Države članice ukidaju sve odredbe koje zabranjuju društvu za osiguranje da na njihovom državnom području istodobno obavljaju osiguranje troškova pravne zaštite i ostale vrste osiguranja.

O d j e l j a k 5 .

Zdravstveno osiguranje*Članak 206.***Zdravstveno osiguranje kao zamjena za socijalnu sigurnost**

1. Države članice u kojima ugovori koji pokrivaju rizike iz vrsta osiguranja 2 u dijelu A Priloga I. mogu služiti kao djelomična ili potpuna zamjena za zdravstveno osiguranje propisano obveznim sustavom socijalne sigurnosti mogu zahtijevati da:

- (a) ti ugovori budu u skladu s posebnim zakonskim odredbama koje su donijele te države članice kako bi zaštitile opće dobro u toj vrsti osiguranja;
- (b) se opći i posebni uvjeti tog osiguranja priopće nadzornim tijelima te države članice prije primjene.

2. Države članice mogu zahtijevati da sustav zdravstvenog osiguranja iz stavka 1. bude vođen na tehničkoj podlozi sličnoj onoj za životno osiguranje kad su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) premije koje se uplaćuju se izračunavaju na temelju tablica bolesti i drugih statističkih podataka relevantnih za državu članicu u kojoj se nalazi rizik u skladu s matematičkim metodama koje se upotrebljavaju u osiguranju;
- (b) pričuve se oblikuju tijekom starenja;
- (c) osiguratelj može otkazati ugovor samo unutar točno određenog razdoblja koji je utvrdila država članica u kojoj se nalazi rizik;
- (d) ugovorom je predviđeno da se premije mogu povećati ili plaćanja smanjiti, čak i za postojeće ugovore;
- (e) ugovorom je predviđeno da ugovaratelj osiguranja može zamijeniti svoj postojeći ugovor novim ugovorom koji je u skladu sa stavkom 1., koji nudi isto društvo za osiguranje ili ista podružnica i vodeći računa o stečenim pravima.

▼B

U slučaju iz točke (e) prvog podstavka, u obzir se uzimaju pričuve koje se oblikuju tijekom starenja, a novi liječnički pregled može biti zahtijevan samo kod povećanja osiguranja.

Nadzorna tijela predmetne države članice objavljuju tablice bolesti i druge relevantne statističke podatke iz točke (a) prvog podstavaka i prosljeđuju ih nadzornim tijelima matične države članice.

Premije moraju biti dostatne, na razumnim aktuarskim pretpostavkama, da bi društva za osiguranje mogla ispuniti sve obveze vodeći računa o svim aspektima svoje financijske situacije. Matična država članica zahtijeva da tehnička podloga za izračun premija bude priopćena njezinim nadzornim tijelima prije nego što proizvod bude pušten u optjecaj.

Treći i četvrti podstavak se također primjenjuju kad su postojeći ugovori izmijenjeni.

Odjeljak 6.

Osiguranje od nezgoda na radu

Članak 207.

Obvezno osiguranje od nezgoda na radu

Države članice mogu zahtijevati da bilo koje društvo za osiguranje koje na vlastiti rizik nudi obvezno osiguranje od nezgoda na radu na njihovom državnom području ispunjava posebne odredbe njihovih nacionalnih zakonodavstava o takvom osiguranju, osim kad je riječ o odredbama o financijskom nadzoru, koje su isključiva odgovornost matične države članice.

POGLAVLJE III.

Posebne odredbe o životnom osiguranju

Članak 208.

Zabrana obveze ustupanja dijela poslova osiguranja

Države članice ne zahtijevaju od društava za životno osiguranje da ustupaju dio poslova osiguranja navedenih u članku 2. stavku 3. organizaciji ili organizacijama koje određuje njihovo nacionalno zakonodavstvo.

Članak 209.

Premije za nove poslove

Premije za nove poslove moraju biti dostatne, na razumnim aktuarskim pretpostavkama, kako bi omogućile društvima za životno osiguranje da ispunjavaju sve obveze i, posebno, da oblikuju odgovarajuće tehničke pričuve.

▼ B

U tu svrhu, svi aspekti financijske situacije društva za životno osiguranje mogu biti uzeti u obzir, pri čemu se priljev od sredstava koja nisu premije ili premijski prihod ne uzimaju u obzir sustavno i stalno na način koji može dugoročno ugroziti solventnost predmetnog društva.

*POGLAVLJE IV.****Posebna pravila o reosiguranju****Članak 210.***Reosiguranje ograničenog rizika**

1. Države članice osiguravaju da društva za osiguranje i društva za reosiguranje koja sklope ugovore o osiguranju ograničenog rizika ili obavljaju djelatnost osiguranja ograničenog rizika mogu pravilno utvrditi, mjeriti, pratiti, upravljati, nadzirati i izvješćivati o rizicima koji proizlaze iz tih ugovora ili djelatnosti.

▼ M5

2. Komisija može donijeti delegirane akte u skladu s člankom 301.a kojima se određuju odredbe iz stavka 1. ovog članka u pogledu praćenja i nadzora rizika koji proizlaze iz djelatnosti reosiguranja ograničenog rizika te upravljanja njima.

▼ B

3. U smislu stavaka 1. i 2., reosiguranje ograničenog rizika znači reosiguranje u okviru kojega izričita najveća moguća šteta, izražena kao najveći preneseni gospodarski rizik koji proizlazi iz prijenosa značajnog osigurateljnog rizika i vremenskog rizika, prelazi premiju tijekom trajanja ugovora za ograničen, ali značajan iznos, i ima barem jednu od sljedeće dvije značajke:

- (a) izričito i značajno razmatranje vremenske vrijednosti novca,
- (b) ugovorne odredbe kojima se omogućava izjednačavanje gospodarskih rezultata između ugovornih strana tijekom vremena kako bi se postigao ciljani prijenos rizika.

*Članak 211.***Subjekt posebne namjene**

1. Države članice dopuštaju osnivanje subjekata posebne namjene na njihovom državnom području, ako su ti subjekti dobili prethodnu suglasnost nadzornih tijela.

▼ M5

2. Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 301.a kojima se određuju sljedeći kriteriji odobrenja nadzornog tijela:

- (a) opseg odobrenja;
- (b) obvezni uvjeti koji se uključuju u sve ugovore koji se izdaju;
- (c) zahtjevi u vezi s poslovnim ugledom i iskustvom, kako su navedeni u članku 42. za osobe koje upravljaju subjektom posebne namjene;
- (d) zahtjevi u vezi s poslovnim ugledom i iskustvom za dioničare ili članove koji imaju kvalificirani udjel u subjektu posebne namjene;

▼M5

- (e) dobri upravni i računovodstveni postupci, primjereni mehanizmi unutarnje kontrole i zahtjevi za upravljanje rizikom;
- (f) zahtjevi u vezi s računovodstvenim, bonitetnim i statističkim informacijama;
- (g) zahtjevi povezani sa solventnošću.

2.a Kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti za primjenu članka 211. stavaka 1. i 2., EIOPA izrađuje nacрте provedbenih tehničkih standarda o postupcima za davanje odobrenja nadzornog tijela za osnivanje subjekata posebne namjene te o formatima i modelima koje treba upotrijebiti u svrhe iz stavka 2. točke (f).

EIOPA Komisiji podnosi navedene nacрте provedbenih tehničkih standarda do 31. listopada 2014.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1094/2010.

2.b Kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti za primjenu članka 211. stavaka 1. i 2., EIOPA može izraditi nacрте provedbenih tehničkih standarda o postupcima za suradnju i razmjenu informacija među nadzornim tijelima kada subjekt posebne namjene koji preuzima rizik od društva za osiguranje ili društva za reosiguranje ima sjedište u državi članici koja nije država članica u kojoj odobrenje za rad ima društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1094/2010.

3. Subjekti posebne namjene koji su dobili odobrenja za rad prije 31. prosinca 2015. podliježu pravu države članice koja je izdala odobrenje za rad subjektu posebne namjene. Međutim, svaka nova djelatnost koju subjekt posebne namjene počne obavljati nakon ovog datuma podliježe stavicima 1., 2. i 2.a.

▼B

GLAVA III.

NADZOR DRUŠTAVA ZA OSIGURANJE I DRUŠTAVA ZA REOSIGURANJE U GRUPI*POGLAVLJE I.**Nadzor grupe: definicije, slučajevi primjene, područje primjene i razine*

Odjeljak 1.

Definicije*Članak 212.***Definicije**

1. Za potrebe ove glave, primjenjuju se sljedeće definicije:
  - (a) „sudjelujuće društvo” znači društvo koje je matično društvo ili drugo društvo koje sudjeluje ili društvo koje je povezano s drugim društvom na način koji je određen u članku 12. stavku 1. Direktive 83/349/EEZ;

▼ B

(b) „povezano društvo” znači društvo kći ili drugo društvo u kojem se sudjeluje ili društvo povezano s drugim društvom na način koji je određen u članku 12. stavku 1. Direktive 83/349/EEZ;

(c) „grupa” znači grupa društava koja:

i. se sastoji od sudjelujućeg društva, njegovih društava kćeri i subjekata u kojima sudjelujuće društvo ili njegova društva kćeri sudjeluju kao i od društva međusobno povezanih putem odnosa navedenog u članku 12. stavku 1. Direktive 83/349/EEZ; ili

ii. se temelji na ugovornom ili nekom drugom uspostavljanju, snažnih i održivih financijskih veza između tih društva i koja može obuhvaćati udruženja za uzajamno osiguranje ili udruženja koja djeluju po načelu uzajamnosti, pod uvjetom da:

— jedno od tih društava učinkovito ostvaruje, putem centralizirane koordinacije, dominantan utjecaj na odluke, uključujući financijske odluke, drugih društava koja su dio grupe; i

— uspostavljanje i raskidanje takvih veza u svrhu ove glave podliježe prethodnoj suglasnosti nadzornika grupe,

kad društvo provodi centraliziranu koordinaciju ono se smatra matičnim društvom, a ostala društva se smatraju društvima kćerima;

(d) „nadzornik grupe” znači nadzorno tijelo nadležno za nadzor grupe, utvrđen u skladu s člankom 247.;

▼ M5

(e) „kolegij nadzornika” znači stalna ali fleksibilna struktura za suradnju, koordinaciju i olakšavanje donošenja odluka u vezi s nadzorom grupe;

▼ M1

(f) „osiguravateljni holding” znači matično društvo, koje nije mješoviti financijski holding i čija je glavna djelatnost stjecanje udjela i sudjelovanje u ovisnim društvima, kad su ta ovisna društva isključivo ili uglavnom društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje ili društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje trećih zemalja i najmanje jedno od tih ovisnih društava je društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje;

▼ M1

- (g) „mješoviti osigurateljni holding” znači matično društvo koje nije društvo za osiguranje, društvo za osiguranje treće zemlje, društvo za reosiguranje, društvo za reosiguranje treće zemlje, osigurateljni holding ili mješoviti financijski holding, koji među svojim ovisnim društvima uključuje najmanje jedno društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje;
- (h) „mješoviti financijski holding” znači mješoviti financijski holding, kako je određeno u članku 2. stavku 15. Direktive 2002/87/EZ.

▼ B

2. Za potrebe ove glave, nadzorna tijela također smatraju matičnim društvom bilo koje društvo koje, prema mišljenju nadzornih tijela, učinkovito ostvaruje dominantan utjecaj nad drugim društvom.

Ona također smatraju društvom kćeri bilo koje društvo na koje, prema mišljenju nadzornih tijela, matično društvo učinkovito ostvaruje dominantan utjecaj.

Ona također smatraju sudjelovanjem izravni ili neizravni udjel u glasačkim pravima ili kapitalu društva na koje se, prema mišljenju nadzornih tijela, učinkovito ostvaruje značajan utjecaj.

Odjeljak 2.

Slučajevi i područje primjene*Članak 213.***Slučajevi primjene nadzora grupe**

1. Države članice osiguravaju da se društava za osiguranje i društava za reosiguranje koja su dio grupe nadziru na grupnoj osnovi u skladu s ovom glavom.

Odredbe ove Direktive koje propisuju pravila za nadzor pojedinačnih društava za osiguranje i društava za reosiguranje nastavljaju se primjenjivati na takva društva, osim kad je drukčije propisano u ovoj glavi.

▼ M1

2. Države članice osiguravaju da se nadzor na razini grupe primjenjuje na sljedeće:

- (a) društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje, koja su sudjelujuća društva u najmanje jednom društvu za osiguranje, društvu za reosiguranje, društvu za osiguranje treće zemlje ili društvu za reosiguranje treće zemlje, u skladu s člancima od 218. do 258.;
- (b) društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje, čije je matično društvo osigurateljni holding ili mješoviti financijski holding sa sjedištem u Uniji u skladu s člancima od 218. do 258.;
- (c) društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje, čije je matično društvo osigurateljni holding ili mješoviti financijski holding sa sjedištem u trećoj zemlji ili društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje treće zemlje u skladu s člancima od 260. do 263.;

▼ M1

(d) društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje, čije je matično društvo mješoviti osiguravateljni holding, u skladu s člankom 265.

3. U slučajevima iz stavka 2. točaka (a) i (b), kad je sudjelujuće društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje ili osiguravateljni holding ili mješoviti financijski holding sa sjedištem u Uniji samo regulirani subjekt ili mješoviti financijski holding koji podliježe dodatnom nadzoru u skladu s člankom 5. stavkom 2. Direktive 2002/87/EZ, ili povezano društvo takvog reguliranog subjekta ili mješovitog financijskog holdinga, nadzorno tijelo grupe može, nakon savjetovanja s drugim dotičnim nadzornim tijelima, odlučiti da se ne provodi nadzor u vezi koncentracije rizika iz članka 244. ove Direktive, nadzor unutargrupnih transakcija iz članka 245. ove Direktive ili oba nadzora, na razini tog sudjelujućeg društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje ili tog osiguravateljnog holdinga ili mješovitog financijskog holdinga.

4. Ako mješoviti financijski holding podliježe jednakim odredbama u skladu s ovom Direktivom i u skladu s Direktivom 2002/87/EZ, posebno u smislu nadzora koji se temelji na rizicima, nadzorno tijelo grupe može, nakon savjetovanja s drugim dotičnim nadzornim tijelima, primijeniti samo odgovarajuće odredbe Direktive 2002/87/EZ na taj mješoviti financijski holding.

5. Ako mješoviti financijski holding podliježe jednakim odredbama u skladu s ovom Direktivom i Direktivom 2006/48/EZ, posebno u smislu nadzora koji se temelji na rizicima, nadzorno tijelo grupe može, u sporazumu s konsolidacijskim nadzornim tijelom u sektoru bankarskih i investicijskih usluga, primijeniti samo odredbe Direktive koje se odnose na najznačajniji sektor, kako je određeno u skladu s člankom 3. stavkom 2. Direktive 2002/87/EZ.

6. Nadzorno tijelo grupe obavješćuje Europsko nadzorno tijelo (Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo), osnovano Uredbom (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁾ (EBA) i Europsko nadzorno tijelo (Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje), osnovano Uredbom (EU) br. 1094/2010 Europskog parlamenta i Vijeća⁽²⁾ (EIOPA) o odlukama, donesenima na temelju stavaka 4. i 5. EBA, EIOPA i Europsko nadzorno tijelo (Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala), osnovano Uredbom (EU) br. 1095/2010⁽³⁾ (ESMA) preko Zajedničkog odbora Europskih nadzornih tijela (Zajednički odbor) razrađuju smjernice, namijenjene približavanju nadzornih postupaka i razrađuju nacrt regulatornih tehničkih standarda koji dostavljaju Komisiji u roku od tri godine od donošenja tih smjernica.

⁽¹⁾ SL L 331, 15.12.2010., str. 12.

⁽²⁾ SL L 331, 15.12.2010., str. 48.

⁽³⁾ SL L 331, 15.12.2010., str. 84.

▼ M1

Na Komisiju se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010, Uredbe (EU) br. 1094/2010, odnosno Uredbe (EU) br. 1095/2010.

▼ B*Članak 214.***Opseg nadzora grupe****▼ M1**

1. Obavljanje nadzora grupe u skladu s člankom 213. ne podrazumijeva da se od nadležnih tijela zahtijeva da vrše nadzornu ulogu u odnosu na društvo za osiguranje treće zemlje, društvo za reosiguranje treće zemlje, osiguravateljni holding, mješoviti financijski holding ili mješoviti osiguravateljni holding, promatrane pojedinačno, ne dovodeći u pitanje članak 257., u mjeri u kojoj se to tiče osiguravateljnih holdinga ili mješovitih financijskih holdinga.

▼ B

2. Nadzornik grupe može od slučaja do slučaja odlučivati o neuključivanju društva u nadzor grupe iz članka 213.:

- (a) kad se društvo nalazi u trećoj zemlji gdje postoje pravne zapreke za prijenos potrebnih informacija, ne dovodeći u pitanje odredbe članka 229.;
- (b) kad je društvo koje bi trebalo biti uključeno od zanemarivog interesa s obzirom na ciljeve nadzora grupe; ili
- (c) kad bi uključivanje društva bilo neprimjereno ili zbunjujuće s obzirom na ciljeve nadzora grupe.

Međutim, kad nekoliko pojedinačnih društava iz iste grupe može biti isključeno u skladu s točkom (b) prvog podstavka, ona ipak moraju biti uključena kad zajednički nisu od zanemarivog interesa.

Kad je nadzornik grupe mišljenja da društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje ne bi trebalo biti uključeno u nadzor grupe u skladu s točkama (b) ili (c) prvog podstavka, on će zatražiti savjet od drugih predmetnih nadzornih tijela prije nego što donese odluku.

Kad nadzornik grupe ne uključi društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje u nadzor grupe u skladu s točkama (b) ili (c) prvog podstavka, nadzorna tijela država članica u kojoj se to društvo nalazi mogu zatražiti od društva koje je na čelu grupe bilo koje informacije koje mogu olakšati nadzor predmetnog društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje.

▼B

Odjeljak 3.

Razine*Članak 215.***Krajnje matično društvo na razini Zajednice****▼M1**

1. Kad je sudjelujuće društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje ili osiguravateljni holding ili mješoviti financijski holding iz članka 213. stavka 2. točaka (a) i (b) i samo ovisno društvo drugog društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje ili drugog osiguravateljnog holdinga ili drugog mješovitog financijskog holdinga sa sjedištem u Uniji, članci od 218. do 258. primjenjuju se samo na razini krajnjeg matičnog društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje, osiguravateljnog holdinga ili mješovitog financijskog holdinga sa sjedištem u Uniji.

2. Kad je krajnje matično društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje ili osiguravateljni holding ili mješoviti financijski holding sa sjedištem u Uniji, kako je određeno u stavku 1., ovisno društvo društva koje podliježe dodatnom nadzoru u skladu s člankom 5. stavkom 2. Direktive 2002/87/EZ, nadzorno tijelo grupe može, nakon savjetovanja s drugim dotičnim nadzornim tijelima odlučiti da se na razini tog krajnjeg matičnog društva ne provodi nadzor u vezi koncentracije rizika iz članka 244., nadzor unutargrupnih transakcija iz članka 245 ili oba nadzora.

▼B*Članak 216.***Krajnje matično društvo na nacionalnoj razini****▼M1**

1. Kad sudjelujuće društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje ili osiguravateljni holding ili mješoviti financijski holding, koji ima sjedište u Uniji, kako je određeno u članku 213. stavku 2. točkama (a) i (b) nema sjedište u istoj državi članici kao krajnje matično društvo na razini Unije iz članka 215., države članice svojim nadzornim tijelima mogu dozvoliti, nakon savjetovanja s nadzornim tijelom grupe i krajnjim matičnim društvom na razini Unije, da podvrgnu i to krajnje matično društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje ili osiguravateljni holding ili mješoviti financijski holding na nacionalnoj razini nadzoru grupe.

▼M5

U tom slučaju, nadzorno tijelo objašnjava svoju odluku nadzorniku grupe i krajnjem matičnom društvu na razini Unije. Nadzornik grupe obavješćuje kolegij nadzornika u skladu s člankom 248. stavkom 1. točkom (a).

Članci od 218. do 258. primjenjuju se *mutatis mutandis*, podložno stavcima od 2. do 6. ovog članka.

▼ B

2. Nadzorno tijelo može ograničiti nadzor grupe krajnjeg matičnog društva na nacionalnoj razini na jedan ili više odjeljaka poglavlja II.

3. Kad nadzorno tijelo odluči primjenjivati poglavlje II. odjeljak 1. na krajnje matično društvo na nacionalnoj razini, metoda koju je nadzornik grupe odabrao u skladu s člankom 220. u odnosu na krajnje matično društvo na razini Zajednice iz članka 215. smatra se konačnom i nadzorno tijelo predmetne države članice je mora primijeniti.

4. Kad nadzorno tijelo odluči primjenjivati poglavlje II. odjeljak 1. na krajnje matično društvo na nacionalnoj razini, i kad je krajnje matično društvo na razini Zajednice iz članka 215. dobilo, u skladu s člankom 231. ili člankom 233. stavkom 5., dopuštenje da izračunava potrebni solventni kapital grupe, kao i potrebni solventni kapital društava za osiguranje odnosno društava za reosiguranje u grupi, na temelju unutarnjeg modela, tu se odluku smatra konačnom i nadzorno tijelo predmetne države članice je mora primijeniti.

U takvoj situaciji, kad nadzorno tijelo smatra da profil rizičnosti krajnjeg matičnog društva na nacionalnoj razini znatno odstupa od unutarnjeg modela odobrenog na razini Zajednice, i sve dok to društvo primjereno ne otkloni primjedbe nadzornog tijela, to nadzorno tijelo može odlučiti uvesti kapitalni dodatak na potrebni solventni kapital grupe tom društvu zbog primjene takvog modela ili, u iznimnim okolnostima kad se takav kapitalni dodatak ne bi pokazao primjerenim, zahtijevati od tog društva da izračunava potrebni solventni kapital grupe na temelju standardne formule.

▼ M5

Nadzorno tijelo obrazlaže takve odluke društvu i nadzorniku grupe. Nadzornik grupe obavješćuje kolegij nadzornika u skladu s člankom 248. stavkom 1. točkom (a).

▼ B

5. Kad nadzorno tijelo odluči primjenjivati poglavlje II. odjeljak 1. na krajnje matično društvo na nacionalnoj razini, tom društvu neće biti dopušteno da podnese, u skladu s člancima 236. ili 243., zahtjev za dopuštenje da na bilo koje od svojih društava kćeri primjenjuje odredbe članaka 238. i 239.

6. Kad države članice dopuste svojim nadzornim tijelima da donosu odluku iz stavka 1., one će osigurati da niti jedna od takvih odluka ne može biti donesena ili primjenjivana kad je krajnje matično društvo na nacionalnoj razini društvo kći krajnjeg matičnog društva na razini Zajednice iz članka 215. ili kad je potonje u skladu s odredbama članaka 237. ili 243. dobilo dopuštenje da na to društvo kći primjenjuju odredbe članaka 238. i 239.

▼ M5

7. Komisija može donijeti delegirane akte u skladu s člankom 301.a kojima se određuju okolnosti u skladu s kojima se može donijeti odluka iz stavka 1. ovog članka.

▼ B*Članak 217.***Matično društvo koje pokriva nekoliko država članica**

1. Kad države članice dopuštaju svojim nadzornim tijelima da donesu odluke iz članka 216., one će im također dopustiti da donesu odluku o sklapanju sporazuma s nadzornim tijelima u drugim državama članicama kad na nacionalnoj razini postoji drugo povezano krajnje matično društvo, s ciljem provođenja nadzora grupe na razini podgrupe koja pokriva nekoliko država članica.

Kad predmetna nadzorna tijela sklope sporazum iz prvog podstavka, nadzor grupe se ne obavlja na razini bilo kojeg krajnjeg matičnog društva iz članka 216. koje postoji u državama članicama koje nisu država članica u kojoj se nalazi podgrupa iz prvog podstavka ovog stavka.

▼ M5

U tom slučaju nadzorna tijela objašnjavaju svoj sporazum nadzorniku grupe i krajnjem matičnom društvu na razini Unije. Nadzornik grupe obavješćuje kolegij nadzornika u skladu s člankom 248. stavkom 1. točkom (a).

▼ B

2. Odredbe članka 216. stavaka od 2. do 6. primjenjuju se *mutatis mutandis*.

▼ M5

3. Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 301.a kojima se određuju okolnosti u skladu s kojima se može donijeti odluka iz stavka 1. ovog članka.

▼ B*POGLAVLJE II.***Financijski položaj**

Odjeljak 1.

Solventnost grupe

Pododjeljak 1.

Opće odredbe*Članak 218.***Nadzor solventnosti grupe**

1. Nadzor solventnosti grupe se obavlja u skladu s odredbama stavaka 2. i 3. ovog članka, člankom 246. i poglavljem III.

▼ B

2. U slučaju iz članka 213. stavka 2. točke (a), države članice zahtijevaju od sudjelujućih društava za osiguranje odnosno društava za reosiguranje da osiguraju da su prihvatljiva vlastita sredstva dostupna u grupi te da su uvijek barem jednaka potrebnom solventnom kapitalu grupe izračunanom u skladu s pododjeljcima 2., 3. i 4.

3. U slučaju iz članka 213. stavka 2. točke (b), države članice zahtijevaju od društava za osiguranje i društava za reosiguranje u grupi da osiguraju da su prihvatljiva vlastita sredstva dostupna u grupi te da su uvijek barem jednaka potrebnom solventnom kapitalu grupe izračunanom u skladu s pododjeljkom 5.

4. Zahtjevi iz stavaka 2. i 3. podliježu nadzornom pregledu od strane nadzornika grupe u skladu s poglavljem III. Članak 136. i članak 138. stavci 1. i 4. primjenjuju se *mutatis mutandis*.

5. Čim sudjelujuće društvo primijeti i obavijesti nadzornika grupe da potrebni solventni kapital grupe nije više postignut ili da postoji rizik njegovog nepostizanja u sljedeća tri mjeseca, nadzornik grupe obavješćuje druga nadzorna tijela unutar kolegija nadzornika koji analizira stanje u grupi.

▼ M1*Članak 219.***Učestalost izračunavanja**

1. Nadzorno tijelo grupe osigurava da sudjelujuće društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje ili osiguravateljni holding ili mješoviti financijski holding provode izračune iz članka 218. stavaka 2. i 3. najmanje jednom godišnje.

Odgovarajući podaci za izračun i rezultati tog izračuna dostavljaju nadzornom tijelu grupe sudjelujuće društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje ili, ako grupa nije prevođena društvom za osiguranje odnosno društvom za reosiguranje, osiguravateljni holding ili mješoviti financijski holding ili društvo u grupi koje utvrdi nadzorno tijelo grupe nakon savjetovanja s drugim dotičnim nadzornim tijelima i samom grupom.

2. Društvo za osiguranje, društvo za reosiguranje, osiguravateljni holding i mješoviti financijski holding kontinuirano nadziru potrebni solventni kapital grupe. Ako profil rizika grupe znatno odstupa od pretpostavki koje su činile osnovu posljednjeg prijavljenog potrebnog solventnog kapitala grupe, potrebni solventni kapital grupe mora se ponovno izračunati bez odgađanja i podnijeti izvješće nadzornom tijelu grupe.

Ako postoje dokazi koji ukazuju da je profil rizika grupe znatno izmijenjen od datuma kad je posljednji put podneseno izvješće o potrebnom solventnom kapitalu grupe nadzorno tijelo grupe može zahtijevati ponovni izračun potrebnog solventnog kapitala grupe.

▼B

Pododjeljak 2.

Odabir metode izračuna i opća načela*Članak 220.***Odabir metode**

1. Izračunavanje solventnosti na razini grupe društava za osiguranje i društava za reosiguranje iz članka 213. stavka 2. točke (a) se obavlja u skladu tehničkim načelima i jednom od metoda iz članka 221. do 233.

2. Države članice osiguravaju da se izračunavanje solventnosti na razini grupe društava za osiguranje i društava za reosiguranje iz članka 213. stavka 2. točke (a) obavlja u skladu s metodom 1 iz članka od 230. do 232.

Međutim, države članice dopuštaju njihovim nadzornim tijelima da, kad preuzmu ulogu nadzornika grupe s obzirom na određenu grupu, odluče, nakon savjetovanja s drugim predmetnim nadzornim tijelima i samom grupom, primjenjivati na tu grupu metodu 2 iz članka 233. i 234. ili kombinaciju metode 1 i metode 2 kad isključiva primjena metode 1 ne bi bila primjerena.

*Članak 221.***Uključivanje proporcionalnog udjela**

1. Prilikom izračunavanja solventnosti grupe u obzir se uzima proporcionalni udjel koji sudjelujuće društvo ima u svojim povezanim društvima.

U smislu prvog podstavka, proporcionalni udjel obuhvaća jedno od sljedećih:

- (a) kad se upotrebljava metoda 1, postotke koji se upotrebljavaju za pripremu konsolidiranih financijskih izvještaja; ili
- (b) kad se upotrebljava metoda 2, udjel upisanog kapitala koji izravno ili neizravno drži sudjelujuće društvo.

Međutim, kad je, bez obzira na upotrijebljenu metodu, povezano društvo društvo kći i kad ono nema dostatna prihvatljiva vlastita sredstva za pokriće svog potrebnog solventnog kapitala, u obzir se uzima ukupni manjak solventnosti društva kćeri.

Kad je prema mišljenju nadzornih tijela odgovornost matičnog društva koje posjeduje udjel u kapitalu isključivo ograničena na taj udjel u kapitalu, nadzornik grupe može ipak dopustiti da manjak solventnosti društva kćeri bude uzet u obzir na proporcionalnoj osnovi.

▼B

2. Nadzornik grupe utvrđuje, nakon savjetovanja s drugim predmetnim nadzornim tijelima i samom grupom, proporcionalni udjel koji se uzima u obzir u sljedećim slučajevima:

- (a) kad ne postoji kapitalna povezanost između nekih društava u grupi;
- (b) kad nadzorno tijelo utvrdi da udjel, izravni ili neizravni, u glasačkim pravima ili kapitalu društva predstavlja sudjelovanje jer se, prema njezinom mišljenju, nad tim društvom stvarno ostvaruje značajan utjecaj;
- (c) kad nadzorno tijelo utvrdi da je društvo matično društvo drugog društva jer ono, prema mišljenju tog nadzornog tijela, nad tim društvom stvarno ostvaruje dominantan utjecaj.

*Članak 222.***Ukidanje dvostruke uporabe prihvatljivih vlastitih sredstava**

1. Dvostruka uporaba vlastitih sredstava prihvatljivih za potrebni solventni kapital između različitih društava za osiguranje odnosno društava za reosiguranje koja su prilikom tog izračuna uzeta u obzir nije dopuštena.

U tom smislu, prilikom izračunavanja solventnosti grupe i ako metode iz pododjeljka 4. to ne predviđaju, isključuju se sljedeći iznosi:

- (a) vrijednost bilo koje imovine sudjelujućeg društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje koja predstavlja financiranje vlastitih sredstava prihvatljivih za potrebni solventni kapital jednog od njegovih povezanih društava za osiguranje odnosno društava za reosiguranje;
- (b) vrijednost bilo koje imovine povezanog društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje sudjelujućeg društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje koja predstavlja financiranje vlastitih sredstava prihvatljivih za potrebni solventni kapital tog sudjelujućeg društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje;
- (c) vrijednost bilo koje imovine povezanog društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje sudjelujućeg društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje koja predstavlja financiranje vlastitih sredstava prihvatljivih za potrebni solventni kapital bilo kojeg drugog povezanog društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje tog sudjelujućeg društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje.

2. Ne dovodeći u pitanje stavak 1., u izračun se može uključiti sljedeće samo u mjeri u kojoj je prihvatljivo za pokriće potrebnog solventnog kapitala predmetnog povezanog društva:

- (a) višak sredstava u smislu članka 91. stavka 2. koji nastaje u povezanom društvu za životno osiguranje odnosno društvu za reosiguranje sudjelujućeg društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje za koje se izračunava solventnost grupe;

▼ B

- (b) bilo koji upisani a neplaćeni kapital povezanog društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje sudjelujućeg društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje za koje se izračunava solventnost grupe.

Međutim, iz izračuna se u svakom slučaju isključuje sljedeće:

- i. upisani a neplaćeni kapital koji predstavlja potencijalnu obvezu sudjelujućeg društva;
- ii. upisani a neplaćeni kapital sudjelujućeg društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje koji predstavlja potencijalnu obvezu povezanog društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje;
- iii. upisani a neplaćeni kapital povezanog društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje koji predstavlja potencijalnu obvezu drugog povezanog društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje istog sudjelujućeg društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje.

3. Kad nadzorna tijela smatraju da se određena vlastita sredstva prihvatljiva za potrebni solventni kapital povezanog društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje, različita od onih iz stavka 2., ne mogu učinkovito učiniti dostupnima za pokriće potrebnog solventnog kapitala sudjelujućeg društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje za koje se izračunava solventnost grupe, ta se vlastita sredstva mogu uključiti u izračun samo u mjeri u kojoj su prihvatljiva za pokriće potrebnog solventnog kapitala povezanog društva.

4. Zbroj vlastitih sredstava iz stavaka 2. i 3. ne smije prelaziti potrebni solventni kapital povezanog društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje.

5. Bilo koja prihvatljiva vlastita sredstva povezanog društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje sudjelujućeg društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje za koje se izračunava solventnost grupe koja podliježu prethodnom odobrenju za rad nadzornih tijela u skladu s člankom 90. uključuju se u izračun samo u mjeri u kojoj su na odgovarajući način odobrena od strane nadzornog tijela odgovornog za nadzor povezanog društva.

Članak 223.

Ukidanje unutargrupnog stvaranja kapitala

1. Prilikom izračunavanja solventnosti grupe u obzir se ne uzimaju bilo koja vlastita sredstva prihvatljiva za potrebni solventni kapital koja proizlaze iz uzajamnog financiranja između sudjelujućeg društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje i bilo kojeg od sljedećih:

- (a) povezanog društva;
- (b) sudjelujućeg društva;
- (c) drugog povezanog društva bilo kojeg od njegovih sudjelujućih društava.

▼B

2. Prilikom izračunavanja solventnosti grupe u obzir se ne uzimaju bilo koja vlastita sredstva prihvatljiva za potrebni solventni kapital povezanog društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje sudjelujućeg društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje za koje se izračunava solventnost grupe ako predmetna vlastita sredstva proizlaze iz uzajamnog financiranja s bilo kojim drugim povezanim društvom tog sudjelujućeg društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje.

3. Smatra se da uzajamno financiranje najmanje postoji kad društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje ili bilo koje od njegovih povezanih društava imaju udjele u ili daju kredite drugom društvu koje izravno ili neizravno ima vlastita sredstva prihvatljiva za potrebni solventni kapital prvog društva.

*Članak 224.***Vrednovanje**

Vrijednost imovine i obveza se procjenjuje u skladu s člankom 75.

Pododjeljak 3.

Primjena metoda izračuna*Članak 225.***Povezana društva za osiguranje i društva za reosiguranje**

Kad društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje ima više od jednog povezanog društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje, izračun solventnosti grupe se obavlja uključivanjem svakog od tih povezanih društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje.

Države članice mogu propisati da se, kad povezano društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje ima sjedište u državi članici koja nije država članica u kojoj se nalazi to društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje za koje se izračunava solventnost grupe, u izračunu u obzir uzima, s obzirom na povezano društvo, potrebni solventni kapital i vlastita sredstva prihvatljiva za ispunjavanje tog zahtjeva kako je propisano u toj drugoj državi članici.

▼M1*Članak 226.***Posrednički osiguravateljni holdinzi**

1. Prilikom izračunavanja solventnosti grupe, društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje koje preko osiguravateljnog holdinga ili mješovitog financijskog holdinga sudjeluje u povezanom društvu za osiguranje, društvu za reosiguranje, društvu za osiguranje treće zemlje ili društvu za reosiguranje treće zemlje, uzima se u obzir položaj takvog osiguravateljnog holdinga ili mješovitog financijskog holdinga.

▼ M1

Samo za potrebe tog izračuna, s posredničkim osiguravateljnim holdingom ili posredničkim mješovitim financijskim holdingom postupa se kao da je društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje koje podliježe pravilima iz glave I. poglavlja VI. odjeljka 4. pododjeljaka 1., 2. i 3. u vezi potrebnog solventnog kapitala i kao da podliježe istim uvjetima koji su propisani u glavi I. poglavlju VI. odjeljku 3. pododjeljcima 1., 2. i 3. u vezi s vlastitim sredstvima koja su prihvatljiva za potrebni solventni kapital.

2. U slučajevima kad posrednički osiguravateljni holding ili posrednički mješoviti financijski holding imaju podređeni dug ili druga prihvatljiva vlastita sredstva koja podliježu ograničenju u skladu s člankom 98., ona se priznaju kao prihvatljiva vlastita sredstva do iznosa koji je izračunan primjenom ograničenja navedenih u članku 98. na višak ukupnih prihvatljivih vlastitih sredstva na razini grupe u usporedbi sa potrebnim solventnim kapitalom na razini grupe.

Sva prihvatljiva vlastita sredstva posredničkog osiguravateljnog holdinga ili posredničkog mješovitog financijskog holdinga, za koje bi se, da ih drže društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje, zahtijevalo prethodno odobrenje za rad nadzornog tijela, u skladu s člankom 90., mogu se uključiti u izračun solventnosti grupe samo ako ih je pravovaljano odobrilo nadzorno tijelo grupe.

▼ M5*Članak 227.***Istovjetnost u vezi s povezanim društvima za osiguranje i društvima za reosiguranje iz trećih zemalja**

1. Prilikom izračunavanja, u skladu s člankom 233., solventnosti grupe društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje koje je sudjelujuće društvo u društvu za osiguranje odnosno društvu za reosiguranje iz treće zemlje, to se društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje iz treće zemlje, isključivo u svrhu tog izračuna, tretira kao povezano društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje.

Međutim, kada treća zemlja u kojoj to društvo ima svoje sjedište zahtijeva od tog društva da dobije odobrenje za rad i nameće mu regulatorni sustav solventnosti koji je barem istovjetan onome iz glave I. poglavlja VI., države članice mogu predvidjeti da se u izračunu u obzir uzima, s obzirom na to društvo, potrebni solventni kapital i vlastita sredstva prihvatljiva za ispunjavanje tog zahtjeva kako je propisano u predmetnoj trećoj zemlji.

2. Ako nije donesen delegirani akt u skladu sa stavkom 4. ili 5. ovog članka, provjeru je li sustav treće zemlje barem istovjetan obavlja nadzornik grupe na zahtjev sudjelujućeg društva ili na vlastitu inicijativu. EIOPA pomaže nadzorniku grupe u skladu s člankom 33. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 1094/2010.

▼ M5

Nadzornik grupe, kojem pomaže EIOPA, savjetuje se s drugim predmetnim nadzornim tijelima prije nego što donese odluku o istovjetnosti. Ta se odluka donosi u skladu s kriterijima donesenima u skladu sa stavkom 3. Nadzornik grupe ne donosi nikakvu odluku koja se odnosi na treću zemlju, a koja je u suprotnosti s bilo kojom prije donesenom odlukom za tu treću zemlju osim ako je nužno uzeti u obzir značajne promjene u nadzornom sustavu iz glave I. poglavlja VI. i nadzornom sustavu treće zemlje.

Ako se nadzorna tijela ne slažu s odlukom donesenom u skladu s drugim podstavkom, ona mogu u skladu s člankom 19. Uredbe (EU) br. 1094/2010 uputiti predmet EIOPA-i i tražiti njezinu pomoć u roku od tri mjeseca nakon što ih je nadzornik grupe obavijestio o toj odluci. U tom slučaju EIOPA može djelovati u skladu s ovlastima koje su joj dodijeljene tim člankom.

3. Komisija može donijeti delegirane akte u skladu s člankom 301.a kojima se određuju kriteriji za procjenu istovjetnosti regulatornog sustava solventnosti treće zemlje s onim koji je utvrđen u glavi I. poglavlju VI.

4. Ako treća zemlja ispunjava kriterije donesene u skladu sa stavkom 3., Komisija može u skladu s člankom 301.a, uz pomoć EIOPA-e u skladu s člankom 33. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 1094/2010, donijeti delegirane akte kojima se određuje da je nadzorni sustav te treće zemlje istovjetan s nadzornim sustavom utvrđenim u glavi I. poglavlju VI.

Ti se delegirani akti redovito preispituju kako bi se uzele u obzir sve znatne promjene nadzornog sustava iz glave I. poglavlja VI. i promjene nadzornog sustava u trećoj zemlji.

EIOPA na svojoj internetskoj stranici objavljuje i ažurira popis svih trećih zemalja iz prvog podstavka.

5. Odstupajući od stavka 4., pa čak i kada kriteriji utvrđeni u skladu sa stavkom 3. nisu ispunjeni, Komisija može, za razdoblje iz stavka 6., u skladu s člankom 301.a te uz pomoć EIOPA-e u skladu s člankom 33. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 1094/2010, donijeti delegirane akte kojima se određuje da je regulatorni sustav solventnosti koji se primjenjuje na društva čija se sjedišta nalaze u trećoj zemlji privremeno istovjetan s onim koji je utvrđen u glavi I. poglavlju VI. kada:

- (a) se može dokazati da je regulatorni sustav solventnosti koji se može ocijeniti istovjetnim u skladu sa stavkom 4. trenutno uspostavljen ili da ga treća zemlja može usvojiti i primijeniti;
- (b) treća zemlja ima regulatorni sustav solventnosti koji se zasniva na riziku te utvrđuje kvantitativne i kvalitativne uvjete koji se odnose na solventnost i uvjete koji se odnose na nadzorno izvješćivanje i transparentnost;
- (c) pravo treće zemlje, u načelu, omogućava suradnju i razmjenu povjerljivih nadzornih podataka s EIOPA-om i nadzornim tijelima;

▼ M5

- (d) treća zemlja ima neovisan sustav nadzora; i
- (e) treća zemlja utvrdila je obvezu čuvanja poslovne tajne za sve osobe koje djeluju u ime njezinih nadzornih tijela.

EIOPA na svojoj internetskoj stranici objavljuje i ažurira popis svih trećih zemalja iz prvog podstavka.

6. Početno razdoblje privremene istovjetnosti iz stavka 5. traje 10 godina osim ako se prije isteka tog razdoblja:

- (a) taj delegirani akt povuče; ili
- (b) u skladu sa stavkom 4. donese delegirani akt sa svrhom da se nadzorni sustav treće zemlje smatra istovjetnim s nadzornim sustavom utvrđenim u glavi I. poglavlju VI.

Privremena istovjetnost može se obnoviti za dodatna razdoblja od 10 godina ako se i dalje ispunjavaju kriteriji iz stavka 5. Komisija sve takve delegirane akte donosi u skladu s člankom 301.a i uz pomoć EIOPA-e u skladu s člankom 33. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 1094/2010.

U svim delegiranim aktima o privremenoj istovjetnosti u obzir se uzimaju izvješća Komisije u skladu s člankom 177. stavkom 2. Komisija te delegirane akte redovito preispituje. EIOPA pomaže Komisiji u ocjenjivanju tih odluka. Komisija obavještuje Europski parlament o svim preispitivanjima koja se provode i podnosi mu izvješće o svojim zaključcima.

7. Kada je, u skladu sa stavkom 5., donesen delegirani akt kojim se određuje da je nadzorni sustav treće zemlje privremeno istovjetan, za potrebe stavka 1. drugog podstavka smatra se da je ta treća zemlja istovjetna.

▼ B*Članak 228.***Povezane kreditne institucije, investicijska društva i financijske institucije**

Prilikom izračunavanja solventnosti grupe društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje koje je sudjelujuće društvo u kreditnoj instituciji, investicijskom društvu ili financijskoj instituciji, države članice dopuštaju svojim sudjelujućim društvima za osiguranje odnosno društvima za reosiguranje da primjenjuju metodu 1 i 2 iz Priloga I. Direktivi 2002/87/EZ na odgovarajući način. Međutim, metoda 1 iz tog Priloga se primjenjuje samo kad se nadzornik grupe uvjerio u razinu integriranog upravljanja i unutarnje kontrole, što se tiče subjekata koji bi bili uključeni u konsolidaciju. Odabrana metoda se primjenjuje dosljedno tijekom vremena.

▼B

Međutim, države članice dopuštaju svojim nadzornim tijelima, kad preuzmu ulogu nadzornika grupe s obzirom na određenu grupu, da odluče, na zahtjev sudjelujućeg društva ili na njihovu vlastitu inicijativu, oduzeti bilo koje sudjelovanje kako je navedeno u prvom stavku od vlastitih sredstava prihvatljivih za solventnost grupe sudjelujućeg društva.

*Članak 229.***Nedostupnost potrebnih informacija**

Kad informacije potrebne za izračunavanje solventnosti grupe društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje, s obzirom na povezano društvo čije je sjedište u državi članici ili trećoj zemlji, nisu dostupne predmetnim nadzornim tijelima, knjigovodstvena vrijednost tog društva u sudjelujućem društvu za osiguranje odnosno društvu za reosiguranje se oduzima od vlastitih sredstava prihvatljivih za solventnost grupe.

U tom slučaju, nerealizirana dobit povezana s tim sudjelovanjem se ne priznaje kao vlastita sredstva prihvatljiva za solventnost grupe.

Pododjeljak 4.

Metode izračuna*Članak 230.***Metoda 1 (Metoda neispunjenja obveza): Metoda koja se temelji na računovodstvenoj konsolidaciji**

1. Izračunavanje solventnosti grupe sudjelujućeg društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje se obavlja na temelju konsolidiranih financijskih izvještaja.

Solventnost grupe sudjelujućeg društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje predstavlja razliku između sljedećeg:

- (a) vlastitih sredstava prihvatljivih za pokriće potrebnog solventnog kapitala, izračunanih na temelju konsolidiranih podataka;
- (b) potrebnog solventnog kapitala na razini grupe, izračunanog na temelju konsolidiranih podataka.

Pravila iz glave I. poglavlja VI. odjeljka 3. pododjeljaka 1., 2. i 3. i glave I. poglavlja VI. odjeljka 4. pododjeljaka 1., 2. i 3 primjenjuju se za izračunavanje vlastitih sredstava prihvatljivih za potrebni solventni kapital i potrebni solventni kapital na razini grupe na temelju konsolidiranih podataka.

2. Potrebni solventni kapital na razini grupe na temelju konsolidiranih podataka (konsolidirani potrebni solventni kapital grupe) se izračunava na temelju standardne formule ili odobrenog unutarnjeg modela, na način koji je dosljedan općim načelima iz glave I. poglavlja VI. odjeljka 4. pododjeljaka 1. i 2. i glave I. poglavlja VI. odjeljka 4. pododjeljaka 1. i 3.

▼ B

Konsolidirani potrebni solventni kapital grupe minimalno je zbroj sljedećega:

- (a) minimalnog potrebnog kapitala iz članka 129., sudjelujućeg društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje;
- (b) proporcionalnog udjela minimalnog potrebnog kapitala povezanog društva za osiguranje i društva za reosiguranje.

Taj minimum se pokriva prihvatljivim osnovnim vlastitim sredstvima kako je utvrđeno u članku 98. stavku 4.

U svrhu utvrđivanja ispunjavaju li takva prihvatljiva vlastita sredstva uvjet za pokriće minimalnog konsolidiranog potrebnog kapitala grupe, načela iz članaka 221. do 229. primjenjuju se *mutatis mutandis*. Članak 139. stavci 1. i 2. primjenjuju se *mutatis mutandis*.

▼ M5*Članak 231.***Unutarnji model grupe**

1. U slučaju zahtjeva za izdavanje suglasnosti za izračunavanje konsolidiranog potrebnog solventnog kapitala grupe, kao i potrebnog solventnog kapitala društva za osiguranje i društva za reosiguranje u grupi, na temelju unutarnjeg modela, koji je dostavilo društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje i njegova povezana društva ili zajednički povezana društva osigurateljnog holdinga, predmetna nadzorna tijela surađuju da bi odlučila hoće li izdati takvu suglasnost i da bi utvrdila uvjete, ako ikakve, koji će se odnositi na takvu suglasnost.

Zahtjev iz prvog podstavka dostavlja se nadzorniku grupe.

Nadzornik grupe bez odgađanja obavješćuje druge članove kolegija nadzornika i podnosi im potpuni zahtjev.

2. Predmetna nadzorna tijela čine sve što je u njihovoj moći kako bi donijela zajedničku odluku o zahtjevu u roku od šest mjeseci od datuma kad nadzornik grupe primi potpuni zahtjev.

3. Ako tijekom šestomjesečnog razdoblja iz stavka 2. bilo koje od predmetnih nadzornih tijela uputi predmet EIOPA-i u skladu s člankom 19. Uredbe (EU) br. 1094/2010, nadzornik grupe odgađa svoju odluku i čeka bilo koju odluku koju može donijeti EIOPA u skladu s člankom 19. stavkom 3. te uredbe te donosi svoju odluku u skladu s odlukom EIOPA-e. Tu se odluku smatra konačnom i predmetna nadzorna tijela je provode.

EIOPA donosi svoju odluku u roku od mjesec dana. Predmet se ne upućuje EIOPA-i nakon isteka šestomjesečnog razdoblja ili nakon što je donesena zajednička odluka.

Ako se, u skladu s člankom 41. stavcima 2. i 3. te člankom 44. stavkom 1. trećim podstavkom Uredbe (EU) br. 1094/2010, odluka koju je predložilo radno tijelo odbije, nadzornik grupe donosi konačnu odluku. Tu se odluku smatra konačnom i predmetna nadzorna tijela je provode. Šestomjesečno razdoblje smatra se razdobljem mirenja u smislu članka 19. stavka 2. te uredbe.

▼M5

4. EIOPA može izraditi nacрте provedbenih tehničkih standarda radi osiguravanja jedinstvenih uvjeta primjene postupka zajedničkog donošenja odluka iz stavka 2. u pogledu zahtjeva za izdavanje suglasnosti iz stavka 1. s ciljem lakšeg donošenja zajedničkih odluka.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1094/2010.

5. Ako su predmetna nadzorna tijela donijela zajedničku odluku iz stavka 2., nadzornik grupe dostavlja podnositelju zahtjeva dokument u kojemu se navode svi razlozi.

6. Ako se u roku od šest mjeseci od datuma kad grupa primi potpuni zahtjev ne donese zajednička odluka, nadzornik grupe donosi vlastitu odluku o zahtjevu.

Nadzornik grupe uzima u obzir sva mišljenja i ograde drugih predmetnih nadzornih tijela iznesene tijekom tog šestomjesečnog razdoblja.

Nadzornik grupe dostavlja podnositelju zahtjeva i drugim predmetnim nadzornim tijelima dokument u kojemu se u cijelosti obrazlaže njegova odluka.

Tu se odluku smatra konačnom i predmetna nadzorna tijela je provode.

7. Kada bilo koje od predmetnih nadzornih tijela smatra da profil rizičnosti društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje koje ono nadzire znatno odstupa od pretpostavki na kojima se temelji unutarnji model odobren na razini grupe, i sve dok to društvo primjerenom ne otkloni primjedbe nadzornog tijela, to nadzorno tijelo može, u skladu s člankom 37., uvesti kapitalni dodatak na potrebni solventni kapital tog društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje koji proizlazi iz primjene takvog unutarnjeg modela.

U iznimnim okolnostima, kada takav kapitalni dodatak ne bi bio primjeren, nadzorno tijelo može zahtijevati od predmetnog društva da izračuna svoj potrebni solventni kapital na temelju standardne formule iz glave I. poglavlja VI. odjeljka 4. pododjeljaka 1. i 2. U skladu s člankom 37. stavkom 1. točkama (a) i (c) nadzorno tijelo može uvesti kapitalni dodatak na potrebni solventni kapital tog društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje koji proizlazi iz primjene standardne formule.

Nadzorno tijelo obrazlaže bilo koju odluku iz prvog i drugog podstavka društvu za osiguranje odnosno društvu za reosiguranje i drugim članovima kolegija nadzornika.

EIOPA može izdati smjernice kako se osigurala dosljedna i usklađena primjena ovog stavka.

▼ B*Članak 232.***Kapitalni dodatak na razini grupe****▼ M5**

Prilikom utvrđivanja odražava li konsolidirani potrební solventni kapital grupe primjereno profil rizičnosti grupe nadzornik grupe obraća posebnu pažnju na bilo koji slučaj u kojem na razini grupe mogu nastati okolnosti iz članka 37. stavka 1. točaka od (a) do (d), posebno kada:

▼ B

- (a) specifični rizik koji postoji na razini grupe ne bi bio na zadovoljavajući način pokriven standardnom formulom ili unutarnjim modelom koji se koristi, jer ga je teško kvantificirati;
- (b) su kapitalni dodatak na potrební solventni kapital povezanog društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje uvela predmetna nadzorna tijela u skladu s člankom 37. i člankom 231. stavkom 7.

Kad profil rizičnosti grupe nije primjereno iskazan, može se uvesti kapitalni dodatak na konsolidirani potrební solventni kapital grupe.

▼ M5

Članak 37. stavci od 1. do 5., zajedno s delegiranim aktima i provedbenim tehničkim standardima donesenima u skladu s člankom 37. stavcima 6., 7. i 8. primjenjuju se *mutatis mutandis*.

▼ B*Članak 233.***Metoda 2 (Alternativna metoda): Metoda odbitaka i agregiranja**

1. Solventnost grupe sudjelujućeg društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje predstavlja razliku između sljedećeg:

- (a) agregiranih prihvatljivih vlastitih sredstava grupe, kako je propisano u stavku 2.;
- (b) vrijednosti sudjelujućeg društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje povezanih društava za osiguranje odnosno društava za reosiguranje i agregiranog potrebnog solventnog kapitala grupe, kako je propisano u stavku 3.

2. Agregirana prihvatljiva vlastita sredstva grupe su zbroj sljedećega:

- (a) vlastitih sredstava prihvatljivih za potrební solventni kapital sudjelujućeg društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje;
- (b) proporcionalnog udjela sudjelujućeg društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje u vlastitim sredstvima prihvatljivim za potrební solventni kapital povezanog društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje.

▼ B

3. Agregirani potrebni solventni kapital grupe je zbroj:
- (a) potrebnog solventnog kapitala sudjelujućeg društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje;
  - (b) proporcionalnog udjela potrebnog solventnog kapitala povezanog društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje.

4. Kad se sudjelovanje u povezanom društvu za osiguranje odnosno društvu za reosiguranje sastoji, potpuno ili djelomično, od neizravnog držanja, vrijednost u sudjelujućem društvu za osiguranje odnosno društvu za reosiguranje povezanog društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje obuhvaća vrijednost takvog neizravnog držanja, vodeći računa o relevantnim sukcesivnim udjelima, a stavke iz stavka 2. točke (b) i stavka 3. točke (b) uključuju odgovarajuće proporcionalne udjele vlastitih sredstava prihvatljivih za potrebni solventni kapital povezanih društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje i potrebnog solventnog kapitala povezanih društava za osiguranje odnosno društava za reosiguranje.

▼ M1

5. U slučaju zahtjeva za dopuštenje da se izračuna potrebni solventni kapital društava za osiguranje i društava za reosiguranje u grupi na temelju unutarnjeg modela kojeg dostavi društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje i njegova povezana društva ili zajednički povezana društva osiguravateljnog holdinga ili mješovitog financijskog holdinga, članak 231. primjenjuje se na odgovarajući način.

▼ B

6. Prilikom utvrđivanja da li agregirani potrebni solventni kapital grupe, izračunan kako je navedeno u stavku 3., primjereno odražava profil rizičnosti grupe, predmetna nadzorna tijela obraćaju posebnu pažnju na bilo koje specifične rizike koji postoji na razini grupe i koji ne bi bili na zadovoljavajući način pokriveni jer ih je teško kvantificirati.

Kad profil rizičnosti grupe značajno odstupa od pretpostavki na kojima se temelji agregirani potrebni solventni kapital grupe, može se uvesti kapitalni dodatak na agregirani potrebni solventni kapital grupe.

▼ M5

Članak 37. stavci od 1. do 5., zajedno s delegiranim aktima i provedbenim tehničkim standardima donesenima u skladu s člankom 37. stavcima 6., 7. i 8. primjenjuju se mutatis mutandis.

Članak 234.

Delegirani akti koji se odnose na članke od 220. do 229. i od 230. do 233.

Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 301.a kojima se određuju tehnička načela i metode iz članaka od 220. do 229. i primjena članaka od 230. do 233. te kojima se odražava gospodarska priroda posebnih pravnih struktura.

▼B

Pododjeljak 5.

▼M1

Nadzor solventnosti grupe koja uključuje društva za osiguranje i društva za reosiguranje koja su ovisna društva osiguravateljnog holdinga ili mješovitog financijskog holdinga

Članak 235.

Solventnost grupe osiguravateljnog holdinga ili mješovitog financijskog holdinga

1. Ako su društva za osiguranje i društva za reosiguranje ovisna društva osiguravateljnog holdinga ili mješovitog financijskog holdinga, nadzorno tijelo grupe osigurava da se solventnost grupe izračunava na razini osiguravateljnog holdinga ili mješovitog financijskog holdinga primjenom članka 220. stavka 2. do članka 233.

2. Za potrebe tog izračuna s matičnim društvom se postupa kao da je društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje koje podliježe pravilima iz glave I. poglavlja VI. odjeljka 4. pododjeljaka 1., 2. i 3., što se tiče potrebnog solventnog kapitala i podliježe istim uvjetima koji su propisani u glavi I. poglavlju VI. odjeljku 3. pododjeljcima 1., 2. i 3. što se tiče vlastitih sredstva koja su prihvatljiva za potrebni solventni kapital.

▼B

Pododjeljak 6.

Nadzor nad solventnošću grupe za grupe s centraliziranim upravljanjem rizicima

Članak 236.

Društva kćeri za osiguranje odnosno društva za reosiguranje: uvjeti

Države članice osiguravaju da se pravila iz članaka 238. i 239. primjenjuju na bilo koje društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje koje je društvo kći društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje kad su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) društvo kći, u vezi s kojim nadzornik grupe nije donio odluku u skladu s člankom 214. stavkom 2., je uključeno u nadzor grupe koji obavlja nadzornik grupe na razini matičnog društva u skladu s ovom glavom;
- (b) postupci upravljanja rizicima i mehanizmi unutarnje kontrole matičnog društva pokrivaju društvo kći, a matično društvo ispunjava uvjete predmetnih nadzornih tijela s obzirom na razborito upravljanje društvom kćeri;
- (c) matično društvo je primilo suglasnost iz trećeg podstavka članka 246. stavka 4.;
- (d) matično društvo je primilo suglasnost iz članka 256. stavka 2.;

▼ B

- (e) zahtjev za dopuštenje za primjenu članka 238. i 239. je dostavilo matično društvo i u vezi s tim zahtjevom je donesena povoljna odluka u skladu s postupkom iz članka 237.

▼ M5*Članak 237.***Društva kćeri društva za osiguranje odnosno reosiguranje: odluka o zahtjevu za izdavanje suglasnosti**

1. U slučaju zahtjeva za izdavanje suglasnosti za primjenu pravila iz članka 238. i 239. predmetna nadzorna tijela zajedno rade u okviru kolegija nadzornika, međusobno blisko surađujući, kako bi odlučila hoće li izdati traženu suglasnost i da bi utvrdila druge uvjete, ako ikakve, koji će se odnositi na takvu suglasnost.

Zahtjev iz prvog podstavka dostavlja se samo nadzornom tijelu koje je izdalo odobrenje za rad društvu kćeri. To nadzorno tijelo bez odgađanja obavješćuje druge članove kolegija nadzornika i podnosi im potpuni zahtjev.

2. Predmetna nadzorna tijela čine sve što je u njihovoj moći kako bi donijela zajedničku odluku o zahtjevu u roku od tri mjeseca od datuma kad sva nadzorna tijela u okviru kolegija nadzornika prime potpuni zahtjev.

3. Ako tijekom tromjesečnog razdoblja iz stavka 2. bilo koje od predmetnih nadzornih tijela uputi predmet EIOPA-i u skladu s člankom 19. Uredbe (EU) br. 1094/2010, nadzornik grupe odgađa svoju odluku i čeka bilo koju odluku koju može donijeti EIOPA u skladu s člankom 19. stavkom 3. te uredbe te donosi svoju odluku u skladu s odlukom EIOPA-e. Tu se odluku smatra konačnom i predmetna nadzorna tijela je provode.

EIOPA donosi svoju odluku u roku od mjesec dana. Predmet se ne upućuje EIOPA-i nakon isteka tromjesečnog razdoblja ili nakon što je donesena zajednička odluka.

Ako se u skladu s člankom 41. stavcima 2. i 3. te člankom 44. stavkom 1. trećim podstavkom Uredbe (EU) br. 1094/2010 odluka koju je predložilo radno tijelo odbije, nadzornik grupe donosi konačnu odluku. Tu se odluku smatra konačnom i predmetna nadzorna tijela je provode. Tromjesečno razdoblje smatra se razdobljem mirenja u smislu članka 19. stavka 2. te uredbe.

4. EIOPA može izraditi nacрте provedbenih tehničkih standarda radi osiguranja jedinstvenih uvjeta primjene postupka zajedničkog donošenja odluka iz stavka 2. u pogledu zahtjeva za izdavanje suglasnosti iz stavka 1. radi lakšeg donošenja zajedničkih odluka.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1094/2010.

5. Ako su predmetna nadzorna tijela donijela zajedničku odluku iz stavka 2., nadzorno tijelo koje je ovlastilo društvo kćer dostavlja podnositelju zahtjeva odluku u kojoj se navode svi razlozi. Zajedničku se odluku smatra konačnom i predmetna nadzorna tijela je provode.

▼M5

6. Ako predmetna nadzorna tijela ne donesu zajedničku odluku tijekom tromjesečnog razdoblja iz stavka 2., nadzornik grupe donosi vlastitu odluku o zahtjevu.

Tijekom tog razdoblja nadzornik grupe na odgovarajući način u obzir uzima sljedeće:

- (a) sva mišljenja i ograde od mišljenja predmetnih nadzornih tijela;
- (b) sve ograde od mišljenja drugih nadzornih tijela unutar kolegija nadzornika.

U odluci se navode svi razlozi i ona sadrži objašnjenje o svim znatnim odstupanjima od ograda od mišljenja drugih predmetnih nadzornih tijela. Nadzornik grupe dostavlja presliku odluke podноситelju zahtjeva i drugim predmetnim nadzornim tijelima. Zajedničku se odluku smatra konačnom i predmetna nadzorna tijela je provode.

▼B*Članak 238.***Društva kćeri za osiguranje odnosno društva za reosiguranje: utvrđivanje potrebnog solventnog kapitala**

1. Ne dovodeći u pitanje članak 231., potrebni solventni kapital društva kćeri se izračunava kako je određeno u odredbama stavaka 2., 4. i 5. ovog članka.

2. Kad se potrebni solventni kapital društva kćeri izračunava na temelju unutarnjeg modela odobrenog na razini grupe u skladu s člankom 231. i nadzorno tijelo koje je dalo odobrenje za rad društvu kćeri smatra da njegov profil rizičnosti značajno odstupa od tog unutarnjeg modela, i sve dok to društvo primjereno ne otkloni primjedbe nadzornog tijela, to nadzorno tijelo može, u slučajevima iz članka 37., predložiti određivanje kapitalnog dodatka na potrebni solventni kapital tog društva kćeri zbog primjene takvog modela ili, u iznimnim okolnostima kad takav kapitalni dodatak ne bi bio primjeren, zahtijevati od tog društva da izračunava potrebni solventni kapital na temelju standardne formule. Nadzorno tijelo raspravlja o svom prijedlogu unutar kolegija nadzornika i priopćava razloge za davanje takvog prijedloga društvu kćeri i kolegiju nadzornika.

3. Kad se potrebni solventni kapital društva kćeri izračunava na temelju standardne formule i nadzorno tijelo koje je dalo odobrenje društvu kćeri smatra da njegov profil rizičnosti značajno odstupa od pretpostavki na kojima se temelji standardna formula, i sve dok to društvo primjereno ne otkloni primjedbe nadzornog tijela, to nadzorno tijelo može, u iznimnim okolnostima, predložiti da društvo zamijeni podskup parametara upotrijebljenih u izračunima na temelju standardne formule parametrima specifičnim za to društvo kad izračunava module preuzetog rizika životnog, neživotnog i zdravstvenog osiguranja, kako je navedeno u članku 110., ili u slučajevima iz članka 37., da odredi kapitalni dodatak na potrebni solventni kapital tog društva kćeri.

▼B

Nadzorno tijelo raspravlja o svom prijedlogu unutar kolegija nadzornika i priopćava razloge za davanje takvog prijedloga društvu kćeri i kolegiju nadzornika.

▼M5

4. Kolegij nadzornika čini sve što je u njegovoj moći kako bi se postigla suglasnost u vezi prijedloga nadzornog tijela koje je izdalo odobrenje za rad društvu kćeri ili bilo kojim drugim mogućim mjerama.

Taj se sporazum smatra konačnim i predmetna nadzorna tijela ga provode.

5. Kad se nadzorno tijelo i nadzornik grupe ne slažu, svaki od nadzornika može to pitanje u roku od mjesec dana od prijedloga nadzornog tijela uputiti EIOPA-i i od nje tražiti pomoć u skladu s člankom 19. Uredbe (EU) br. 1094/2010. U tom slučaju EIOPA može postupati u skladu s ovlastima koje su joj dodijeljene tim člankom, a svoju odluku donosi u roku od mjesec dana od upućivanja predmeta. Jednomjesečno razdoblje smatra se razdobljem mirenja u smislu članka 19. stavka 2. te uredbe. Predmet se ne upućuje EIOPA-i nakon isteka jednomjesečnog razdoblja iz ovog podstavka ili nakon što je u skladu sa stavkom 4. ovog članka postignut sporazum u kolegiju.

Nadzorno tijelo koje je ovlastilo društvo kćer odgađa svoju odluku i čeka bilo koju odluku koju može donijeti EIOPA u skladu s člankom 19. te uredbe te donosi svoju odluku u skladu s odlukom EIOPA-e.

Tu se odluku smatra konačnom i predmetna nadzorna tijela je provode.

U odluci se navode svi razlozi na kojima je utemeljena.

Odluka se dostavlja društvu kćeri i kolegiju nadzornika.

▼B*Članak 239.***Društva kćeri za osiguranje odnosno društva za reosiguranje: neusklađenost s potrebnim solventnim kapitalom i minimalnim potrebnim kapitalom**

1. U slučaju neusklađenosti s potrebnim solventnim kapitalom i ne dovodeći u pitanje članak 318., nadzorno tijelo koje je izdalo odobrenje za rad društvu kćeri prosljeđuje bez odgađanja kolegiju nadzornika plan oporavaka koji je dostavilo društvo kći kako bi se unutar šest mjeseci od kad je uočena neusklađenost s potrebnim solventnim kapitalom ponovno uspostavila razina prihvatljivih vlastitih sredstava ili smanjio njegov profil rizičnosti kako bi se osigurala usklađenost s potrebnim solventnim kapitalom.

Kolegij nadzornika mora učiniti sve što je u njegovoj moći kako bi se suglasnost u vezi prijedloga nadzornog tijela u vezi s odobravanjem plana oporavka postigla unutar četiri mjeseca od datuma kad je prvi put uočena neusklađenost s potrebnim solventnim kapitalom.

▼ B

U slučaju da takva suglasnost ne bude postignuta, nadzorno tijelo koje je izdalo odobrenje za rad društvu kćeri odlučuje treba li plan oporavka biti odobren, posebno vodeći računa o mišljenima i ogradama od mišljena drugih nadzornih tijela unutar kolegija nadzornika.

2. Kad nadzorno tijelo koje je izdalo odobrenje za rad društvu kćeri utvrdi, u skladu s člankom 136., pogoršavanje financijskih uvjeta, ono bez odgađanja obavješćuje kolegij nadzornika o predloženim mjerama koje trebaju biti poduzete. Osim u hitnim situacijama, o mjerama koje trebaju biti poduzete se raspravlja na kolegiju nadzornika.

Kolegij nadzornika mora učiniti sve što je u njegovoj moći kako bi se suglasnost u vezi predloženih mjera koje trebaju biti poduzete postigle unutar jednog mjeseca od obavijesti.

U slučaju da takva suglasnost ne bude postignuta, nadzorno tijelo koje je izdalo odobrenje za rad društvu kćeri odlučuje trebaju li predložene mjere biti odobrene, posebno vodeći računa o mišljenima i ogradama od mišljenja drugih nadzornih tijela unutar kolegija nadzornika.

3. U slučaju neusklađenosti s minimalnim potrebnim kapitalom i ne dovodeći u pitanje članak 319., nadzorno tijelo koje je izdalo odobrenje za rad društvu kćeri bez odgađanja prosljeđuje kolegiju nadzornika kratkoročni financijski plan koji je dostavilo društvo kći kako bi se, u roku tri mjeseca od kad je prvi put uočena neusklađenost s minimalnim potrebnim kapitalom, ponovno uspostavila razina prihvatljivih vlastitih sredstava koja pokrivaju minimalni potrebni kapital ili smanjio njegov profil rizičnosti kako bi se osigurala usklađenost s minimalnim potrebnim kapitalom. Kolegij nadzornika se također obavješćuje o svim mjerama koje su poduzete da bi se ispoštovao minimalni potrebni kapital na razini društva kćeri.

▼ M5

4. Nadzorno tijelo ili nadzornik grupe mogu uputiti predmet EIOPA-i i od nje zatražiti pomoć u skladu s člankom 19. Uredbe (EU) br. 1094/2010. kada se ne slažu u vezi sa sljedećim:

- (a) odobravanjem plana oporavka, uključujući svako produljenje razdoblja oporavka, tijekom četveromjesečnog razdoblja iz stavka 1.; ili
- (b) odobravanjem predloženih mjera tijekom jednomjesečnog razdoblja iz stavka 2.

U tim slučajevima EIOPA može postupati u skladu s ovlastima koje su joj dodijeljene tim člankom, a svoju odluku donosi u roku od mjesec dana od upućivanja predmeta.

Predmet se ne upućuje EIOPA-i:

- (a) nakon isteka četveromjesečnog ili jednomjesečnog razdoblja iz prvog podstavka;
- (b) nakon što je u skladu s stavkom 1. drugim podstavkom ili stavkom 2. drugim podstavkom postignut sporazum u kolegiju;
- (c) u hitnim situacijama iz stavka 2.

Četveromjesečno ili jednomjesečno razdoblje smatra se razdobljem mirenja u smislu članka 19. stavka 2. te uredbe.

▼ M5

Nadzorno tijelo koje je ovlastilo društvo kćer odgađa svoju odluku i čeka bilo koju odluku koju može donijeti EIOPA u skladu s člankom 19. stavkom 3. te uredbe te donosi svoju konačnu odluku u skladu s odlukom EIOPA-e. Tu se odluku smatra konačnom i predmetna nadzorna tijela je provode.

U odluci se navode svi razlozi na kojima je utemeljena.

Odluka se dostavlja društvu kćeri i kolegiju nadzornika.

▼ B*Članak 240.***Društva kćeri za osiguranje odnosno društva za reosiguranje:
prestanak odstupanja za društva kćeri**

1. Pravila iz članka 238. i 239. prestaju se primjenjivati:

(a) kad uvjeti iz članka 236. točke (a) više nisu ispunjeni;

(b) uvjeti iz članka 236. točke (b) više nisu ispunjeni i grupa ponovno nije uspostavila usklađenost s tim uvjetom u odgovarajućem vremenskom razdoblju;

(c) uvjeti iz članka 236. točaka (c) i (d) više nisu ispunjeni.

U slučaju iz točke (a) prvog podstavka, kad nadzornik grupe odluči, nakon savjetovanja s kolegijem nadzornika, da više neće uključivati društvo kći u nadzor grupe koji on obavlja, on o tome odmah obavješuje predmetno nadzorno tijelo i matično društvo.

U svrhu članka 236. točaka (b), (c) i (d), matično društvo je odgovorno osigurati kontinuiranu usklađenost s uvjetima. U slučaju neusklađenosti, ono bez odgađanja obavješuje nadzornika grupe i nadzornika predmetnog društva kćeri. Matično društvo predstavlja plan za ponovno uspostavljanje usklađenosti u odgovarajućem roku.

Ne dovodeći u pitanje treći podstavak, nadzornik grupe barem jednom godišnje provjerava, na vlastitu inicijativu, je li održana usklađenost s uvjetima iz članka 236. točaka (b), (c) i (d). Nadzornik grupe takvu provjeru također obavlja na zahtjev predmetnog nadzornog tijela, kad potonji u znatnoj mjeri iskazuje zabrinutost u vezi s kontinuiranom usklađenošću s tim uvjetima.

Kad se na temelju obavljenih provjera utvrde slabosti, nadzornik grupe zahtijeva od matičnog društva da predstavi plan za ponovno uspostavljanje usklađenosti u odgovarajućem roku.

▼ B

Kad, nakon savjetovanja s kolegijem nadzornika, nadzornik grupe utvrdi da je plan iz trećeg ili petog podstavka nedostatan ili naknadno utvrdi da on nije proveden u dogovorenom roku, nadzornik grupe zaključuje da više ne postoji usklađenost s uvjetima iz članka 236. točaka (b), (c) i (d) i o tome odmah obavješćuje predmetno nadzorno tijelo.

2. Sustav iz članaka 238. i 239. se ponovno primjenjuje kad matično društvo podnese novi zahtjev i dobije povoljno mišljenje u skladu s postupkom iz članka 237.

▼ M5*Članak 241.***Društva kćeri društva za osiguranje odnosno reosiguranje: delegirani akti**

Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 301.a kojima se utvrđuju:

- (a) kriteriji za procjenu jesu li ispunjeni uvjeti iz članka 236.;
- (b) kriteriji za procjenu što bi se trebalo smatrati hitnom situacijom iz članka 239. stavka 2.;
- (c) postupci kojih se trebaju pridržavati nadzorna tijela kad razmjenjuju informacije, ostvaruju svoja prava ili ispunjavaju svoje dužnosti u skladu s odredbama članaka od 237. do 240.

▼ B*Članak 242.***Preispitivanje****▼ M5**

1. Komisija do 31. prosinca 2017. obavlja procjenu primjene glave III., posebno s obzirom na suradnju nadzornih tijela u kolegiju nadzornika, funkcionalnost kolegija nadzornika i nadzorne prakse određivanja kapitalnih dodataka te predstavlja izvješće Europskom parlamentu i Vijeću i njemu prema potrebi prilaže prijedloge izmjena ove Direktive.

▼ B

2. Komisija do ► **M5** 31. prosinca 2018. ◀ obavlja procjenu dobrobiti pojačanog nadzora grupe i upravljanja kapitalom unutar grupe društava za osiguranje odnosno društava za reosiguranje, uključujući uputu na COM(2008)0119 i izvješće Odbora za ekonomske i monetarne poslove Europskog parlamenta o prijedlogu od 16. listopada 2008. (A6-0413/2008). Tom procjenom su obuhvaćene sve moguće mjere za poboljšanje zdravog prekograničnog upravljanja grupama osiguratelja, posebno s obzirom na upravljanje rizicima i imovinom. Komisija u svojoj procjeni između ostalog uzima u obzir nove razvoje i napretke koji se odnose na:

- (a) usklađeni okvir za rano poduzimanje mjera;

▼ B

- (b) prakse vezane uz centralizirano upravljanje rizikom grupe i funkcioniranje unutarnjih modela grupe, uključujući testiranje osjetljivosti na stres;
- (c) unutargrupne transakcije i koncentracije rizika;
- (d) ponašanje diversifikacijskih i koncentracijskih učinaka tijekom vremena;
- (e) pravno obvezujući okvir za posredovanje u nadzornim sporovima;
- (f) usklađeni okvir za prenosivost imovine, insolventnost i postupke likvidacije koji uklanja relevantne prepreke prenosivosti imovine koje postoje u nacionalnom zakonodavstvu koje se odnosi na trgovačka društva i korporacije;
- (g) istovjetnu razinu zaštite ugovaratelja osiguranja i korisnika društava iz iste grupe, posebno u kriznim situacijama;
- (h) usklađeno i primjereno rješenje na razini EU za financiranje sustava osiguranja jamstava;
- (i) usklađen i pravno obvezujući okvir za nadležna tijela, središnje banke i ministarstava financija koji se odnosi na upravljanje krizom i rješavanje te dijeljenje financijskog opterećenja, pri čemu su nadzorne ovlasti usklađene s fiskalnim nadležnostima.

Komisija predstavlja izvješće Europskom parlamentu i Vijeću, te uz njega prilaže, prema potrebi, prijedloge izmjena ove Direktive.

▼ M1*Članak 243.***Ovisna društva osiguravateljnog holdinga ili mješovitog financijskog holdinga**

Članci od 236. do 242. primjenjuju se na odgovarajući način na društva za osiguranje i društva za reosiguranje koja su ovisna društva osiguravateljnog holdinga ili mješovitog financijskog holdinga.

▼ B

Odjeljak 2.

Koncentracija rizika i unutargrupne transakcije*Članak 244.***Nadzor koncentracije rizika**

1. Nadzor koncentracije rizika na razini grupe se obavlja u skladu s odredbama stavaka 2. i 3. ovog članka, člankom 246. i poglavljem III.

▼ M1

2. Države članice zahtijevaju da društva za osiguranje i društva za reosiguranje odnosno osiguravateljni holdinzi ili mješoviti financijski holdinzi redovito, a najmanje jednom godišnje, podnose izvješće nadzornom tijelu grupe o bilo kojoj značajnoj koncentraciji rizika na razini grupe, osim ako se primjenjuje članak 215. stavak 2.

▼ M1

Potrebne podatke nadzornom tijelu grupe dostavlja društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje, koje predvodi grupu ili, ako grupu ne predvodi društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje, osiguravateljni holding, mješoviti financijski holding ili društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje u grupi koje je odredilo nadzorno tijelo grupe nakon savjetovanja s drugim dotičnim nadzornim tijelima i grupom.

Koncentracije rizika iz prvog podstavka podliježu nadzornom pregledu nadzornog tijela grupe.

▼ B

3. Nadzornik grupe, nakon savjetovanja s drugim predmetnim nadzornim tijelima i grupom, utvrđuje tipove rizika o kojima društva za osiguranje i društva za reosiguranje u određenoj grupi izvješćuju u svim okolnostima.

Kad određuje ili daje mišljenje o tipovima rizika, nadzornik grupe i druga predmetna nadzorna tijela uzimaju u obzir specifičnu grupu i strukturu upravljanja rizikom grupe.

Da bi utvrdio značajne koncentracije rizika o kojima će se izvješćivati, nadzornik grupe, nakon savjetovanja s drugim predmetnim nadzornim tijelima i grupom, uvodi odgovarajuće pragove koji se temelje na potrebnom solventnom kapitalu, tehničkim odredbama ili na jednom i drugome.

Kad preispituje koncentracije rizika, nadzornik grupe posebno prati mogući rizik zaraze u grupi, rizik sukoba interesa i razinu ili opseg rizika.

▼ M5

4. Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 301.a u vezi s definicijom značajne koncentracije rizika za potrebe stavaka 2. i 3. ovog članka.

5. Kako bi se osigurala dosljedna usklađenost nadzora nad koncentracijom rizika, EIOPA, podložno članku 301.b, izrađuje nacрте regulatornih tehničkih standarda radi utvrđivanja značajne koncentracije rizika i određivanja odgovarajućih pragova za potrebe stavka 3.

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1094/2010.

6. Kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti primjene ovog članka, EIOPA izrađuje nacрте provedbenih tehničkih standarda o obrascima i predlošcima za izvješćivanje o takvim koncentracijama rizika za potrebe stavka 2.

EIOPA Komisiji podnosi navedene nacрте provedbenih tehničkih standarda do 30. rujna 2015.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1094/2010.

▼ B*Članak 245.***Nadzor unutargrupnih transakcija**

1. Nadzor unutargrupnih transakcija se obavlja u skladu s odredbama stavaka 2. i 3. ovog članka, člankom 246. i poglavljem III.

▼ M1

2. Države članice zahtijevaju da društva za osiguranje i društva za reosiguranje, osiguravateljni holdinzi i mješoviti financijski holdinzi redovito a najmanje jednom godišnje podnose izvješće nadzornom tijelu grupe o svim značajnim unutargrupnim transakcijama društva za osiguranje i društva za reosiguranje unutar grupe, uključujući one provedene s fizičkim osobama koje su usko povezane s društvom u grupi, osim ako se primjenjuje članak 215. stavak 2.

Osim toga, države članice zahtijevaju izvješćivanje o vrlo značajnim unutargrupnim transakcijama, čim je to moguće.

Potrebne podatke nadzornom tijelu grupe dostavlja društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje, koje predvodi grupu ili, ako grupu ne predvodi društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje, osiguravateljni holding, mješoviti financijski holding ili društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje u grupi koje je odredilo nadzorno tijelo grupe nakon savjetovanja s drugim dotičnim nadzornim tijelima i grupom.

Unutargrupne transakcije podliježu nadzornom pregledu nadzornog tijela grupe.

▼ B

3. Nadzornik grupe, nakon savjetovanja s drugim predmetnim nadzornim tijelima i grupom, utvrđuje tipove transakcija unutar grupe o kojima društva za osiguranje i društva za reosiguranje u određenoj grupi moraju izvješćivati u svim okolnostima. Članak 244. stavak 3. primjenjuje se *mutatis mutandis*.

▼ M5

4. Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 301.a u vezi s definicijom značajne unutargrupne transakcije za potrebe stavaka 2. i 3. ovog članka.

5. Kako bi se osigurala dosljedna usklađenost nadzora nad unutargrupnim transakcijama, EIOPA može izraditi nacрте regulatornih tehničkih standarda radi utvrđivanja značajne unutargrupne transakcije za potrebe stavka 3.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1094/2010.

6. Kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti primjene ovog članka, EIOPA može izraditi nacрте provedbenih tehničkih standarda o postupcima, obrascima i predlošcima za izvješćivanje o takvim unutargrupnim transakcijama za potrebe stavka 2.

▼ M5

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1094/2010.

▼ B

Odjeljak 3.

Upravljanje rizicima i unutarnja kontrola*Članak 246.***Nadzor sustava upravljanja**

1. Zahtjevi iz glave I. poglavlja IV. odjeljka 2. primjenjuju se *mutatis mutandis* na razini grupe.

Ne dovodeći u pitanje prvi podstavak, sustavi upravljanja rizikom i unutarnje kontrole i postupci izvješćivanja se primjenjuju dosljedno u svim društvima uključenim u opseg nadzora grupe na temelju članka 213. stavka 2. točaka (a) i (b) tako da se te sustave i postupke izvješćivanja može nadzirati na razini grupe.

2. Ne dovodeći u pitanje stavak 1., mehanizmi unutarnje kontrole grupe obuhvaćaju najmanje sljedeće:

- (a) odgovarajuće mehanizme s obzirom na solventnost grupe za utvrđivanje i mjerenje svih prisutnih značajnih rizika i primjereno povezivanje prihvatljivih vlastitih sredstava s rizicima;
- (b) pouzdano izvješćivanje i računovodstvene postupke za praćenje i upravljanje unutargrupnim transakcijama i koncentracijom rizika.

3. Sustavi i postupci izvješćivanja iz stavaka 1. i 2. podliježu nadzornom pregledu od strane nadzornika grupe u skladu s pravilima iz poglavlja III.

▼ M1

4. Države članice zahtijevaju da sudjelujuće društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje, osiguravateljni holding ili mješoviti financijski holding poduzmu na razini grupe procjenu koja se zahtijeva po članku 45. Vlastita procjena rizika i solventnosti, provedena na razini grupe, predmet je nadzornog pregleda nadzornog tijela grupe u skladu s poglavljem III.

Ako se izračun solventnosti na razini grupe provodi u skladu s metodom 1. iz članka 230., sudjelujuće društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje, osiguravateljni holding ili mješoviti financijski holding dostavljaju nadzornom tijelu grupe odgovarajuće pojašnjenje o razlici između sume potrebnog solventnog kapitala svih povezanih društava za osiguranje odnosno društava za reosiguranje grupe i potrebnog solventnog kapitala konsolidirane grupe.

Sudjelujuće društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje, osiguravateljni holding ili mješoviti financijski holding mogu, ovisno o odobrenju nadzornog tijela grupe, poduzeti istodobno na razini grupe i na razini bilo kojeg ovisnog društva u grupi, bilo koju procjenu koja se zahtijeva na temelju članka 45. i mogu pripremiti jedinstveni dokument koji obuhvaća sve procjene.

▼B*POGLAVLJE III.**Mjere za olakšanje nadzora grupe**Članak 247.***Nadzornik grupe**

1. Između nadzornih tijela predmetnih država članica se određuje jedan nadzornik koji je odgovoran za koordiniranje i obavljanje nadzora grupe (nadzornik grupe).

2. Kad je isto nadzorno tijelo nadležno za sva društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje u grupi, zadatak nadzornika grupe obavlja to nadzorno tijelo.

U svim drugim slučajevima i podložno stavku 3., zadatak nadzornika grupe obavlja:

(a) kad se na čelu grupe nalazi društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje, nadzorno tijelo koje je tom društvu izdalo odobrenje za rad;

▼MI

(b) ako grupu ne predvodi društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje, sljedeće nadzorno tijelo:

i. ako je matično društvo društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje osiguravateljni holding ili mješoviti financijski holding, nadzorno tijelo koje je izdalo odobrenje za rad tom društvu za osiguranje odnosno društvu za reosiguranje;

ii. ako više od jednog društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje koja imaju sjedišta u Uniji imaju kao matično društvo isti osiguravateljni holding ili mješoviti financijski holding i jedno je od tih društava dobilo odobrenje za rad u državi članici u kojoj je sjedište osiguravateljnog holdinga ili mješovitog financijskog holdinga, nadzorno tijelo društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje koje je dobilo odobrenje za rad u toj državi članici;

iii. ako grupu predvodi više osiguravateljnih holdinga ili mješovitih financijskih holdinga sa sjedištem u različitim državama članicama i ako u svakoj od tih država članica postoji društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje, nadzorno tijelo društva za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje s najvećom bilančnom svotom;

▼ M1

- iv. ako više društava za osiguranje odnosno društava za reosiguranje sa sjedištem u Uniji imaju kao matično društvo isti osiguravateljni holding ili mješoviti financijski holding i nijedno od tih društava nije dobilo odobrenje za rad u državi članici u kojoj je sjedište osiguravateljnog holdinga ili mješovitog financijskog holdinga, nadzorno tijelo koje je izdalo odobrenje za rad društvu za osiguranje odnosno društvu za reosiguranje s najvećom bilančnom svotom, ili
- v. ako grupa nema matično društvo ili u svim ostalim okolnostima koje nisu navedene u točkama od i. do iv., nadzorno tijelo koje je izdalo odobrenje za rad društvu za osiguranje odnosno društvu za reosiguranje s najvećom bilančnom svotom.

▼ M5

3. U posebnim slučajevima predmetno nadzorno tijelo može, na zahtjev bilo kojeg od drugih nadzornih tijela, donijeti zajedničku odluku o odstupanju od kriterija iz stavka 2. ako bi njihova primjena bila neprimjerenost, uzimajući u obzir strukturu grupe i relativni značaj djelatnosti društava za osiguranje i društava za reosiguranje u različitim državama, te mogu odrediti drugo nadzorno tijelo kao nadzornika grupe.

U tu svrhu bilo koje predmetno nadzorno tijelo može zatražiti da bude otvorena rasprava o primjerenosti kriterija iz stavka 2. Takve rasprave ne održavaju se češće nego jedanput godišnje.

Predmetna nadzorna tijela čine sve što je u njihovoj moći kako bi donijela zajedničku odluku o izboru nadzornika grupe u roku od tri mjeseca od podnošenja zahtjeva za raspravu. Prije nego što donesu odluku predmetna nadzorna tijela daju priliku grupi da iskaže svoje mišljenje.

Imenovani nadzornik grupe dostavlja grupi zajedničku odluku u kojoj se navode svi razlozi.

4. Ako tijekom tromjesečnog razdoblja iz stavka 3. trećeg podstavka bilo koje od predmetnih nadzornih tijela uputi predmet EIOPA-i u skladu s člankom 19. Uredbe (EU) br. 1094/2010, predmetna nadzorna tijela odgađaju svoje odluke i čekaju bilo koju odluku koju može donijeti EIOPA u skladu s člankom 19. stavkom 3. te uredbe te donose zajedničku odluku u skladu s odlukom EIOPA-e. Tu se zajedničku odluku smatra konačnom i predmetna nadzorna tijela je provode. Tromjesečno razdoblje smatra se razdobljem mirenja u smislu članka 19. stavka 2. te uredbe.

5. EIOPA donosi svoju odluku u roku od mjesec dana od upućivanja predmeta u skladu sa stavkom 4. Predmet se ne upućuje EIOPA-i nakon isteka tromjesečnog razdoblja ili nakon što je donesena zajednička odluka. Imenovani nadzornik grupe dostavlja grupi i kolegiju nadzornika zajedničku odluku u kojoj se navode svi razlozi.

6. Ako se ne donese zajednička odluka, zadaću nadzornika grupe obavlja nadzorno tijelo utvrđeno u skladu sa stavkom 2. ovog članka.

▼M5

7. EIOPA obavješćuje Europski parlament, Vijeće i Komisiju barem jedanput godišnje o svim znatnim poteškoćama vezanim uz primjenu stavaka 2., 3. i 6.

U slučaju da zbog primjene kriterija iz stavaka 2. i 3. ovog članka nastanu bilo kakve veće poteškoće, Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 301.a kojima se dalje određuju ti kriteriji.

▼B

8. Kad jedna država članica ima više od jednog nadzornog tijela za bonitetni nadzor društava za osiguranje odnosno društava za reosiguranje, takva država članica poduzima potrebne mjere kako bi osigurala koordinaciju između tih tijela.

*Članak 248.***Prava i dužnosti nadzornika grupe i drugih nadzornika u kolegiju nadzornika**

1. Prava i dužnosti dodijeljeni nadzorniku grupe s obzirom na nadzor grupe obuhvaćaju sljedeće:

- (a) usklađivanje prikupljanja i distribucije relevantnih ili bitnih informacija u okviru redovnog poslovanja i u izvanrednim situacijama, uključujući distribuciju informacija koje su važne za nadzorne zadatke nadzornih tijela;
- (b) nadzorni pregled i procjenu financijskog stanja grupe;
- (c) procjenu usklađenosti grupe s pravilima o solventnosti i koncentraciji rizika i unutargrupnim transakcijama kako je navedeno u odredbama članka 218. do 245.;
- (d) procjenu sustava upravljanja grupom, kako je navedeno u članku 246., i da li članovi upravnih, upravljačkih i nadzornih organa sudjelujućeg društva ispunjavaju zahtjeve iz članka 42. i 257.;
- (e) planiranje i usklađivanje, putem redovnih sastanaka koji se održavaju barem jednom godišnje ili putem drugih odgovarajućih sredstava, nadzornih aktivnosti u redovnom poslovanju i u izvanrednim situacijama, u suradnji s predmetnim nadzornim tijelima i vodeći računa o prirodi, opsegu i složenosti rizika prisutnih u poslovanju svih društava koja su dio grupe;
- (f) ostale zadatke, mjere i odluke koji su dodijeljeni nadzorniku grupe u ovoj Direktivi ili proizlaze iz primjene ove Direktive, posebno s obzirom na vođenje postupka za vrednovanje bilo kojeg unutarnjeg modela na razini grupe kako je navedeno u odredbama članka 231. i 233. i vođenje postupka za dopuštanje primjene sustava iz članka 237. do 240.

2. Da bi se olakšalo obavljanje zadataka nadzora grupe iz stavka 1., osniva se kolegij nadzornika kojim predsjedava nadzornik grupe.

▼ B

Kolegij nadzornika osigurava da se suradnja, razmjena informacija i postupci savjetovanja između nadzornih tijela koja su članovi kolegija nadzornika učinkovito obavljaju u skladu s glavom III., s ciljem promicanja usklađivanja njihovih odluka i aktivnosti.

▼ M5

Ako nadzornik grupe ne izvrši zadatke iz stavka 1. ili ako članovi kolegija nadzornika ne surađuju onoliko koliko se zahtijeva u ovom stavku, bilo koje predmetno nadzorno tijelo može uputiti predmet EIOPA-i i zatražiti njezinu pomoć u skladu s člankom 19. Uredbe (EU) br. 1094/2010. U tom slučaju EIOPA može djelovati u skladu s ovlastima koje su joj dodijeljene tim člankom.

3. Članstvo kolegija nadzornika obuhvaća nadzornika grupe, nadzorna tijela svih država članica u kojima se nalaze sjedišta svih društava kćeri i EIOPA-u u skladu s člankom 21. Uredbe (EU) br. 1094/2010.

▼ B

Nadzornim tijelima značajnih podružnica i povezanih društava je također dopušteno sudjelovanje u kolegiju nadzornika. Međutim, njihovo je sudjelovanje ograničeno na postizanje cilja učinkovite razmjene informacija.

Učinkovito funkcioniranje kolegija nadzornika može zahtijevati da neke aktivnosti obavlja manji broj nadzornih tijela unutar kolegija.

4. Ne dovodeći u pitanje bilo koje mjere donesene u skladu s ovom Direktivom, osnivanje i funkcioniranje kolegija nadzornika se temelji na koordinacijskim sporazumima koje su sklopili nadzornik grupe i druga predmetna nadzorna tijela.

▼ M5

Ako postoje različita mišljenja o koordinacijskim sporazumima, bilo koji član kolegija nadzornika može uputiti predmet EIOPA-i i zatražiti njezinu pomoć u skladu s člankom 19. Uredbe (EU) br. 1094/2010. U tom slučaju EIOPA može djelovati u skladu s ovlastima koje su joj dodijeljene tim člankom. Nadzornik grupe donosi svoju konačnu odluku u skladu s odlukom EIOPA-e. Nadzornik grupe dostavlja odluku drugim predmetnim nadzornim tijelima.

▼ B

Nakon savjetovanja s predmetnim nadzornim tijelima, nadzornik grupe na odgovarajući način razmatra bilo koji savjet koji mu je dao CEIOPS u roku dva mjeseca od primitka tog savjeta prije nego što donese svoju konačnu odluku. U odluci se navode svi razlozi i daje objašnjenje o svim značajnim odstupanjima od bilo kojeg savjeta koji je dao CEIOPS. Nadzornik grupe dostavlja odluku drugim predmetnim nadzornim tijelima.

5. Ne dovodeći u pitanje bilo koje mjere donesene u skladu s ovom Direktivom, koordinacijski sporazumi iz stavka 4. pobliže propisuju postupke za:

(a) odlučivanje između predmetnih nadzornih tijela u skladu s odredbama članaka 231., 232. i 247.;

▼ B

(b) savjetovanje iz stavka 4. ovog članka i iz članka 218. stavka 5.

▼ M5

Ne dovodeći u pitanje prava i dužnosti dodijeljene ovom Direktivom nadzorniku grupe i drugim nadzornim tijelima, koordinacijskim sporazumima mogu se povjeriti dodatni zadaci nadzorniku grupe, drugim nadzornim tijelima ili EIOPA-i kada bi rezultat toga bio učinkovitiji nadzor grupe i kada se time ne bi narušavale nadzorne aktivnosti članova kolegija nadzornika s obzirom na njihove pojedinačne odgovornosti.

▼ B

Povrh toga, u koordinacijskim sporazumima mogu biti navedeni postupci za:

(a) savjetovanje između predmetnih nadzornih tijela, posebno kako je navedeno u odredbama članaka 213. do 217., 219. do 221., 227., 244. do 246., 250., 256., 260. i 262.;

(b) suradnju s drugim nadzornim tijelima.

▼ M5

6. EIOPA izdaje smjernice za operativno funkcioniranje kolegija nadzornika na temelju sveobuhvatnog preispitivanja njihova rada kako bi procijenila njihovu razinu usklađenosti. Takva se preispitivanja obavljaju barem svake tri godine. Države članice osiguravaju da nadzornik grupe dostavlja EIOPA-i informacije o funkcioniranju kolegija nadzornika i o svim poteškoćama s kojima su se suočili, a koje su relevantne za ta preispitivanja.

Kako bi se osigurala dosljedna usklađenost u pogledu koordinacije između nadzornih tijela, EIOPA može izraditi nacрте regulatornih tehničkih standarda radi definiranja operativnog funkcioniranja kolegija nadzornika na temelju smjernica iz prvog podstavka.

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz drugog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1094/2010.

7. Kako bi se osigurala dosljedna usklađenost u pogledu koordinacije između nadzornih tijela, EIOPA, podložno članku 301.b, izrađuje nacрте regulatornih tehničkih standarda radi definiranja koordinacije nadzora grupa za potrebe stavaka od 1. do 6.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1094/2010.

8. Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 301.a u pogledu definicije „značajne podružnice”.

▼ B*Članak 249.***Suradnja i razmjena informacija između nadzornih tijela**

1. Tijela odgovorna za nadzor pojedinačnih društava za osiguranje i društava za reosiguranje u grupi i nadzornik grupe blisko surađuju, posebno u slučajevima kad se društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje suoči s financijskim poteškoćama.

▼ M5

Kako bi se osiguralo da je nadzornim tijelima, uključujući nadzornika grupe, dostupna ista količina relevantnih informacija, ne dovodeći u pitanje njihove odgovornosti i bez obzira na to jesu li osnovana u istoj državi članici, jedno drugome dostavljaju takve informacije kako bi se omogućilo i olakšalo obavljanje nadzornih zadataka drugih tijela u skladu s ovom Direktivom. U tom pogledu predmetna nadzorna tijela i nadzornik grupe priopćuju jedni drugima bez odgađanja sve relevantne informacije čim im one postanu dostupne ili na zahtjev razmjenjuju informacije. Informacije iz ovog podstavka uključuju, ali nisu ograničene na informacije o aktivnostima grupe i nadzornih tijela i informacije koje je dostavila grupa.

▼ M1

Nadzorno tijelo grupe dostavlja dotičnim nadzornim tijelima i EIOPA-i informacije koje se odnose na grupu u skladu s člankom 19., člankom 51. stavkom 1. i člankom 254. stavkom 2., posebno u pogledu pravne strukture, upravljanja i organizacijske strukture grupe.

▼ M5

1.a Kada nadzorno tijelo nije priopćilo relevantne informacije ili kada je zahtjev za suradnju, posebno za razmjenu relevantnih informacija, odbijen ili se nije postupilo u skladu s njim u roku od dva tjedna, nadzorna tijela mogu uputiti predmet EIOPA-i.

Ako je predmet upućen EIOPA-i, ona može, ne dovodeći u pitanje članak 258. UFEU-a, postupiti u skladu s ovlastima koje su joj dodijeljene člankom 19. Uredbe (EU) br. 1094/2010.

▼ B

2. Tijela odgovorna za nadzor pojedinačnih društava za osiguranje i društava za reosiguranje u grupi i nadzornik grupe, svaki ponaosob, odmah sazivaju sastanak svih nadzornih tijela uključenih u nadzor grupe najmanje u sljedećim okolnostima:

(a) kad postanu svjesni značajnog kršenja potrebnog solventnog kapitala ili kršenja potrebnog minimalnog kapitala pojedinačnog društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje;

(b) kad postanu svjesni značajnog kršenja potrebnog solventnog kapitala na razini grupe izračunanog na temelju konsolidiranih podataka ili agregiranog potrebnog solventnog kapitala, u skladu s bilo kojom metodom izračuna koja se upotrebljava u skladu s glavom III. poglavljem II. odjeljkom 1. pododjeljkom 4.;

(c) kad se događaju ili su se dogodile druge iznimne okolnosti.

▼ **M5**

3. Kako bi se osigurala dosljedna usklađenost u pogledu koordinacije i razmjene informacija između nadzornih tijela, EIOPA, podložno članku 301.b, izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda radi određivanja:

- (a) stavki koje će nadzornik grupe sustavno prikupljati i distribuirati drugim predmetnim nadzornim tijelima ili koje će nadzorniku grupe dostaviti druga predmetna nadzorna tijela;
- (b) stavki koje su bitne ili relevantne za nadzor na razini grupe kako bi se poboljšala usklađenost nadzornog izvješćivanja.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1094/2010.

4. Kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti primjene koji se odnose na koordinaciju i razmjenu informacija među nadzornim tijelima, EIOPA izrađuje nacрте provedbenih tehničkih standarda o postupcima i predlošcima za podnošenje informacija nadzorniku grupe te postupka suradnje i razmjene informacija među nadzornim tijelima kako je utvrđeno u ovom članku.

EIOPA Komisiji dostavlja navedene nacрте provedbenih tehničkih standarda do 30. rujna 2015.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1094/2010.

Članak 250.

Savjetovanje nadzornih tijela

1. Ne dovodeći u pitanje članak 248., predmetna nadzorna tijela, kada je odluka važna za nadzorne zadatke drugih nadzornih tijela, prije nego što donesu tu odluku međusobno se savjetuju u kolegiju nadzornika s obzirom na sljedeće:

- (a) promjene u strukturi dioničara, organizacijskoj i upravljačkoj strukturi društava za osiguranje odnosno društava za reosiguranje u grupi, za koje je potrebna suglasnost ili odobrenje nadzornih tijela;
- (b) odluku o produljenju razdoblja oporavka u skladu s člankom 138. stavcima 3. i 4.;
- (c) glavne sankcije ili iznimne mjere koje poduzimaju nadzorna tijela, uključujući uvođenje kapitalnog dodatka na potrebni solventni kapital prema članku 37. i uvođenje bilo kojih ograničenja za korištenje unutarnjeg modela za izračunavanje potrebnog solventnog kapitala u skladu s glavom I. poglavljem VI. odjeljkom 4. pododjeljkom 3.

Za potrebe prvog podstavka točaka (b) i (c), s nadzornikom grupe uvijek se provodi savjetovanje.

▼ M5

Pored toga, predmetna nadzorna tijela se, kad se odluka temelji na informacijama koje su primljene od drugih nadzornih tijela, međusobno savjetuju prije nego što donesu tu odluku.

2. Ne dovodeći u pitanje članak 248., nadzorno tijelo može odlučiti da se neće savjetovati s drugim nadzornim tijelima u slučajevima hitnosti ili kad bi takvo savjetovanje moglo ugroziti učinkovitost odluke. U tom slučaju nadzorno tijelo bez odgađanja obavješćuje druga predmetna nadzorna tijela.

▼ B*Članak 251.***Zahtjevi nadzornika grupe prema drugim nadzornim tijelima**

Nadzornik grupe može pozvati nadzorna tijela države članice u kojoj matično društvo ima svoje sjedište i koja sama ne obavljaju nadzor grupe u skladu s člankom 247. da zatraže od matičnog društva bilo koje informacije koje bi bili relevantne za obavljanje njegovih prava i dužnosti u okviru koordinacije kako je propisano u članku 248. i da dostave te informacije nadzorniku grupe.

Nadzornik grupe, kad su mu potrebne informacije iz članka 254. stavka 2. koje su već dane drugom nadzornom tijelu, kontaktira to tijelo kadgod je moguće kako bi spriječio dvostruko izvješćivanje raznih tijela koja su uključena u nadzor.

*Članak 252.***Suradnja s tijelima odgovornim za kreditne institucije i investicijska društva**

Kad su društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje i kreditna institucija određena u Direktivi 2006/48/EZ ili investicijsko društvo određeno u Direktivi 2004/39/EZ, ili oba, izravno ili neizravno povezani ili imaju zajedničko sudjelujuće društvo, predmetna nadzorna tijela i tijela odgovorna za nadzor tih drugih društava blisko surađuju.

Ne dovodeći u pitanje njihove odgovornosti, ta tijela dostavljaju jedno drugom bilo koje informacije za koje je vjerojatno da će pojednostaviti njihove zadatke, posebno kako je navedeno u ovoj glavi.

*Članak 253.***Poslovna tajna i povjerljivost**

Države članice dopuštaju razmjenu informacija između njihovih nadzornih tijela i između njihovih nadzornih tijela i drugih tijela, kako je navedeno u odredbama članka 249. do 252.

Informacije primljene u okviru nadzora grupe i posebno bilo koja razmjena informacija između nadzornih tijela i između nadzornih tijela i drugih tijela koja je predviđena u ovoj glavi, podliježe odredbama članka 295.

▼ B*Članak 254.***Pristup informacijama**

1. Države članice osiguravaju da fizičke i pravne osobe uključene u opseg nadzora grupe i njihova povezana društva i sudjelujuća društva mogu razmjenjivati bilo koje informacije koje bi mogle biti relevantne u svrhu nadzora grupe.

▼ M5

2. Države članice osiguravaju da njihova tijela koja su odgovorna za obavljanje nadzora grupe imaju pristup svim informacijama koje su relevantne u svrhu tog nadzora bez obzira na prirodu predmetnog društva. Članak 35. stavci od 1. do 5. primjenjuju se *mutatis mutandis*.

Nadzornik grupe može ograničiti redovno nadzorno izvješćivanje na razini grupe koje se obavlja češće nego jedanput godišnje ako sva društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje u okviru grupe imaju koristi od tog ograničenja u skladu s člankom 35. stavkom 6., vodeći računa o prirodi, opsegu i složenosti rizika prisutnih u poslovanju grupe.

Nadzornik grupe može izuzeti od izvješćivanja po stavkama na razini grupe ako sva društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje u okviru grupe imaju koristi od tog izuzeća u skladu s člankom 35. stavkom 7., vodeći računa o prirodi, opsegu i složenosti rizika prisutnih u poslovanju grupe te o cilju financijske stabilnosti.

▼ B

Predmetna nadzorna tijela se mogu obratiti društvima u grupi izravno kako bi dobila potrebne informacije samo kad su te informacije zatražene od društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje koje podliježe nadzoru grupe i kad ih ono nije dostavilo u razumnom roku.

*Članak 255.***Provjera informacija**

► **C2** 1. Države članice osiguravaju da njihova nadzorna tijela mogu obavljati unutar njihovih državnih područja, bilo izravno ili uz posredovanje osoba koje su imenovale u tu svrhu, izravni nadzor informacija iz članka 254. u prostorijama ◀ jednog od sljedećih:

- (a) društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje koje podliježe nadzoru grupe;
- (b) povezanih društava tog društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje;
- (c) matičnih društava tog društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje;
- (d) povezanih društava matičnog društva tog društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje.

2. Kad nadzorna tijela žele u specifičnim slučajevima provjeriti informacije o nekom društvu, bilo da je ono regulirano ili ne, a koje je dio grupe i nalazi se u drugoj državi članici, zamolit će nadzorna tijela te druge države članice da obavi provjeru.

▼ B

Tijela koja prime takav zahtjev, u okviru svojih nadležnosti, postupaju prema zahtjevu tako da izravno obavljaju provjeru ili da dopuštaju revizoru ili stručnjaku da ju provede ili tako da dopuštaju tijelu koje je dalo zahtjev da je provede samo. Nadzornika grupe se obavješćuje o poduzetoj aktivnosti.

Nadzorno tijelo koje je uputilo zahtjev može, kad tako želi, sudjelovati u provjeri kad izravno ne obavlja provjeru.

▼ M5

Ako se u odnosu na zahtjev koji je podnesen drugom nadzornom tijelu za obavljanje provjere u skladu s ovim stavkom nije postupilo u roku od dva tjedna ili ako nadzorno tijelo nije u mogućnosti u praksi ostvariti svoje pravo sudjelovanja u skladu s trećim podstavkom, tijelo koje je podnijelo zahtjev može uputiti predmet EIOPA-i te može zatražiti njezinu pomoć u skladu s člankom 19. Uredbe (EU) br. 1094/2010. U tom slučaju EIOPA može djelovati u skladu s ovlastima koje su joj dodijeljene tim člankom.

U skladu s člankom 21. Uredbe (EU) br. 1094/2010 EIOPA ima pravo sudjelovati u izravnim nadzorima kada ih zajedno provode dva nadzorna tijela ili više njih.

▼ B*Članak 256.***Solventnost grupe i izvješće o financijskom stanju****▼ M1**

1. Države članice zahtijevaju da sudjelujuća društva za osiguranje i društva za reosiguranje, osiguravateljni holdinzi i mješoviti financijski holdinzi javno objavljuju jedanput godišnje izvješće o solventnosti i financijskom stanju na razini grupe. Članci 51., 53., 54. i 55. primjenjuju se na odgovarajući način.

2. Sudjelujuće društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje, osiguravateljni holding ili mješoviti financijski holding mogu, ovisno o odobrenju nadzornog tijela grupe, dostaviti jedinstveno izvješće o solventnosti i financijskom položaju koje će obuhvatiti sljedeće:

- (a) informacije na razini grupe koje je potrebno objaviti u skladu sa stavkom 1.;
- (b) informacije za bilo koje od ovisnih društava u grupi, koje moraju biti pojedinačno prepoznatljive i moraju biti objavljene u skladu s člancima 51., 53., 54. i 55.

Prije izdavanja suglasnosti u skladu s prvim podstavkom, nadzorno tijelo grupe savjetuje se članovima kolegija nadzornih tijela i uzima u obzir njihova stajališta i ograničavajuće uvjete.

▼ B

3. Kad u izvješće iz stavka 2. nisu uključene informacije koje nadzorno tijelo, koje je dalo odobrenje za rad društvu kćeri unutar grupe, zahtijeva od usporedivih društava i kad je taj propust bitan, predmetno nadzorno tijelo ima ovlasti zahtijevati od predmetnog društva kćeri da objavi potrebne dodatne informacije.

▼ M5

4. Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 301.a kojima se pobliže određuju informacije koje moraju biti objavljene i rokovi za godišnje objavljivanje informacija koje se odnose na izvješće o solventnosti i financijskom stanju u skladu sa stavkom 2. te na izvješće o izvješću o solventnosti i financijskom stanju na razini grupe u skladu s člankom 1.

5. Kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti primjene koji se odnose na pojedinačno i grupno izvješće o solventnosti i financijskom stanju, EIOPA izrađuje nacрте provedbenih tehničkih standarda o postupcima i predlošcima za objavljivanje i načinu objavljivanja pojedinačnog i grupnog izvješća o solventnosti i financijskom stanju kako je utvrđeno u ovom članku.

EIOPA Komisiji dostavlja navedene nacрте provedbenih tehničkih standarda do 30. lipnja 2015.

Komisiji se dodjeljuje ovlast donošenja provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1094/2010.

*Članak 256.a***Struktura grupe**

Države članice zahtijevaju od društava za osiguranje i društava za reosiguranje, osigurateljnih holdinga i mješovitih osigurateljnih holdinga da na razini grupe jedanput godišnje objavljuju pravnu, upravljačku i organizacijsku strukturu, uključujući opis svih društava kćeri, značajno povezanih poduzeća i značajnih podružnica koje pripadaju grupi.

▼ M1*Članak 257.***Upravno, upravljačko ili nadzorno tijelo osiguravateljnih holdinga i mješovitih financijskih holdinga**

Države članice zahtijevaju da sve osobe koje stvarno vode osiguravateljni holding ili mješoviti financijski holding, budu ugledne i imaju odgovarajuće iskustvo za obavljanje svojih dužnosti.

Članak 42. primjenjuje se na odgovarajući način.

▼ B*Članak 258.***Provedbene mjere****▼ M1**

1. Kad društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje u grupi ne ispunjava zahtjeve predviđene člancima od 218. do 246. i u slučaju kad su zahtjevi ispunjeni, ali solventnost može unatoč tome biti ugrožena ili kad unutargrupne transakcije ili koncentracije rizika ugrožavaju financijski položaj društava za osiguranje odnosno društva za reosiguranje, mjere koje su nužne kako bi se stanje čim prije popravilo, trebaju donijeti sljedeći subjekti:

(a) u slučaju osiguravateljnih holdinga ili mješovitih financijskih holdinga, nadzorno tijelo grupe;

▼ M1

- (b) u slučaju društava za osiguranje i društava za reosiguranje, nadzorna tijela.

Kad u slučaju iz točke (a) prvog podstavka nadzorno tijelo grupe nije jedno od nadzornih tijela države članice u kojoj je sjedište osiguravateljnog holdinga ili mješovitog financijskog holdinga, nadzorno tijelo grupe obavješćuje ta nadzorna tijela o svojim nalazima kako bi im omogućio da donesu potrebne mjere.

Kad u slučaju iz točke (b) prvog podstavka nadzorno tijelo grupe nije jedno od nadzornih tijela države članice u kojoj je sjedište društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje, nadzorno tijelo grupe obavješćuje ta nadzorna tijela o svojim nalazima kako bi im omogućio da donesu potrebne mjere.

Ne dovodeći u pitanje stavak 2. države članice određuju mjere koje mogu poduzeti njihova nadležna tijela u odnosu na osiguravateljne holdinge i mješovite financijske holdinge.

Dotična nadzorna tijela, uključujući nadzorno tijelo grupe, prema potrebi, usklađuju svoje mjere.

2. Ne dovodeći u pitanje odredbe nacionalnog kaznenog prava, države članice uvode sankcije ili donose mjere u odnosu na osiguravateljne holdinge, mješovite financijske holdinge ili osobe koje stvarno upravljaju tim društvima, u slučaju kršenja zakona i drugih propisa, donesenih radi prenošenja ove glave. Nadzorna tijela usko surađuju kako bi osigurala učinkovitost takvih sankcija ili mjera, posebno ako središnja uprava ili glavne jedinice osiguravateljnog holdinga ili mješovitog financijskog holdinga nisu u istoj državi članici kao njihovo sjedište.

▼ M5

3. Komisija može donijeti delegirane akte u skladu s člankom 301.a za usklađivanje provedbenih mjera iz stavaka 1. i 2. ovog članka.

*Članak 259.***Izvješća EIOPA-e**

1. EIOPA podnosi godišnja izvješća Europskom parlamentu u skladu s člankom 50. Uredbe (EU) br. 1094/2010.

2. EIOPA izvješćuje, između ostalog, o svim relevantnim i značajnim iskustvima u okviru nadzornih aktivnosti i suradnji između nadzornika u okviru glave III., a posebno o:

- (a) procesu imenovanja nadzornika grupe, broju nadzornika grupe i njihovoj geografskoj zastupljenosti;

▼ M5

- (b) radu kolegija nadzornika, posebno s obzirom na sudjelovanje i predanost nadzornih tijela kad ona nisu nadzornik grupe.

3. EIOPA može također, u smislu stavka 1. ovog članka po potrebi izvješćivati o glavnim spoznajama do kojih je došla na temelju pregleda iz članka 248. stavka 6.

▼ B*POGLAVLJE IV.**Treće države***▼ M5***Članak 260.***Matična društva izvan Unije: provjera istovjetnosti**

1. U slučaju iz članka 213. stavka 2. točke (c) predmetna nadzorna tijela provjeravaju podliježu li društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje, čije matično društvo ima sjedište izvan Unije, nadzoru nadzornih tijela iz trećih zemalja, koji je istovjetan onom koji je propisan u ovoj glavi o nadzoru na razini grupe društava za osiguranje i društava za reosiguranje iz članka 213. stavka 2. točaka (a) i (b).

Ako nije donesen delegirani akt u skladu sa stavicima 2., 3. ili 5. ovog članka, provjeru obavlja nadzorno tijelo koje bi bilo nadzornik grupe da se primjenjuju kriteriji iz članka 247. stavka 2. („vršitelj dužnosti nadzornika grupe”), na zahtjev matičnog društva ili bilo kojeg društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje koje je dobilo odobrenje u Uniji ili na vlastitu inicijativu. EIOPA pomaže vršitelju dužnosti nadzornika grupe u skladu s člankom 33. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 1094/2010.

Prilikom obavljanja navedenog taj vršitelj dužnosti nadzornika grupe kojemu pomaže EIOPA savjetuje se s drugim predmetnim nadzornim tijelima prije nego što donese odluku o istovjetnosti. Ta se odluka donosi u skladu s kriterijima donesenima u skladu sa stavkom 2. Vršitelj dužnosti nadzornika grupe ne donosi nikakvu odluku koja se odnosi na treću zemlju, a koja je u suprotnosti s bilo kojom prije donesenom odlukom za tu treću zemlju osim ako je nužno uzeti u obzir značajne promjene u nadzornom sustavu iz glave I. i nadzornom sustavu treće zemlje.

Ako se nadzorna tijela ne slažu s odlukom donesenom u skladu s trećim podstavkom, ona mogu u skladu s člankom 19. Uredbe (EU) br. 1094/2010 uputiti predmet EIOPA-i i tražiti njezinu pomoć u roku od tri mjeseca nakon što ih je vršitelj dužnosti nadzornika grupe obavijestio o toj odluci. U tom slučaju EIOPA može djelovati u skladu s ovlastima koje su joj dodijeljene tim člankom.

2. Komisija može donijeti delegirane akte u skladu s člankom 301.a kojima se određuju kriteriji za procjenu jednakosti bonitetnog sustava solventnosti treće zemlje s onim koji je utvrđen u ovoj glavi.

▼M5

3. Ako treća zemlja ispunjava kriterije donesene u skladu sa stavkom 2. ovog članka, Komisija može u skladu s člankom 301.a, uz pomoć EIOPA-e u skladu s člankom 33. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 1094/2010, donijeti delegirane akte kojima se određuje da je bonitetni sustav treće zemlje istovjetan s bonitetnim sustavom utvrđenim u ovoj glavi.

Takav se delegirani akt redovito preispituje kako bi se uzele u obzir sve promjene bonitetnog sustava za nadzor grupa iz ove glave i bonitetnog sustava u trećoj zemlji za nadzor grupa i sve druge promjene propisa koje mogu utjecati na odluku o jednakosti.

EIOPA na svojoj internetskoj stranici objavljuje i ažurira popis svih trećih zemalja iz prvog podstavka.

4. Ako ne postoji delegirani akt Komisije donesen u skladu sa stavkom 3. ili 5. ovog članka, primjenjuje se članak 262.

5. Odstupajući od stavka 3., pa čak i ako kriteriji utvrđeni u stavku 2. nisu ispunjeni, Komisija može, za ograničeno razdoblje i u skladu s člankom 301.a te uz pomoć EIOPA-e u skladu s člankom 33. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 1094/2010, donijeti delegirane akte kojima se određuje da je bonitetni sustav treće zemlje koji se primjenjuje na društva čije matično društvo 1. siječnja 2014. ima sjedište izvan Unije privremeno istovjetan s onim koji je utvrđen u glavi I. ako treća zemlja ispunjava najmanje sljedeće kriterije:

- (a) obvezala se Uniji da će prije isteka tog ograničenog razdoblja usvojiti i primjenjivati bonitetni sustav koji se može ocijeniti istovjetnim u skladu sa stavkom 3. te da će sudjelovati u postupku procjene istovjetnosti;
- (b) uspostavila je program rada radi ispunjavanja obveze iz točke (a);
- (c) dodijelila je dostatna sredstva za ispunjavanje obveze iz točke (a);
- (d) ima bonitetni sustav koji se zasniva na riziku te utvrđuje kvantitativne i kvalitativne uvjete solventnosti i uvjete koji se odnose na nadzorno izvješćivanje i transparentnost te na nadzor grupa;
- (e) sklopila je pisane sporazume o suradnji i razmjeni povjerljivih nadzornih podataka s EIOPA-om i nadzornim tijelima kako su definirana u članku 13. točki (10);
- (f) ima neovisan sustav nadzora;
- (g) uspostavila je obvezu čuvanja poslovne tajne za sve osobe koje djeluju u ime njezinih nadzornih tijela, posebno u pogledu razmjene informacija s EIOPA-om i nadzornim tijelima kako su definirana u članku 13. točki (10).

▼ M5

Svi delegirani akti o privremenoj istovjetnosti u obzir uzimaju izvješća Komisije u skladu s člankom 177. stavkom 2. Ti se delegirani akti redovito preispituju na temelju izvješća o napretku koja izrađuje nadležna treća zemlja, a koja se na godišnjoj osnovi podnose Komisiji na ocjenu. EIOPA pomaže Komisiji u ocjenjivanju ovih izvješća o napretku.

EIOPA objavljuje i na svojoj internetskoj stranici ažurira popis svih trećih zemalja navedenih u prvom podstavku.

Komisija može usvojiti delegirane akte u skladu s člankom 301.a, dodatno navodeći uvjete utvrđene prvim podstavkom. Delegiranim se aktima mogu također obuhvatiti ovlasti nadzornih tijela da uvedu dodatne obveze nadzornog izvješćivanja tijekom razdoblja privremene istovjetnosti.

6. Ograničeno razdoblje iz stavka 5. završava 31. prosinca 2020. ili na dan od kojeg se, u skladu sa stavkom 3., smatra da je bonitetni sustav te treće zemlje istovjetan onom utvrđenom u ovoj glavi, ovisno o tome što je ranije.

To se razdoblje može produljiti za najviše još godinu dana, ako je EIOPA-i i Komisiji potrebno toliko vremena za procjenjivanje istovjetnosti za potrebe stavka 3.

7. Ako se u skladu sa stavkom 5. donese delegirani akti kojim se određuje da je bonitetni sustav treće zemlje privremeno istovjetan, države članice primjenjuju članak 261. osim ako u državi članici postoji društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje s ukupnom bilancom koja premašuje ukupnu bilancu matičnog društva izvan Unije. U tom slučaju dužnost nadzornika grupe izvršava vršitelj dužnosti nadzornika grupe.

▼ B*Članak 261.***Matična društva izvan Zajednice: istovjetnost**

1. U slučaju istovjetnog nadzora iz članka 260., države članice se oslanjaju na istovjetni nadzor grupe koji obavljaju nadzorna tijela treće zemlje u skladu sa stavkom 2.

2. Članci 247. do 258. primjenjuju se *mutatis mutandis* na suradnju s nadzornim tijelima trećih zemalja.

▼ M1*Članak 262.***Matična društva registrirana u trećoj zemlji: nepostojanje jednakosti****▼ M5**

1. U nedostatku istovjetnog nadzora iz članka 260. ili ako država članica ne primjenjuje članak 261. u slučaju privremene istovjetnosti u skladu s člankom 260. stavkom 7., ta država članica na društva za osiguravanje i društva za reosiguranje primjenjuje jedno od sljedećeg:

- (a) članke od 218. do 235. i članke od 244. do 258., *mutatis mutandis*;
- (b) jednu od metoda navedenih u članku 2.

▼ M1

Opća načela i metode iz članaka od 218. do 258. primjenjuju se na razini osiguravateljnog holdinga, mješovitog financijskog holdinga, društva za osiguranje iz treće zemlje ili društva za reosiguranje iz treće zemlje.

Samo za potrebe izračuna solventnosti grupe, s matičnim društvom postupa se kao s društvom za osiguranje odnosno društvom za reosiguranje, ovisno o istim uvjetima koji su propisani u glavi I. poglavlju VI. odjeljku 3. pododjeljcima 1., 2. i 3., u pogledu vlastitih sredstva koja su prihvatljiva za potrebni solventni kapital i jednog od sljedećih uvjeta:

- (a) potrebni solventni kapital, određen u skladu s načelima iz članka 226., kad se radi o osiguravateljnom holdingu ili mješovitom financijskom holdingu;
- (b) potrebni solventni kapital, određen u skladu s načelima iz članka 227., kad se radi o društvu za osiguranje iz treće zemlje ili društvu za reosiguranje iz treće zemlje.

2. Države članice dozvoljavaju svojim nadzornim tijelima da primijene druge metode koje osiguravaju primjeren nadzor društava za osiguranje i društava za reosiguranje u grupi. Ove metode odobrava nadzorno tijelo grupe nakon savjetovanja s drugim dotičnim nadzornim tijelima.

Nadzorna tijela mogu posebno zahtijevati osnivanje osiguravateljnog holdinga sa sjedištem u Uniji ili mješovitog financijskog holdinga sa sjedištem u Uniji i primijeniti ovu glavu na društva za osiguranje i društva za reosiguranje u grupi, koju predvodi taj osiguravateljni holding ili mješoviti financijski holding.

Izabrane metode omogućuju ostvarivanje ciljeva nadzora grupe, kako je određeno u ovoj glavi i priopćavaju se drugim dotičnim nadzornim tijelima i Komisiji.

▼ B*Članak 263.***Matična društva izvan Zajednice: razine****▼ M1**

Kad je matično društvo iz članka 260. i samo ovisno društvo osiguravateljnog holdinga ili mješovitog financijskog holdinga, koji ima sjedište u trećoj zemlji, ili društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje treće zemlje, države članice primjenjuju provjeru iz članka 260. samo na razini krajnjeg matičnog društva koje je osiguravateljni holding treće zemlje, mješoviti financijski holding treće zemlje, društvo za osiguranje treće zemlje odnosno društvo za reosiguranje treće zemlje.

▼M1

Ipak, nadzorna tijela mogu zbog nepostojanja jednakog nadzora iz članka 260. provesti novu provjeru na nižoj razini, ako postoji matično društvo društava za osiguranje odnosno društva za reosiguranje na razini osiguravateljnog holdinga treće zemlje, mješovitog financijskog holdinga treće zemlje, društva za osiguranje treće zemlje odnosno društva za reosiguranje treće zemlje.

▼B

U takvim slučajevima, nadzorno tijelo iz drugog podstavka članka 260. stavka 1. objašnjava svoju oduku grupi.

Članak 262. primjenjuje se *mutatis mutandis*.

*Članak 264.***Suradnja s nadzornim tijelima iz trećih zemalja**

1. Komisija može Vijeću dostaviti prijedloge za pregovaranje o sporazumima s jednom ili više trećih zemalja o načinu obavljanja nadzora grupe nad:

- (a) društvima za osiguranje odnosno društvima za reosiguranje čija su sudjelujuća društva u smislu članka 213. čije se sjedište nalazi u trećoj zemlji; i
- (b) društvima za osiguranje iz treće zemlje odnosno društvima za reosiguranje iz treće zemlje čija su sudjelujuća društva u smislu članka 213. čije se sjedište nalazi u Zajednici.

2. Sporazumima iz stavka 1. se posebno nastoji osigurati da:

- (a) nadzorna tijela država članica mogu dobiti informacije koje su potrebne za nadzor na razini grupe društava za osiguranje i društava za reosiguranje čije se sjedište nalazi u Zajednici i koja imaju društva kćeri ili sudjeluju u društvima izvan Zajednice; i
- (b) da nadzorna tijela trećih zemalja mogu dobiti informacija koje su potrebne za nadzor na razini grupe društava za osiguranje iz treće zemlje i društava za reosiguranje iz treće zemlje čije se sjedište nalazi na njihovom državnom području i koja imaju društva kćeri ili sudjeluju u društvima u jednoj ili više država članica.

3. Ne dovodeći u pitanje članak 300. stavke 1. i 2. Ugovora, Komisija uz pomoć Europskog odbora o osiguranju i strukovnoj mirovini ispituje ishod pregovora iz stavka 1.

▼B*POGLAVLJE V.***Mješoviti osigurateljni holdinzi***Članak 265.***Unutargrupne transakcije**

1. Države članice osiguravaju da, kad je matično društvo jednog ili više društava za osiguranje odnosno društava za reosiguranje mješoviti osigurateljni holding, nadzorna tijela odgovorna za nadzor tih društava za osiguranje odnosno društava za reosiguranje obavljaju opći nadzor nad transakcijama između tih društava za osiguranje odnosno društava za reosiguranje i mješovitog osigurateljnog holdinga i njegovih povezanih društava.

2. Odredbe članaka 245., 249. do 255. i 258. primjenjuju se *mutatis mutandis*.

*Članak 266.***Suradnja s trećim zemljama**

U pogledu suradnje s trećim zemljama, članak 264. primjenjuje se *mutatis mutandis*.

GLAVA IV.

REORGANIZACIJA I LIKVIDACIJA DRUŠTAVA ZA OSIGURANJE*POGLAVLJE I.***Područje primjene i definicije***Članak 267.***Područje primjene ove glave**

Ova se glava primjenjuje na reorganizacijske mjere i postupke likvidacije vezane uz sljedeće:

- (a) društva za osiguranje;
- (b) podružnice društava za osiguranje iz treće zemlje koje se nalaze na području Zajednice.

*Članak 268.***Definicije**

- 1. Za potrebe ove glave, primjenjuje se sljedeće definicije:
  - (a) „nadležna tijela” znači upravna ili sudska tijela država članica koja su nadležna za reorganizacijske mjere ili postupke likvidacije;
  - (b) „podružnica” znači trajna prisutnost društva za osiguranje na državnom području države članice koja nije matična država članica i koje obavlja djelatnosti osiguranja;

▼B

- (c) „reorganizacijske mjere” znači mjere koje podrazumijevaju bilo koje djelovanje nadležnih tijela koje je namijenjeno očuvanju ili ponovnoj uspostavi financijske situacije u društvu za osiguranje i koje, osim tog društva za osiguranje, utječe na prethodna prava stranaka, što uključuje, ali nije ograničeno na mjere koje podrazumijevaju mogućnost obustave plaćanja, odlaganje provedbenih mjera ili smanjenje potraživanja;
- (d) „postupak likvidacije” znači skupni postupak koji obuhvaća prodaju imovine društva za osiguranje i podjelu prihoda između vjerovnika, dioničara ili članova, prema potrebi, što nužno obuhvaća bilo koje djelovanje od strane nadležnih tijela, uključujući kad je skupni postupak prekinut nagodbom ili drugom odgovarajućom mjerom, bez obzira na to da li se ti postupci temelje ne insolventnosti ili su dobrovoljni ili prinudni;
- (e) „upravitelj” znači osoba ili tijelo kojeg su imenovala nadležna tijela u svrhu upravljanja reorganizacijskim mjerama;
- (f) „likvidator” znači osoba ili tijelo kojeg su imenovala nadležna tijela ili upravljačka tijela društva za osiguranje u svrhu upravljanja likvidacijskim postupkom;
- (g) „osigurina” znači iznos koji predstavlja obvezu društva za osiguranje osiguranim osobama, ugovarateljima osiguranja, korisnicama osiguranja ili bilo kojoj oštećenoj osobi koja može polagati prava prema društvu za osiguranje i koji proizlazi iz ugovora o osiguranju ili iz bilo kojeg posla iz članka 2. stavka 3. točaka (b) i (c) u području izravnog osiguranja, uključujući iznos koji je izdvojen za te osobe kad neki elementi obveze još uvijek nisu poznati.

Premija koju duguje društvo za osiguranje zbog nesklapanja ili otkazivanja ugovora o osiguranju ili poslova iz točke (g) prvog podstavka u skladu s pravom koji se primjenjuje na takve ugovore ili poslove prije otvaranja likvidacijskog postupka također se smatra osigurinom.

2. Za potrebe primjene ove glave, na reorganizacijske mjere i postupke likvidacije vezane uz podružnicu društva za osiguranje iz treće zemlje koja se nalazi u državi članici primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „matična država članica” znači država članica u kojoj je podružnica dobila odobrenje u skladu s odredbama članaka od 145. do 149.;
- (b) „nadzorna tijela” znači nadzorna tijela matične države članice;
- (c) „nadležna tijela” znači nadležna tijela matične države članice.

▼ B*POGLAVLJE II.***Reorganizacijske mjere***Članak 269.***Donošenje reorganizacijskih mjera – primjenjivo pravo**

1. Samo nadležna tijela matične države članice imaju pravo donijeti odluku o reorganizacijskim mjerama s obzirom na društvo za osiguranje, uključujući njegove podružnice.
2. Reorganizacijske mjere ne isključuju otvaranje likvidacijskog postupka od strane matične države članice.
3. Reorganizacijske mjere se uređuju zakonima, propisima i postupcima koji su u primjeni u matičnoj državi članici, ako u odredbama članka 285. do 292. nije drukčije predviđeno.
4. Reorganizacijske mjere koje su poduzete u skladu sa zakonodavstvom matične države članice imaju bez ograničenja pravni učinak na cijelom području Zajednice bez daljnjih formalnosti, uključujući i prema trećim stranama u drugim državama članicama, čak i kad zakonodavstvo tih drugih država članica ne predviđa takve reorganizacijske mjere ili kad za njihovu provedbu vrijede uvjeti koji nisu ispunjeni.
5. Pravni učinak reorganizacijskih mjera na cijelom području Zajednice nastupa istodobno s nastupanjem pravnih učinaka u matičnoj državi članici.

*Članak 270.***Informacije nadzornim tijelima**

Nadležna tijela matične države članice hitno obavješćuju nadzorna tijela te države članice o njihovoj odluci o bilo kojim reorganizacijskim mjerama, ako je moguće prije donošenja takve mjere i, ako to nije moguće, odmah nakon donošenja mjere.

Nadzorna tijela matične države članice hitno obavješćuju nadzorna tijela svih drugih država članica o odluci donošenja reorganizacijskih mjera, uključujući i o mogućim praktičnim učincima takvih mjera.

*Članak 271.***Objavljivanje odluka o reorganizacijskim mjerama**

1. Kad je u matičnoj državi članici moguće podnijeti pritužbu protiv reorganizacijske mjere, nadležna tijela matične države članice, upravitelj ili bilo koja osoba koja ima pravo to učiniti u matičnoj državi članici javno objavljuje odluku o reorganizacijskoj mjeri u skladu s postupcima o javnom objavljivanju predviđenim u matičnoj državi članici i, nadalje, u *Službenom listu Europske unije* objavljuju čim je prije moguće izriječu rješenja kojim se utvrđuje reorganizacijska mjera.

Nadzorna tijela drugih država članica koja su obaviještena o odluci o reorganizacijskoj mjeri u skladu s člankom 270. mogu osigurati objavljivanje takve odluke na njihovom državnom području na način koji oni smatraju primjerenim.

▼B

2. U objavama iz stavka 1. se navodi nadležno tijelo matične države članice, zakonodavstvo koje se primjenjuje kako je propisano u članku 269. stavku 3. i upravitelj koji je imenovan, ako je imenovan. One se sastavljaju na službenom jeziku ili jednom od službenih jezika države članice na kojem se objavljuju informacije.

3. Reorganizacijske mjere se primjenjuju bez obzira na odredbe o objavljivanju iz stavaka 1. i 2. i imaju bez ograničenja pravni učinak na vjerovnike, osim ako nadležna tijela matične države članice ili zakonodavstvo te države članice ne propisuju drukčije.

4. Kad reorganizacijske mjere utječu isključivo na prava dioničara, članova ili zaposlenika društva za osiguranje, promatrane u tom svojstvu, odredbe stavaka 1., 2. i 3. se ne primjenjuju osim ako zakonodavstvo koje se primjenjuje na reorganizacijske mjere ne propisuje drukčije.

Nadležna tijela utvrđuju način na koji se strane iz prvog podstavka obavješćuje u skladu sa primjenjivim pravom.

*Članak 272.***Informacije za poznate vjerovnike – pravo na prijavu tražbina**

1. Kad pravo matične države članice zahtijeva da prijava tražbina bude prijavljena kako bi bila priznata ili predviđa obvezno obavješćivanje o reorganizacijskoj mjeri vjerovnika čije je uobičajeno boravište, porezna rezidentnost ili sjedište u toj državi članici, nadležna tijela matične države članice ili upravitelj također obavješćuju poznate vjerovnike čije je uobičajeno boravište, porezna rezidentnost ili sjedište u drugoj državi članici u skladu s člankom 281. i člankom 283. stavkom 1.

2. Kad zakonodavstvo matične države članice predviđa pravo vjerovnika čije je uobičajeno boravište, porezna rezidentnost ili sjedište u toj državi članici da prijave tražbine ili da podnesu obrazloženje tražbina, vjerovnici čije je uobičajeno boravište, porezna rezidentnost ili sjedište u drugoj državi članici imaju isto pravo u skladu s člankom 282. i člankom 283. stavkom 2.

*POGLAVLJE III.****Postupak likvidacije****Članak 273.***Otvaranje postupka likvidacije – informacije za nadzorna tijela**

1. Samo nadležna tijela matične države članice imaju pravo donijeti odluku o otvaranju postupka likvidacije nad društvom za osiguranje, uključujući njegove podružnice u drugim državama članicama. Ta se odluka može donijeti prije, ili nakon donošenja, reorganizacijskih mjera.

▼B

2. Odluka o otvaranju postupka likvidacije nad društvom za osiguranje, uključujući njegove podružnice u drugim državama članicama, donesena u skladu s pravom matične države članice, se priznaje na cijelom području Zajednice bez daljnjih formalnosti i njezin pravni učinak u Zajednici nastupa istodobno s nastupanjem pravnih učinaka u državi članici u kojoj je otvoren postupak.

3. Nadležna tijela matične države članice hitno obavješćuju nadzorna tijela te države članice o odluci o otvaranju postupka likvidacije, ako je moguće prije otvaranja postupka i, ako to nije moguće, odmah nakon otvaranja postupka.

Nadzorna tijela matične države članice hitno obavješćuju nadzorna tijela svih drugih država članica o odluci o otvaranju postupka likvidacije, uključujući i o mogućim praktičnim učincima takvog postupka.

*Članak 274.***Pravo koje se primjenjuje**

1. Odluka o otvaranju postupka likvidacije nad društvom za osiguranje, postupak likvidacije i njegovi učinci se uređuju pravom koje se primjenjuje u matičnoj državi članici ako u odredbama članaka od 285. do 292 nije drukčije predviđeno.

2. Propisi matične države članice uređuju najmanje sljedeće:

- (a) imovinu koja pripadaju likvidacijskoj masi i kako treba postupati s imovinom koju je steklo, ili je prenesena, na društvo za osiguranje nakon otvaranja likvidacijskog postupka;
- (b) ovlaštenja društva za osiguranje ili likvidatora;
- (c) pretpostavke za valjanost prijeboga;
- (d) kakav učinak ima otvaranje likvidacijskoga postupka na postojeće ugovore u kojima je društvo za osiguranje strana;
- (e) učinke pokretanja likvidacijskog postupka na pojedinačne postupke za ostvarivanje tražbina koje su pokrenuli vjerovnici, osim učinaka na parnice u tijeku prema članku 292.;
- (f) koje se tražbine mogu prijaviti u odnosu na likvidacijsku masu društva za osiguranje i kako treba postupati s tražbinama koje su nastale nakon otvaranja likvidacijskog postupka,
- (g) pravila koja uređuju prijavu, ispitivanje i utvrđivanje tražbina;
- (h) pravila koja uređuju diobu utrška dobivenog unovčenjem imovine, isplatni red tražbina i prava vjerovnika koji su nakon otvaranja likvidacijskog postupka na temelju stvarnog prava ili prijeboga djelomično namireni;
- (i) pretpostavke i učinke zaključenja likvidacijskoga postupka, posebno nagodbom,

▼B

- (j) prava vjerovnika nakon zaključenja likvidacijskoga postupka;
- (k) stranu koja snosi troškove likvidacijskoga postupka, uključujući i troškove koji proizlaze iz njega; i
- (l) pravila koje su pravne radnje nišetne, pobojne ili djelomično nišetne jer oštećuju ukupnost vjerovnika.

*Članak 275.***Tretman osigurnine**

1. Države članice osiguravaju da osigurnine imaju prednost pred drugim potraživanjima od društva za osiguranje na jedan ili oba sljedeća načina:

- (a) s obzirom na sredstva koja predstavljaju tehničke pričuve, osigurnine imaju apsolutnu prednost pred bilo kojim drugim potraživanjem od društva za osiguranje; ili
- (b) s obzirom na ukupnu imovinu društva za osiguranje, osigurnine imaju prednost pred bilo kojim potraživanjem od društva za osiguranje, pri čemu jedina moguća iznimka mogu biti:
  - i. potraživanja zaposlenika koja proizlaze iz ugovora o radu i radnog odnosa;
  - ii. porezna potraživanja javnih tijela;
  - iii. potraživanja sustava socijalne sigurnosti;
  - iv. potraživanja po osnovi imovine koja podliježe stvarnom pravu.

2. Ne dovodeći u pitanje stavak 1., države članice mogu odrediti da svi ili dio troškova koji proizlaze iz likvidacijskog postupka, prema tome kako je utvrđeno u nacionalnom pravu, imaju prednost pred osigurinama.

3. Države članice koje su odabrale mogućnost iz stavka 1. točke (a) zahtijevaju od društava za osiguranje da uspostave i ažurno vode poseban registar u skladu s člankom 276.

*Članak 276.***Poseban registar**

1. Svako društvo za osiguranje vodi u svom sjedištu poseban registar imovine koji se koristi za pokriće tehničkih pričuva koje su izračunane i uložene u skladu s pravom matične države članice.

2. Kad društvo za osiguranje obavlja djelatnosti životnog i neživotnog osiguranja, ono u svom sjedištu vodi poseban registar za svaku vrstu posla.

▼ B

Međutim, kad država članica odobri društvima za osiguranje da pokrivaju rizike životnog osiguranja i rizike navedene u vrstama osiguranja 1. i 2. dijela A u Prilogu I., ona može propisati da ta društva za osiguranje moraju voditi jedinstven registar za sve svoje djelatnosti.

3. Ukupna vrijednost upisane imovine, čija se vrijednost utvrđuje u skladu s pravom koje se primjenjuje u matičnoj državi članici, niti u jednom trenutku nije manja od vrijednosti tehničkih pričuva.

4. Kad imovina upisana u registar podliježe stvarnom pravu u korist vjerovnika ili treće strane i dio vrijednosti te imovine nije dostupan u svrhu pokrivanja obveza, ta se činjenica navodi u registru, a iznos koji nije raspoloživ se ne uključuje u ukupnu vrijednost iz stavka 3.

5. Tretman imovine u slučaju likvidacije društva za osiguranje s obzirom na mogućnost iz članka 275. stavka 1. točke (a) se utvrđuje u zakonodavstvu matične države članice, osim kad se na tu imovinu primjenjuju odredbe članaka 286., 287. ili 288. pri čemu:

- (a) imovina za pokriće tehničkih pričuva podliježu stvarnom pravu u korist vjerovnika ili trećih osoba, bez da ispunjavaju uvjete iz stavka 4.;
- (b) takav imovina podliježe pridržaju prava vlasništva u korist vjerovnika ili trećih osoba; ili
- (c) vjerovnik je ovlašten tražiti prijeboj njegovih tražbina s tražbinama društva za osiguranje.

6. Kad je postupak likvidacije otvoren, struktura imovine upisane u registar u skladu sa stavkama od 1. do 5. se ne mijenja i u registru nisu, osim uz odobrenje nadležnog tijela dopuštene nikakve druge izmjene do ispravka čistih administrativnih pogrešaka.

Međutim, likvidatori dodaju toj imovini njezin prinos i vrijednost čistih premija koje su primljene s obzirom na predmetne vrste osiguranja između otvaranja likvidacijskog postupka i trenutka isplate osigurnina ili dok se ne obavi bilo koji prijenos portfelja.

7. Kad je rezultat unovčenja imovine niži od njezine procijenjene vrijednosti u registru, likvidatori navedeno opravdavaju nadzornim tijelima matičnih država članica.

Članak 277.

Unos u jamstveni program

Matična država članica može propisati da, kad su prava vjerovnika društva za osiguranje unesena u jamstveni program uspostavljen u toj državi članici, potraživanja tog sustava nisu uključena u odredbe članka 275. stavka 1.

Članak 278.

Pokrivenost povlaštenih potraživanja imovinom

Države članice koje odaberu mogućnost iz članka 275. stavka 1. točke (b) zahtijevaju od svakog društva za osiguranje da osigura da potraživanja koja mogu imati prednost pred osigurninama na temelju članka 275. stavka 1. točke (b) i koja su upisana na računima društva za osiguranje u svakom trenutku i neovisno o mogućoj likvidaciji, budu pokrivena imovinom.

Članak 279.

Oduzimanje odobrenja za rad

1. Kad se donese odluka o otvaranju likvidacijskog postupka nad društvom za osiguranje, odobrenje za rad tog društva se oduzima u skladu s postupkom iz članka 144., osim u opsegu potrebnom u svrhu stavka 2.

2. Oduzimanje odobrenja za rad u skladu sa stavkom 1. ne sprečava likvidatora ili bilo koju drugu osobu koju su imenovala nadležna tijela da obavlja neku od djelatnosti društva za osiguranje u mjeri u kojoj je to potrebno ili primjereno u svrhu likvidacije.

Matična država članica može odrediti da će te djelatnosti biti obavljane uz suglasnost i pod nadzorom nadzornih tijela te države članice.

Članak 280.

Objavljivanje odluka o postupku likvidacije

1. Nadležna tijela, likvidator ili bilo koje druga osoba koja je imenovana u tu svrhu od strane nadležnog tijela objavljuje odluku o pokretanju postupka likvidacije u skladu s postupcima za objavljivanje predviđenim u matičnoj državi članici i također objavljuje izrijeku odluke o otvaranju postupka likvidacije u *Službenom listu Europske unije*.

Nadzorna tijela svih drugih država članica koje su obaviještene o otvaranju postupka likvidacije u skladu s člankom 273. stavkom 3. mogu osigurati objavu takvih odluka na njihovom državnom području na primjeren način.

2. U objavi iz stavka 1. se navodi nadležno tijelo matične države članice, pravo koje se primjenjuje i likvidator koji je imenovan. Ona se sastavlja na službenom jeziku ili na jednom od službenih jezika države članice u kojoj je informacija objavljena.

▼B*Članak 281.***Informacije za poznate vjerovnike**

1. Kad se otvori postupak likvidacije, nadležna tijela matične države članice, likvidator ili bilo koje druga osoba koja je imenovana u tu svrhu od strane nadležnih tijela bez odgađanja pisanim putem o toj odluci pojedinačno obavješćuje svakog poznatog vjerovnika koji ima poreznu rezidentnost, uobičajeno boravište ili sjedište u drugim državama članicama.

2. U obavijesti iz stavka 1. se naznačuju rokovi, kazne propisane u vezi tih rokova, tijelo ili institucija koji su ovlašteni za primanje prijava tražbina ili obrazloženje tražbina i bilo koje druge mjere.

Iz obavijesti mora proizlaziti jesu li privilegirani vjerovnici i stvarno-pravnim sredstvima osiguranja osigurani vjerovnici dužni prijaviti svoje tražbine.

U slučaju potraživanja od osiguranja, u obavijesti se dalje navode opći učinci postupka likvidacije na ugovore o osiguranju, posebno, datum s kojim će ugovori o osiguranju ili poslovi prestati imati učinke i prava i obveze osiguranih s obzirom na ugovor ili posao.

*Članak 282.***Pravo na prijavu tražbina**

1. Bilo koji vjerovnik, uključujući javna tijela država članica, čije je uobičajeno boravište, poreznu rezidentnost ili sjedište u državi članici koja nije matična država članica ima pravo na prijavu tražbina ili dostavljanje pisanog obrazloženja tražbina.

2. Tražbine svih vjerovnika iz stavka 1. tretiraju se na isti način i daje im se isti položaj u isplatnom redu kao tražbine istovjetne prirode koja mogu prijaviti vjerovnici čije je uobičajeno boravište, poreznu rezidentnost ili sjedište matičnoj državi članici. Nadležna tijela moraju stoga djelovati bez diskriminacije na razini cijele Zajednice.

3. Osim u slučajevima kad propisi matične države članice dopuštaju drukčije, vjerovnik šalje nadležnom tijelu preslike bilo kojih dodatnih dokumenata i naznačuje sljedeće:

- (a) prirodu i iznos tražbine;
- (b) datum s koji je ta tražbina nastala;
- (c) kad tvrdi da je privilegirani, stvarnopravno sredstvo osiguranja ili pridržaj prava vlasništva s obzirom na tražbinu;
- (d) prema potrebi, koja je imovina pokrivena njegovim osiguranjem.

Prednost danu osigurninama u skladu s člankom 275. nije potrebno naznačiti.

▼B*Članak 283.***Jezici i obrazac**

1. Informacije u obavijesti iz članka 281. stavka 1. se dostavljaju na službenom jeziku ili jednom od službenih jezika matične države članice.

U tu se svrhu koristi obrazac koji na svim službenim jezicima Europske unije ima jedno od sljedećih zaglavlja:

- (a) „Poziv za prijavu tražbine. Poštivati rokove”; ili
- (b) kad propisi matične države članice propisuju podnošenje obrazloženja tražbina, „Poziv za dostavljanje obrazloženja tražbina. Poštivati rokove”.

Međutim, kad je poznati vjerovnik nositelj osigurnine, informacije u obavijesti iz članka 281. stavka 1. se dostavljaju na službenom jeziku ili jednom od službenih jezika države članice u kojoj se nalazi uobičajeno boravište, porezna rezidentnost ili sjedište vjerovnika.

2. Vjerovnici čije se uobičajeno boravište, porezna rezidentnost ili sjedište nalazi u državi članici koja nije matična država članica prijavu njihovih tražbina ili obrazloženje tražbina mogu dostaviti na službenom jeziku ili na jednom od službenih jezika te druge države članice.

Međutim, u tom slučaju, prijava njihovih tražbina ili dostavljanje obrazloženja tražbina, prema potrebi, sadržavaju u zaglavlju sljedeće riječi „Prijava tražbine” ili „Dostavljanje obrazloženja tražbina” na službenom jeziku ili na jednom od službenih jezika matične države članice.

*Članak 284.***Redovito obavješćivanje vjerovnika**

1. Likvidatori na primjeren način redovito obavješćuju vjerovnike o napretku likvidacije.

2. Nadzorna tijela država članica mogu zahtijevati da ih nadzorna tijela matične države članice obavješćuju o razvoju postupka likvidacije.

*POGLAVLJE IV.***Zajedničke odredbe***Članak 285.***Učinci na određene ugovore i prava**

Iznimno od članaka 269. i 274., učinci uvođenja reorganizacijskih mjera ili otvaranja likvidacijskog postupka se uređuju na sljedeći način:

- (a) s obzirom na ugovore o radu i radne odnose, isključivo propisima države članice koje se primjenjuje na ugovore o radu i radne odnose;

▼B

- (b) s obzirom na ugovore kojima se daje pravo uporabe ili stjecanja nekretnina, isključivo propisima države članice u kojoj se nalaze nekretnine; i
- (c) s obzirom na prava društva za osiguranje u vezi s nekretninama, brodom ili zrakoplovom koji podliježu registriranju u javnom registru, isključivo propisima države članice u čijoj se nadležnosti nalazi registar.

*Članak 286.***Stvarna prava trećih osoba**

1. Uvođenje reorganizacijskih mjera ili otvaranje likvidacijskoga postupka ne utječe na stvarno pravo vjerovnika ili trećih osoba na materijalnoj ili nematerijalnoj, pokretnoj ili nepokretnoj imovini – oboje na točno određenoj imovini i na skupini neodređene imovine čiji se sastav mijenja – koja pripadaju društvu za osiguranje i koja se u trenutku uvođenja reorganizacijske mjere ili otvaranja likvidacijskog postupka nalaze na području druge države članice.

2. Pravima iz stavka 1. ovog članka smatraju se najmanje:

- (a) pravo raspolaganja imovinom ili davanja imovine na raspolaganje te da se iz ostvarenog prihoda ili dohotka od imovine namiri, posebno na temelju založnog prava ili hipoteke;
- (b) isključivo pravo naplatiti tražbinu, posebno na temelju založnog prava na nekoj tražbini ili na temelju cesije te tražbine radi osiguranja;
- (c) pravo zahtijevati predaju određenog predmeta od svakoga koji taj predmet posjeduje ili koristi protivno volji ovlaštenika;
- (d) pravo uživanja koristi iz određene imovine.

3. Pravo koje je upisano u javni registar i koje ima učinak prema trećim osobama stjecanja prava u smislu stavka 1. izjednačeno je sa stvarnim pravom.

4. Stavak 1. ne priječi isticanje ništetnosti, poboynosti ili djelomične ništetnosti pravne radnje iz članka 274. stavka 2. točke (l).

*Članak 287.***Pridržaj prava vlasništva**

1. Uvođenje reorganizacijskih mjera ili otvaranje likvidacijskoga postupka u odnosu na društvo za osiguranje koje kupuje neku imovinu ne utječe na prava prodavatelja iz pridržaja prava vlasništva, pod uvjetom da se imovina u trenutku uvođenja reorganizacijske mjere ili otvaranja likvidacijskoga postupka nalazila na području neke druge države članice, a ne one u kojoj je uvedena reorganizacijska mjera ili otvoren likvidacijski postupak.

▼B

2. Uvođenje reorganizacijske mjere ili otvaranje likvidacijskoga postupka u odnosu na društvo za osiguranje koje prodaje neku imovinu nije osnova za, pod uvjetom da je dostava već uslijedila, raskid ili prestanak kupoprodajnog ugovora te ne sprečava stjecanje vlasništva kupca ako se ta imovina u trenutku uvođenja reorganizacijske mjere ili otvaranja likvidacijskoga postupka nalazila na području neke druge države članice, a ne one u kojoj je uvedena reorganizacijska mjera ili otvoren likvidacijski postupak.

3. Stavak 1. i 2. ne priječi isticanje ništetnosti, poboynosti ili djelomične ništetnosti pravne radnje iz članka 274. stavka 2. točke (l).

*Članak 288.***Prijeboj**

1. Uvođenje reorganizacijske mjere ili otvaranje likvidacijskoga postupka ne utječe na ovlaštenje vjerovnika da prebije svoju tražbinu s tražbinom društva za osiguranje ako je taj prijeboj dopušten prema mjerodavnom pravu koje se primjenjuje za tražbinu društva za osiguranje.

2. Stavak 1. ne priječi isticanje ništetnosti, poboynosti ili djelomične ništetnosti pravne radnje iz članka 274. stavka 2. točke (l).

*Članak 289.***Uređena tržišta**

1. Ne dovodeći u pitanje članak 286., učinci uvođenja reorganizacijske mjere ili otvaranja likvidacijskoga postupka na prava i obveze stranaka na uređenom tržištu uređuju se samo na temelju propisa koji se primjenjuju na to tržište.

2. Stavak 1. ne priječi isticanje ništetnosti, poboynosti ili djelomične ništetnosti pravne radnje iz članka 274. stavka 2. točke (l) koja može biti poduzeta da bi se izdvojila plaćanja ili transakcije u skladu s mjerodavnim pravom koje uređuje to tržište.

*Članak 290.***Štetne pravne radnje**

Članak 274. stavak 2. točka (l) se ne primjenjuje kad osoba koja je ostvarila korist od pravne radnje kojom se oštećuje sve vjerovnike dostavi dokaz da je za tu radnju mjerodavno pravo države članice koja nije matična država članica i dokaz da se ta pravna radnja u konkretnom slučaju prema pravu te druge države članice ne može pobiti.

▼B*Članak 291.***Zaštita kupaca koji su treće osobe**

Sljedeće pravo se primjenjuje kad se društvo za osiguranje nakon uvođenja reorganizacijske mjere ili otvaranja likvidacijskoga postupka namiruje prodajom bilo kojeg od sljedećih:

- (a) s obzirom na nekretnine, zakonodavstvo države članice u kojoj se nalazi nekretnina;
- (b) s obzirom na brodove i zrakoplove koji podliježu upisu u javni registar, pravom države članice u čijoj se nadležnosti nalazi registar;
- (c) s obzirom na prenosive ili druge vrijednosne papire, čije postojanje ili prijenos pretpostavlja upis u registar ili na račun propisan pravom ili koji su preneseni u središnji depozitarni sustav uređen pravom države članice, pravom države članice u čijoj se nadležnosti nalazi registar, račun ili sustav.

*Članak 292.***Parnice u tijeku**

Za učinke reorganizacijskih mjera ili likvidacijskoga postupka na parnice u tijeku o imovini ili o pravu koji su oduzeti društvu za osiguranje, mjerodavno je samo pravo države članice u kojoj se parnica vodi.

*Članak 293.***Upravitelji i likvidatori**

1. Upravitelj ili likvidator svoje imenovanje dokazuje ovjerenim prijepisom izvornika odluke kojom je imenovan ili bilo kojom drugom potvrdom koju je izdalo nadležno tijelo matične države članice.

Država članica u kojoj upravitelj ili likvidator želi djelovati može zahtijevati prijevod te odluke, odnosno potvrde na službeni jezik ili jedan od službenih jezika te države članice. Službena autorizacija tog prijevoda ili neka druga formalnost se ne smije zahtijevati.

2. Upravitelj ili likvidator na državnom području svih država članica ima sva ovlaštenja koja mu pripadaju na državnom području matične države članice.

Osobe koje pomažu ili zastupaju upravitelja ili likvidatora mogu biti imenovane, u skladu sa propisima matične države članice, tijekom reorganizacijske mjere ili likvidacijskog postupka, posebno u državi članici domaćinu i, posebno, kako bi mu pomogle da svlada bilo koje poteškoće s kojima su se suočili vjerovnici u toj državi.

▼B

3. Pri izvršavanju svojih ovlaštenja u skladu s pravom matične države članice, upravitelji ili likvidatori dužni su poštovati propise država članica u kojima žele djelovati, posebno u vezi načina unovčenja imovine i obavješćivanja radnika.

Ta ovlaštenja ne uključuju ovlaštenje na primjenu prisilnih sredstva ni ovlaštenje da odlučuje u sudskim ili drugim sporovima.

*Članak 294.***Upis u javni registar**

1. Upravitelj, likvidator ili bilo koje drugo tijelo ili osoba koji su valjano ovlašteni u matičnoj državi članici mogu zahtijevati da se uvođenje reorganizacijske mjere ili odluka o otvaranju likvidacijskog postupka upišu u bilo koji odgovarajući javni registar koji se vodi u drugim državama članicama.

Međutim, kad država članica propisuje obvezu upisa u javni registar, tijelo ili osoba iz prvog podstavka poduzima sve potrebne mjere kako bi taj upis bio napravljen.

2. Troškovi upisa smatraju se troškovima i izdacima postupka.

*Članak 295.***Poslovna tajna**

Sve osobe od kojih se zahtijeva da prime ili daju informacije u vezi s postupcima iz članaka 270., 273. i 296. podliježu odredbama o poslovnoj tajni, kako je propisano u odredbama članaka 64. do 69., uz iznimku bilo kojih sudskih tijela na koja se primjenjuju postojeći nacionalni propisi.

*Članak 296.***Tretman podružnica društava za osiguranje iz trećih zemalja**

Kad društvo za osiguranje iz treće zemlje ima podružnice osnovane u više od jedne države članice, svaka se podružnica tretira zasebno s obzirom na primjenu ove glave.

Nadležna tijela i nadzorna tijela tih država članica nastoje uskladiti svoje aktivnosti.

Bilo koji upravitelj ili likvidator također nastoji uskladiti svoje aktivnosti.

▼B

GLAVA V.
OSTALE ODREDBE

Članak 297.

Pravo obraćanja sudovima

Države članice osiguravaju da odluke donesene u vezi s društvom za osiguranje odnosno društvom za reosiguranje u skladu sa zakonom i drugim propisima za provedbu ove Direktive podliježu pravu obraćanja sudovima.

Članak 298.

Suradnja između država članica i Komisije

1. Države članice međusobno surađuju u svrhu olakšavanja nadzora društava za osiguranje i društava za reosiguranje u Zajednici i primjenu ove Direktive.
2. Komisija i nadzorna tijela država članica međusobno blisko surađuju u svrhu olakšavanja nadzora društava za osiguranje i društava za reosiguranje u Zajednici i ispitivanje bilo kojih poteškoća koje mogu proizaći iz primjene ove Direktive.
3. Države članice obavješćuju Komisiju o svim većim poteškoćama do kojih dolazi zbog primjene ove Direktive.

Komisija i nadzorna tijela predmetnih država članica ispituju te poteškoće čim je prije moguće kako bi došli do primjerenih rješenja.

Članak 299.

Euro

Kad god ova Direktiva sadrži uputu na euro, tečajna vrijednost nacionalne valute koja će se koristiti od 31. prosinca svake godine bit će vrijednost koja se primjenjuje zadnjeg dana prethodnog listopada s kojim su tečajne vrijednosti za euro dostupne u svim valutama Zajednice.

Članak 300.

Pregled iznosa izraženih u eurima

▼M5

Iznosi izraženi u eurima u ovoj Direktivi revidiraju se svakih pet godina tako da se osnovni iznos u eurima povećava za postotnu promjenu Harmoniziranih indeksa potrošačkih cijena svih država članica kako ga objavljuje Komisija (Eurostat) od 31. prosinca 2015. do datuma revizije i zaokruženog na višekratnik od 100 000 EUR.

▼B

Ako je postotna promjena u razdoblju od posljednje revizije manja od 5 %, iznosi se ne pregledavaju.

▼ B

Komisija objavljuje pregledane iznose u *Službenom listu Europske unije*.

Države članice primjenjuju pregledane iznose u roku od 12 mjeseci od objave u *Službenom listu Europske unije*.

▼ M5*Članak 301.***Odborski postupak**

1. Komisiji pomaže Europski odbor za osiguranje i strukovno mirovino osiguranje, uspostavljen Odlukom Komisije 2004/9/EZ ⁽¹⁾. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Prilikom upućivanja na ovaj stavak primjenjuje se članak 4. Uredbe (EU) br. 182/2011.
3. Prilikom upućivanja na ovaj stavak primjenjuje se članak 8. Uredbe (EU) br. 182/2011, u vezi s njezinim člankom 4.

*Članak 301.a***Izvršavanje ovlasti**

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Delegiranje ovlasti iz članaka 17., 31., 35., 37., 50., 56., 75., 86., 92., 97., 99., 109.a, 111., 114., 127., 130., 135., 143., 172., 210., 211., 216., 217., 227., 234., 241., 244., 245., 247., 248., 256., 258., 260. i 308.b dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od četiri godine počevši od 23. svibnja 2014.

Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije šest mjeseci prije isteka četverogodišnjeg razdoblja. Delegiranje ovlasti automatski se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.

3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članaka 17., 31., 35., 37., 50., 56., 75., 86., 92., 97., 99., 109.a, 111., 114., 127., 130., 135., 143., 172., 210., 211., 216., 217., 227., 234., 241., 244., 245., 247., 248., 256., 258., 260. i 308.b.

Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv proizvodi učinke dan nakon objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

4. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.

⁽¹⁾ Odluka Komisije 2004/9/EZ od 5. studenoga 2003.o osnivanju Europskog odbora za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje (SL L 3, 7.1.2004., str. 34.).

▼ **M5**

5. Delegirani akt donesen na temelju članaka 17., 31., 35., 37., 50., 56., 75., 86., 92., 97., 99., 109.a, 111., 114., 127., 130., 135., 143., 172., 210., 211., 216., 217., 227., 234., 241., 244., 245., 247., 248., 256., 258., 260. ili 308.b stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće u roku od tri mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne ulože nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće uložiti prigovore. Taj se rok produljuje za tri mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

*Članak 301.b***Odredba o donošenju regulatornih tehničkih standarda**

1. Komisija do 24. svibnja 2016. kada prvi put donosi regulatorne tehničke standarde predviđene u člancima 50., 58., 75., 86., 92., 97., 111., 135., 143., 244., 245., 248. i 249. primjenjuje postupak utvrđen u članku 301.a. Sve izmjene takvih delegiranih akata ili, po završetku privremenog razdoblja, svi novi regulatorni tehnički standardi donose se u skladu člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1094/2010.

2. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz stavka 1. u skladu s člankom 12. Uredbe (EU) br. 1094/2010.

3. EIOPA može do 24. svibnja 2016. Komisiji podnijeti nacрте regulatornih tehničkih standarda kako bi delegirane akte predviđene u člancima 17., 31., 35., 37., 50., 56., 75., 86., 92., 97., 99., 109.a, 111., 114., 127., 130., 135., 143., 172., 210., 211., 216., 217., 227., 234., 241., 244., 245., 247., 248., 256., 258., 260. i 308.b prilagodila tehničkim kretanjima na financijskim tržištima.

Ti nacrti regulatornih tehničkih standarda ograničavaju se na tehničke aspekte delegiranih akata iz prvog podstavka, u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1094/2010.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1094/2010.

▼ **B***Članak 302.***Obavijesti dostavljene prije stupanja na snagu zakona i drugih propisa potrebnih za primjenu članaka 57. do 63.**

Postupak procjene primijenjen na namjeravana stjecanja za koja su obavijesti iz članka 57. podnesena nadležnim tijelima prije stupanja na snagu zakona i drugih propisa potrebnih za primjenu članaka 57. do 63. se obavlja u skladu s nacionalnim pravom država članica koje je bilo na snazi u vrijeme dostavljanja obavijesti.

*Članak 303.***Izmjene Direktive 2003/41/EZ**

Direktiva 2003/41/EZ mijenja se kako slijedi:

1. Članak 17. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Za potrebe izračunavanja minimalnog iznosa dodatnih sredstava, primjenjuju se pravila propisana u člancima od 17.a do 17.d.”

2. Umeću se sljedeći stavci:

„*Članak 17.a*

Raspoloživa granica solventnosti

1. Svaka država članica zahtijeva od svake institucije iz članka 17. stavka 1. koja se nalazi na njezinom državnom području da u svakom trenutku ima odgovarajuću raspoloživu granicu solventnosti obzirom na sve njezine poslove koja je barem jednaka zahtjevima iz ove Direktive.

2. Raspoloživa granica solventnosti obuhvaća sredstava institucije koja su slobodna od bilo kakvih predvidljivih obveza, umanjena za bilo koju nepokretnu imovinu, uključujući:

(a) uplaćeni dionički kapital ili, u slučaju da institucija ima oblik društva za uzajamno osiguranje, stvarni osnivački kapital i bilo koje račune članova društva za uzajamno osiguranje koji ispunjavaju sljedeće kriterije:

- i. osnivački akti i statut moraju propisivati da plaćanja mogu biti izvršena s tih računa prema članovima društva za uzajamno osiguranje samo ako to neće prouzročiti snižavanje raspoložive granice solventnosti ispod zahtijevane razine ili nakon prestanka rada društva kad su podmireni svi ostali dugovi društva;
- ii. osnivački akti i statut moraju propisivati da se, s obzirom na bilo koja plaćanja iz točke i. u svrhu koja nije pojedinačni prestanak članstva u društvu za uzajamno osiguranje, nadležna tijela mora obavijestiti barem jedan mjesec unaprijed i da ona mogu zabraniti plaćanja u tom razdoblju; i
- iii. relevantne odredbe osnivačkog akta i statuta mogu biti izmijenjene i dopunjene tek nakon što nadležna tijela izjave da nemaju primjedbi na izmjene, ne dovodeći u pitanje kriterije navedene u točkama i. i ii.;

(b) pričuve (statutarne ili slobodne) koje ne odgovaraju preuzetim obvezama;

(c) prenesenu dobit ili gubitak nakon umanjnja za dividende koje će biti isplaćene; i

▼B

- (d) ako su nacionalnim pravom odobrene pričuve iz dobiti koje se pojavljuju u bilanci kad one mogu biti upotrijebljene za pokriće bilo kojih gubitaka koji mogu nastati i kad nisu raspoložive za raspodjelu članovima i korisnicama.

Raspoloživa granica solventnosti se umanjuje za iznos vlastitih dionica koje izravno drži institucija.

3. Države članice mogu propisati da raspoloživa granica solventnosti može također obuhvaćati:

- (a) kumulativni povlašteni dionički kapital i podređeni dužnički kapital u visini do 50 % vrijednosti raspoložive granice solventnosti i potrebne granice solventnosti, s obzirom na nižu vrijednost, od čega su najviše 25 % podređeni krediti s fiksnim dospeljećem, ili kumulativni povlašteni dionički kapital fiksne ročnosti, pod uvjetom da postoje obvezujući sporazumi u skladu s kojima, u slučaju stečaja ili likvidacije institucije, podređeni dužnički kapital ili povlašteni dionički kapital dolaze nakon tražbina svih ostalih vjerovnika i ne isplaćuju se sve dok se ne namire svi ostali dugovi;

- (b) vrijednosne papire koji nemaju specificiran datum dospjeća i ostale instrumente, uključujući kumulativne povlaštene dionice različite od onih iz točke (a), u maksimalnom iznos od 50 % raspoložive ili potrebne granice solventnosti, s obzirom na nižu vrijednost, za sve takve vrijednosne papire, i podređeni dužnički kapital iz točke (a) pod uvjetom da oni ispunjavaju sljedeće uvjete:

- i. oni ne smiju biti isplaćeni na inicijativu nositelja ili bez prethodnog pristanka nadležnog tijela;
- ii. ugovor o izdavanju mora omogućiti instituciji da odgodi plaćanje kamate na kredit;
- iii. zajmodavčeve tražbine od institucije moraju u cijelosti doći na naplatu nakon tražbina svih nepodređenih vjerovnika;
- iv. dokumenti koji uređuju izdavanje vrijednosnih papira moraju osigurati sposobnost duga i neplaćenih kamata da pokriju gubitke, istodobno omogućavajući instituciji da nastavi poslovati; i
- v. u obzir se moraju uzeti samo iznosi uplaćeni u cijelosti.

U svrhu točke (a), podređeni dužnički kapital također ispunjava sljedeće uvjete:

- i. u obzir se moraju uzeti samo sredstva uplaćena u cijelosti;

▼B

- ii. za kredite s fiksnim dospeljem, izvorni rok dospelja je barem pet godina. Najkasnije jednu godinu prije datuma otplate, institucija dostavlja nadležnim tijelima na odobrenje plan koji pokazuje kako će se raspoloživa granica solventnosti održavati ili dovesti do tražene razine po dospelju, osim ako se opseg u kojem se kredit može smatrati komponentnom raspoložive granice solventnosti postupno ne smanji tijekom posljednjih pet godina prije datuma otplate. Nadležna tijela mogu dopustiti prijevremenu otplatu takvih kredita pod uvjetom da zahtjev podnese institucija izdavatelj i da njena raspoloživa granica solventnosti ne padne ispod zahtijevane razine;

  - iii. krediti čije dospelje nije fiksno određeno se otplaćuju podložno petogodišnjoj obavijesti osim ako se kredite više ne smatra komponentom raspoložive granice solventnosti ili ako se posebno ne traži prethodna suglasnost nadležnih tijela za prijevremenu otplatu. U potonjem slučaju institucija obavješćuje nadležna tijela barem šest mjeseci prije datuma predložene otplate, specificirajući raspoloživu granicu solventnosti i potrebnu granicu solventnosti prije i nakon te otplate. Nadležna tijela dopuštaju prijevremenu otplatu samo kad to ne rezultira smanjenjem raspoložive granice solventnosti institucije ispod zahtijevane razine;

  - iv. ugovor o kreditu ne sadržava nikakvu klauzulu koja određuje da u specifičnim okolnostima, osim likvidacije institucije, dug postaje otplativ prije ugovorenog datuma otplate; i

  - v. ugovor o kreditu može biti izmijenjen i dopunjen tek nakon što nadležna tijela izjave da nemaju primjedbi na izmjene.
4. Na zahtjev institucije, poduprijet dokazima nadležnog tijela matične države članice i uz suglasnost tog nadležnog tijela, raspoloživa granica solventnosti također može obuhvaćati:
- (a) kad se ne primjenjuje cilmerizacija ili kad je, ako se primjenjuje, manja od opterećenja troškova stjecanja uključenih u premiju, razliku između necilmerizirane ili djelomično cilmerizirane matematičke pričuve i matematičke pričuve cilmerizirane po stopi koja je jednaka opterećenju troškova stjecanja uključenih u premiju;

  - (b) bilo koje skrivene neto pričuve koje proizlaze iz vrednovanja imovine, ako takve skrivene neto pričuve nemaju značaj iznimke;

▼B

- (c) jednu polovicu neuplaćenog dioničkog kapitala ili početnog kapitala kad uplaćeni dio iznosi do 25 % tog dioničkog ili početnog kapitala, i to do 50 % raspoložive ili potrebne granice solventnosti, s obzirom na nižu vrijednost.

Stavka iz točke (a) ne smiju preći 3,5 % zbroja razlika između zbrojeva relevantnog kapitala životnog osiguranja i djelatnosti osiguranja strukovnih mirovina i matematičkih pričuva za sve police kad je moguće primijeniti cilmerizaciju. Razlika se umanjuje za iznos bilo kojih neamortiziranih troškova stjecanja koji su uknjiženi kao imovina.

5. Komisija može donijeti provedbene mjere za stavke 2. do 4. kako bi uzela u obzir bilo koje razvoje koji opravdavaju tehničke prilagodbe elemenata prihvatljivih za raspoloživu granicu solventnosti.

Te mjere, kojima je svrha izmijeniti elemente ove Direktive koji nisu ključni njezinim dopunjavanjem, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 21.b.

*Članak 17.b***Potrebna granica solventnosti**

1. Podložno članku 17.c, zahtijevana granica solventnosti se utvrđuje kako je propisano u odredbama stavaka od 2. do 6. u skladu s preuzetim obvezama.

2. Potrebna granica solventnosti je jednaka zbroju sljedećih dvaju rezultata:

- (a) prvi rezultat:

4 % matematičkih pričuva koji se odnose na poslove izravnog osiguranja i preuzete obveze reosiguranja bez odbitka ustupljenih obveza reosiguranja se množi koeficijentom koji nije niži od 85 %, u prethodnoj financijskoj godini, matematičkih pričuva umanjениh za ustupljene obveze reosiguranja do bruto ukupnih matematičkih pričuva;

- (b) drugi rezultat:

za police kod kojih rizični kapital nije negativna stavka se 0,3 % takvog kapitala koji preuzme institucija množi koeficijentom koji nije niži od 50 %, ukupnog rizičnog kapitala koji je zadržan kao obveza institucije nakon ustupljenih obveza reosiguranja i retrocesija do ukupnog iznosa rizičnog kapitala bez odbitka reosiguranja, za prethodnu financijsku godinu.

Za privremena osiguranja za slučaj smrti u maksimalnom razdoblju od tri godine, taj postotak iznosi 0,1 %. Kod takvih osiguranja u razdoblju dužem od tri godine ali ne dužem od pet godina, taj postotak iznosi 0,15 %.

▼B

3. Za dodatna osiguranja iz članka 2. stavka 3. točke (a) podtočke iii. Direktive 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o osnivanju i obavljanju poslova osiguranja i reosiguranja (Solventnost II) (*) potrebna granica solventnosti je jednaka potrebnoj granici solventnosti za institucije propisane u članku 17.d.

4. Za osiguranje s kapitalizacijom isplate iz članka 2. stavka 3. točke (b) podtočke ii. Direktive 2009/138/EZ, potrebna granica solventnosti je jednaka postotku od 4 % matematičkih pričuva izračunanih u skladu sa stavkom 2. točkom (a).

5. Za poslove iz članka 2. stavka 3. točke (b) podtočke i. Direktive 2009/138/EZ, potrebna granica solventnosti je jednaka postotku od 1 % njihove imovine.

6. Za osiguranja pokrivena u članku 2. stavku 3. točki (a) podtočkama i. i ii. Direktive 2009/138/EZ povezana s udjelima u investicijskim fondovima i za poslove iz članka 2. stavka 3. točke (b) podtočki iii., iv. i v. Direktive 2009/138/EZ, potrebna granica solventnosti je jednak zbroju sljedećeg:

- (a) ako institucija snosi rizik ulaganja, 4 % tehničkih pričuva, izračunanih u skladu sa stavkom 2. točkom (a);
- (b) ako institucija ne snosi rizik ulaganja, ali je izdvajanje za pokriće troškova upravljanja utvrđeno u razdoblju dužem od pet godina, 1 % tehničkih pričuva, izračunanih u skladu sa stavkom 2. točkom (a);
- (c) ako institucija ne snosi rizik ulaganja i pokriće troškova upravljanja nije utvrđeno u razdoblju dužem od pet godina, iznos koji je jednak 25 % neto administrativnih troškova iz prethodne financijske godine za takav posao;
- (d) ako institucija snosi rizik smrti, 0,3 % rizičnog kapitala izračunanog u skladu sa stavkom 2. točkom (b).

*Članak 17.c***Jamstveni kapital**

1. Države članice mogu propisati da jedna trećina potrebne granice solventnosti iz članka 17.b, čini jamstveni kapital. Taj kapital obuhvaća stavke iz članka 17.a stavaka 2. i 3. i, podložan je suglasnosti nadležnog tijela matične države članice, u članku 17.a stavku 4. točki (b).

▼B

2. Jamstveni kapital nije manji od 3 milijuna eura. Bilo koja država članica može predvidjeti smanjenje minimalnog jamstvenog kapitala od 25 % u slučaju društava za uzajamno osiguranje ili društava koja djeluju po načelu uzajamnosti.

*Članak 17.d***Potrebna granica solventnosti u smislu članka 17.b stavka 3**

1. Potrebna granica solventnosti se utvrđuje na temelju godišnjeg iznosa premija odnosno doprinosa ili prosječnog iznosa odštetnih zahtjeva u protekle tri financijske godine.

2. Iznos potrebne granice solventnosti je jednak višem od dva navedena rezultata iz stavaka 3. i 4.

3. Premijska osnova se, s obzirom koji je viši iznos, izračunava na temelju zaračunatih bruto premija ili doprinosa izračunanih kako je dolje navedeno i bruto zarađenih premija ili doprinosa.

Premije i doprinosi (uključujući troškove koji su slični premijama ili doprinosima) obzirom na poslove izravnog osiguranja u prethodnoj financijskoj godini se spajaju.

Tom se iznosu dodaje iznos premija primljenih za ukupno reosiguranje u prethodnoj financijskoj godini.

Od tog se iznosa zatim oduzima ukupan iznos premija ili doprinosa otkazanih u prethodnoj godini kao i ukupan iznos poreza i davanja vezanih uz premije ili doprinose koji ulaze u ukupni iznos.

Tako dobiveni iznos se dijeli na dva dijela, pri čemu prvi doseže do 50 milijuna eura, a drugi obuhvaća preostali iznos; 18 % prvog i 16 % drugog dijela se zbrajaju.

Tako dobiveni iznos se množi koeficijentom koji postoji s obzirom na iznos iz prethodne tri financijske godine između iznosa odštetnih zahtjeva koje institucija treba podmiriti nakon odbitka iznosa naplativih na temelju reosiguranja ili bruto iznosa odštetnih zahtjeva. Taj koeficijent nije niži od 50 %.

4. Odštetna osnova se izračunava kako slijedi:

Iznos obračunatih odšteta plaćenih s obzirom na poslove izravnog osiguranja (bez odbitka bilo kojih troškova koje snosi reosiguratelj i retrocedent) u razdoblju iz stavka 1. se zbrajaju.

▼ B

Tom se iznosu dodaje iznos odšteta plaćenih s obzirom na preuzete obveze reosiguranja ili retrocesije tijekom istih razdoblja i iznos rezervacija za neplaćene odštetne zahtjeve utvrđen na kraju prethodne financijske godine za poslove izravnog osiguranja i preuzete obveze reosiguranja.

Od tog se iznosa zatim oduzimaju naplaćeni iznosi ostvareni tijekom razdoblja iz stavka 1.

Od tog se iznosa zatim oduzima iznos pričuva za neisplaćene odštetne zahtjeve utvrđen na početku druge financijske godine koja prethodi posljednjoj financijskoj godini za koju postoje financijski izvještaji, kako za poslove izravnog osiguranja tako i za preuzete obveze osiguranja.

Jedna trećina tako dobivenog iznosa se dijeli na dva dijela, pri čemu prvi doseže do 35 milijuna eura, a drugi obuhvaća preostali iznos; 26 % prvog i 23 % drugog dijela se zbrajaju.

Tako dobiveni iznos se množi koeficijentom koji postoji s obzirom na iznos iz prethodne tri financijske godine između iznosa odštetnih zahtjeva koje institucija treba podmiriti nakon odbitka iznosa naplativih na temelju reosiguranja ili bruto iznosa odštetnih zahtjeva. Taj koeficijent nije niži od 50 %.

5. Kad je potrebna granica solventnosti izračunana u skladu sa stavcima 2. do 4 niža od potrebne granice solventnosti iz prethodne godine, potrebna granica solventnosti mora biti najmanje jednaka potrebnoj granici solventnosti iz prethodne godine, pomnoženoj s koeficijentom iznosa tehničkih pričuva za neisplaćene odštetne zahtjeve na kraju prethodne financijske godine i iznosa tehničkih pričuva za neisplaćene odštetne zahtjeve na početku prethodne financijske godine. U tom se izračunu upotrebljavaju tehničke pričuve neto od reosiguranja, a koeficijent ne smije biti viši od 1.

(*) SL L 335, 17.12.2009., str. 1.”

3. Umeću se sljedeći članci:

„*Članak 21.a*

Preispitivanje iznosa jamstvenog kapitala

1. Iznos iskazan u eurima, kako je propisano u članu 17.c stavku 2. se revidira jednom godišnje počevši od 31. listopada 2012., kako bi se u obzir uzele promjene Harmoniziranog indeksa potrošačkih cijena svih država članica koji objavljuje Eurostat.

Taj se iznos automatski prilagođava tako da se poveća osnovni iznos u eurima za postotnu promjenu tog indeksa u razdoblju od 31. prosinca 2009. i datuma preispitivanja i zaokruži na umnožak od 100 000 eura.

Ako je postotna promjena od posljednje prilagodbe manja od 5 %, prilagodba se ne obavlja.

▼B

2. Komisija obavješćuje Europski parlament i Vijeće jednom godišnje o preispitivanju i prilagođenom iznosu iz stavka 1.

*Članak 21.b***Postupak Odbora**

1. Komisiji pomaže Europski odbor za osiguranje i strukovne mirovine osnovan na temelju Odluke Komisije 2004/9/EZ (*).

2. Kad god postoji uputa na ovaj stavak, članak 5.a stavci od 1. do 4. i članak 7. Odluke 1999/468/EZ se primjenjuju, vodeći računa o odredbama članka 8. Odluke.

(*) SL L 3, 7.1.2004., str. 34.”

*Članak 304.***Podmodul rizika vlastitih vrijednosnih papira koji se temelji na trajanju**

1. Države članice mogu izdati odobrenje za rad društvima za životno osiguranje koja:

- (a) obavljaju poslove strukovnog mirovinskog osiguranja u skladu s člankom 4. Direktive 2003/41/EZ, ili
- (b) isplaćuju mirovine na temelju doživljenja ili očekivanog doživljenja umirovljenja kad se premije plaćene za te mirovine odbijaju od poreza na koje ugovaratelj osiguranja ima pravo u skladu s nacionalnim zakonodavstvom države članice koja je izdala odobrenje za rad društvu;

kad

- i. su sva imovina i obveze koje se odnose na poslovanje namjenska, njima se upravlja ili su organizirana zasebno u odnosu na ostale djelatnosti društva za osiguranje, bez mogućnosti prijenosa;
- ii. se djelatnosti društva koje se odnose na točke (a) i (b), u vezi s kojima se primjenjuje pristup iz ovog stavka, obavljaju samo u državi članici gdje je društvo dobilo odobrenje za rad; i
- iii. prosječno vrijeme trajanja obveza koje se odnose na poslovanje, a koje društvo ima, prelazi prosjek od 12 godina;

da primjenjuju podmodul rizika vlasničkih vrijednosnih papira potrebnog solventnog kapitala koji je kalibriran mjerom rizične vrijednosti, tijekom vremenskog razdoblja, te koji je usklađen s uobičajenim vremenom držanja vlasničkih ulaganja predmetnog društva, sa stupnjem pouzdanosti koji osigurava ugovarateljima osiguranja i korisnicima osiguranja istovjetnu razinu zaštite onoj iz članka 101., kad se pristup predviđen u ovom članku upotrebljava samo s obzirom na imovinu i obveze iz točke i. Pri izračunavanju potrebnog solventnog kapitala ta se imovina i obveze u cijelosti uzimaju u obzir u svrhu diversifikacijskih učinaka, ne dovodeći u pitanje potrebu zaštite interesa ugovaratelja osiguranja i korisnika osiguranja u drugim državama članicama.

▼B

Podložno odobrenju nadzornih tijela, pristup iz prvog podstavka se upotrebljava samo kad su pozicija solventnosti i likvidnosti i strategije, procesi i postupci izvješćivanja predmetnog društva s obzirom na upravljanje imovinom i obvezama takvi da osiguravaju, na kontinuiranoj osnovi, da je ono sposobno držati vlasnička ulaganja u razdoblju koje je usklađeno s uobičajenim vremenom držanja vlasničkih ulaganja predmetnog društva. Društvo mora biti sposobno dokazati nadzornom tijelu da je taj uvjet provjeren sa stupnjem pouzdanosti potrebnim da bi se ugovarateljima osiguranja i korisnicima osiguranja osigurala razina zaštite istovjetna onoj iz članka 101.

Društva za osiguranje i društva za reosiguranje se neće vratiti na primjenu pristupa iz članka 105., osim u primjereno opravdanim okolnostima i podložno odobrenju nadzornih tijela.

▼M5

2. Komisija Europskom parlamentu i Vijeću do 31. prosinca 2020. podnosi izvješće o primjeni pristupa navedenog u stavku 1. i praksama koje su nadzorna tijela donijela na temelju stavka 1., te mu prema potrebi prilaže odgovarajuće prijedloge. U tom se izvješću naglasak posebno stavlja na prekogranične učinke uporabe tog pristupa s ciljem sprečavanja regulatorne arbitraže društava za osiguranje i društava za reosiguranje.

▼B

GLAVA VI.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE*POGLAVLJE I.****Prijelazne odredbe***

Odjeljak 1.

Osiguranje*Članak 305.***Odstupanja od i ukidanje restriktivnih mjera**

1. Države članice mogu izuzeti društva za neživotno osiguranje koja na 31. siječnja 1975. nisu ispunjavala zahtjeve iz članka 16. i 17. Direktive 73/239/EEZ, čiji je godišnji prihod od premija i doprinosa na 31. srpnja 1978. bio šesterostruko niži od iznosa minimalnog jamstvenog kapitala iz članka 17. stavka 2. Direktive 73/239/EEZ, od obveze uspostavljanja takvog minimalnog jamstvenog kapitala prije kraja financijske godine u kojoj je prihod od premija i doprinosa dosegnuo šesterostruki iznos tog minimalnog jamstvenog kapitala. Nakon razmatranja rezultata ispitivanja iz članka 298. stavka 2., Vijeće, na prijedlog Komisije, donosi jednoglasnu odluku kad to izuzeće države članice moraju ukinuti.

▼B

2. Društva za neživotno osiguranje osnovana u Ujedinjenoj Kraljevini u skladu s Royal Charter ili privatnim aktom ili posebnim javnim aktom mogu nastaviti poslovati u neograničenom razdoblju u pravnom obliku u kojem su bila ustanovljena na 31. srpnja 1973. godine.

Društva za životno osiguranje osnovana u Ujedinjenoj Kraljevini u skladu s Royal Charter ili privatnim aktom ili posebnim javnim aktom mogu nastaviti poslovati u neograničenom razdoblju u pravnom obliku u kojem su bila ustanovljena na 15. ožujka 1979. godine.

Ujedinjena Kraljevina će sastaviti popis društava iz prvog i drugog podstavka i dostaviti ga drugim državama članicama i Komisiji.

3. Društva registrirana u Ujedinjenoj Kraljevini u skladu s Friendly Societies Acts mogu nastaviti baviti se djelatnostima životnog osiguranja i poslovima štednje koje su u skladu s njihovom poslovnim ciljevima obavljale od 15. ožujka 1979. godine.

4. Na zahtjev društava za neživotno osiguranje koja ispunjavaju uvjete iz glave I. poglavlja VI. odjeljaka 2., 4. i 5., države članice će prestati primjenjivati restriktivne mjere kao što su one o hipotekama, depozitima i vrijednosnim papirima.

*Članak 306.***Stečena prava postojećih podružnica i društava za osiguranje**

1. Za podružnice koje su počele poslovati prije 1. srpnja 1994. u skladu s važećim propisima u državi članici u kojoj se podružnica nalazi se pretpostavlja da podliježu postupku iz članka 145. i 146.

2. Odredbe članka 147. i 148. ne utječu na prava koja su društva za osiguranje koja posluju u skladu sa slobodom pružanja usluga stekla prije 1. srpnja 1994. godine.

Odjeljak 2.

Reosiguranje*Članak 307.***Prijelazno razdoblje za članak 57. stavak 3. i članak 60. stavak 6. Direktive 2005/68/EZ**

Država članica može odgoditi primjenu odredbi članka 57. stavka 3. Direktive 2005/68/EZ o izmjeni članka 15. stavka 3. Direktive 73/239/EEZ i primjenu odredbi članka 60. stavka 6. Direktive 2005/68/EZ do 10. prosinca 2008. godine.

*Članak 308.***Stečena prava postojećih društava za reosiguranje**

1. Društva za reosiguranje koja podliježu ovoj Direktivi i koja su prije 10. prosinca 2005. dobila odobrenja za rad ili imala pravo obavljati poslove reosiguranja u skladu s odredbama država članica u kojima se nalazi njihovo sjedište se smatraju društvima kojima je dano odobrenje za rad u skladu s člankom 14.

▼B

Međutim, obvezna su uskladiti se s odredbama ove Direktive u vezi osnivanja i obavljanja djelatnosti reosiguranja i sa zahtjevima iz članka 18. stavka 1. točaka (b) i od (d) do (g), članaka 19., 20. i 24. i glave I. poglavlja VI. odjeljaka 2., 3. i 4.

2. Države članice mogu dopustiti društvima za reosiguranje iz stavka 1. koja na 10. prosinca 2005. nisu bila usklađena s odredbama članka 18. stavka 1. točke (b), odredbama članaka 19. i 20. i glavom I. poglavljem VI. odjeljcima 2., 3. i 4. da se usklade s tim zahtjevima do 10. prosinca 2008. godine.

▼M5

Odjeljak 3.

Osiguranje i reosiguranje*Članak 308.a***Postupno uvođenje**

1. Od 1. travnja 2015. države članice osiguravaju da nadzorna tijela imaju ovlast odlučivanja o odobrenju:

- (a) pomoćnih vlastitih sredstava u skladu s člankom 90.;
- (b) razvrstavanja stavki vlastitih sredstava iz članka 95. trećeg stavka;
- (c) provođenja posebnih parametara u skladu s člankom 104. stavkom 7.;
- (d) potpunog ili djelomičnog unutarnjeg modela u skladu s člancima 112. i 113.;
- (e) subjekata posebne namjene koji će se na njihovom teritoriju osnovati u skladu s člankom 211.;
- (f) pomoćnih vlastitih sredstava posredničkog osigurateljnog holdinga u skladu s člankom 226. stavkom 2.;
- (g) unutarnjeg modela grupe u skladu s člankom 230., člankom 231. i člankom 233. stavkom 5.;
- (h) korištenja podmodula rizika vlasničkih vrijednosnih papira koji se temelji na trajanju u skladu s člankom 304.;
- (i) korištenja uravnotežene prilagodbe relevantnoj vremenskoj strukturi nerizične kamatne stope u skladu s člancima 77.b i 77.c;
- (j) kada države članice tako zahtijevaju, korištenja prilagodbe zbog volatilnosti relevantnoj vremenskoj strukturi nerizične kamatne stope u skladu s člankom 77.d;
- (k) primjene prijelazne mjere na nerizične kamatne stope u skladu s člankom 308.c;

▼ **M5**

- (l) primjene prijelazne mjere na tehničke pričuve u skladu s člankom 308.d.
2. Od 1. travnja 2015. države članice osiguravaju da su nadzorna tijela ovlaštena:
- (a) odrediti razinu i opseg grupnog nadzora u skladu s glavom III., poglavljem I. odjeljcima 2. i 3.;
- (b) odrediti nadzornika grupe u skladu s člankom 247.;
- (c) uspostaviti kolegij nadzornika u skladu s člankom 248.
3. Od 1. srpnja 2015. države članice osiguravaju da su nadzorna tijela ovlaštena:
- (a) odlučiti da oduzmu bilo koje sudjelovanje u skladu s člankom 228. drugim stavkom;
- (b) odrediti izbor metode izračuna solventnosti grupe u skladu s člankom 220.;
- (c) prema potrebi donijeti odluku o istovjetnosti u skladu s člancima 227. i 260.;
- (d) dopustiti društvima za osiguranje i društvima za reosiguranje da podliježu člancima 238. i 239. u skladu s člankom 236.;
- (e) donositi odluke iz članaka 262. i 263.;
- (f) prema potrebi odlučivati o primjeni prijelaznih mjera u skladu s člankom 308.b.
4. Države članice obvezuju predmetna nadzorna tijela na razmatranje zahtjeva koje podnesu društva za osiguranje i društva za reosiguranje za dobivanje odobrenja ili suglasnosti u skladu sa stavicima 2. i 3. Odluke koje nadzorna tijela donesu o zahtjevima za odobrenje ili suglasnost ne primjenjuju se prije 1. siječnja 2016.

*Članak 308.b***Prijelazne mjere**

1. Ne dovodeći u pitanje članak 12., društva za osiguranje ili društva za reosiguranje koja do 1. siječnja 2016. prestanu sklapati nove ugovore o osiguranju ili reosiguranju i isključivo upravljaju svojim postojećim portfeljem kako bi prestala s radom ne podliježu glavama I., II. i III. ove Direktive do datuma utvrđenih stavkom 2.:
- (a) kada je društvo dokazalo nadzornom tijelu da će prestati s radom prije 1. siječnja 2019.; ili
- (b) kada društvo podliježe mjerama reorganizacije utvrđenima u glavi IV. poglavlju II. i imenovan je upravitelj.

▼ M5

2. Društva za osiguranje ili društva za reosiguranje na koja se primjenjuje:

(a) stavak 1. točka (a) podliježu glavama I., II. i III. ove Direktive od 1. siječnja 2019. ili od ranijeg datuma ako nadzorno tijelo nije zadovoljno napretkom koji je postignut u pogledu prestanka rada društva.

(b) stavak 1. točka (b) podliježu glavama I., II. i III. ove Direktive od 1. siječnja 2021. ili od ranijeg datuma ako nadzorno tijelo nije zadovoljno napretkom koji je postignut u pogledu prestanka rada društva.

3. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje prijelaznim mjerama iz stavaka 1. i 2. podliježu samo ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) društvo nije dio grupe ili ako jest, sva društva koja čine grupu prestala su sklapati nove ugovore o osiguranju ili reosiguranju;

(b) društvo svojem nadzornom tijelu dostavlja godišnje izvješće kojim se utvrđuje napredak postignut u pogledu njegovog prestanka s radom;

(c) društvo je svoje nadzorno tijelo obavijestilo da primjenjuje prijelazne mjere.

Stavcima 1. i 2. ne sprečava se rad društava u skladu s glavama I., II. i III. ove Direktive.

4. Države članice sastavljaju popis predmetnih društava za osiguranje i društava za reosiguranje i dostavljaju ga ostalim državama članicama.

5. Države članice osiguravaju da se za vrijeme razdoblja od najviše četiri godine nakon 1. siječnja 2016. rok koji društva za osiguranje i društva za reosiguranje imaju za podnošenje informacija iz članka 35. stavaka od 1. do 4. na godišnjoj ili rjeđoj osnovi svake financijske godine smanjuje za dva tjedna, a počinje teći najkasnije 20 tjedana nakon završetka financijske godine društva pri čemu njegova financijska godina završava na dan 30. lipnja 2016. ili kasnije, ali prije 1. siječnja 2017., do najkasnije 14 tjedana nakon završetka financijske godine društva pri čemu njegove financijske godine završavaju na dan 30. lipnja 2019. ili kasnije, ali prije 1. siječnja 2020.

6. Za vrijeme razdoblja od najviše četiri godine nakon 1. siječnja 2016. rok koji društva za osiguranje i društva za reosiguranje imaju za objavu informacija iz članka 51. svake se financijske godine smanjuje za dva tjedna, a počinje teći najkasnije 20 tjedana nakon kraja financijske godine društva pri čemu njegova financijska godina završava na dan 30. lipnja 2016. ili kasnije, ali prije 1. siječnja 2017., do najkasnije 14 tjedana nakon završetka financijske godine društva pri čemu njegove financijske godine završavaju na dan 30. lipnja 2019. ili kasnije, ali prije 1. siječnja 2020.

▼ **M5**

7. Za vrijeme razdoblja od najviše četiri godine nakon 1. siječnja 2016. rok koji društva za osiguranje i društva za reosiguranje imaju za podnošenje informacija iz članka 35. stavaka od 1. do 4. na tromjesečnoj osnovi svake se financijske godine smanjuje za tjedan dana, a počinje teći najkasnije osam tjedana nakon kraja bilo kojeg tromjesečja na dan 1. siječnja 2016. ili kasnije, ali prije 1. siječnja 2017., do pet tjedana nakon kraja bilo kojeg tromjesečja na dan 1. siječnja 2019. ili kasnije, ali prije 1. siječnja 2020.

8. Države članice osiguravaju da se stavci 5., 6. i 7. ovog članka primjenjuju mutatis mutandis na sudjelujuća društva za osiguranje i društva za reosiguranje, osigurateljne holdinge i mješovite osigurateljne holdinge na razini grupe u skladu s člancima 254. i 256., pri čemu se rokovi iz stavaka 5., 6. i 7. produljuju za šest tjedana.

9. Neovisno o članku 94., stavke osnovnih vlastitih sredstava uključuju se u osnovna vlastita sredstva kategorije 1 u trajanju do 10 godina nakon 1. siječnja 2016., pod uvjetom da su u pitanju stavke:

- (a) koje su izdane prije 1. siječnja 2016. ili prije datuma stupanja delegiranog akta iz članka 97. na snagu, ovisno o tome što je ranije;
- (b) koje bi se 31. prosinca 2015. mogle upotrijebiti za doseganje raspoložive granice solventnosti do 50 % granice solventnosti u skladu sa zakonima i drugim propisima koji se donose na temelju članka 16. stavka 3. Direktive 73/239/EEZ, članka 1. Direktive 2002/13/EZ, članka 27. stavka 3. Direktive 2002/83/EZ i članka 36. stavka 3. Direktive 2005/68/EZ;
- (c) koje inače ne bi bile svrstane u kategoriju 1 ili kategoriju 2 u skladu s člankom 94.

10. Neovisno o članku 94., stavke osnovnih vlastitih sredstava uključuju se u osnovna vlastita sredstva kategorije 2 u trajanju do 10 godina nakon 1. siječnja 2016. pod uvjetom da su u pitanju stavke:

- (a) koje su izdane prije 1. siječnja 2016. ili prije datuma stupanja delegiranog akta iz članka 97. na snagu, ovisno o tome što je ranije;
- (b) koje bi se 31. prosinca 2015. mogle upotrijebiti za doseganje raspoložive granice solventnosti do 25 % granice solventnosti u skladu sa zakonima i drugim propisima koji se donose na temelju članka 16. stavka 3. Direktive 73/239/EEZ, članka 1. Direktive 2002/13/EZ, članka 27. stavka 3. Direktive 2002/83/EZ i članka 36. stavka 3. Direktive 2005/68/EZ.

▼ M5

11. U odnosu na društva za osiguranje i društva za reosiguranje koja ulažu u vrijednosne papire namijenjene trgovanju i druge financijske instrumente na temelju preoblikovanih kredita izdanih prije 1. siječnja 2011., zahtjevi iz članka 135. stavka 2. primjenjuju se samo u okolnostima u kojima se nove odnosne izloženosti nakon 31. prosinca 2014. dodaju ili zamijene.

12. Neovisno o članku 100., članku 101. stavku 3. i članku 104. primjenjuje se sljedeće:

- (a) do 31. prosinca 2017. standardni parametri koji se koriste za izračunavanje podmodula koncentracije rizika i podmodula rizika prinosa u skladu sa standardnom formulom u odnosu na izloženosti središnjim državama država članica ili središnjim bankama denominiranih i financiranih u domaćoj valuti bilo koje države članice isti su kao oni koji bi se primjenjivali na takva izlaganja denominirana i financirana u svojim domaćim valutama;
- (b) standardni parametri koje će se koristiti pri izračunavanju podmodula koncentracije rizika i podmodula rizika prinosa u skladu sa standardnom formulom, 2018. se smanjuju za 80 % u odnosu na izloženosti središnjim državama država članica ili središnjim bankama denominiranih i financiranih u domaćoj valuti bilo koje druge države članice;
- (c) standardni parametri koje će se koristiti pri izračunavanju podmodula koncentracije rizika i podmodula rizika prinosa u skladu sa standardnom formulom, 2019. se smanjuju za 50 % u odnosu na izloženosti središnjim državama država članica ili središnjim bankama denominiranih i financiranih u domaćoj valuti bilo koje druge države članice;
- (d) standardni parametri koje će se koristiti pri izračunavanju podmodula koncentracije rizika i podmodula rizika prinosa u skladu sa standardnom formulom, od 1. siječnja 2020. ne smanjuju se u odnosu na izloženosti središnjim državama država članica ili središnjim bankama denominiranih i financiranih u domaćoj valuti bilo koje druge države članice.

13. Neovisno o članku 100., članku 101. stavku 3. i članku 104., standardni parametri koji će se koristiti za vrijednosne papire koje je društvo kupilo 1. siječnja 2016. ili ranije, pri izračunu podmodula rizika vrijednosnih papira u skladu sa standardnom formulom bez opcije utvrđene člankom 304. izračunavaju se kao ponderirani prosjeci:

- (a) standardnog parametra koji se koristi za izračun podmodula rizika vlasničkih vrijednosnih papira u skladu s člankom 304.; i
- (b) standardnog parametra koji se koristi za izračun podmodula rizika vrijednosnih papira u skladu sa standardnom formulom bez opcije utvrđene člankom 304.

▼ M5

Ponder za parametar izražen u prvom podstavku točki (b) na kraju svake godine povećava se barem linearno s 0 % tijekom godine koja počinje 1. siječnja 2016. na 100 % 1. siječnja 2023.

Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 301.a dodatno pojašnjavajući kriterije koje treba ispuniti, uključujući vrijednosne papire koji mogu ovisiti o prijelaznom razdoblju.

Kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti primjene tog prijelaznog razdoblja, EIOPA izrađuje nacрте provedbenih tehničkih standarda o postupcima za primjenu ovog stavka.

EIOPA Komisiji podnosi navedene nacрте provedbenih tehničkih standarda do 30. lipnja 2015.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz četvrtog podstavka u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1094/2010.

14. Neovisno o članku 138. stavku 3. i ne dovodeći u pitanje stavak 4. tog članka, kada su društva za osiguranje i društva za reosiguranje usklađena s potrebnom granicom solventnosti iz članka 16.a Direktive 73/239/EEZ, članka 28. Direktive 2002/83/EZ odnosno članaka 37., 38. ili 39. Direktive 2005/68/EZ, koja se primjenjuje u pravu države članice na dan prije stavljanja izvan snage tih direktiva u skladu s člankom 310. ove Direktive, no u prvoj godini primjene ove Direktive nisu usklađena s potrebnim solventnim kapitalom, nadzorno tijelo od predmetnog društva za osiguranje ili društva za reosiguranje zahtijeva poduzimanje potrebnih mjera za doseganje razine prihvatljivih vlastitih sredstava za pokriće potrebnog solventnog kapitala ili smanjenje njegovog profila rizičnosti kako bi se do 31. prosinca 2017. osigurala usklađenost s potrebnim solventnim kapitalom.

Predmetno društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje svaka tri mjeseca dostavlja svojem nadzornom tijelu izvješće o napretku u kojemu navodi poduzete mjere i napredak ostvaren u ponovnom doseganju razine prihvatljivih vlastitih sredstava za pokriće potrebnog solventnog kapitala ili napredak u smanjenju profila rizičnosti kako bi se osigurala usklađenost s potrebnim solventnim kapitalom.

Produljenje roka iz prvog podstavka ukida se ako izvješće o napretku pokazuje da nije ostvaren značajan napredak u ponovnom doseganju razine prihvatljivih vlastitih sredstava za pokriće potrebnog solventnog kapitala ili napredak u smanjenju profila rizičnosti kako bi se osigurala usklađenost s potrebnim solventnim kapitalom u razdoblju od dana kad je utvrđeno postojanje neusklađenosti s potrebnim solventnim kapitalom do dana dostavljanja izvješća o napretku.

▼ M6

15. Ako na dan stupanja na snagu ove Direktive, matične države članice primjenjuju odredbe iz članka 4. Direktive (EU) 2016/2341, te matične države članice mogu nastaviti primjenjivati zakone i druge propise koje su donijele radi usklađivanja s člancima od 1. do 19., člancima od 27. do 30., člancima od 32. do 35. i člancima od 37. do 67. Direktive 2002/83/EZ koji su na snazi 31. prosinca 2015. tijekom prijelaznog razdoblja koje ističe 31. prosinca 2022.

▼ M6

Ako matična država članica nastavi primjenjivati navedene zakone i druge propise, društva za osiguranje u toj matičnoj državi članici izračunavaju svoj potrební solventní kapital kao zbroj sljedećeg:

- (a) nominalnog potrebnog solventnog kapitala s obzirom na njihove djelatnosti osiguranja, izračunanog bez poslova strukovnog mirovinskog osiguranja na temelju članka 4. Direktive (EU) 2016/2341;
- (b) granice solventnosti u pogledu poslova strukovnog mirovinskog osiguranja, izračunane u skladu sa zakonima i drugim propisima koji su doneseni radi usklađivanja s člankom 28. Direktive 2002/83/EZ.

Komisija do 31. prosinca 2017. podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o tome treba li produljiti razdoblje iz prvog podstavka, uzimajući u obzir promjene prava Unije ili nacionalnog prava koje proizlaze iz ove Direktive.

▼ M5

16. U razdoblju do 31. ožujka 2022. države članice krajnjem matičnom društvu za osiguranje ili društvu za reosiguranje mogu dopustiti podnošenje zahtjeva za odobrenje unutarnjeg modela na razini grupe primjenjivog na dio grupe pod uvjetom da se i društvo i krajnje matično društvo nalaze u istoj državi članici i da taj dio čini zaseban dio koji ima znatno drugačiji profil rizičnosti od ostatka grupe.

17. Neovisno o članku 218. stavcima 2. i 3., prijelazne odredbe navedene u stavcima od 8. do 12. i stavku 15. ovog članka i člancima 308.c, 308.d i 308.e primjenjuju se *mutatis mutandis* na razini grupe.

Neovisno o članku 218. stavcima 2., 3. i 4., prijelazne odredbe navedene u stavku 14. ovog članka primjenjuju se *mutatis mutandis* na razini grupe i kada su sudjelujuća društva za osiguranje ili društva za reosiguranje odnosno društva za osiguranje i društva za reosiguranje u grupi usklađena s prilagođenom solventnošću iz članka 9. Direktive 98/78/EZ no nisu usklađena s potrebnim solventnim kapitalom grupe.

Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 301.a kojima se utvrđuju promjene u solventnosti grupe kada se primjenjuju prijelazne odredbe iz stavku 13. ovog članka koje se odnose na:

- (a) ukidanje dvostrukog korištenja prihvatljivih vlastitih sredstava i stvaranje kapitala unutar grupe prema člancima 222. i 223.;
- (b) vrednovanje imovine i obveza prema članku 224.;
- (c) primjenu metoda izračuna na povezana društva za osiguranje i društva za reosiguranje prema članku 225.;
- (d) primjenu metoda izračuna na posredničke osigurateljne holdinge prema članku 226.;
- (e) metode izračuna solventnosti grupe prema člancima 230. i 233.;
- (f) izračun potrebnog solventnog kapitala grupe prema članku 231.;

▼ **M5**

- (g) određivanje kapitalnog dodatka prema članku 232.;
- (h) načela izračuna solventnosti grupe osigurateljnog holdinga prema članku 235.;

*Članak 308.c***Prijelazna mjera o nerizičnim kamatnim stopama**

1. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje mogu, ovisno o prethodnom odobrenju svojeg nadzornog tijela, provesti prijelaznu prilagodbu relevantne vremenske strukture nerizičnih kamatnih stopa u odnosu na dopuštene obveze osiguranja i reosiguranja.

2. Prilagodba se za svaku valutu izračunava kao dio razlike između:

- (a) kamatne stope koju je društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje odredilo u skladu sa zakonima i drugim propisima koji se donesu na temelju članka 20. Direktive 2002/83/EZ na zadnji dan primjene te direktive;
- (b) godišnje efektivne stope izračunane kao jedinstvena diskontna stopa koja, ako se primijeni na novčane tokove portfelja dopuštenih obveza osiguranja i reosiguranja, rezultira vrijednošću koja je jednaka vrijednosti najbolje procjene portfelja dopuštenih obveza osiguranja i reosiguranja pri čemu se u obzir uzima vremenska vrijednost novca korištenjem relevantne vremenske strukture nerizičnih kamatnih stopa iz članka 77. stavka 2.

Ako su države članice donijele zakone i druge propise na temelju članka 20. stavka 1. točke B. podtočke (a) ii. Direktive 2002/83/EZ, kamatna stopa iz prvog podstavka točke (a) ovog stavka određuje se pomoću metoda koje društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje koristi na zadnji dan primjene Direktive 2002/83/EZ.

Dio iz prvog podstavka linearno se smanjuje na kraju svake godine sa 100 % tijekom godine koja počinje 1. siječnja 2016. do 0 % 1. siječnja 2032.

Ako društva za osiguranje i društva za reosiguranje primjenjuju prilagodbu zbog volatilnosti iz članka 77.d, relevantna vremenska struktura nerizičnih kamatnih stopa iz točke (b) prilagođava se relevantnoj vremenskoj strukturi nerizičnih kamatnih stopa utvrđenoj člankom 77.d.

3. Dopuštene obveze osiguranja i reosiguranja uključuju samo obveze osiguranja ili reosiguranja koje zadovoljavaju sljedeće zahtjeve:

- (a) ugovori koji dovode do obveza osiguranja i reosiguranja sklopljeni su prije prvog dana primjene ove Direktive, isključujući produženja ugovora tog datuma ili kasnije;
- (b) do zadnjeg dana primjene Direktive 2002/83/EZ, tehničke odredbe za obveze osiguranja i reosiguranja utvrđene su u skladu sa zakonima i drugim propisima koji se donesu na temelju članka 20. te direktive na zadnji dan njezine primjene;

▼ **M5**

(c) članak 77.b ne primjenjuje se na obveze osiguranja i reosiguranja.

4. Društva za osiguranja i društva za reosiguranje koja primjenjuju stavak 1:

(a) ne uključuju dopuštene obveze osiguranja i reosiguranja u izračun prilagodbe zbog volatilnosti utvrđen u članku 77.d;

(b) ne primjenjuju članak 308.d;

(c) u sklopu svojeg izvješća o solventnosti i financijskom stanju iz članka 51., objavljuju da primjenjuju prijelaznu vremensku strukturu nerizičnih kamatnih stopa i kvantifikaciju utjecaja neprimjenjivanja ove prijelazne mjere na njihov financijski položaj.

Članak 308.d

Prijelazne mjere o tehničkim odredbama

1. Podložno prethodnom odobrenju svojeg nadzornog tijela, društva za osiguranje i društva za reosiguranje na tehničke pričuve mogu primijeniti privremeni odbitak. Taj se odbitak može primijeniti na razini homogenih grupa rizika iz članka 80.

2. Privremeni odbitak odgovara dijelu razlike između sljedećih dvaju iznosa:

(a) tehničke pričuve nakon odbitka iznosa koji se mogu naplatiti na temelju ugovora o osiguranju i subjekata posebne namjene, izračunane u skladu s člankom 76. na prvi dan primjene ove Direktive;

(b) tehničke pričuve nakon odbitka iznosa koji se mogu naplatiti na temelju ugovora o osiguranju izračunanih u skladu sa zakonima i drugim propisima koji se donesu na temelju članka 15. Direktive 73/239/EEZ, članka 20. Direktive 2002/83/EZ i članka 32. Direktive 2005/68/EZ na dan prije stavljanja izvan snage tih direktiva u skladu s člankom 310. ove Direktive.

Najveći mogući dio koji se može odbiti linearno se smanjuje na kraju svake godine sa 100 % tijekom godine koja počinje 1. siječnja 2016. do 0 % 1. siječnja 2032.

Ako društva za osiguranje i društva za reosiguranje prvog dana primjene ove Direktive primjenjuju prilagodbu zbog volatilnosti iz članka 77.d, iznos iz točke (a) izračunava se uz prilagodbu zbog volatilnosti na taj datum.

3. Podložno prethodnom odobrenju ili na inicijativu nadzornog tijela, iznosi tehničkih pričuvi, prema potrebi uključujući iznos prilagodbe zbog volatilnosti, a koji se koriste za izračun privremenog odbitka iz stavka 2. točaka (a) i (b), mogu se ponovno izračunati svaka 24 mjeseca ili češće u slučaju da se profil rizičnosti društva osjetno promijenio.

▼ **M5**

4. Odbitak iz stavka 2. nadzorno tijelo može ograničiti ako bi njegova primjena mogla rezultirati u smanjenju obveznih financijskih sredstava kojima društvo mora raspolagati u usporedbi s onima koja se izračunavaju u skladu sa zakonima i drugim propisima koji se donesu na temelju Direktive 73/239/EEZ, Direktive 2002/83/EZ i Direktive 2005/68/EZ na dan prije stavljanja izvan snage tih direktiva u skladu s člankom 310. ove Direktive.

5. Društva za osiguranja i društva za reosiguranje koja primjenjuju stavak 1:

- (a) ne primjenjuju članak 308.c;
- (b) kada ne ispunjavaju uvjete potrebnog solventnog kapitala bez primjene privremenog odbitka, svojem nadzornom tijelu svake godine podnose izvješće u kojem se utvrđuju poduzete mjere i postignuti napredak da se na kraju prijelaznog razdoblja utvrđenog stavkom 2. ponovno dosegne razina prihvatljivih vlastitih sredstava koja pokrivaju potrebni solventni kapital ili da se smanji njihov profil rizičnosti kako bi se ponovno postigla usklađenost s potrebnim solventnim kapitalom;
- (c) u sklopu svojeg izvješća o solventnosti i financijskom stanju iz članka 51., objavljuju da na tehničke pričuve primjenjuju privremeni odbitak i kvantifikaciju utjecaja neprimjenjivanja tog privremenog odbitka na njihov financijski položaj.

Članak 308.e

Plan o postupnom uvođenju prijelaznih mjera za nerizične kamatne stope i tehničke pričuve

Društva za osiguranje i društva za reosiguranje koja primjenjuju prijelazne mjere utvrđene u člancima 308.c ili 308.d obavješćuju nadzorno tijelo čim primijete da neće biti usklađena s potrebnim solventnim kapitalom bez primjene tih prijelaznih mjera. Nadzorno tijelo od predmetnih društava za osiguranje ili društava za reosiguranje zahtijeva poduzimanje potrebnih mjera kako bi se osigurala usklađenost s potrebnim solventnim kapitalom na kraju prijelaznog razdoblja.

U roku od dva mjeseca od primijećene neusklađenosti s potrebnim solventnim kapitalom bez primjene privremenog odbitka, dotično društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje svojem nadzornom tijelu dostavlja plan o postupnom uvođenju u kojem se utvrđuju planirane mjere za doseganje razine prihvatljivih vlastitih sredstava koja pokrivaju potrebni solventni kapital ili da se smanji njegov profil rizičnosti kako bi se osigurala usklađenost s potrebnim solventnim kapitalom na kraju prijelaznog razdoblja. Društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje tijekom prijelaznog razdoblja može ažurirati plan o postupnom uvođenju.

▼ M5

Dotična društva za osiguranje i društva za reosiguranje nadzornom tijelu godišnje podnose izvješće u kojem se utvrđuju poduzete mjere i postignuti napredak za osiguravanje usklađenosti s potrebnim solventnim kapitalom na kraju prijelaznog razdoblja. Nadzorna tijela opozivaju odobrenje za primjenu prijelazne mjere ako izvješće o napretku pokaže da je usklađenost s potrebnim kapitalom na kraju prijelaznog razdoblja nerealistična.

▼ B*POGLAVLJE II.**Završne odredbe**Članak 309.***Prenošenje****▼ M5**

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s člancima 4., 10, 13, 14, 18, 23, od 26. do 32., od 34. do 49., od 51. do 55., 67., 68., 71., 72., od 74. do 85., od 87. do 91., od 93. do 96., 98., od 100. do 110., 112., 113., od 115. do 126., 128., 129., od 131. do 134., od 136. do 142., 144., 146., 148., od 162. do 167., 172., 173., 178., 185., 190., 192., od 210. do 233., od 235. do 240., od 243. do 258., od 260. do 263., 265., 266., 303. i 304. te priložima III. i IV. do 31. ožujka 2015. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih mjera.

▼ M2

Zakoni i drugi propisi iz prvog podstavka primjenjuju se od ► **M4** 1. siječnja 2016. ◀

▼ B

Kad države članice donose ove mjere, te mjere prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. One također sadržavaju izjavu da će upute u postojećim zakonima i drugim propisima na direktive koje se stavljaju izvan snage ovom Direktivom biti navedene kao upute na ovu Direktivu. Načine toga upućivanja i oblik te izjave određuju države članice.

▼ M5

Neovisno o drugom podstavku, države članice primjenjuju zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s člankom 308.a od 1. travnja 2015.

▼ B

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

*Članak 310.***Stavljanje izvan snage**

Direktive 64/225/EEZ, 73/239/EEZ, 73/240/EEZ, 76/580/EEZ, 78/473/EEZ, 84/641/EEZ, 87/344/EEZ, 88/357/EEZ, 92/49/EEZ, 98/78/EZ, 2001/17/EZ, 2002/83/EZ i 2005/68/EZ, izmijenjene aktima navedenim u dijelu A Priloga VI. stavljaju se izvan snage s učinkom od ► **M4** 1. siječnja 2016. ◀, ne dovodeći u pitanje obveze država članica o rokovima za prenošenje u nacionalno zakonodavstvo i primjenu direktiva navedenih u dijelu B Priloga VI.

▼ B

Upućivanja na direktive stavljene izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom u Prilogu VII.

▼ M5*Članak 310.a***Osoblje i resursi EIOPA-e**

EIOPA procjenjuje kadrovske potrebe i potrebe za sredstvima koje proizlaze iz njezinog preuzimanja ovlasti i zadaća u skladu s ovom Direktivom te u vezi s tim podnosi izvješće Europskom parlamentu, Vijeću i Komisiji.

*Članak 311.***Stupanje na snagu**

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.

Članak 308.a primjenjuje se od 1. travnja 2015.

Članci 1., 2., 3., od 5. do 9., 11., 12., 15., 16., 17., od 19. do 22., 24., 25., 33., od 57. do 66., 69., 70., 73., 145., 147., od 149. do 161., od 168. do 171., od 174. do 177., od 179. do 184., od 186. do 189., 191., od 193. do 209., od 267. do 300., 302., od 305. do 308., 308.b te prilozi I. i II., V., VI. i VII. primjenjuju se od 1. siječnja 2016.

Komisija može donijeti delegirane akte te regulatorne i provedbene tehničke standarde prije datuma navedenog u trećem stavku.

▼ B*Članak 312.***Adresati**

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

PRILOG I.

VRSTE NEŽIVOTNOG OSIGURANJA

A. Razvrstavanje rizika prema vrstama osiguranja

1. *Osiguranje od nezgode* (uključujući ozljede na radnom mjestu i profesionalne bolesti)
  - fiksne novčane naknade
  - naknade u obliku odštete
  - kombinacija toga dvoga
  - ozljede putnika
2. *Osiguranje od bolesti*
  - fiksne novčane naknade
  - naknade u obliku odštete
  - kombinacija toga dvoga
3. *Osiguranje kopnenih cestovnih vozila na vlastiti motorni pogon* (osim vozila na tračnicama)

Sva oštećenja ili gubitak:

  - cestovna motorna vozila na vlastiti pogon
  - cestovna vozila bez vlastitog pogona
4. *Osiguranje tračnih vozila*

Sva oštećenja ili gubitak tračnih vozila.
5. *Osiguranje zračnih letjelica*

Sva oštećenja ili gubitak zračnih letjelica.
6. *Osiguranje plovila (morska, riječna, jezerska plovila i plovila za plovidbu kanalima)*

Sva oštećenja ili gubitak:

  - plovila za plovidbu kanalima i u riječnoj plovidbi
  - plovila u jezerskoj plovidbi
  - plovila u pomorskoj plovidbi
7. *Osiguranje robe u prijevozu* (uključujući robu, prtljagu i druga dobra)

Sva oštećenja ili gubitak robe u prijevozu ili prtljage, bez obzira na oblik prijevoza.
8. *Osiguranje od požara i elementarnih šteta*

Sva oštećenja ili gubitak imovine (osim imovine uključene u vrste 3, 4, 5, 6 i 7) kao posljedica:

  - požara
  - eksplozije
  - oluje
  - elementarnih nepogoda osim oluje
  - atomske energije
  - pomicanja zemljišta

▼ B9. *Ostala osiguranja imovine*

Sve štete ili gubitak imovine (osim imovine iz vrste osiguranja 3, 4, 5, 6 i 7.) kao posljedica tuče ili smrzavanja i u slučaju svakog događaja kao što je krađa, osim onih iz vrste osiguranja 8.

10. *Osiguranje od odgovornosti za uporabu motornih vozila*

Sve vrste odgovornosti koje proizlaze iz uporabe motornih vozila na vlastiti pogon (uključujući odgovornost prijevoznika).

11. *Osiguranje od odgovornosti za uporabu zračnih letjelica*

Sve vrste odgovornosti koje proizlaze iz uporabe zrakoplova (uključujući odgovornost prijevoznika).

12. *Osiguranje od odgovornosti za uporabu plovila (morska, riječna i jezerska plovila i plovila za plovidbu kanalima)*

Sve vrste odgovornosti koje proizlaze iz uporabe morskih, riječnih, jezerskih plovila i plovila za plovidbu kanalima (uključujući odgovornost prijevoznika).

13. *Ostala osiguranja od odgovornosti*

Sve vrste odgovornosti osim onih iz vrsta osiguranja 10, 11 i 12.

14. *Osiguranje kredita*

- nesolventnost (opće)
- izvozni krediti
- kredit s obročnim otplatama
- hipoteke
- poljoprivredni krediti

15. *Osiguranje jamstava*

- jamstvo (izravno)
- jamstvo (neizravno)

16. *Osiguranje raznih financijskih gubitaka*

- profesionalni rizici
- nedostatni prihodi (općenito)
- loše vrijeme
- izgubljena dobit
- nepredviđeni troškovi općenite vrste
- nepredviđeni poslovni troškovi
- gubitak tržišne vrijednosti
- gubitak najammine odnosno prihoda
- drugi posredni poslovni gubici
- drugi neposlovni financijski gubici
- drugi oblici financijskih gubitaka

17. *Osiguranje troškova pravne zaštite*

Troškovi pravne zaštite i troškovi sudskog postupka.

▼ B18. *Osiguranje pomoći (Asistencija)*

Pomoć pružena osobama koje zapadnu u teškoće za vrijeme puta, izvan doma ili uobičajenog boravišta.

B. Opis odobrenja koja su izdana za više od jedne vrste osiguranja

Odobrenja koja istodobno pokrivaju sljedeće vrste osiguranja se nazivaju:

- (a) Vrsta osiguranja 1 i 2: „Osiguranje od nezgode i zdravstveno osiguranje”
- (b) Vrsta osiguranja 1 (četvrta alineja), 3, 7 i 10: „Osiguranje motornih vozila”
- (c) Vrsta osiguranja 1 (četvrta alineja), 4, 6, 7 i 12: „Pomorsko i transportno osiguranje”
- (d) Vrsta osiguranja 1 (četvrta alineja), 5, 7 i 11: „Osiguranje zrakoplova”
- (e) Vrsta osiguranja 8 i 9: „Osiguranje od požara i druga osiguranja imovine”
- (f) Vrsta osiguranja 10, 11, 12 i 13: „Osiguranje od odgovornosti”
- (g) Vrsta osiguranja 14 i 15: „Kreditno osiguranje i osiguranje jamstava”
- (h) Sve vrste osiguranja, prema izboru država članica, koje obavješćuju druge države članice i Komisiju o svom izboru.

▼B

PRILOG II.

VRSTE ŽIVOTNOG OSIGURANJA

- I. Životno osiguranje iz članka 2. stavka 3. točke (a) podtočki i., ii. i iii., isključujući osiguranje iz priloga II. i III.
- II. Osiguranje za slučaj vjenčanja ili rođenja
- III. Osiguranje iz članka 2. stavka 3. točke (a) podtočki i. i ii. vezano uz investicijske fondove
- IV. Trajno zdravstveno osiguranje iz članka 2. stavka 3. točke (a) podtočke iv.
- V. Tontine iz članka 2. stavka 3. točke (b) podtočke i.
- VI. Osiguranje s kapitalizacijom isplate iz članka 2. stavka 3. točke (b) podtočke ii.
- VII. Upravljanje mirovinskim fondovima grupe iz članka 2. stavka 3. točke (b) podtočki iii. i iv.
- VIII. Poslovi iz članka 2. stavka 3. točke (b) podtočke v.
- IX. Poslovi iz članka 2. stavka 3. točke (c)

▼ B*PRILOG III.***PRAVNI OBLICI DRUŠTAVA****A. Oblici društva za neživotno osiguranje:**

- (1) u slučaju Kraljevine Belgije: „société anonyme/naamloze vennootschap”, „société en commandite par actions/commanditaire vennootschap op aandelen”, „association d’assurance mutuelle/onderlinge verzekeringsvereniging”, „société coopérative/coöperatieve vennootschap”, „société mutualiste/maatschappij van onderlinge bijstand”;
- (2) u slučaju Republike Bugarske: „акционерно дружество”;
- (3) u slučaju Češke Republike: „akciová společnost”, „družstvo”;
- (4) u slučaju Kraljevine Danske: „aktieselskaber”, „gensidige selskaber”;
- (5) u slučaju Savezne Republike Njemačke: „Aktiengesellschaft”, „Versicherungsverein auf Gegenseitigkeit”, „Öffentlich-rechtliches Wettbewerbsversicherungsunternehmen”;
- (6) u slučaju Republike Estonije: „aktsiaselts”;
- (7) u slučaju Irske: „incorporated companies limited by shares or by guarantee or unlimited”;
- (8) u slučaju Republike Grčke: „ανώνυμη εταιρία”, „αλληλασφαλιστικός συνεταιρισμός”;
- (9) u slučaju Kraljevine Španjolske: „sociedad anónima”, „sociedad mutua”, „sociedad cooperativa”;
- (10) u slučaju Republike Francuske: „société anonyme”, „société d’assurance mutuelle”, „institution de prévoyance régie par le code de la sécurité sociale”, „institution de prévoyance régie par le code rural”, „mutuelles régies par le code de la mutualité”;

▼ M3

- (10.a) u slučaju Republike Hrvatske: „dioničko društvo”, „društvo za uzajamno osiguranje”;

▼ B

- (11) u slučaju Republike Italije: „società per azioni”, „società cooperativa”, „mutua di assicurazione”;
- (12) u slučaju Republike Cipra: „εταιρεία περιορισμένης ευθύνης με μετοχές”, „εταιρεία περιορισμένης ευθύνης χωρίς μετοχικό κεφάλαιο”;
- (13) u slučaju Republike Latvije: „apdrošināšanas akciju sabiedrība”, „savstarpējās apdrošināšanas kooperatīvā biedrība”;
- (14) u slučaju Republike Litve: „akcinė bendrovė”, „uždaroji akcinė bendrovė”;
- (15) u slučaju Velikog Vojvodstva Luksemburga: „société anonyme”, „société en commandite par actions”, „association d’assurances mutuelles”, „société coopérative”;
- (16) u slučaju Republike Mađarske: „biztosító részvénytársaság”, „biztosító szövetkezet”, „biztosító egyesület”, „külföldi székhelyű biztosító magyarországi fióktelepe”;
- (17) u slučaju Republike Malte: „limited liability company/kumpannija b’ responsabbilta’ limitata”;
- (18) u slučaju Kraljevine Nizozemske: „naamloze vennootschap”, „onderlinge waarborgmaatschappij”;
- (19) u slučaju Republike Austrije: „Aktiengesellschaft”, „Versicherungsverein auf Gegenseitigkeit”;
- (20) u slučaju Republike Poljske: „spółka akcyjna”, „towarzystwo ubezpieczeń wzajemnych”;
- (21) u slučaju Republike Portugal: „sociedade anónima”, „mútua de seguros”;
- (22) u slučaju Rumunjske: „societăți pe acțiuni”, „societăți mutuale”;

▼ B

- (23) u slučaju Republike Slovenije: „delniška družba”, „družba za vzajemno zavarovanje”;
- (24) u slučaju Republike Slovačke: „akciová spoločnosť”;
- (25) u slučaju Republike Finske: „keskinäinen vakuutusyhtiö/ömsesidigt försäkringsbolag”, „vakuutusosakeyhtiö/försäkringsaktiebolag”, „vakuutusyhdistys/försäkringsförening”;
- (26) u slučaju Kraljevine Švedske: „försäkringsaktiebolag”, „ömsesidiga försäkringsbolag”, „understödsföreningar”;
- (27) u slučaju Ujedinjene Kraljevine: „companies limited by shares or by guarantee or unlimited, societies registered under the Industrial and Provident Societies Acts, societies registered under the Friendly Societies Acts, the association of underwriters known as Lloyd’s”;

▼ M5

- (28) u svakom slučaju i kao alternativa oblicima društva za neživotno osiguranje, navedenima u točkama od (1) do (27) i (29), oblik europskog društva (SE) kako je utvrđeno u Uredbi Vijeća (EZ) br. 2157/2001 ⁽¹⁾;
- (29) u mjeri u kojoj predmetna država članica dopušta da pravni oblik zadruge preuzme poslove neživotnog osiguranja i kao alternativa oblicima društva za neživotno osiguranje navedenima u točkama od (1) do (28), oblik Europske zadruge u skladu s Uredbom Vijeća (EZ) br. 1435/2003 ⁽²⁾.

▼ B**B. Oblici društva za životno osiguranje:**

- (1) u slučaju Kraljevine Belgije: „société anonyme/naamloze vennootschap”, „société en commandite par actions/commanditaire vennootschap op aandelen”, „association d’assurance mutuelle/onderlinge verzekeringsvereniging”, „société coopérative/coöperatieve vennootschap”;
- (2) u slučaju Republike Bugarske: „акционерно дружество”, „взаимозастрахователна кооперация”;
- (3) u slučaju Republike Češke: „akciová společnost”, „družstvo”;
- (4) u slučaju Kraljevine Danske: „aktieselskaber”, „gensidige selskaber”, „pensionskasser omfattet af lov om forsikringsvirksomhed (tværgående pensionskasser)”;
- (5) u slučaju Savezne Republike Njemačke: „Aktiengesellschaft”, „Versicherungsverein auf Gegenseitigkeit”, „öffentlich-rechtliches Wettbewerbsversicherungsunternehmen”;
- (6) u slučaju Republike Estonije: „aktsiaselts”;
- (7) u slučaju Irske: „incorporated companies limited by shares or by guarantee or unlimited”, „societies registered under the Industrial and Provident Societies Acts”, „societies registered under the Friendly Societies Acts”;
- (8) u slučaju Republike Grčke: „ανώνυμη εταιρία”;
- (9) u slučaju Kraljevine Španjolske: „sociedad anónima”, „sociedad mutua”, „sociedad cooperativa”;
- (10) u slučaju Republike Francuske: „société anonyme”, „société d’assurance mutuelle”, „institution de prévoyance régie par le code de la sécurité sociale”, „institution de prévoyance régie par le code rural”, „mutuelles régies par le code de la mutualité”;

▼ M3

- (10.a) u slučaju Republike Hrvatske: „dioničko društvo”, „društvo za uzajamno osiguranje”;

▼ B

- (11) u slučaju Republike Italije: „società per azioni”, „società cooperativa”, „mutua di assicurazione”;

⁽¹⁾ SL L 294, 10.11.2001., str. 1.

⁽²⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 1435/2003 od 22. srpnja 2003. o Statutu europskih zadruga (SCE) (SL L 207, 18.8.2003., str. 1.).

▼ B

- (12) u slučaju Republike Cipra: „εταιρεία περιορισμένης ευθύνης με μετοχές”, „εταιρεία περιορισμένης ευθύνης με εγγύηση”;
- (13) u slučaju Republike Latvije: „apdrošināšanas akciju sabiedrība”, „savstarpējās apdrošināšanas kooperatīvā biedrība”;
- (14) u slučaju Republike Litve: „akcinė bendrovė”, „uždaroji akcinė bendrovė”;
- (15) u slučaju Velikog Vojvodstva Luksemburga: „société anonyme”, „société en commandite par actions”, „association d’assurances mutuelles”, „société coopérative”;
- (16) u slučaju Republike Mađarske: „biztosító részvénytársaság”, „biztosító szövetkezet”, „biztosító egyesület”, „külföldi székhelyű biztosító magyarországi fióktelepe”;
- (17) u slučaju Republike Malte: „limited liability company/kumpannija b’ responsabbilta’ limitata”;
- (18) u slučaju Kraljevine Nizozemske: „naamloze vennootschap”, „onderlinge waarborgmaatschappij”;
- (19) u slučaju Republike Austrije: „Aktiengesellschaft”, „Versicherungsverein auf Gegenseitigkeit”;
- (20) u slučaju Republike Poljske: „spółka akcyjna”, „towarzystwo ubezpieczeń wzajemnych”;
- (21) u slučaju Republike Portugal: „sociedade anónima”, „mútua de seguros”;
- (22) u slučaju Rumunjske: „societăți pe acțiuni”, „societăți mutuale”;
- (23) u slučaju Republike Slovenije: „delniška družba”, „družba za vzajemno zavarovanje”;
- (24) u slučaju Republike Slovačke: „akciová spoločnosť”;
- (25) u slučaju Republike Finske: „keskinäinen vakuutusyhtiö/ömsesidigt försäkringsbolag”, „vakuutusosakeyhtiö/försäkringsaktiebolag”, „vakuutusyhdistys/försäkringsförening”;
- (26) u slučaju Kraljevine Švedske: „försäkringsaktiebolag”, „ömsesidiga försäkringsbolag”, „understödsföreningar”;
- (27) u slučaju Ujedinjene Kraljevine: „companies limited by shares or by guarantee or unlimited, societies registered under the Industrial and Provident Societies Acts, societies registered or incorporated under the Friendly Societies Acts, the association of underwriters known as Lloyd’s”;

▼ M5

- (28) u svakom slučaju i kao alternativa oblicima društva za životno osiguranje, navedenima u točkama od (1) do (27) i (29), oblik europskog društva (SE) kako je utvrđeno u Uredbi Vijeća (EZ) br. 2157/2001;
- (29) u mjeri u kojoj predmetna država članica dopušta da pravni oblik zadruge preuzme poslove životnog osiguranja i kao alternativa oblicima društva za životno osiguranje navedenima u točkama od (1) do (28), oblik Europske zadruge u skladu s Uredbom Vijeća (EZ) br. 1435/2003.

▼ B**C. Oblici društva za reosiguranje:**

- (1) u slučaju Kraljevine Belgije: „société anonyme/naamloze vennootschap”, „société en commandite par actions/commanditaire vennootschap op aandelen”, „association d’assurance mutuelle/onderlinge verzekeringsvereniging”, „société coopérative/coöperatieve vennootschap”;
- (2) u slučaju Republike Bugarske: „акционерно дружество”;
- (3) u slučaju Republike Češke: „akciová společnost”;
- (4) u slučaju Kraljevine Danske: „aktieselskaber”, „gensidige selskaber”;
- (5) u slučaju Savezne Republike Njemačke: „Aktiengesellschaft”, „Versicherungsverein auf Gegenseitigkeit”, „Öffentlich-rechtliches Wettbewerbsversicherungsunternehmen”;
- (6) u slučaju Republike Estonije: „aktsiaselts”;

▼ B

- (7) u slučaju Irske: „incorporated companies limited by shares or by guarantee or unlimited”;
- (8) u slučaju Republike Grčke: „ανώνυμη εταιρία”, „αλληλασφαλιστικός συνεταιρισμός”;
- (9) u slučaju Kraljevine Španjolske: „sociedad anónima”;
- (10) u slučaju Republike Francuske: „société anonyme”, „société d’assurance mutuelle”, „institution de prévoyance régie par le code de la sécurité sociale”, „institution de prévoyance régie par le code rural”, „mutuelles régies par le code de la mutualité”;

▼ M3

- (10.a) u slučaju Republike Hrvatske: „dioničko društvo”;

▼ B

- (11) u slučaju Republike Italije: „società per azioni”;
- (12) u slučaju Republike Cipra: „εταιρεία περιορισμένης ευθύνης με μετοχές”, „εταιρεία περιορισμένης ευθύνης με εγγύηση”;
- (13) u slučaju Republike Latvije: „akciju sabiedrība”, „sabiedrība ar ierobežotu atbildību”;
- (14) u slučaju Republike Litve: „akcinė bendrovė”, „uždaroji akcinė bendrovė”;
- (15) u slučaju Velikog Vojvodstva Luksemburga: „société anonyme”, „société en commandite par actions”, „association d’assurances mutuelles”, „société coopérative”;
- (16) u slučaju Republike Mađarske: „biztosító részvénytársaság”, „biztosító szövetkezet”, „harmadik országbeli biztosító magyarországi fióktelepe”;
- (17) u slučaju Republike Malte: „limited liability company/kumpannija ta responsabbiltà limitata”;
- (18) u slučaju Kraljevine Nizozemske: „naamloze vennootschap”, „onderlinge waarborgmaatschappij”;
- (19) u slučaju Republike Austrije: „Aktiengesellschaft”, „Versicherungsverein auf Gegenseitigkeit”;
- (20) u slučaju Republike Poljske: „spółka akcyjna”, „towarzystwo ubezpieczeń wzajemnych”;
- (21) u slučaju Republike Portugal: „sociedade anónima”, „mútua de seguros”;
- (22) u slučaju Rumunjske: „societate pe actiuni”;
- (23) u slučaju Republike Slovenije: „delniška družba”;
- (24) u slučaju Republike Slovačke: „akciová spoločnosť”;
- (25) u slučaju Republike Finske: „keskinäinen vakuutusyhtiö/ömsesidigt försäkringsbolag”, „vakuutusosakeyhtiö/försäkringsaktiebolag”, „vakuutusyhdistys/försäkringsförening”;
- (26) u slučaju Kraljevine Švedske: „försäkringsaktiebolag”, „ömsesidigt försäkringsbolag”;
- (27) u slučaju Ujedinjene Kraljevine: „companies limited by shares or by guarantee or unlimited, societies registered under the Industrial and Provident Societies Acts, societies registered or incorporated under the Friendly Societies Acts, the association of underwriters known as Lloyd’s”;

▼ M5

- (28) u svakom slučaju i kao alternativa oblicima društva za reosiguranje, navedenima u točkama od (1) do (27) i (29), oblik europskog društva (SE) kako je utvrđeno u Uredbi Vijeća (EZ) br. 2157/2001;
- (29) u mjeri u kojoj predmetna država članica dopušta da pravni oblik zadruge preuzme poslove reosiguranja i kao alternativa oblicima društva za reosiguranje navedenima u točkama od (1) do (28), oblik Europske zadruge u skladu s Uredbom Vijeća (EZ) br. 1435/2003.

▼ **B**

PRILOG IV.

POTREBNI SOLVENTNI KAPITAL (SCR) – STANDARDNA FORMULA**1. Izračun osnovnog potrebnog solventnog kapitala**

Osnovni potrebni solventni kapital iz članka 104. stavka 1. se izračunava prema formuli:

$$\text{Osnovni SCR} = \sqrt{\sum_{i,j} \text{Corr}_{i,j} \times \text{SCR}_i \times \text{SCR}_j}$$

gdje je SCR_i modul rizika i , a SCR_j modul rizika j , i gdje „ i,j ” označavaju da su u iznos uključene sve moguće kombinacije i i j . Pri izračunu, SCR_i i SCR_j se zamjenjuju sljedećim:

- $\text{SCR}_{\text{neživot}}$ označava modul preuzetog rizika neživotnog osiguranja,
- $\text{SCR}_{\text{život}}$ označava modul preuzetog rizika životnog osiguranja,
- $\text{SCR}_{\text{zdravstveno}}$ označava modul preuzetog rizika zdravstvenog osiguranja,
- $\text{SCR}_{\text{tržište}}$ označava modul tržišnog rizika,
- $\text{SCR}_{\text{neispunjenje obveze}}$ označava modul rizika neispunjenja obveza druge ugovorne strane.

Faktor $\text{Corr}_{i,j}$ označava stavku navedenu u retku i i stupcu j sljedeće korelacijske tablice:

i \ j	Tržište	Neispunjenje obveze	Život	Zdravstveno	Neživot
Tržište	1	0,25	0,25	0,25	0,25
Neispunjenje obveze	0,25	1	0,25	0,25	0,5
Život	0,25	0,25	1	0,25	0
Zdravstveno	0,25	0,25	0,25	1	0
Neživot	0,25	0,5	0	0	1

2. Izračun modula preuzetog rizika neživotnog osiguranja

Modul preuzetog rizika neživotnog osiguranja iz članka 105. stavka 2. se izračunava prema formuli:

$$\text{SCR}_{\text{neživot}} = \sqrt{\sum_{i,j} \text{Corr}_{i,j} \times \text{SCR}_i \times \text{SCR}_j}$$

gdje je SCR_i podmodul i , a SCR_j podmodul j , i gdje „ i,j ” označava da su u iznos uključene sve moguće kombinacije i i j . Pri izračunu, SCR_i i SCR_j se zamjenjuju sljedećim:

- $\text{SCR}_{\text{neživot-premija i pričuva}}$ označava podmodul premijskog rizika i rizika pričuva neživotnog osiguranja,
- $\text{SCR}_{\text{neživot-katastrofa}}$ označava podmodul rizika katastrofe neživotnog osiguranja.

▼ B**3. Izračun modula preuzetog rizika životnog osiguranja**

Modul preuzetog rizika životnog osiguranja iz članka 105. stavka 3. se izračunava prema formuli:

$$SCR_{\text{život}} = \sqrt{\sum_{i,j} \text{Corr}_{i,j} \times SCR_i \times SCR_j}$$

gdje je SCR_i podmodul i , a SCR_j podmodul j , i gdje „ i,j ” označava da su u iznos uključene sve moguće kombinacije i i j . Pri izračunu, SCR_i i SCR_j se zamjenjuju sljedećim:

- SCR_{smrtnost} označava podmodul rizika smrtnosti,
- $SCR_{\text{dugovječnost}}$ označava podmodul rizika dugovječnosti,
- $SCR_{\text{invalidnost}}$ označava podmodul rizika invalidnosti – poboljšavanja,
- $SCR_{\text{život-troškovi}}$ označava podmodul rizika troškova životnog osiguranja,
- SCR_{revizija} označava podmodul rizika revidiranja,
- SCR_{istek} označava podmodul rizika isteka,
- $SCR_{\text{život-katastrofa}}$ označava podmodul rizika katastrofe životnog osiguranja.

4. Izračun modula tržišnog rizika

Struktura modula tržišnog rizika

Modul tržišnog rizika iz članka 105. stavka 5. se izračunava prema formuli:

$$SCR_{\text{tržište}} = \sqrt{\sum_{i,j} \text{Corr}_{i,j} \times SCR_i \times SCR_j}$$

gdje je SCR_i podmodul i , a SCR_j podmodul j , i gdje „ i,j ” označava da su u iznos uključene sve moguće kombinacije i i j . Pri izračunu, SCR_i i SCR_j se zamjenjuju sljedećim:

- $SCR_{\text{kamatna stopa}}$ označava podmodul rizika kamatne stope,
- $SCR_{\text{vlasnički vrijednosni papiri}}$ označava podmodul rizika vlasničkih vrijednosnih papira,
- $SCR_{\text{nekretnina}}$ označava podmodul rizika promjene cijene nekretnina,
- SCR_{prinos} označava podmodul rizika prinosa,
- $SCR_{\text{koncentracija}}$ označava podmodul koncentracije tržišnog rizika,
- SCR_{valuta} označava podmodul valutnog rizika.

▼B

PRILOG V.

PODSKUPINE NEŽIVOTNOG OSIGURANJA U SMISLU ČLANKA 159.

1. Osiguranje od nezgode i osiguranje za slučaj bolesti (vrste osiguranja 1 i 2 u Prilogu I.)
2. Osiguranje cestovnih vozila (vrste osiguranja 3, 7 i 10 u Prilogu I., podaci za vrstu osiguranja 10, isključujući odgovornost prijevoznika, se navode posebno)
3. Osiguranje od požara i druga osiguranja imovine (vrste osiguranja 8 i 9 u Prilogu I.)
4. Osiguranje zrakoplova, pomorsko i transportno osiguranje (vrste osiguranja 4, 5, 6, 7, 11 i 12 u Prilogu I.)
5. Ostala osiguranja od odgovornosti (vrsta osiguranja 13 u Prilogu I.)
6. Kreditno osiguranje i osiguranje jamstava (vrste osiguranja 14 i 15 u Prilogu I.)
7. Ostale vrste osiguranja (vrste osiguranja 16, 17 i 18 u Prilogu I.)

PRILOG VI.

DIO A

Direktive stavljene izvan snage s popisom njihovih kasnijih izmjena

(iz članka 310.)

Direktiva Vijeća 64/225/EEZ (SL L 56, 4.4.1964., str. 878.)	
Akt o pristupanju iz 1973., članak 29., Prilog I., točka III(G)(1) (SL L 73, 27.3.1972., str. 89.)	
Prva direktiva Vijeća 73/239/EEZ (SL L 228, 16.8.1973., str. 3.)	
Akt o pristupanju iz 1994., članak 29., Prilog I. (XI)(B)(II)(1) (SL C 241, 29.8.1994., str. 197.)	
(zamijenjen Odlukom Vijeća 95/1/EZ) (SL L 1, 1.1.1995., str. 1.)	
Akt o pristupanju iz 2003., članak 20., Prilog II. (3)(1) (SL L 236, 23.9.2003., str. 335.)	
Akt o pristupanju iz 1985., članak 26., Prilog I. (II)(c)(1)(a) (SL L 302, 15.11.1985., str. 156.)	
Direktiva Vijeća 76/580/EEZ (SL L 189, 13.7.1976., str. 13.)	samo članak 1.
Direktiva Vijeća 84/641/EEZ (SL L 339, 27.12.1984., str. 21.)	samo članci 1. do 14.
Direktiva Vijeća 87/343/EEZ (SL L 185, 4.7.1987., str. 72.)	samo članak 1. i Prilog
Direktiva Vijeća 87/344/EEZ (SL L 185, 4.7.1987., str. 77.)	samo članak 9.
Druga direktiva Vijeća 88/357/EEZ (SL L 172, 4.7.1988., str. 1.)	samo članci 9., 10. i 11.
Direktiva Vijeća 90/618/EEZ (SL L 330, 29.11.1990., str. 44.)	samo članci 2., 3. i 4.
Direktiva Vijeća 92/49/EEZ (SL L 228, 11.8.1992., str. 1.)	samo članci 4., 5., 6., 7., 9., 10., 11., 13., 14., 17., 18., 24., 32., 33. i 53.
Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća 95/26/EZ (SL L 168, 18.7.1995., str. 7.)	samo članak 1., članak 2. stavak 2. treća alineja i članak 3. stavak 1.
Direktiva 2000/26/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 181, 20.7.2000., str. 65.)	samo članak 8.
Direktiva 2002/13/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 77, 20.3.2002., str. 17.)	samo članak 1.

▼B

Direktiva 2002/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 35, 11.2.2003., str. 1.)	samo članak 22.
Direktiva 2005/1/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 79, 24.3.2005., str. 9.)	samo članak 4.
Direktiva 2005/68/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 323, 9.12.2005., str. 1.)	samo članak 57.
Direktiva 2006/101/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 363, 20.12.2006., str. 238.)	samo članak 1. i Prilog, točka 1.
Direktiva Vijeća 73/240/EEZ (SL L 228, 16.8.1973., str. 20.)	
Direktiva Vijeća 76/580/EEZ (SL L 189, 13.7.1976., str. 13.)	
Direktiva Vijeća 78/473/EEZ (SL L 151, 7.6.1978., str. 25.)	
Direktiva Vijeća 84/641/EEZ (SL L 339, 27.12.1984., str. 21.)	
Direktiva Vijeća 87/344/EEZ (SL L 185, 4.7.1987., str. 77.)	
Druga direktiva Vijeća 88/357/EEZ (SL L 172, 4.7.1988., str. 1.)	
Direktiva Vijeća 90/618/EEZ (SL L 330, 29.11.1990., str. 44.)	samo članci 5. do 10.
Direktiva Vijeća 92/49/EEZ (SL L 228, 11.8.1992., str. 1.)	samo članak 12. stavak 1., članak 19., članak 23., članak 27., članak 30. stavak 1., članak 34., članak 35., članak 36., članak 37., članak 39. stavak 1., članak 40. stavak 1., članak 42. stavak 1., članak 43. stavak 1., članak 44. stavak 1., članak 45. stavak 1. i članak 46. stavak 1.
Direktiva 2000/26/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 181, 20.7.2000., str. 65.)	samo članak 9.
Direktiva 2005/14/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 149, 11.6.2005., str. 14.)	samo članak 3.
Direktiva Vijeća 92/49/EEZ (SL L 228, 11.8.1992., str. 1.)	
Direktiva 95/26/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 168, 18.7.1995., str. 7.)	samo članak 1. druga alineja, članak 2. stavak 1. prva alineja, članak 4. stavak 1., 3. i 5. i članak 5. druga alineja
Direktiva 2000/64/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 290, 17.11.2000., str. 27.)	samo članak 2.
Direktiva 2002/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 35, 11.2.2003., str. 1.)	samo članak 24.

▼B

Direktiva 2005/1/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 79, 24.3.2005., str. 9.)	samo članak 6.
Direktiva 2005/68/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 323, 9.12.2005., str. 1.)	samo članak 58.
Direktiva 2007/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 247, 21.9.2007., str. 1.)	samo članak 1.
Direktiva 98/78/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 330, 5.12.1998., str. 1.)	
Direktiva 2002/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 35, 11.2.2003., str. 1.)	samo članak 28.
Direktiva 2005/1/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 79, 24.3.2005., str. 9.)	samo članak 7.
Direktiva 2005/68/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 323, 9.12.2005., str. 1.)	samo članak 59.
Direktiva 2001/17/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 110, 20.4.2001., str. 28.)	
Direktiva 2002/83/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 345, 19.12.2002., str. 1.)	
Direktiva Vijeća 2004/66/EZ (SL L 168, 1.5.2004., str. 35.)	samo točka II. Priloga
Direktiva 2005/1/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 79, 24.3.2005., str. 9.)	samo članak 8.
Direktiva 2005/68/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 323, 9.12.2005., str. 1.)	samo članak 60.
Direktiva 2006/101/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 363, 20.12.2006., str. 238.)	samo članak 1. i točka 3. Priloga
Direktiva 2007/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 247, 21.9.2007., str. 1.)	samo članak 2.
Direktiva 2008/19/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 76, 19.3.2008., str. 44.)	samo članak 1.
Direktiva 2005/68/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 323, 9.12.2005., str. 1.)	

▼B

Direktiva 2007/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća samo članak 4.
(SL L 247, 21.9.2007., str. 1.)

Direktiva 2008/19/EZ Europskog parlamenta i Vijeća samo članak 1.
(SL L 76, 19.3.2008., str. 44.)

Direktiva 2008/37/EZ Europskog parlamenta i Vijeća samo članak 1.
(SL L 81, 20.3.2008., str. 1.)

DIO B

Popis rokova za prenošenje u nacionalno zakonodavstvo

(iz članka 310.)

Direktiva	Rok za prijenos	Rok za početak primjene
64/225/EEZ	26. kolovoza 1965.	
73/239/EEZ	27. siječnja 1975.	27. siječnja 1976.
73/240/EEZ	27. siječnja 1975.	
76/580/EEZ	31. prosinca 1976.	
78/473/EEZ	2. prosinca 1979.	2. lipnja 1980.
84/641/EEZ	30. lipnja 1987.	1. siječnja 1988.
87/343/EEZ	1. siječnja 1990.	1. srpnja 1990.
87/344/EEZ	1. siječnja 1990.	1. srpnja 1990.
88/357/EEZ	30. prosinca 1989.	30. lipnja 1990.
90/618/EEZ	20. svibnja 1992.	20. studenoga 1992.
92/49/EEZ	31. prosinca 1993.	1. srpnja 1994.
95/26/EZ	18. srpnja 1996.	18. srpnja 1996.
98/78/EZ	5. lipnja 2000.	
2000/26/EZ	20. lipnja 2002.	20. siječnja 2003.
2000/64/EZ	17. studenoga 2002.	
2001/17/EZ	20. travnja 2003.	
2002/13/EZ	20. rujna 2003.	
2002/83/EZ	17. studenoga 2002., 20. rujna 2003., 19. lipnja 2004. (ovisno o pojedinoj odredbi)	
2002/87/EZ	11. kolovoza 2004.	
2004/66/EZ	1. svibnja 2004.	
2005/1/EZ	13. svibnja 2005.	
2005/14/EZ	11. lipnja 2007.	
2005/68/EZ	10. prosinca 2007.	
2006/101/EZ	1. siječnja 2007.	
2008/19/EZ	ne primjenjuje se	
2008/37/EZ	ne primjenjuje se	

PRILOG VII.

KORELACIJSKA TABLICA

Direktiva 73/239/EEZ	Direktiva 78/473/EEZ	Direktiva 87/344/EEZ	Direktiva 88/357/EEZ	Direktiva 92/49/EEZ	Direktiva 98/78/EZ	Direktiva 2001/17/EZ	Direktiva 2002/83/EZ	Direktiva 2005/68/EZ	Direktiva 2007/44/EZ	Ova Direktiva
Članak 1. stavak 1.				Članak 2.		Članak 1. stavak 1.	Članak 2. prva rečenica	Članak 1. stavak 1.		Članak 1., članak 2. stavak 2. i članak 2. stavak 3. te članak 267.
Članak 1. stavak 2.										Članak 2. stavak 2.
Članak 1. stavak 3.										—
Članak 2. stavak 1. točke (a) do (c)										—
Članak 2. stavak 1. točka (d)							Članak 3. stavak 4.			Članak 3.
Članak 2. stavak 1. točka (e)										—
Članak 2. stavak 2. točka (a)										Članak 5. stavak 1.
Članak 2. stavak 2. točka (b)										Članak 5. stavak 2.
Članak 2. stavak 2. točka (c)										Članak 5. stavak 3.
Članak 2. stavak 2. točka (d)										Članak 5. stavak 4.

▼B

Direktiva 73/239/EEZ	Direktiva 78/473/EEZ	Direktiva 87/344/EEZ	Direktiva 88/357/EEZ	Direktiva 92/49/EEZ	Direktiva 98/78/EZ	Direktiva 2001/17/EZ	Direktiva 2002/83/EZ	Direktiva 2005/68/EZ	Direktiva 2007/44/EZ	Ova Direktiva
Članak 2. stavak 3. prvi do četvrti podstavak										Članak 6.
Članak 2. stavak 3. peti podstavak										Članak 15. stavak 4.
Članak 3. stavak 1. prvi i drugi podstavak										—
Članak 3. stavak 1. treći podstavak										Članak 4. stavak 5.
Članak 3. stavak 2.										Članak 7.
Članak 4. prva rečenica										Članak 8. prva rečenica
Članak 4. točka (a)										Članak 8. stavak 2.
Članak 4. točka (b)										—
Članak 4. točka (c)										Članak 8. stavak 3.
Članak 4. točka (e)										—
Članak 4. točka (f)										Članak 8. stavak 1.
Članak 4. točka (g)										Članak 8. stavak 4.

▼B

Direktiva 73/239/EEZ	Direktiva 78/473/EEZ	Direktiva 87/344/EEZ	Direktiva 88/357/EEZ	Direktiva 92/49/EEZ	Direktiva 98/78/EZ	Direktiva 2001/17/EZ	Direktiva 2002/83/EZ	Direktiva 2005/68/EZ	Direktiva 2007/44/EZ	Ova Direktiva
Članak 5. točka (a)										—
Članak 5. točka (b)							Članak 1. stavak 1. točka (o)			—
Članak 5. točka (c)							Članak 1. stavak 1. točka (p)			Članak 134. stavak 1.
Članak 5. točka (d)										►M5 Članak 13. točka (27) ◀
Članak 6.				Članak 4.			Članak 4.	Članak 3.		Članak 14. stavak 1. i stavak 2. točke (a) i (b)
Članak 7. stavak 1. i stavak 2. prvi podstavak				Članak 5. stavak 1. i stavak 2. prvi podstavak			Članak 5. stavak 1. i stavak 2. prvi podstavak			Članak 15. stavak 1. i stavak 2. prvi podstavak
Članak 7. stavak 2. drugi podstavak točka (a)				Članak 5. stavak 2. drugi podstavak točka (a)						Članak 15. stavak 3. prvi podstavak
Članak 7. stavak 2. drugi podstavak točka (b)				Članak 5. stavak 2. drugi podstavak točka (b)						—
Članak 8. stavak 1. točka (a)				Članak 6. stavak 1. točka (a)			Članak 6. stavak 1. točka (a)	Prilog I.		Prilog III.A. i III.B.
Članak 8. stavak 1. točka (a) zadnji stavak								Članak 5. stavak 2.		Članak 17. stavak 2.

▼B

Direktiva 73/239/EEZ	Direktiva 78/473/EEZ	Direktiva 87/344/EEZ	Direktiva 88/357/EEZ	Direktiva 92/49/EEZ	Direktiva 98/78/EZ	Direktiva 2001/17/EZ	Direktiva 2002/83/EZ	Direktiva 2005/68/EZ	Direktiva 2007/44/EZ	Ova Direktiva
Članak 8. stavak 1. točka (b)				Članak 6. stavak 1. točka (b)			Članak 6. stavak 1. točka (b)	Članak 6. točka (a)		Članak 18. stavak 1. točka (a)
								Članak 6. točka (a)		Članak 18. stavak 1. točka (b)
Članak 8. stavak 1. točka (c)				Članak 6. stavak 1. točka (c)			Članak 6. stavak 1. točka (c)	Članak 6. točka (b)		Članak 18. stavak 1. točka (c)
Članak 8. stavak 1. točka (d)				Članak 6. stavak 1. točka (d)			Članak 6. stavak 1. točka (d)	Članak 6. točka (c)		Članak 18. stavak 1. točka (d)
Članak 8. stavak 1. točka (e)				Članak 6. stavak 1. točka (e)			Članak 6. stavak 1. točka (e)	Članak 6. točka (d)		► CI Članak 18. stavak 1. točka (g) ◄
Članak 8. stavak 1. točka (f)										► CI Članak 18. stavak 1. točka (h) ◄
Članak 8. stavak 1. drugi do četvrti podstavak							Članak 6. stavak 2.	Članak 7.		Članak 19.
Članak 8. stavak 1.a							Članak 6. stavak 3.	Članak 8.		Članak 20.
Članak 8. stavak 2.				Članak 6. stavak 2.			Članak 6. stavak 4.			Članak 18. stavak 2.
Članak 8. stavak 3. prvi podstavak				Članak 6. stavak 3. prvi podstavak			Članak 6. stavak 5. treći podstavak	Članak 9. stavak 1.		Članak 21. stavak 4.

▼B

Direktiva 73/239/EEZ	Direktiva 78/473/EEZ	Direktiva 87/344/EEZ	Direktiva 88/357/EEZ	Direktiva 92/49/EEZ	Direktiva 98/78/EZ	Direktiva 2001/17/EZ	Direktiva 2002/83/EZ	Direktiva 2005/68/EZ	Direktiva 2007/44/EZ	Ova Direktiva
Članak 8. stavak 3. drugi podstavak				Članak 6. stavak 3. drugi podstavak i članak 29. prvi podstavak prva rečenica			Članak 6. stavak 5. prvi podstavak	Članak 9. stavak 2.		Članak 21. stavak 1. prvi podstavak
Članak 8. stavak 3. treći podstavak				Članak 6. stavak 3. treći podstavak i članak 29. drugi podstavak						Članak 21. stavak 2.
Članak 8. stavak 3. četvrti podstavak				Članak 6. stavak 3. četvrti podstavak						Članak 21. stavak 3.
Članak 8. stavak 4.				Članak 6. stavak 4.			Članak 6. stavak 6.	Članak 10.		Članak 22.
Članak 9. točke (a) do (d)				Članak 7. točke (a) do (d)			Članak 7. točke (a) do (d)	Članak 11. stavak 1. točke (a), (c), (d) i (e)		Članak 23. stavak 1. točke (a), (c), (d) i (e)
Članak 9. točke (e) do (f)				Članak 7. točke (e) do (f)				Članak 11. stavak 2. točke (a) i (b)		Članak 23. stavak 2. točka (e)
Članak 9. točke (g) i (h)				Članak 7. točke (g) i (h)			Članak 7. točke (f) i (g)	Članak 11. stavak 2. točke (c) i (d)		Članak 23. stavak 2. točke (a) i (d)
Članak 10. stavak 1.				Članak 32. stavak 1.			Članak 40. stavak 1.			Članak 145. stavak 1. prvi podstavak

▼B

Direktiva 73/239/EEZ	Direktiva 78/473/EEZ	Direktiva 87/344/EEZ	Direktiva 88/357/EEZ	Direktiva 92/49/EEZ	Direktiva 98/78/EZ	Direktiva 2001/17/EZ	Direktiva 2002/83/EZ	Direktiva 2005/68/EZ	Direktiva 2007/44/EZ	Ova Direktiva
Članak 10. stavak 2. prvi podstavak				Članak 32. stavak 2. prvi podstavak			Članak 40. stavak 2.			Članak 145. stavak 2.
Članak 10. stavak 2. drugi podstavak				Članak 32. stavak 2. drugi podstavak						Članak 145. stavak 3.
Članak 10. stavak 3.				Članak 32. stavak 3.			Članak 40. stavak 3.			Članak 146. stavak 1. i 2.
Članak 10. stavak 4.				Članak 32. stavak 4.			Članak 40. stavak 4.			Članak 146. stavak 3.
Članak 10. stavak 5.				Članak 32. stavak 5.			Članak 40. stavak 5.			Članak 146. stavak 3. drugi podstavak
Članak 10. stavak 6.				Članak 32. stavak 6.			Članak 40. stavak 6.			Članak 145. stavak 4.
<i>Članak 11.</i>				<i>Članak 33.</i>						—
<i>Članak 12.</i>				<i>Članak 56.</i>			<i>Članak 9.</i>	<i>Članak 13.</i>		Članak 25. drugi podstavak
<i>Članak 12.a</i>							<i>Članak 9.a</i>	Članak 14. i članak 60. stavak 2.		<i>Članak 26.</i>
Članak 13. stavak 1. i stavak 2. prvi podstavak				Članak 9. stavak 1. i stavak 2. prvi podstavak			Članak 10. stavak 1. prva rečenica i stavak 2. prvi podstavak	Članak 15. stavak 1. prvi podstavak i stavak 2.		Članak 30. stavak 1. i stavak 2. prvi podstavak
Članak 13. stavak 2. drugi podstavak				Članak 9. stavak 2. drugi podstavak						Članak 30. stavak 2. drugi podstavak

▼B

Direktiva 73/239/EEZ	Direktiva 78/473/EEZ	Direktiva 87/344/EEZ	Direktiva 88/357/EEZ	Direktiva 92/49/EEZ	Direktiva 98/78/EZ	Direktiva 2001/17/EZ	Direktiva 2002/83/EZ	Direktiva 2005/68/EZ	Direktiva 2007/44/EZ	Ova Direktiva
							Članak 10. stavak 1. druga i treća rečenica	Članak 15. stavak 1. drugi podstavak		Članak 30. stavak 3.
Članak 13. stavak 2. treći podstavak							Članak 10. stavak 2. drugi podstavak	Članak 60. stavak 3.		Članak 32. stavak 1.
Članak 13. stavak 3.				Članak 9. stavak 3.			Članak 10. stavak 3.	Članak 15. stavak 4.		—
<i>Članak 14.</i>				<i>Članak 10.</i>			<i>Članak 11.</i>	<i>Članak 16.</i>		<i>Članak 33.</i>
Članak 15. stavak 1. stavak 2. i stavak 3. drugi podstavak				<i>Članak 17.</i>			Članak 20. stavak 1. do 3. i stavak 4. drugi podstavak	Članak 32. stavak 1. i 3.		Članak 76. do 86.
Članak 15. stavak 3. prvi podstavak							Članak 20. stavak 4. prvi podstavak	Članak 32. stavak 2.		Članak 134. stavak 2. i članak 173.
<i>Članak 15.a</i>				<i>Članak 18.</i>				<i>Članak 33.</i>		—
<i>Članak 16.</i>							<i>Članak 27.</i>	Članak 35., članak 36. i članak 60. stavak 8.		Članci 87. do 99.
<i>Članak 16.a</i>							<i>Članak 28.</i>	Članci 37. do 39. i članak 60. stavak 9.		Članci 100. do 127.
Članak 17. stavak 1.							Članak 29. stavak 1.	Članak 40. stavak 1.		Članak 128. i članak 129. stavak 1. točke (a) do (c) i stavak 2.
Članak 17. stavak 2.							Članak 29. stavak 2.	Članak 40. stavak 2.		Članak 129. stavak 1. točka (d)

▼B

Direktiva 73/239/EEZ	Direktiva 78/473/EEZ	Direktiva 87/344/EEZ	Direktiva 88/357/EEZ	Direktiva 92/49/EEZ	Direktiva 98/78/EZ	Direktiva 2001/17/EZ	Direktiva 2002/83/EZ	Direktiva 2005/68/EZ	Direktiva 2007/44/EZ	Ova Direktiva
Članak 17.a							Članak 30.	Članak 41.		—
Članak 17.b							► CI Članci 28. i 28.a ◀	Članak 60. stavak 10.		—
Članak 18.							Članak 31.			—
Članak 14.							Članak 11.	Članak 16.		Članak 33.
Članak 19. stavak 2.				Članak 11. stavak 2.			Članak 13. stavak 2.	Članak 17. stavak 2.		Članak 35.
Članak 19. stavak 3. prvi i drugi podstavak točke (a) i (b)			Članak 10.	Članak 11. stavak 3. prvi i drugi podstavak točke (a) i (b)			► CI Članak 13. stavak 3. prvi podstavak i drugi podstavak točke (a) i (b) ◀	Članak 17. stavak 3. i stavak 4. prvi podstavak točke (a) i (b)		Članak 34. stavci 1. do 3., 5., 6. i 7.
Članak 19. stavak 3. drugi podstavak točka (c)			Članak 10.	Članak 11. stavak 3. drugi podstavak točka (c)			Članak 13. stavak 3. drugi podstavak točka (c)	Članak 17. stavak 4. prvi podstavak točka (c)		Članak 34. stavak 8.
Članak 19. stavak 3. treći podstavak			Članak 10.	Članak 11. stavak 3. treći podstavak			Članak 13. stavak 3. treći podstavak	Članak 17. stavak 4. drugi podstavak		Članak 35. stavak 2. točka (b)
Članak 20. stavak 1.							Članak 37. stavak 1.	Članak 42. stavak 1.		Članak 137.
Članak 20. stavak 2. prvi podstavak				Članak 13. stavak 2. prvi podstavak			Članak 37. stavak 2. prvi podstavak	Članak 42. stavak 2. prvi podstavak		—
Članak 20. stavak 2. drugi podstavak				Članak 13. stavak 2. drugi podstavak			Članak 37. stavak 2. drugi podstavak	Članak 42. stavak 2. drugi podstavak		Članak 138. stavak 5.

▼B

Direktiva 73/239/EEZ	Direktiva 78/473/EEZ	Direktiva 87/344/EEZ	Direktiva 88/357/EEZ	Direktiva 92/49/EEZ	Direktiva 98/78/EZ	Direktiva 2001/17/EZ	Direktiva 2002/83/EZ	Direktiva 2005/68/EZ	Direktiva 2007/44/EZ	Ova Direktiva
Članak 20. stavak 3. prvi podstavak				Članak 13. stavak 3. prvi podstavak			Članak 37. stavak 3. prvi podstavak	Članak 42. stavak 3. prvi podstavak		—
Članak 20. stavak 3. drugi podstavak				Članak 13. stavak 3. drugi podstavak			Članak 37. stavak 3. drugi podstavak	Članak 42. stavak 3. drugi podstavak		Članak 139. stavak 3.
Članak 20. stavak 4.				Članak 13. stavak 4.						—
Članak 20. stavak 5.				Članak 13. stavak 2. drugi podstavak i stavak 5.			Članak 37. stavak 2. drugi podstavak i stavak 5.	Članak 42. stavak 2. drugi podstavak i stavak 4.		Članak 138. stavak 5.
Članak 20.a stavak 1. prvi podstavak prva rečenica							Članak 38. stavak 1. prva rečenica	Članak 43. stavak 1.		Članak 138. stavak 2. i članak 139. stavak 2.
Članak 20.a stavak 1. prvi podstavak druga rečenica točke (a) do (e)							Članak 38. stavak 1. druga rečenica točke (a) do (e)	Članak 43. stavak 2. točke (a) do (e)		Članak 142. stavak 1.
Članak 20.a stavak 2.							Članak 38. stavak 2.			Članak 141.
Članak 20.a stavak 3.							Članak 38. stavak 3.	Članak 43. stavak 4.		Članak 140. stavak 2.
Članak 20.a stavak 4.							Članak 38. stavak 4.	Članak 43. stavak 5.		—
Članak 20.a stavak 5.							Članak 38. stavak 5.	Članak 43. stavak 6.		Članak 142. stavak 2.

▼B

Direktiva 73/239/EEZ	Direktiva 78/473/EEZ	Direktiva 87/344/EEZ	Direktiva 88/357/EEZ	Direktiva 92/49/EEZ	Direktiva 98/78/EZ	Direktiva 2001/17/EZ	Direktiva 2002/83/EZ	Direktiva 2005/68/EZ	Direktiva 2007/44/EZ	Ova Direktiva
Članak 21.			Članak 11. stavak 1.							—
Članak 22. stavak 1. prvi podstavak točke (a), (b) i (d)				Članak 14.			Članak 39. stavak 1. prvi podstavak točke (a), (b) i (d)	Članak 44. stavak 1. prvi podstavak točke (a), (b) i (d)		Članak 144. stavak 1. točke (a), (b) i (c)
Članak 22. stavak 1. drugi podstavak prva rečenica							Članak 39. stavak 1. drugi podstavak prva rečenica	Članak 44. stavak 1. drugi podstavak		Članak 144. stavak 2. prvi podstavak
Članak 22. stavak 1. drugi podstavak druga rečenica							Članak 39. stavak 1. drugi podstavak druga rečenica			Članak 144. stavak 2. drugi podstavak
Članak 22. stavak 2.							Članak 39. stavak 2.	Članak 44. stavak 2.		Članak 144. stavak 3.
Članak 23. stavak 1.							Članak 51. stavak 1.			Članak 162. stavak 1.
Članak 23. stavak 2. točke (a) do (g)							Članak 51. stavak 2.			Članak 162. stavak 2. točke (a) do (f) i točka (h)
Članak 23. stavak 2. točka (h)										Članak 162. stavak 2. točka (g)
Članak 24. prvi podstavak prva rečenica							Članak 54. prvi podstavak prva rečenica			Članak 165. prva rečenica

▼B

Direktiva 73/239/EEZ	Direktiva 78/473/EEZ	Direktiva 87/344/EEZ	Direktiva 88/357/EEZ	Direktiva 92/49/EEZ	Direktiva 98/78/EZ	Direktiva 2001/17/EZ	Direktiva 2002/83/EZ	Direktiva 2005/68/EZ	Direktiva 2007/44/EZ	Ova Direktiva
Članak 24. prvi podstavak druga rečenica i treći podstavak							Članak 54. prvi podstavak druga rečenica i treći podstavak			—
Članak 25.							Članak 55.			Članak 166.
Članak 26.							Članak 56.			Članak 167.
Članak 27. prvi podstavak							Članak 52. stavak 2. prvi podstavak			Članak 168. prvi podstavak
Članak 27. drugi podstavak							Članak 52. stavak 2. drugi podstavak			Članak 168. drugi podstavak
Članak 28.							Članak 52. stavak 3.			Članak 170.
Članak 28.a				Članak 53.			Članak 53.			Članak 164.
Članak 29.							Članak 57.			Članak 171.
Članak 29.a							Članak 58.			Članak 176. prvi do treći podstavak
Članak 29.b stavci 1. i 2.							Članak 59. stavci 1. i 2.	Članak 52. stavci 1. i 2.		Članak 177. stavci 1. i 2.
Članak 29.b stavci 3. do 6.							Članak 59 stavci 3. do 6.	Članak 52. stavci 3. i 4.		—
Članak 30. stavak 1. i stavak 2. točka (a)										—

▼B

Direktiva 73/239/EEZ	Direktiva 78/473/EEZ	Direktiva 87/344/EEZ	Direktiva 88/357/EEZ	Direktiva 92/49/EEZ	Direktiva 98/78/EZ	Direktiva 2001/17/EZ	Direktiva 2002/83/EZ	Direktiva 2005/68/EZ	Direktiva 2007/44/EZ	Ova Direktiva
Članak 30. stavak 2. točka (b)										Članak 305. stavak 1.
Članak 30. stavak 4.										Članak 305. stavak 2.
Članak 30. stavak 5.										Članak 305. stavak 4.
Članak 31.										—
Članak 32.										—
Članak 33.			Članak 28.				Članak 62.	Članak 54. stavak 2.		Članak 298. stavci 2. i 3.
Članak 34.	Članak 9.		Članak 29.		Članak 11. stavak 5.		Članak 6. stavak 5. četvrti podstavak		Članak 6.	—
Članak 35.	Članak 10.	Članak 10.	Članak 32.	Članak 57. stavak 1.	Članak 11. stavak 1. do 3.	Članak 31. stavak 1. i 2.	Članak 69. stavak 1. do 4.	Članak 64. stavak 1.	Članak 7. stavak 1.	Članak 309. stavak 1.
Članak 36.	Članak 11.	Članak 11.	Članak 33.	Članak 57. stavak 2.	Članak 11. stavak 4.	Članak 31. stavak 3.	Članak 70.	Članak 64. stavak 2.	Članak 7. stavak 2.	Članak 309. stavak 2.
Članak 37.			Članak 34.							—
Članak 38.	Članak 12.	Članak 12.	Članak 35.	Članak 58.	Članak 13.	Članak 33.	Članak 74.	Članak 66.	Članak 9.	Članak 312.
Prilog, dio A										Članak 15. stavak 2. drugi podstavak i Prilog I. dio A
Prilog, dio A i B										Prilog I. dio A i B

▼B

Direktiva 73/239/EEZ	Direktiva 78/473/EEZ	Direktiva 87/344/EEZ	Direktiva 88/357/EEZ	Direktiva 92/49/EEZ	Direktiva 98/78/EZ	Direktiva 2001/17/EZ	Direktiva 2002/83/EZ	Direktiva 2005/68/EZ	Direktiva 2007/44/EZ	Ova Direktiva
Prilog, dio C										Članak 16.
Prilog, dio D										—
	Članak 1. stavak 1. prvi podstavak									Članak 190. stavak 1.
	Članak 1. stavak 1. drugi podstavak									Članak 190. stavak 2.
	Članak 1. stavak 2.									—
	Članak 2. stavak 1.									Članak 190. stavak 1.
	Članak 2. stavak 2.									Članak 190. stavak 3.
	Članak 3.									Članak 191.
	Članak 4. stavak 1.									Članak 192. prvi i drugi podstavak
	Članak 4. stavak 2.									—
	Članak 5.									Članak 193.
	Članak 6.									Članak 195.
	Članak 7.									Članak 194.
	Članak 8.									Članak 196.
		Članak 1.								—
		Članak 2.								Članak 198.

▼B

Direktiva 73/239/EEZ	Direktiva 78/473/EEZ	Direktiva 87/344/EEZ	Direktiva 88/357/EEZ	Direktiva 92/49/EEZ	Direktiva 98/78/EZ	Direktiva 2001/17/EZ	Direktiva 2002/83/EZ	Direktiva 2005/68/EZ	Direktiva 2007/44/EZ	Ova Direktiva
		Članak 3. stavak 1.								Članak 199.
		Članak 3. stavak 2. prvi podstavak prva reče- nica								Članak 200. stavak 1. prvi podstavak
		Članak 3. stavak 2. točke (a) do (c)								Članak 200. stavci 2. do 4.
		Članak 3. stavak 3.								Članak 200. stavak 1. drugi podstavak
		Članak 4.								Članak 201.
		Članak 5.								Članak 202.
		Članak 6.								Članak 203.
		Članak 7.								Članak 204.
		Članak 8.								Članak 205.
		Članak 9.								Članak 16. stavak 2.
			Članak 1.							—
			Članak 2. točke (a), (b) i (e)							—
			Članak 2. točka (c)				Članak 1. stavak 1. točka (e)	Članak 2. stavak 1. točka (e)		—
			Članak 2. točka (d)							Članak 13. stavak 13.

▼B

Direktiva 73/239/EEZ	Direktiva 78/473/EEZ	Direktiva 87/344/EEZ	Direktiva 88/357/EEZ	Direktiva 92/49/EEZ	Direktiva 98/78/EZ	Direktiva 2001/17/EZ	Direktiva 2002/83/EZ	Direktiva 2005/68/EZ	Direktiva 2007/44/EZ	Ova Direktiva
			Članak 2. točka (f)	Članak 1. točka (e)			Članak 1. stavak 1. točka (h)			—
			Članak 3.				Članak 1. točka (b) druga rečenica			Članak 145. stavak 1. drugi podstavak
			Članak 4.							Članak 187.
			Članak 6.							—
			Članak 7. stavak 1. točke (a) do (e)							—
			Članak 7. stavak 1. točka (f)	Članak 27.						—
			Članak 7. stavak 1. točka (g) i stavak 3.							—
			Članak 8. stavci 1. i 2.							Članak 179. stavci 1. i 2.
			Članak 8. stavak 3.							—
			Članak 8. stavak 4. točke (a) do (c)	Članak 30. stavak 1.						—
			Članak 8. stavak 4. točka (d)							Članak 179. stavak 3.

▼B

Direktiva 73/239/EEZ	Direktiva 78/473/EEZ	Direktiva 87/344/EEZ	Direktiva 88/357/EEZ	Direktiva 92/49/EEZ	Direktiva 98/78/EZ	Direktiva 2001/17/EZ	Direktiva 2002/83/EZ	Direktiva 2005/68/EZ	Direktiva 2007/44/EZ	Ova Direktiva
			Članak 8. stavak 5.							Članak 179. stavak 4.
			<i>Članak 12.</i>							—
			Članak 12.a stavci 1. do 3.							<i>Članak 150.</i>
			Članak 12.a stavak 4. prvi podstavak							<i>Članak 151.</i>
			Članak 12.a stavak 4. drugi do šesti podstavak							<i>Članak 152.</i>
			<i>Članak 14.</i>	<i>Članak 34.</i>			<i>Članak 41.</i>			<i>Članak 147.</i>
			Članak 16. stavak 1. prvi i drugi podstavak	<i>Članak 35.</i>			<i>Članak 42.</i>			<i>Članak 148.</i>
			Članak 16. stavak 1. treći podstavak	<i>Članak 35.</i>						Članak 148. stavak 2.
			<i>Članak 17.</i>	<i>Članak 36.</i>			<i>Članak 43.</i>			<i>Članak 149.</i>
			<i>Članak 26.</i>							—
			<i>Članak 27.</i>							—
			<i>Članak 31.</i>							<i>Članak 299.</i>
			<i>Članak 31.</i>				Članak 68. stavak 2.			<i>Članak 300.</i>
			Prilog I.	<i>Članak 23.</i>			Prilog II.			—
			Prilog 2.A							—

▼B

Direktiva 73/239/EEZ	Direktiva 78/473/EEZ	Direktiva 87/344/EEZ	Direktiva 88/357/EEZ	Direktiva 92/49/EEZ	Direktiva 98/78/EZ	Direktiva 2001/17/EZ	Direktiva 2002/83/EZ	Direktiva 2005/68/EZ	Direktiva 2007/44/EZ	Ova Direktiva
			Prilog 2.B							—
			Članci 5., 9., 10. i 11.							—
				Članak 1. točka (a)	Članak 1. točka (a)	Članak 2. točka (a)	Članak 1. stavak 1. točka (a)			Članak 13. stavak 1.
				Članak 1. točka (b)			Članak 1. stavak 1. točka (b)	Članak 2. stavak 1. točka (d)		Članak 13. stavak 11.
				Članak 1. točka (c)		Članak 2. točka (e)	Članak 1. stavak 1. točka (e)	Članak 2. stavak 1. točka (f)		Članak 13. stavak 8. točka (a)
				Članak 1. točka (d)			Članak 1. stavak 1. točka (f)	Članak 2. stavak 1. točka (g)		—
				Članak 1. točka (f)			Članak 1. stavak 1. točka (i)	Članak 2. stavak 1. točka (i)		Članak 13. stavak 18.
				Članak 1. točka (g)			Članak 1. stavak 1. točka (j)	Članak 2. stavak 1. točka (j)		Članak 13. stavak 21., članak 24. stavak 2. i članak 63.
				Članak 1. točka (h)	Članak 1. točka (d)		Članak 1. stavak 1. točka (k)	Članak 2. stavak 1. točka (k)		Članak 13. stavak 15.
				Članak 1. točka (i)	Članak 1. točka (e)		Članak 1. stavak 1. točka (l)	Članak 2. stavak 1. točka (l)		Članak 13. stavak 16.
				Članak 1. točka (j)			Članak 1. stavak 1. točka (m)			Članak 13. stavak 22.

▼B

Direktiva 73/239/EEZ	Direktiva 78/473/EEZ	Direktiva 87/344/EEZ	Direktiva 88/357/EEZ	Direktiva 92/49/EEZ	Direktiva 98/78/EZ	Direktiva 2001/17/EZ	Direktiva 2002/83/EZ	Direktiva 2005/68/EZ	Direktiva 2007/44/EZ	Ova Direktiva
				Članak 1. točka (k)	Članak 1. točka (k)	Članak 2. točka (h)	Članak 1. stavak 1. točka (n)	Članak 2. stavak 1. točka (m)		Članak 13. stavak 10.
				Članak 1. točka (l)			Članak 1. stavak 1. točka (r)	Članak 2. stavak 1. točka (n)		Članak 13. stavak 17.
				Članak 1. točka (l) podtočka (a)	Članak 1. točka (f)		Članak 1. stavak 1. točka (r) podtočka i.	Članak 2. stavak 1. točka (n) podtočka i.		Članak 13. stavak 20.
				Članak 1. točka (l) podtočka (b)			Članak 1. stavak 1. točka (r) podtočka ii.	Članak 2. stavak 1. točka (n) podtočka ii.		Članak 13. stavak 18.
				<i>Članak 3.</i>						<i>Članak 188.</i>
				<i>Članak 8.</i>				<i>Članak 12.</i>		Članak 24. stavak 1.
				Članak 12. stavak 2.			Članak 14. stavak 1.	<i>Članak 18.</i>		Članak 39. stavak 1.
				Članak 12. stavci 3. do 6.			Članak 14. stavci 2. do 5.			Članak 39. stavci 2. do 6.
				Članak 15. stavci 1. i 2.			Članak 15. stavci 1. i 2.	Članak 19. stavak 1.		<i>Članak 57.</i>
				Članak 15. stavak 3.			Članak 15. stavak 3.	<i>Članak 22.</i>		<i>Članak 61.</i>
				Članak 15. stavak 4.			Članak 15. stavak 4.	<i>Članak 23.</i>		<i>Članak 62.</i>
				<i>Članak 15.a</i>			<i>Članak 15.a</i>	Članak 19. stavci 2. do 8.		Članak 58. stavci 1. do 7.
				<i>Članak 15.b</i>			<i>Članak 15.b</i>	<i>Članak 19.a</i>		<i>Članak 59.</i>
				<i>Članak 15.c</i>			<i>Članak 15.c</i>	<i>Članak 20.</i>		<i>Članak 60.</i>

▼B

Direktiva 73/239/EEZ	Direktiva 78/473/EEZ	Direktiva 87/344/EEZ	Direktiva 88/357/EEZ	Direktiva 92/49/EEZ	Direktiva 98/78/EZ	Direktiva 2001/17/EZ	Direktiva 2002/83/EZ	Direktiva 2005/68/EZ	Direktiva 2007/44/EZ	Ova Direktiva
				Članak 16. stavak 1.			Članak 16. stavak 1.	Članak 24.		Članak 64.
				Članak 16. stavak 2.			Članak 16. stavak 2.	Članak 25.		Članak 65.
				Članak 16. stavak 3.			Članak 16. stavak 3.	Članak 26.		Članak 66.
				Članak 16. stavak 4.			Članak 16. stavak 4.	Članak 27.		Članak 67.
				Članak 16. stavak 5.			Članak 16. stavak 5.	Članak 28. stavak 1.		Članak 68. stavak 1.
				Članak 16. stavak 5.b prvi do četvrti podstavak			Članak 16. stavak 7. prvi do četvrti podstavak	Članak 28. stavak 3. prvi do četvrti podstavak		Članak 68. stavak 3.
				Članak 16. stavak 5.b prvi podstavak			Članak 16. stavak 7. peti podstavak	Članak 28. stavak 3. peti podstavak		Članak 68. stavak 4.
				Članak 16. stavak 3.						Članak 66.
				Članak 16. stavak 5.c			Članak 16. stavak 8.	Članak 29.		Članak 70.
				Članak 16. stavak 5.a			Članak 16. stavak 6.	Članak 28. stavak 2.		Članak 68. stavak 2.
				Članak 16.a stavak 1. točka (a)			Članak 17. stavak 1. točka (a)	Članak 31. stavak 1. prvi podstavak		Članak 72. stavak 1. točke (a) do (c)

▼B

Direktiva 73/239/EEZ	Direktiva 78/473/EEZ	Direktiva 87/344/EEZ	Direktiva 88/357/EEZ	Direktiva 92/49/EEZ	Direktiva 98/78/EZ	Direktiva 2001/17/EZ	Direktiva 2002/83/EZ	Direktiva 2005/68/EZ	Direktiva 2007/44/EZ	Ova Direktiva
				Članak 16.a stavak 1. točka (b)			Članak 17. stavak 1. točka (b)	Članak 31. stavak 1. drugi podstavak		Članak 72. stavak 1. drugi podstavak
				Članak 16.a stavak 2.			Članak 17. stavak 2.	Članak 31. stavak 2.		Članak 72. stavak 2.
				Članak 20.			Članak 22.			—
				Članak 21.			Članak 23.	Članak 34. stavci 1. do 3.		—
				Članak 22.			Članak 24.	Članak 34. stavak 4.		—
				Članak 25.						—
				Članak 28.			Članak 33.			Članak 180.
				Članak 29.						Članak 181. stavci 1. i 3.
				Članak 30. stavak 2.						Članak 181. stavak 2.
				Članak 31.						Članak 183.
				Članak 38.			Članak 44.			Članak 153.
				Članak 39. stavci 2. i 3.			Članak 45.			Članak 154.
				Članak 40. stavak 2.			Članak 46. stavak 1.			Članak 155. stavak 8.
				Članak 40. stavak 3.			Članak 46. stavak 2.			Članak 155. stavak 1.

▼B

Direktiva 73/239/EEZ	Direktiva 78/473/EEZ	Direktiva 87/344/EEZ	Direktiva 88/357/EEZ	Direktiva 92/49/EEZ	Direktiva 98/78/EZ	Direktiva 2001/17/EZ	Direktiva 2002/83/EZ	Direktiva 2005/68/EZ	Direktiva 2007/44/EZ	Ova Direktiva
				Članak 40. stavci 4., 6. do 8. i 10.			Članak 46. stavci 3., 5. do 7. i 9.			Članak 155. stavci 2., 4. do 6. i 9.
				Članak 40. stavak 5.			Članak 46. stavak 4.			Članak 155. stavak 3.
				Članak 40. stavak 9.			Članak 46. stavak 8.			Članak 155. stavak 7.
				<i>Članak 41.</i>			<i>Članak 47.</i>			<i>Članak 156.</i>
				Članak 42. stavak 2.			<i>Članak 48.</i>			<i>Članak 160.</i>
				Članak 43. stavak 2. i 3.						<i>Članak 184.</i>
				Članak 44. stavak 2.			<i>Članak 49.</i>			Članak 159. i Prilog V.
				Članak 45. stavak 2.						<i>Članak 189.</i>
				Članak 46. stavak 2. prvi i treći podstavak			Članak 50. stavak 1. prvi i treći podstavak i stavak 2.			<i>Članak 157.</i>
				Članci 47. do 50.						—
				<i>Članak 51.</i>			<i>Članak 64.</i>	<i>Članak 56.</i>		—
				Članak 51. poslje- dnja alineja				Članak 1. stavak 4.		Članak 58. stavak 8.
				<i>Članak 52.</i>						—
				<i>Članak 54.</i>						<i>Članak 206.</i>
				<i>Članak 55.</i>						<i>Članak 207.</i>

▼B

Direktiva 73/239/EEZ	Direktiva 78/473/EEZ	Direktiva 87/344/EEZ	Direktiva 88/357/EEZ	Direktiva 92/49/EEZ	Direktiva 98/78/EZ	Direktiva 2001/17/EZ	Direktiva 2002/83/EZ	Direktiva 2005/68/EZ	Direktiva 2007/44/EZ	Ova Direktiva
				Članci 24. i 26.						—
				Članak 12. stavak 1., članak 19., članak 33., članak 37., članak 39. stavak 1., članak 40. stavak 1., članak 42. stavak 1., članak 43. stavak 1., članak 44. stavak 1., članak 45. stavak 1., članak 46. stavak 1.						—
					Članak 1. točka (b)					Članak 13. stavak 3.
					Članak 1. točka (c)		Članak 1. stavak 1. točka (s)	Članak 2. stavak 1. točka (c)		Članak 13. stavak 4.
					Članak 1. točka (g)					Članak 212. stavak 1. točka (a)
					Članak 1. točka (h)					Članak 212. stavak 1. točka (b)
					Članak 1. točka (i)			Članak 59. stavak 2. točka (a) podtočka (i)		► C1 Članak 212. stavak 1. točka (f) ◄
					Članak 1. točka (j)			Članak 59. stavak 2. točka (a) podtočka (j)		► C1 Članak 212. stavak 1. točka (g) ◄
					Članak 1. točka (l)			Članak 59. stavak 2. točka (b)		Članak 13. stavak 6.

▼B

Direktiva 73/239/EEZ	Direktiva 78/473/EEZ	Direktiva 87/344/EEZ	Direktiva 88/357/EEZ	Direktiva 92/49/EEZ	Direktiva 98/78/EZ	Direktiva 2001/17/EZ	Direktiva 2002/83/EZ	Direktiva 2005/68/EZ	Direktiva 2007/44/EZ	Ova Direktiva
					Članak 2.			Članak 59. stavak 3.		Članak 214. stavak 1.
					Članak 3.			Članak 59. stavak 3.		Članak 214. stavak 1. i stavak 2. prvi i drugi podstavak
					Članak 4.			Članak 59. stavak 3.		Članak 247. stavak 1.
					Članak 5. stavak 1.			Članak 59. stavak 4.		Članak 246.
					Članak 5. stavak 2.					Članak 254. stavak 1.
					Članak 6.			Članak 59. stavak 5.		Članak 254. stavak 2. i članak 255. stavci 1. i 2.
					Članak 7.			Članak 59. stavak 5.		Članak 249. stavak 1., članak 252. i članak 253.
					Članak 8.			Članak 59. stavak 5.		Članak 245., članak 246. i članak 258. stavak 1.
					Članak 9.			Članak 59. stavak 6.		Članak 218., članak 219. i članak 258. stavak 1.
					Članak 10.			Članak 59. stavak 7.		Članak 218., članak 219., članak 258. stavak 1. i članci 260. do 263.
					Članak 10.a			Članak 59. stavak 8.		Članak 264.

▼B

Direktiva 73/239/EEZ	Direktiva 78/473/EEZ	Direktiva 87/344/EEZ	Direktiva 88/357/EEZ	Direktiva 92/49/EEZ	Direktiva 98/78/EZ	Direktiva 2001/17/EZ	Direktiva 2002/83/EZ	Direktiva 2005/68/EZ	Direktiva 2007/44/EZ	Ova Direktiva
					Članak 10.b					Članak 257.
					Članak 12.	Članak 32.	Članak 73.	Članak 65.	Članak 8. stavak 1.	Članak 311.
					Prilog I.			Članak 59. stavak 9. i Prilog II.		Članci 213. do 215. i članci 218. do 246.
					Prilog II.			Članak 59. stavak 9. i Prilog II.		Članci 215. do 217. i članci 220. do 243.
						Članak 1. stavak 2.				Članak 267.
						Članak 2. točka (b)				Članak 268. stavak 1. točka (b)
						Članak 2. točka (c)				Članak 268. stavak 1. točka (c)
						Članak 2. točka (d)				Članak 268. stavak 1. točka (d)
						Članak 2. točka (f)		Članak 2. stavak 1. točka (h)		Članak 13. stavak 9.
						Članak 2. točka (g)				Članak 268. stavak 1. točka (a)
						Članak 2. točka (i)				Članak 268. stavak 1. točka (e)

▼B

Direktiva 73/239/EEZ	Direktiva 78/473/EEZ	Direktiva 87/344/EEZ	Direktiva 88/357/EEZ	Direktiva 92/49/EEZ	Direktiva 98/78/EZ	Direktiva 2001/17/EZ	Direktiva 2002/83/EZ	Direktiva 2005/68/EZ	Direktiva 2007/44/EZ	Ova Direktiva
						Članak 2. točka (j)				Članak 268. stavak 1. točka (f)
						Članak 2. točka (k)				Članak 268. stavak 1. točka (g)
						Članak 3.				—
						Članak 4.				Članak 269.
						Članak 5.				Članak 270.
						Članak 6.				Članak 271.
						Članak 7.				Članak 272.
						Članak 8.				Članak 273.
						Članak 9.				Članak 274.
						Članak 10.				Članak 275.
						Članak 11.				Članak 277.
						Članak 12.				Članak 278.
						Članak 13.				Članak 279.
						Članak 14.				Članak 280.
						Članak 15.				Članak 281.
						Članak 16.				Članak 282.

▼B

Direktiva 73/239/EEZ	Direktiva 78/473/EEZ	Direktiva 87/344/EEZ	Direktiva 88/357/EEZ	Direktiva 92/49/EEZ	Direktiva 98/78/EZ	Direktiva 2001/17/EZ	Direktiva 2002/83/EZ	Direktiva 2005/68/EZ	Direktiva 2007/44/EZ	Ova Direktiva
						Članak 17.				Članak 283.
						Članak 18.				Članak 284.
						Članak 19.				Članak 285.
						Članak 20.				Članak 286.
						Članak 21.				Članak 287.
						Članak 22.				Članak 288.
						Članak 23.				Članak 289.
						Članak 24.				Članak 290.
						Članak 25.				Članak 291.
						Članak 26.				Članak 292.
						Članak 27.				Članak 293.
						Članak 28.				Članak 294.
						Članak 29.				Članak 295.
						Članak 30. stavak 1.				Članak 268. stavak 2.
						Članak 30. stavak 2.				Članak 296.
						Prilog				Članak 276.
							Članak 1. stavak 1. točka (d)			—
							Članak 1. stavak 1. točka (g)			Članak 13. stavak 14.
							Članak 1. stavak 1. točka (q)			—

▼B

Direktiva 73/239/EEZ	Direktiva 78/473/EEZ	Direktiva 87/344/EEZ	Direktiva 88/357/EEZ	Direktiva 92/49/EEZ	Direktiva 98/78/EZ	Direktiva 2001/17/EZ	Direktiva 2002/83/EZ	Direktiva 2005/68/EZ	Direktiva 2007/44/EZ	Ova Direktiva
							Članak 1. stavak 2.	Članak 2. stavak 3.		—
							Članak 2. stavak 1.			Članak 2. stavak 3.
							Članak 3. stavci 2., 3. i 8.			Članak 9.
							Članak 3. stavci 5. i 7.			Članak 10.
							Članak 3. stavak 6.			—
							Članak 5. stavak 2. drugi i treći podstavak			Članak 15. stavak 2. treći podstavak i stavak 3. drugi podstavak
							Članak 6. stavak 5. prvi i drugi podstavak			Članak 21. stavak 1.
							Članak 7. točka (e)			Članak 23. stavak 2. točka (f)
							Članak 8.	Članak 12.		Članak 24. stavak 1.
							Članak 12.			Članak 208.
							Članak 16. stavak 9.	Članak 30.		Članak 69.
							Članak 18. stavak 1. do 6.			Članak 73.

▼B

Direktiva 73/239/EEZ	Direktiva 78/473/EEZ	Direktiva 87/344/EEZ	Direktiva 88/357/EEZ	Direktiva 92/49/EEZ	Direktiva 98/78/EZ	Direktiva 2001/17/EZ	Direktiva 2002/83/EZ	Direktiva 2005/68/EZ	Direktiva 2007/44/EZ	Ova Direktiva
							Članak 18. stavak 7.			—
							Članak 19. stavak 1. prvi podstavak prva alineja			Članak 74. stavak 1.
							► CI Članak 19. stavak 1. prvi podstavak druga alineja ◀			Članak 74. stavak 3. drugi podstavak
							Članak 19. stavak 1. drugi podstavak i stavci 2. i 3.			Članak 74. stavci 4. do 7.
							Članak 21.			Članak 209.
							Članak 25.			—
							Članak 26.			—
							Članak 32.			—
							Članak 34.			Članak 182.
							Članak 35.			Članak 186.
							Članak 36. stavak 1.			Članak 185. stavak 1.
							Članak 36. stavak 2.			Članak 185. stavak 4. prva rečenica
							Prilog III.(A)			Članak 185. stavak 6.
							Članak 36. stavak 3.			Članak 185. stavak 7.

▼B

Direktiva 73/239/EEZ	Direktiva 78/473/EEZ	Direktiva 87/344/EEZ	Direktiva 88/357/EEZ	Direktiva 92/49/EEZ	Direktiva 98/78/EZ	Direktiva 2001/17/EZ	Direktiva 2002/83/EZ	Direktiva 2005/68/EZ	Direktiva 2007/44/EZ	Ova Direktiva
							Članak 41.			Članak 147.
							Članak 42. stavci 1. do 3.			Članak 148. stavci 1., 3. i 4.
							Članak 43.			Članak 149.
							Članak 45.			—
							Članak 48.			Članak 160.
							Članak 49.			Članak 159.
							Članak 51. stavak 2. točke (a) do (g)			Članak 162. stavak 2. točke (a) do (e), (g) i (h)
							Članak 51. stavci 3. i 4.			Članak 163.
							Članak 52. stavak 1.			Članak 169.
							Članak 55. stavci 1. i 2.			Članak 166. stavci 1. i 2.
							Članak 56.			Članak 167.
							Članak 59. stavci 1. i 2.	Članak 52. stavci 1. i 2.		Članak 177. stavci 1. i 2.
							Članak 59. stavci 3. i 6.	Članak 52. stavci 3. i 4.		—
							Članak 60. stavak 1.			Članak 305. stavak 2. drugi i treći podstavak

▼B

Direktiva 73/239/EEZ	Direktiva 78/473/EEZ	Direktiva 87/344/EEZ	Direktiva 88/357/EEZ	Direktiva 92/49/EEZ	Direktiva 98/78/EZ	Direktiva 2001/17/EZ	Direktiva 2002/83/EZ	Direktiva 2005/68/EZ	Direktiva 2007/44/EZ	Ova Direktiva
							Članak 60. stavak 2.			Članak 305. stavak 3.
			Članak 31.				Članak 61.			Članak 43.
							Članak 65.	Članak 55.		Članak 301. stavci 1. i 3.
							Članak 66.			Članak 308.
							Članak 67.	Članak 53.		Članak 297.
							Članak 68. stavak 1.			—
							Članak 71.			—
							Članak 72.			Članak 310.
							Prilog I.			Prilog II.
							Prilog III.			Članak 185. stavak 2. točke (a) do (c). stavak 3. i stavak 5. prvi podstavak
							Prilog IV.			—
							Prilog V.			Prilog VI.
							Prilog VI.			Prilog VII.
								Članak 1. stavak 2. točka (d)		Članak 11.
								Članak 2. stavak 1. točka (a)		Članak 13. stavak 7.

▼B

Direktiva 73/239/EEZ	Direktiva 78/473/EEZ	Direktiva 87/344/EEZ	Direktiva 88/357/EEZ	Direktiva 92/49/EEZ	Direktiva 98/78/EZ	Direktiva 2001/17/EZ	Direktiva 2002/83/EZ	Direktiva 2005/68/EZ	Direktiva 2007/44/EZ	Ova Direktiva
								Članak 2. stavak 1. točka (b)		—
								Članak 2. stavak 1. točka (h)		Članak 13. stavak 9.
								Članak 2. stavak 1. točka (o)		Članak 13. stavak 25.
								Članak 2. stavak 1. točka (p)		Članak 13. stavak 26.
								Članak 2. stavak 1. točka (q)		Članak 210. stavak 3.
								Članak 2. stavak 2.		—
								Članak 4. stavak 2.		Članak 15. stavak 5.
								Članak 5. stavak 1. prvi podstavak i stavak 2.		Članak 17. stavci 1. i 2. Prilog III.C.
								Članak 9. stavak 1.		Članak 21. stavak 4.
								Članak 11. stavak 1. točka (b)		Članak 23. stavak 1. točka (b)
								Članak 15. stavak 3.		Članak 32. stavak 2.
								Članak 21.		—
								Članak 45.		—

▼B

Direktiva 73/239/EEZ	Direktiva 78/473/EEZ	Direktiva 87/344/EEZ	Direktiva 88/357/EEZ	Direktiva 92/49/EEZ	Direktiva 98/78/EZ	Direktiva 2001/17/EZ	Direktiva 2002/83/EZ	Direktiva 2005/68/EZ	Direktiva 2007/44/EZ	Ova Direktiva
								Članak 46.		Članak 211. stavci 1. i 2.
								Članak 47.		Članak 158.
								Članak 48.		Članak 161.
								Članak 50.		Članak 175.
								Članak 51.		Članak 176.
								Članak 54. stavak 1.		Članak 298. stavak 1.
								Članak 61.		Članak 308.
								Članak 62.		Članak 12.
								Članak 63.		Članak 307.
								Članci 57., 58., 59. i 60. Prilog II.		—
									Članak 1. stavak 4., članak 2. stavak 4. i članak 4. stavak 6.	Članak 58. stavak 8.
									Članak 8. stavak 2.	Članak 312.